Kecskemét Megyei Jogú Város

Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája 2021-2027

II. KÖTET
STRATÉGIAI MUNKARÉSZ

2024. június

KECSKMÉT MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA RÉSZÉRŐL KÖZREMŰKÖDTEK

Balogh Zoltán, KMJV PH Fejlesztéspolitikai Iroda, irodavezető

Borbélyné Balogh Katalin, KMJV PH Várostervezési Osztály, osztályvezető

VEZETŐ SZAKÉRTŐK

Kanalas Imre, Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

Kurenkov Vjacseszláv, Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

Huszár Szilvia, MKB Consulting Zrt.

dr. Sántha György, MKB Consulting Zrt.

A STRATÉGIA ELKÉSZÍTÉSÉBEN KÖZREMŰKÖDTEK

Boros Szilád, Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

Ikvai-Szabó Imre, MKB Consulting Zrt.

Molnár Szilárd, MKB Consulting Zrt.

Sárdi Anna, MKB Consulting Zrt.

Vaszócsik Vilja, MKB Consulting Zrt.

Tartalom

ÁBRAJEGYZÉK 6
TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE 7
Vezetői összefoglaló 8
1 A partnerségi folyamat ismertetése az FVS tervezés időszakára vonatkozóan 14
1.1 Partnerek definiálása 14
1.1.1 1. célcsoport: Lakosság és helyi közösségek 14
1.1.2 2. célcsoport: Állami, önkormányzati közszolgáltatók, hatóságok, önkormányzatok 16
1.1.3 3. célcsoport: önkormányzati döntéshozók és dolgozók 18
1.2 Partnerségi akciók tartalma és eredményei 18
1.3 Partnerségi akciók ütemezése a tervezési folyamatban 22
2 Stratégiai munkarész 23
2.1 Forgatókönyv elemzés 23
2.2 Jövőkép 29
2.2.1 A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan 30
2.2.2 A város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan 31
2.3 A stratégia célrendszere 35
2.3.1 A település átfogó fejlesztését szolgáló célrendszer meghatározása 35
2.3.2 A célrendszer összefüggései és a tervezési dimenziókkal való kapcsolata 39
2.4 A reziliens város a stratégiai célrendszerben 47
2.4.1 Prosperáló város 47
2.4.2 Zöldülő város 48
2.4.3 Digitális város 48
2.4.4 Megtartó város 49
2.4.5 Kiszolgáló város 49
2.5 A stratégia összhangja más stratégiákkal 50
3 Monitoring, kontrolling, indikátorok 59
3.1 FVS monitoring rendszere, nyomon követés a tervezés és végrehajtás során 60
3.2 Az FVS-hez kapcsolódó indikátorok és azok mérési módszertana 61
3.3 A beavatkozásokra vonatkozó adatok gyűjtésének és kezelésének helyi módszertana 65

4 Az irányítási és működési modell....65
4.1 A városirányítási és működési modell lehetséges módosításának okai 66
4.1.1 Az átfogó városirányítási és működési rendszer javasolt változásai 70
4.1.2 A térségi koordináció mechanizmusainak változásai 72
4.1.3 Részvételi akciók a stratégiai ciklus végrehajtási szakaszában.... 74
4.1.3.1 Részvétel az FVS kidolgozásának szakaszában 74
4.1.3.2 Részvétel az FVS megvalósításának szakaszában 75
4.2 A városi működési modellt érintő tervezett változtatások 76
5 Cselekvési terv....77
5.1 Intézkedések és beavatkozási területek rendszerezése.... 77
5.2 Az akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklása 81
5.3 Városi szintű beavatkozási területek részletezése 95
5.3.1 Stratégiai célkitűzéseket támogató egyedi beavatkozások.... 95
5.3.2 Stratégiai célkitűzéseket támogató nagyobb városi területekre kiterjedő beavatkozások 103
5.3.3 Stratégiai célkitűzéseket támogató, átfogó szervezeti rendszerként működő stratégiai keretrendszerek (hálózatos, vonalas fejlesztések) 117
5.4 Várostérségi szintű beavatkozási területek részletezése 122
5.4.1 Stratégiai célkitűzésekkel rendelkező térségi bevonással megvalósítható egyedi projektek 122
5.4.2 Átfogó stratégiai megalapozottságú térségi keretrendszerek (térségi hálózatos, vonalas fejlesztések, nem materiális hálózatos fejlesztések) 123
5.5 Stratégia együttműködési menetrendek (zöld és digitális átállást elősegítő célok és intézkedések, opcionálisan innovációs menetrend) 127
5.5.1 Zöld átállás menetrend.... 127
5.5.1.1 Előkészítés.... 139
5.5.1.2 Célok megfogalmazása és rendszerezése 150
5.5.1.3 A zöld fejlesztések beavatkozási területeinek meghatározása 151
5.5.1.4 A zöld átállás kidolgozásának szervezeti kérdései és ütemezése.... 154
5.5.2 Digitális átállás menetrend 160
5.5.2.1 Előkészítés.... 160
5.5.2.2 Célok megfogalmazása és rendszerezése 176
5.5.3 A digitális fejlesztések beavatkozási területeinek meghatározása 184
5.5.4 Ütemezés.... 197
6 Finanszírozási terv 198

6.1 Elérhető és bevonható források számbavétele ... 198
6.1.1 Aktorok, meghatározó szereplők ... 199
6.1.2 Kitekintés ... 201
6.1.3 Egyéb kötöttségek és lehetőségek ... 204
6.2 Az üzleti modell bemutatása ... 210
6.2.1 Beavatkozások adatainak gyűjtése és ismertetése dimenziónként összegezve 216
6.2.2 A finanszírozási terv összefoglalója ... 217
6.3 Fenntartható üzemeltetés ... 219
6.4 Projektcsatorna fejlesztés intézményesítése ... 220
7 Mellékletek ... 221
7.1 Antiszegregációs Terv ... 221
7.1.1 Helyzetelemzés és értékelés ... 223
7.1.1.1 A szegregáció társadalmi jelenségeinek horizontális elemzése – a változások értékelése ... 231
7.1.1.2 A szegregáció területi vonatkozásai (szegregátumok) – a változások értékelése ... 238
7.1.2 Antiszegregációs terv ... 245
7.1.2.1 Az antiszegregációs fejlesztési célok és beavatkozási javaslatok ... 246
7.1.2.2 A szociális városrehabilitáció akcióterületének meghatározása és a választás indoklása (amennyiben releváns) ... 254
7.1.2.3 A két antiszegregációs beavatkozási dimenzió kapcsolata ... 255
7.1.2.4 A beavatkozások ütemezése ... 258
7.1.2.5 Az antiszegregációs terv pénzügyi terve ... 261
7.2 Elvégzett kérdőíves felmérések dokumentálása ... 266
7.2.1 Lakossági felmérés ... 266
7.2.2 Intézményi/ szervezeti felmérés ... 266
7.3 A zöld fejlesztések meghatározása beavatkozásonként ... 267
7.4 Finanszírozási terv beavatkozásonként ... 295
7.5 Javasolt működési térkép ... 299

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: Kecskemét Településfejlesztési Tervének célrendszere 2022 és 2030 között 36
2. ábra: Kecskemét stratégiai és tematikus céljainak kapcsolódása a tervezési dimenziókhoz 40
3. ábra: A zöld- és a digitális átállás szempontjából lényeges feladatok helye Kecskemét Megyei Jogú Város városirányítási modelljében 69
4. ábra: Kecskemét akcióterületei és azok kapcsolata a fenntartható városi tervezési dimenziókhoz .. 94
5. ábra: Az átlaghőmérséklet emelkedése 128
6. ábra: ÜHG gázok kibocsátása 132
7. ábra: Az éghajlatváltozás várható hatásai Magyarországon 140
8. ábra: Magyarországi internetelőfizetések száma és megoszlása 164
9. ábra: Lakossági internet penetráció Magyarországon 165
10. ábra: A GVOP-4.4.2-es projekt keretében 2008-ban létesült, önkormányzati tulajdonú hálózat (96,5 km) 168
11. ábra: Kecskemét városát lefedő optikai hálózat és önkormányzati intézmények, iskolák 169
12. ábra: Intézmények szervezetfejlesztési elképzelései 169
13. ábra: Digitális kompetencia képzés aránya 171
14. ábra: Digitális kompetencia szintje 171
15. ábra: Kiemelt fejlesztések a digitális átállás keretében 182
16. ábra: A záruló időszak kumulált hozzájárulásának megoszlása EU forrásokból szektoronként 200
17. ábra: Kecskeméti megvalósítási helyszínnel nyilvántartott támogatott projektek 203
18. ábra: A támogatások várható trendje - változatlan feltételekkel 206
19. ábra: Kecskemét egyes bevételi előirányzatai. (Tény, terv és prognózis) 208
20. ábra: Az EU források a felhalmozási kiadások között 208
21. ábra: Összes kiadás és működési kiadások 209
22. ábra: Egy főre jutó GDP alakulása a TOP5 megyében (ezer Ft) 211
23. ábra: A megyében működő vállalkozások száma 212
24. ábra: HIPA bevétel és EU támogatások - trend 214
25. ábra: A működés mekkora hányadát biztosítják a saját bevételek? 215
26. ábra: A kecskeméti SZJA adófizetők számának alakulása jövedelemsávonként, 2014-2019. 224
27. ábra: A nyilvántartott álláskeresők száma, 2014 -2020. júl. 226
28. ábra: A nyilvántartott álláskeresők képzettség szerinti megoszlása 2014-2020 között 226
29. ábra: A kecskeméti tartósan álláskeresők számának változása 2014 -2020 között 227
30. ábra: A lakosságszám változása Kecskemét belterületén belül 2014-2019 között 232
31. ábra: Kecskemét demográfiai összetételének változása korcsoportos bontás alapján 233
32. ábra: A 7 éves és idősebb népesség megoszlása iskolai végzettség szerint 234
33. ábra: Egy főre jutó átlagjövedelem a megyei jogú városokban 2019-ben 236
34. ábra: Kecskemét szegregált területei a 2011-es népszámlálás adatai alapján 239
35. ábra: Kecskemét szegregáció által veszélyeztetett területei a 2011-es népszámlálás adatai alapján 239
36. ábra: Lakhatási települési támogatásban részesülők százalékos megoszlása 241
37. ábra: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 242
38. ábra: A jövedelmi különbségek területi megjelenése Kecskeméten 2019-ben 243
39. ábra: Az idősebb korosztályok területi megjelenése Kecskeméten 2019-ben 244
40. ábra: Kecskemét szociális városrehabilitációs akcióterülete 254
41. ábra: A zöld és a digitális átállás szempontjából lényeges szervezetek Kecskemét MJV 2022 és 2027 közötti működési modelljében 299

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. táblázat: Partnerségi akciók ütemezése ... 22
2. táblázat: A településrészi- és a tematikus célok kapcsolódása, viszonyrendszere ... 41
3. táblázat: SUMP intézkedéseihez való illeszkedés ... 54
4. táblázat: SECAP intézkedéseihez való illeszkedés ... 55
5. táblázat: Klímastratégia intézkedéseihez való illeszkedés ... 57
6. táblázat: OTFK és NISZ Kecskemétet érintő stratégiai céljai ... 58
7. táblázat: A stratégiai, illetve tematikus célokhoz kapcsolódó indikátorok ... 63
8. táblázat: FVS szintű egységes indikátorok: ... 64
9. táblázat: Rövid- és középtávú fejlesztési feladatok, tevékenységek ... 77
10. táblázat: Kecskemét tervezett akcióterületei ... 82
11. táblázat: Az Önkormányzati feladatok mitigációs és adaptációs jellege ... 145
12. táblázat: Javasolt indikátorok a zöldátállásra ... 147
13. táblázat: A zöld átállási menetrend javasolt lépései ... 159
14. táblázat: A digitális átállási menetrend javasolt főbb lépései: ... 197
15. táblázat: A nyertes uniós pályázatok területi eloszlása Magyarországon ... 201
16. táblázat: Kecskeméti járás települései által elnyert támogatások ... 202
17. táblázat: Kecskeméti megvalósítási helyszínnel nyilvántartott támogatott projektek a támogatott jogállása szerint ... 204
18. táblázat: Kecskeméti megvalósítási helyszínnel várható EU források ... 205
19. táblázat: Kecskeméti vállalkozási nettó árbevételének megoszlása ... 212
20. táblázat: Kecskemét hét legnagyobb vállalatának növekedési potenciálja ... 213
21. táblázat: 2021-2027 időszak tervezett forrásai stratégia célok szerinti bontásban ... 216
22. táblázat: A munkaképes korúak, a munkanélküli ellátásokban részesülők, valamint a nyilvántartott álláskeresők számának alakulása Kecskeméten ... 225
23. táblázat: A Kecskeméten regisztrált álláskeresők száma korcsoportonként 2019-2020 ... 227
24. táblázat: A fogyatékossági támogatásban részesülő kecskeméti felnőtt korú fogyatékos személyek száma a fogyatékosság jellege szerint 2017-2020 ... 228
25. táblázat: A kecskeméti nyugdíjasok, illetve járadékosok számának alakulása 2017-2020 ... 229
26. táblázat: Pénzbeli és természetbeni ellátásban részesülők számának változása Kecskeméten 2015-2020 ... 230
27. táblázat: Kecskemét jellemző munkanélküliségi adatainak változása ... 235
28. táblázat: SZJA adóalapot képező belföldi jövedelem a kiválasztott jövedelmi sávokon ... 237
29. táblázat: Horizontális antiszegregációs célok és beavatkozások 2022-2027 ... 248
30. táblázat: Területi fókuszú antiszegregációs célok és beavatkozások 2021-2027 ... 250
31. táblázat: Az átfogó beavatkozások tervezett megjelenése a szegregátumokban és a szegregáció által veszélyeztett területeken ... 255
32. táblázat: A tervezett beavatkozások ütemezése ... 258
33. táblázat: Kecskemét Antiszegregációs Tervének pénzügyi áttekintése ... 262

Vezetői összefoglaló

A 2021-27-es Uniós ciklus fenntartható városfejlesztési forrásainak (ERFA rendelet 11. cikk) felhasználásához elvárás integrált területi, városi stratégiák készítése. Magyarországon a 2007-2013-as Uniós programozási időszak előkészítéséhez kapcsolódóan kerültek bevezetésre az integrált városfejlesztési, későbbiekben településfejlesztési stratégiák, melyek egy fontos eszközt jelentettek a városoknak az integrált szemléletű fejlesztések tervezéséhez mind városi, mind városrészi szinten, bevezetve az akcióterületi megközelítés jelentőségét is. Az eltelt tizennégy év során a gazdasági-társadalmi-területi-környezeti szakpolitikai területeken jelentős változások történtek, az Európai Unió szakpolitikai céljai, fejlesztési elvei, ajánlásai sok tekintetben részletesebbé váltak. Megújult a Lipcsei Charta, az ún. Városi Partnerségek keretében akciótervek kerülnek kidolgozásra, 2019-ben létrejött az Európai Zöld megállapodás, fókuszban van a digitális átállás, továbbá a klímaváltozás elleni küzdelem területén, Európa célul tűzte ki, hogy 2050-re karbonsemlegessé válik.

Az új kihívásoknak történő megfelelés és a hatékonyabb uniós forráslehívás érdekében a 2021-2027-es Uniós ciklus előkészítéséhez az eddigi integrált településfejlesztési stratégiák módszertani elkészítésének felülvizsgálata vált szükségessé, hogy azok struktúrája és tartalma összhangba kerülhessen a jelenleg érvényben levő európai és hazai szakpolitikai keretekkel. Ezt a folyamatot erősítette a hazai területi tervezés rendszerének szakpolitikai, módszertani átalakítása, amely érintette a teljes fejlesztési-rendezési eszközrendszert és dokumentumait (ld. Integrált Településfejlesztési Stratégia, Településfejlesztési Koncepció). Az egy település egy terv elvét érvényesítve, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény és annak végrehajtási rendelete 419/2021. (VII.15.) bevezeti a településterv fogalmát, amely a jogfolytonosság biztosításával, a korábbi településfejlesztési koncepcióra, integrált településfejlesztési stratégiára és településrendezési eszközre alapozva készül. Ezzel létrejött hazánkban is a fejlesztési (településfejlesztési terv) és a rendezési típusú tervezés (településrendezési terv) egysége.

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia és az Integrált Településfejlesztési Stratégia elválik egymástól. Míg az Integrált Településfejlesztési Stratégia készítésének feltételrendszerét a 314/2012. (XI.8) Kormányrendelet határozta meg és a Miniszterelnökség hatáskörébe tartozik annak módszertani követelményeinek definiálása, addig a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (továbbiakban: FVS) az Európai Unió elvárásait figyelembe vevő, az ERFA rendelet 11. cikke alá tartozó forrásszerző dokumentum, a 2021-2027-es forrásfelhasználás feltétele.

Kecskemét FVS-ének cselekvési terve a város Településfejlesztési Tervével összhangban, továbbá a rendelkezésre álló helyzetfeltáró elemzések és szakági, intézményi fejlesztési tervek, illetve projekttervek ismeretében készült.

A cselekvési terv beavatkozásainak kialakítása során egyszerre vettük figyelembe a város szűk keresztmetszeteiből, gyors növekedéséből, illetve a 21. század városi versenyképességi és klimatikus kihívásaiból eredő szükségleteket. Mivel Kecskemét a térség kiemelt városa, ezért a beavatkozások tervezése során nem csak a közvetlen városi fejlesztési szükségleteket vettük figyelembe, hanem a város térségi szerepéből adódókat is.

A széleskörű tervezés eredményeként 4 prioritás (Élhető város, Szolgáltató város, Klímatudatos város, Versenyképes város) és 16 intézkedés mentén 58 beavatkozást határoztunk meg. A beavatkozások kialakítása során törekedtünk arra, hogy az ERFA típusú fejlesztési elképzeléseket széleskörűen egészítsék ki társadalmi programok, akciók (ESZA típusú beavatkozások) is, mivel a szerves és hatékony városfejlődéshez nélkülözhetetlen, hogy a fejlesztési forrásokból kialakításra kerülő új műszaki-infrastrukturális beruházásokat, eszközöket és berendezéseket a lakosság megismerje és elfogadja, illetve minél felkészültebb és versenyképesebb humán erőforrás segítse a város fejlődését. Ennek megfelelően a 36 db ERFA típusú beavatkozást 22 db ESZA típusú beavatkozás egészíti ki.

Figyelembe véve jelenlegi gazdasági (pl.: gyorsuló infláció) és klimatikus (pl.: Kiskunság elsivatagosodása) folyamatokat kijelenthető, hogy a következő 7 évre jelenleg azonosítható fejlesztési források és a város szükségletei nincsenek arányban egymással. A tervezés jelenlegi fázisában alaposan mérlegelni szükséges, hogy város számára rendelkezésre álló fejlesztési források tükrében mely beavatkozások vagy beavatkozás csoportok jelentenek kiemelt prioritást. Véleményünk szerint a város gazdasági fejlődésének fenntartása ilyen kiemelt prioritást képezhet. A város gazdasági prosperitása a növekvő helyi adóbevételeken keresztül további forrásokat biztosíthat az egyéb jellegű szükségletek orvoslására is. Ennek megfelelően olyan fejlesztési irányokat javasolt priorizálni (pl.: magasabb hozzáadott értékű termelés), amelyek alapjait már az előző időszakban lefektették (pl.: egyetem fejlesztés, nemzetközi cégek bevonzása), valamint olyan kritikus fejlesztési szükségleteket, amelyek nélkül a város további gazdasági fejlődése csak alacsonyabb pályán tud megvalósulni (pl.: energetikai szűk keresztmetszet, minőségi munkaerő).

A célrendszer meghatározásán, a beavatkozások definiálásán túl az FVS másik feladata a **zöld- és digitális átálláshoz szükséges feladatok** azonosítása és beépítése a tervezetett beavatkozásokba, intézkedésekbe.

Zöld átállás

Az EU Fenntartható Finanszírozási Akcióterve hozta létre a fenntartható tevékenységek egységes osztályozási rendszerét. Ennek keretében lépett hatályba 2020 július 12-én az EU **Taxonómiarendelet**e. Az EU Taxonómiai szabályozás körülhatárolja azokat a zöld tevékenységeket, amelyek lényegesen hozzájárulnak a rendeletben **kiemelt hat környezeti célkitűzés**hez, elősegítve a fenntartható gazdasági működésbe való átmenetet.

A hat környezeti cél:

1. éghajlatváltozás mérséklése,
2. éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás,
3. vízi és tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme,
4. körforgásos gazdaságra való átállás,
5. szennyezés megelőzése és csökkentése,
6. biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása.

A Taxonómiarendelet létrehozásának egyik célja a **szabályozói keretek biztosítása a fenntartható befektetésekhez**, amivel **segítséget nyújt a piaci szereplőknek**, és **kiemelten a pénzügyi intézményeknek** a környezeti és fenntarthatósági szempontból pozitív tevékenységek azonosítására. Az utóbbi években a befektetői és a fogyasztói oldalon is nőtt az érdeklődés a zöld és fenntarthatóság iránt, ám ezek objektív mérésére nem állt rendelkezésre általánosan használt osztályozási rendszer.

A meghatározott környezeti célok közül jelenleg az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz jelent meg 2021. áprilisában a **Taxonómiarendeletet kiegészítő bizottsági rendeletben (Climate Delegated Act), amely mellékleteiben definiálja** a különböző kritériumok mentén **a két cél eléréséhez jelentősen hozzájáruló zöld tevékenységeket**.

E kihívások leküzdése érdekében jött létre az európai **zöld megállapodás** (Green deal), Európa új zöld növekedési stratégiája, mely az Uniót modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággá alakítja át. Az európai zöld megállapodás célja, hogy az EU 2050-re klímasemlegessé váljon. Ehhez ki kell aknázni az új környezetkímélő és gazdaságélénkítő technológiákban rejlő előnyöket, fenntarthatóvá kell tenni az ipart és a közlekedést, és csökkenteni kell a szennyezést.

2021–2027-es időszakban az uniós ágazati és fejlesztéspolitikák egyik fő iránya a zöldítés előmozdítása lesz. A programozási ciklus forrásainak több mint harmada csak zöld célok

mentén használható fel. A hazai és az európai uniós fejlesztés- és támogatáspolitika már horizontális, kötelező elemként kezeli a beruházások és a városok zöldülését. Több, közvetlenül a városokat célzó támogatás feltételezi a zöld városi célokat, a komplex zöld gondolkodást.

A hazai támogatáspolitika is reflektál a Zöld Megállapodás célkitűzéseire. A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (TOP PLUSZ-1.3.1.-21. pályázati konstrukció) keretrendszerében a városoknak zöld átállási menetrendet kell készíteniük, s a városi zöld menetrend alapján kidolgozandó a városi zöld finanszírozási keretrendszer is, amelynek segítségével a városok fel tudják mérni a zöld beruházásaikhoz kötődő finanszírozási és forrásbevonási lehetőségeket.

Digitális átállás

Az európai digitális gazdaság és társadalom fejlődését nyomon követő DESI index elmúlt 5 évi tapasztalatai azt mutatják Magyarország számára, hogy az eddigi beavatkozások csak arra voltak elegendőek a digitalizáció terén, hogy nagyjából az uniós átlagnak megfelelő ütemben javultak a mutatóink. Ahhoz tehát, hogy Magyarország relatív versenypozíciója javuljon, az eddigieknél nagyobb hangsúlyt kell helyezni a digitális átállás elősegítésére.

Kecskemét ezekre a trendekre támaszkodva állítja a versenyképességi és modernizációs törekvéseinek középpontjába a digitális gazdaságot, a digitálisan felkészült helyi munkaerőpiacot, azaz a digitális átállás támogatását. Kecskemét város gazdasági szerkezetének több pólusúvá kell válnia, javítania kell a térség munkaerőpici igényeinek kiszolgálását, a közigazgatási, kulturális, innovációs központi szerepkörét. Mindemellett a digitalizáció kiválóan szolgálhatja a hagyományos térségi feladatok ellátását, a térségi szerep további erősítését.

A DESI Humán tőke dimenziójában Magyarországnak 5 év alatt csak +5,5 százalékpontot sikerült előre lépnie. Ez a tapasztalat **arra ösztönzi Kecskemét városát**, hogy a következő években kiemelt figyelmet kell fordítani a digitális készségekkel nem rendelkező polgárok bevonására a digitalizációba, azoknak az előnyöknek a biztosítására, amit a digitalizáció nyújt a tanulás, a munkavégzés, az egészségügy, a kultúra vagy éppen a közszolgáltatások igénybevétele terén. Kiemelten kell kezelni az 50 pluszos korosztály ilyen irányú képzését, hiszen 10 év múlva ez a korosztály fogja adni a munkaerőpiac jelentős részét, így továbbfoglalkoztatásuk záloga ez a terület.

Kiemelt célként fogalmazódik meg a **digitális írástudatlanság felszámolása Kecskeméten:** A digitális átállást segítő motivációt, bevonást, tehetséggondozást, felnőttképzést lehetővé tévő

infrastrukturális és intézményi ökoszisztéma, élménypedagógiai hálózat kialakítása Kecskeméten.

Különös hangsúlyt kell helyezni az alapszintű digitális felkészültséggel már rendelkező polgárok, munkavállalók digitális készségeinek további fejlesztésére az európai uniós DigComp és magyarországi DigKomp keretrendszer alapján, illetve olyan nélkülözhetetlen dimenziókban, mint például az adatműveltség, adattudomány, a digitális átállást segítő kulturális alapú gazdaságfejlesztés. Sürgető feladat a városi adatvagyon gazdálkodás feltételeinek megteremtése, az adatalapú döntéshozási, tervezési, fejlesztési folyamatok kialakítása, rutinná tétele.

Kecskemét városban tehát körülbelül 65 ezer polgár számára kell biztosítani a következő 10 évben, hogy el tudja sajátítani a digitális kompetencia különböző dimenzióinak alapszintjét, illetve továbblépve a magasabb jártassági szinteket. Kecskeméten 26 ezer olyan munkavállaló van jelenleg, aki olyan szakmában dolgozik, ahol az automatizáció vagy teljes mértékben vagy részben, bizonyos munkafolyamatokat kiváltva meg fog jelenni a közeljövőben. Ez azt jelenti, hogy átképzés, továbbképzés nélkül 26 ezer kecskeméti állása kerül veszélybe 2030-ig. Mindehhez meg kell teremteni Kecskeméten a tömeges képzéseknek, kompetencia- és készségfejlesztéseknek teret adó digitális élménypedagógiai intézmények, a kreatív műhelyek, a digitális oktatást biztosító helyek hálózatát.

Kecskemét az elmúlt évtizedekben történt dinamikus gazdasági fejlődésével és lakosságlétszám növekedése miatt egyre nagyobb hangsúlyt fog helyezni a város nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony működésére. Stratégiai cél a körkörös gazdaságot segítő digitalizációs megoldások támogatása, a társadalmi felelősségvállalás növelése a fenntartható fogyasztás, és a környezettudatos szemléletváltás elősegítésével.

A klímabarát gazdasági szerkezet támogatását, a fenntartható városi mobilitás erősítését, a lágy közlekedési módok előtérbe helyezését támogatják a Kecskemét korbarát város digitális és okos megoldásai, a városi folyamattámogató rendszerek kialakítása (energiamonitorozó, energiamenedzsment rendszer), a városi smart grid és okos mérés feltételeinek megteremtése.

Kecskemét városának digitális átállása tudatos tervezést és irányítást, folyamatos koordinációt igénylő feladat, így kiemelt cél ennek az intézményi, személyi feltételeinek biztosítása.

Ezt támogatja a tervezett Városi Adatgazdálkodási Stratégia kidolgozása, valamint a városi Adatközpont és Stratégiai Monitoring Rendszer felállítása, hiszen ezzel valósítható meg a települési szintű adatalapú döntéshozatali és fejlesztési folyamat.

Kecskemét digitális ökoszisztémája nagyon gyenge infrastrukturális alapokon áll, így a következő 10 évben kiemelt szerepet kell szánni ennek a területnek a fejlesztésére. Erre támaszkodva indítható el a városi digitális szolgáltatások mennyiségének és minőségének fejlesztése. Így a javasolt beavatkozások támogatják a Városi IT szolgáltatásmenedzsment rendszer kialakítását.

A Kecskemét előtt álló 2021-2027-es programozási időszakban a város egész várhatóan a korábbi évekhez kisebb fejlesztési pénzügyi csomaggal gazdálkodhat. Érdemi forrásbővüléssel csak a magánszféra szerepvállalásának a jelenleginél is magasabb szintje mellett lehet számolni. Az állami csatornán érkező közösségi és magán források együttesen mintegy 140-175 milliárd forint projekttömeget mozgósíthatnak, amelynek legalább 10-15%-a visszatérítendő támogatásokon, megtérülő projekteken keresztül tervezhető és realizálható. Ehhez a finanszírozási terv komplexen, valamennyi városi szereplővel számolva 129-142 milliárd forint fejlesztési forrás bevonhatóságával számol. Ebből a dedikált TOP Plusz forrás 19,3 milliárd forint – ami az előző időszakok szórt támogatási struktúrájának a tapasztalatai alapján bővülhet, egészen akár 32 milliárd forint összegig.

A két forgatókönyvvel számoló prognózis eltérése több, fontos indokkal magyarázható.

Egyfelől a város előtt álló időszak sajátosságai miatt a finanszírozási prognózis nem a dinamikus tovább-növekedésre, hanem inkább az eddigi jelentős eredmények stabilizálására int. Ennek oka a (világ)gazdasági környezet romlásával, a pénzügyi folyamatok viszonylagos kiszámíthatatlanságával magyarázható, amelyet a tervben részletesen kifejtünk.

Másfelől a pénzügyi kiszolgáló intézményrendszer előtt álló jelentős kihívás, a „zöld átállás" olyan finanszírozási és projekt tervezési környezetet (kényszereket) fog megjeleníteni a programozási időszak során, ahol is a változások ki fogják kényszeríteni az eredményszemléletet, a magasabb önerő-önrészeket, és a struktúraváltást a fejlesztéstervezői szcénában, legyen szó köz-vagy magánszféra-béli szereplőkről egyaránt. Ez a változás annak menedzselési igénye mellett pozitív eredményeket is hozhat (kedvezőbb finanszírozás a zöld projektek esetében)

Mindemellett a Kecskeméti helyi gazdaság ugyan erős, de kitettsége a (világ)gazdasági folyamatoknak jelentős, ami igen nagy kockázatokat hordoz – amit a COVID-19 világjárvány már megmutatott. Ezért a tartalékképzés, emelt önerő, eredményszemlélet, az alternatív finanszírozási megoldások, a piaci szereplők erőteljesebb integrációja minden korábbinál kívánatosabb az új programozási időszakban.

1 A partnerségi folyamat ismertetése az FVS tervezés időszakára vonatkozóan

1.1 Partnerek definiálása

Kecskemét városi életminőségének alakulását, a közszolgáltatások színvonalának növelését nagyban befolyásolja az állampolgárok egyéni és közösségi aktivitása, a szükségleteik megismerése. A tervezési folyamatokban történő konstruktív és értékteremtő társadalmi részvétel, illetve a személyes felelősség és a városi kötődés kialakítása nemcsak a közérzet és a közélet szempontjából fontos, hanem közvetlen gazdasági-versenyképességi és környezeti fenntarthatósági hatásokkal is bírhat. Ezért cél, hogy a jövőbeni tervezési és fejlesztési folyamatokban egyre több városi intézmény, szervezet, vállalkozás és helyi lakos aktív részvétele valósuljon meg.

Az alábbi fejezetben azokra az érintett célcsoportokat azonosítjuk és nevesítjük, melyek szervesen hozzájárulhatnak az együttműködő partnerségi tervezési folyamathoz, és akik a tervezett fejlesztések várható hatásainak közvetlen érintettjei lesznek.

1.1.1 1. célcsoport: Lakosság és helyi közösségek

A célcsoport tagjai:

Lakosság	Magyarországon egyelőre a részvételi tervezés tudatos gyakorlatáról elvétve lehet beszélni. A lakosság bevonása a helyi fejlesztésekbe sok esetben nehézkes, hosszadalmas egyeztetést igényel. A saját munka azonban nagyobb felelősségérzetet vált ki az állampolgárokban, emellett erősíti a helyi identitást, javítja a helyi lakosság összetartását, a társadalmi kapcsolatok minőségét.
Civil szervezetek	A civil szféra szerepe Európa-szerte egyre nagyobb a városok fejlesztésében. Ma már jelentős részük inkább működtető, fenntartó, fejlesztő szerepeket épített ki, például a kulturális intézményrendszer, a helyi társadalmi szolgáltatások fenntartásába érdemes őket bevonni, amelyben rendszerint aktív és hatékony részt tudnak vállalni. Szigetszentmiklóson élénk a civil élet, több mint 60 civil szervezet működik a városban, amely jelentős erőforrást jelenthet a megfelelő együttműködések kialakításával.
Gazdasági szervezetek	A gazdaság területén a településeken megvalósított integrált fejlesztések elsősorban nagyvállalatokhoz gazdasági társaságokhoz kötődnek. Ezen felül komolyabb helyi szerepe van a kis- és középvállalkozásoknak, akik abban érdekeltek, hogy a helyiek számára üzletileg is megoldásokat és szolgálatásokat hozzanak létre.
Vallási közösségek	Kecskemét társadalmának fontos életjelensége a különböző érdekcsoportosulások működése. Az azonos hivatáson vagy a foglalkozástól függetlenül sajátos érdekek, értékek mentén szerveződő vallási közösségek,

	vallási körök megismerése és aktivitása is rendkívül fontos lehet a közösségi fejlesztésben.
Felsőoktatási intézmény	Felsőoktatási centrumként Kecskemét számára kifejezetten előnyös az egyetem és a város együttműködése is, hiszen számos fejlesztés leginkább konkrét terepen, konkrét gyakorlati projektek mentén tud sikeresen megvalósulni.
Kulturális, sport és egyéb szervezetek	Kecskemét identitását, nyitottságát és miliőjét alapvetően befolyásolják azok a kulturális műhelyek, sport- és egyéb szervezetek, valamint az általuk szervezett programok és rendezvények, melyek jelentős szerepet játszanak a város ismertségének és megbecsültségének erősítésében ezen keresztül pedig a város vonzóképességének és élhetőségének javításában, így szerepük a fejlesztési tervezés során meghatározó.

Bevonás célja

Mind nagyobb igény mutatkozik a helyi lakosság részéről a közös jövőformálásra, az együttműködő tervezésre. A település társadalmának és közösségeinek bevonásával feltárhatók a legfőbb problémák és azok kezelésének módozatai, a lakosság és a vállalkozások igényei (szükségletalapú tervezés). A bevonással a tervezők és döntéshozók a célok és fejlesztési irányok meghatározásához nagyobb legitimációt kapnak, a város lakossága pedig megismerkedhet a városi folyamatok összefüggéseivel, a szakmai megoldási lehetőségekkel, a jogszabályi keretekkel és fejlesztési források által biztosított mozgástérrel, illetve a civil és lakossági részvétel lehetőségeivel a fejlesztési folyamatban.

Aktivizálás

Ebben a tervezési-fejlesztési fázisban a fő cél a helyi szereplők motiválása a részvételre, valamint az, hogy mindenki lehetőleg reális elvárásokkal tekintsen a tervezési folyamatra. A széleskörű nyilvánosság biztosítása mellett, meg kell találni azokat a kulcsszereplőket, szakembereket is, akik aktívan – és hosszú távon – segítik a tervezési folyamatot, a település fenntartható fejlesztését.

Közös tervezés

A tervezés teljes folyamata során a lakosok és helyi közösségek helyismeretüknél fogva számos olyan tényre vagy összefüggésre is rá tudnak világítani, melyek egyébként elkerülnék a szakági tervezők figyelmét. A helyi érintettek által biztosított információk adhatják az adott fejlesztési elképzelések helyspecifikus elemeit és egyediségét, illetve a tervezett beavatkozások széleskörű legitimációját.

1.1.2 2. célcsoport: Állami, önkormányzati közszolgáltatók, hatóságok, önkormányzatok

A célcsoport tagjai

Közlekedési közszolgáltatók, üzemeltetők, hatóságok	MÁV Zrt. KEKO Zrt. (helyi járatok) Volánbusz (helyközi járatok) Magyar Közút Nonprofit Zrt. AKA Zrt. (M5 autópálya)
Állami intézmények	Tankerületi Központ Irányító Hatóságok Szakminisztériumok Adatszolgáltatók (pl. Lechner Tudásközpont, KSH)
Önkormányzati Intézmények	***Egészségügyi és szociális ágazat*** Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága ***Köznevelési ágazat*** Ferenczy Ida Óvoda Corvin Óvoda Kálmán Lajos Óvoda ***Kulturális ágazat*** Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ NKft. Kecskeméti Planetárium Katona József Könyvtár Kecskeméti Katona József Nemzeti Szinház Ciróka Bábszinház Kecskeméti Katona József Múzeum ***Egyéb ágazat*** Intézmény és Piacfenntartó Szervezet Kecskeméti Városrendészet
Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok	KIK-FOR Ingatlankezelő és Forgalmazó Kft. Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft. Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft. Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft. Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft. Kecskeméti Junior Sport Nonprofit Kft. Hírös Sport Szabadidő Létesítményeket Működtető és Szolgáltató Nonprofit Kft. Kecskeméti Városfejlesztő Kft. Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft. Városi Alapkezelő Zrt. Hírös-Net Telekommunikációs Kft.

	Kecskeméti Közlekedési Központ Kft. Kecskeméti Társadalomtudományi Ismeretek Szolgáltató Központ Nonprofit Közhasznú Kft. Kecskeméti Termostar Hőszolgáltató Kft. AIPA Nonprofit Közhasznú Kft. Kecskeméti Turizmusfejlesztési és Marketing Kft. BÁCSVÍZ Víz- és Csatornaszolgáltató Zrt.
Önkormányzati szervezetek	Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Lajosmizse Város Önkormányzata Nagykőrös Város Önkormányzata Szentkirály Község Önkormányzata Nyárlőrinc Község Önkormányzata Városföld Község Önkormányzata Fülöpjakab Község Önkormányzata Jakabszállás Község Önkormányzata Helvécia Nagyközség Önkormányzata Ballószög Nagyközség Önkormányzata Kerekegyháza Város Önkormányzata

Speciális adatok gyűjtése

A részvételi helyzetfeltárás során fontos lépés a város számára biztosított közhiteles statisztikai adatok kiegészítése speciális, helyben előállított adatokkal, amelyek a település sajátos adottságait, jellegzetességeit írják le. Ebben a város területén tevékenykedő állami közszolgáltatók, az önkormányzati fenntartású intézmények, valamint az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok saját adatbázisaikkal, felméréseikkel komoly segítséget jelenthetnek. A vizsgálat során fontos megismerni a külső partnerek (pl. szomszédos települések, helyi vállalatok, helyi intézmények és szervezetek) által tervezett fejlesztéseket is.

Intézményközi kapcsolatépítés

Kecskemét tervezett fejlesztése a szakmapolitikai irányokból, az elméletileg elérhető forrásokból, a közigazgatási rendszer adottságaiból, a városban letelepedett vállalkozások döntéseiből, a települési alapfunkciók komplexitásából, sajátos adottságaiból (pl. jogszabályokból adódó státusz, természetföldrajzi helyzet) illetve a város hatékony és fenntartható működtetésének biztosításából adódóan, számos külső tényezőtől függ. A tervezés során elengedhetetlen az érintett vállalkozások, szervezetek és intézmények bevonása a közös célok és intézkedések megfogalmazásához, ami megalapozza – a tervezett intézkedések előkészítése és megvalósítása során – a szükséges együttműködéseket.

1.1.3 3. célcsoport: önkormányzati döntéshozók és dolgozók

A célcsoport tagjai:

Belső munkacsoport, a tervezési folyamat támogatói	Fejlesztéspolitikai Iroda Mérnöki Iroda Gazdálkodási és Intézményüzemeltetési Iroda Kecskeméti Városfejlesztő Kft. Megbízott szakértők
Polgármesteri Hivatal dolgozói	Érintett szakosztályok munkavállalói, kapcsolódó szakemberei
Döntéshozók	Önkormányzati képviselők Bizottsági tagok Polgármester Alpolgármesterek

Bevonás célja:

Belső munkacsoport, a tervezési folyamat támogatói	A tervezés menetét felügyelő munkacsoport, amelynek célja a tervezési folyamat operatív irányítása, a szükséges gyors adatátadási, kommunikációs és döntési feladatok elvégzése.
Polgármesteri Hivatal dolgozói	A részvételi helyzetfeltárás során fontos lépés a statisztikai adatok kiegészítése helyi adatokkal, amelyek a település környezeti, műszaki, társadalmi és gazdasági adottságait, folyamatait, illetve beavatkozási szükségleteit írják le. Ebben a hivatal dolgozóinak segítsége, részvétele nélkülözhetetlen.
Döntéshozók	A stratégiai tervezés az a terület, amely a legmagasabb szintű és legintenzívebb részvételt teszi indokolttá, hiszen itt dől el, hogy a helyi érintettek a tapasztalataik közreadása során elkötelezettjeivé válnak-e a helyi fejlesztési folyamatoknak, és a problémamegoldás kapcsán itt jöhetnek létre olyan együttműködések, amelyek sikeres fejlődési pályára segítik a települést. A stratégia céljainak minél pontosabb és helyspecifikusabb megfogalmazása adja meg a tervek realitását, egyediségét.

1.2 Partnerségi akciók tartalma és eredményei

A partnerségi akciók tartalma

Fókuszcsoportos megbeszélések, mélyinterjúk

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata fontosnak tartotta, hogy a megalapozó munkarész összeállítását megelőzően a részvételi tervezési folyamat már elinduljon, így a tervezői helyzetfeltáró munkával párhuzamosan, a helyi szereplők (civil szervezetek,

vállalkozások, intézményi szakemberek) is tárják fel a város, vagy lakókörnyezetük, illetve szakági területük jellemző folyamatait, az esetlegesen jelentkező problémáit, valamint fejlesztési igényeit, továbbá az igényelt beavatkozási elképzeléseiket. A fókuszcsoportos megbeszélések keretében az adott kérdések megválaszolására külön munkacsoportokat alakítottunk (lásd lent célcsoportok) és hívtunk össze (2 alkalom), ahol a beszélgetés fő célja az információgyűjtés, továbbá az adott ágazati/városi területet (társadalom, gazdaság, műszaki infrastruktúra, energetika, környezet- és klímavédelem, területhasználat, szervezeti struktúra, működési folyamatok) érintő problémafa kialakítása volt. A meghívott érintettek így egymással is kapcsolatba kerültek, rálátást biztosítva a különböző szakterületek problémáira, valamint más ágazatokra/tevékenységi területekre gyakorolt hatásaira, ezzel is elősegítve a társadalmi érzékenyítést, a partnerségi tervezés iránti elköteleződést és közös felelősségvállalást.

A mélyinterjúzás a város életében meghatározó prominens személyek, vállalti vezetők, kutatók és szakági tervezők (összesen 8 fő) megszólítását célozta. Kérdéseink az adott szakterületekre vonatkozó nemzetközi és hazai folyamatokra, trendekre, kihívásokra, illetve fejlesztési javaslatokra vonatkoztak.

bevonási szint: Interaktív részvétel (partnerség)
kommunikációs csatorna: munkacsoporti fórum, interaktív részvételt biztosító rendezvény
célcsoport: szakemberek, kutatók, gazdasági szereplők, városrészi képviselők, civilek
együttműködők: önkormányzat, polgármesteri hivatal dolgozói

Online kérdőívek

A helyi részvételen alapuló helyzetfeltárás kulcsa, hogy változatos eszközökkel minél több, különböző hátterű érintett körében tárjuk fel a helyi tudást, s ennek során minél több információt szerezzünk az érintettek konkrét érdekeiről, igényeiről, kezdeményezéseiről, a problémákkal, trendekkel kapcsolatos benyomásaikról. Ennek érdekében a tervezés elején (Megalapozó Vizsgálat készítése során) az érintettek (lakosság, vállalkozók, hivatali dolgozók) véleményének, problémáinak felmérése 2020 őszén online kérdőíves formában történt meg. Az online kérdőívek (3 db) irányítottan az egyes célcsoportok igényfelmérését szolgálják (lásd lent célcsoportok).

bevonási szint: részvétel információszolgáltatáson keresztül
kommunikációs csatorna: online (honlapon, szociális média felületek)
célcsoport: lakosság, civilek, gazdasági szereplők, önkormányzati tulajdonú társaságok, önkormányzati dolgozók (önkormányzati intézményeké is)
együttműködők: önkormányzat, polgármesteri hivatal dolgozói

Városi tájékoztató fórum

Az elkészült FVS vitairatának (2021.02.09.) majd egyeztetési változatának (2022.07.25.) bemutatása megfelelő fórumot biztosított a döntéshozók, majd az érdeklődők számára, hogy megismerjék a városi folyamatokat, a különböző kezelendő városi problémákat és kihívásokat, valamint azokat a háttérinformációkat és keretfeltételeket, melyek hozzásegítik a helyi lakosságot a javasolt fejlesztési célok (stratégiai, tematikus és horizontális) és -irányok, valamint a programok kiválasztását érintő városi döntések megértéséhez. A programok megvalósulását segítendő, két alkalommal is megvalósult városi szintű projektgyűjtés, melyek hozzájárulhatnak a TOP-Plusz és az ágazati operatív programok keretében elérhető források eredményes lehívását.

bevonási szint: tájékoztatás, vélemények összegyűjtése
kommunikációs csatorna: a dokumentumok online elérhetősége, interaktív részvételt biztosító rendezvények
célcsoport: városi döntéshozók, lakosság, civil szervezetek, gazdasági szereplők
együttműködők: önkormányzat, polgármesteri hivatal dolgozói

Általános, folyamatos tevékenységek:

a) Véleményezés

A döntéshozóktól, a szakmai szervezetektől várt írásbeli véleményezés a helyzetelemzés és a stratégia egyeztetési anyagaihoz. A beérkezett vélemények alapján a stratégiai dokumentumok véglegesítése
bevonási szint: interaktív részvétel, írásbeli vélemények megfogalmazása
gyakoriság: az FVS tervezési és elfogadási fázisaihoz kötődően
kommunikációs csatorna: írásos vélemények
célcsoport: államigazgatási szervek, megyei és a közvetlenül érintett szomszédos települési önkormányzatok, lakosság, érdekképviseleti-, civil- és gazdálkodó szervezetek.
együttműködők: önkormányzat, polgármesteri hivatal dolgozói

b) Egyeztetés

A döntéshozókkal való kapcsolattartás
bevonási szint: interaktív részvétel (partnerség)
gyakoriság: az FVS tervezési és elfogadási fázisaihoz kötődően
kommunikációs csatorna: személyes konzultáció, döntéshozói fórum
együttműködők: önkormányzat, polgármesteri hivatal dolgozói

A partnerségi akciók eredményei

A kecskeméti együttműködő tervezés keretében a széleskörű partnerség kialakításával lehetővé vált a célcsoportspecifikus szükségletek és igények teljesebb felmérése, a meglévő városi problémák sokkal teljesebb azonosítása. A partnerségi akcióknak köszönhetően teljesebb képet kaphattunk a különböző társadalmi csoportok, civil szervezetek, intézmények és gazdasági társaságok városról alkotott képéről, a várossal, a városi szolgáltatásokkal, illetve a fejlesztési elképzelésekkel szemben megfogalmazott elvárásairól.

A fókuszcsoportos megbeszélések és interjúk során állandó kérdésekkel is dolgoztunk, melyek kapcsán nem csak arra voltunk kíváncsiak, hogy miképpen vélekednek arról:

- hogy miben fejlődött leginkább a város, vagy
- milyen jövőbeli fejlesztéseket kellene leginkább megvalósítani, illetve
- mely tényezők befolyásolhatják leginkább a város jövőbeli fejlődését,

hanem arra is, hogy a különböző területről érkezett szakemberek, illetve szakterületi képviselők, civil-, illetve intézményi delegáltak egy-egy kérdéskört hogyan ítélnek meg, milyen preferenciáik vannak, mennyire látják át a mind bonyolultabbá, komplexebbé váló települési folyamatokat.

A partnerségi tervezési folyamat alatt kapott válaszok jelentős mértékben hozzájárultak a városi „probléma-fa" megalkotásához, a célrendszer felrajzolásához, valamint a fejlesztési irányok kijelöléséhez. A partnerségi együttműködés nélkül nem lehetett volna széleskörű városi konszenzuson alapuló programcsoportokat kialakítani, illetve a fejlesztési prioritásokat rögzíteni.

Ugyancsak a széleskörű társadalmi bevonásnak köszönhető, hogy olyan tématerületek, mint a környezet- és klímavédelem, a digitalizáció, a kék- és zöldinfrastruktúra, vagy a munkaerő biztosításával kapcsolatos kérdések (pl. munkaerőhiány, bérverseny, képzett fiatalok megtartása, a képzés színvonalának emelése) a korábbi tervezési időszakokhoz képest jóval nagyobb figyelmet kaptak, s beépültek nem csak a Településfejlesztési Tervbe, vagy a Fenntartható Városfejlesztési Stratégiába, hanem a társadalmi közbeszéd részévé váltak, s számos projektötlet kidolgozása, illetve megvalósítása indulhatott el.

A lakossági rendezvények és a lakossági kérdőívezés a minőségi városfejlesztés, az élhető város program kialakításához nyújtott kiemelkedő segítséget, ugyanakkor fontos célként fogalmazódott meg a helyi lakosság és civil szervezetek aktiválása, szerepvállalásuk célterületeinek feltárása. Ennek is köszönhetően indulhattak be a városban a városi zöldfelület ápolási, gondozási akciók, a „fogadj örökbe egy parkot" program, a nagyléptékű fa- és cserjeültetési akciók, valamint ráépülő városi fejlesztési programok. Emellett jelentős

előrelépést tapasztalhatunk az ESZA jellegű programok előkészítésében, melyek különösen a szociális, környezetvédelmi, foglalkoztatási, oktatási és közösségfejlesztési területeket érintették kidolgozott projektelképzelések formájában.

A lakossági kérdőívezés (1704 kitöltő) abban is segített a tervezőknek, hogy sokkal pontosabb képet kapjanak a városrészi problémák kezeléséhez, a fejlesztési célok és programok területspecifikus megjelenítéséhez, a TOP_Plusz keretében rendelkezésre álló források projekteken keresztül területileg arányosabb elosztásához.

A különböző városi intézményi és hivatali szakemberekkel történő egyeztetések hozzájárultak az FVS működési és irányítási struktúrájának teljesebb körű átlátásához, a szervezeti és működési kérdések, problémák, valamint esetleges párhuzamosságok jobb feltárásához, a működési modell átgondolásához, illetve a változtatási javaslatok megfogalmazásához.

A gazdasági társaságok képviselőivel történt egyeztetések jelentősen segítették a vállalkozói igények jobb megértését, a vállalkozási környezet háttérfeltételeinek teljesebb körű átlátását, így a legszükségesebb fejlesztési területek (pl. infrastrukturális háttérfeltételek javítása, útépítések, innovációs környezet fejlesztése, munkaerő biztosítása, a szakképzés és mérnökképzés minőségi és mennyiségi fejlesztése) azonosítását és az ezekhez kapcsolódó programok és fejlesztési elképzelések megfogalmazását.

A tervezés következő projektgeneráló és projektgyűjtő fázisában még nagyobb szükség mutatkozik a széleskörű partnerségre, hiszen a különböző szakági területektől, intézményektől, szervezetektől várja majd az önkormányzat a kidolgozott projektötleteket, finanszírozási lehetőségeket, valamint azt a pályázati aktivitást, amely segítheti a város fejlesztési céljainak és elképzeléseinek megvalósítását.

1.3 Partnerségi akciók ütemezése a tervezési folyamatban

A partnerségi akciók keretében eddig megvalósított feladatokat az 1. táblázat mutatja be. A tervezés következő fázisainak tervezett partnerségi együttműködés formáit és részletes ütemezését az FVS 2024. év végéig megvalósuló felülvizsgálat mutatja be.

***1. táblázat**: Partnerségi akciók ütemezése*

	2021								2022																							
	november				december				január				február				március				április				május				június				július			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Általános tevékenységek																																				
Szakmai munkacsoporti egyeztetések																																				
Véleményezés																																				
Fókuszcsoportos megbeszélések, mélyinterjúk																																				
Online kérdőívezések																																				
Városi tájékoztató fórumok																																				
Döntéshozói fórumok																																				

2 Stratégiai munkarész

2.1 Forgatókönyv elemzés

Kitettségi mátrix

Kecskemét város globális trendekkel, illetve országos folyamatokkal, tendenciákkal szembeni kitettségének értékeléséhez 25 potenciális kockázat kiválasztására került sor. Ezek közül a Prosperáló város – 7, Zöldülő város – 7, Digitális város – 5, Megtartó város – 4, Kiszolgáló város – 3 hatással szerepel. Az elemek minimalizálására azért került sor, mivel számos kockázat dimenziókon átnyúló, komplex hatású. A kockázatok egy részének besorolása a jelenlegi állapotok alapján alacsony lehet, mert számos (általában természeti-környezeti-társadalmi) folyamatnak nagy a tehetetlensége (puffere), azonban a hatás mértéke jelentős, amint a pufferhatás kimerül. Ezeknek a kockázatoknak – az útmutatóval ellentétben – mégis jelentőséget kell tulajdonítani, mivel a károk hirtelen jelentkeznek majd, és állapotuk megfordítása sokkal nagyobb befektetést igényel.

Potenciális negatív és pozitív hatás	A hatás kockázati besorolása	A hatás gyakorisága	A hatás mértéke
Prosperáló város			
Térségi, ágazati együttműködések gyengülése (ezeket támogató lépések hiánya, forrás diszkrepanciák, egyéb)	3	5	5
Munkaerő kínálatot befolyásoló globális folyamatok (pl.: agyelszívás)	5	3	4
A kor követelményeitől elmaradó, a munkaerő rugalmas alkalmazkodását segítő oktatási-képzési rendszer	5	5	4
Dekonjunktúra, gazdasági válság	5	2	5
Önkormányzati források csökkenése (közszolgáltatások)	5	5	5
Uniós, állami és piaci források, hitelek elérhetősége	2	4	5
Centralizáció növekedése, szubszidiaritás csökkenése	4	3	5

Hatás kockázati besorolása: *5: nagyon kockázatos; 4: kockázatos; 3: közepesen kockázatos; 2: kicsit kockázatos; 1: elenyésző kockázatot jelent*

Hatás gyakorisága: *5: napi, 4: évente többször, 3: többévente egyszer, 2: évtizedenként egyszer, 1: 20-30 évente egyszer*

Hatás mértéke: *5: nagy területeket, sok szereplőt komolyan érintő kérdéskör; … 1: elenyésző területre és kis hatással bíró hatáso)*

Potenciális negatív és pozitív hatás	A hatás kockázati besorolása	A hatás gyakorisága	A hatás mértéke
Zöldülő város			
Éghajlatváltozás negatív hatásai: • Viharos széllökések éves gyakoriságának növekedése • Intenzív csapadékesemények • Nyári száraz napok száma nő • Éves csapadékmennyiség csökken • Évről-évre fokozódó aszály • Nyári hőhullámok kialakulása • Légszennyezés növekedése	5	5	5
Elégtelen környezetvédelmi intézkedések, programok, források	3	3	5
Megújulók alacsony szintű támogatása (szabályozás és finanszírozás)	4	3	5
Területhasználat távlatos, tudatos alakításának hiánya (túlépítések, zöldmezős beruházások, zöldhálózat és rekreációs zöldfelületek hiányosságai stb.)	5	4	5
Integrált vízgazdálkodási gyakorlat hiánya	5	4	5
Energiahatékonyság növelését lehetővé tevő források elégtelensége	5	5	5
Környezetbarát közlekedési rendszerek támogatásának társadalmi elutasítottsága (autó – alapjog)	5	5	5
Digitális város			
Digitális fejlettséget, képességeket kifejező országos, településszintű adatbázisok hiánya (alternatív energiafelhasználás, digitális írástudás, ügyfélkör szolgáltatási / lakossági, szenzorok, ügyfélszolgálati feladatok stb.)	4	4	5
A digitális írástudás elsajátítását segítő oktatási-nevelési programok hiánya	2	5	5
E-gazdaság, e-ügyintézés támogatásának hiánya	3	4	4
Okos városüzemeltetési rendszerek iránti igény hiánya	5	5	5

Hatás kockázati besorolása: *5: nagyon kockázatos; 4: kockázatos; 3: közepesen kockázatos; 2: kicsit kockázatos; 1: elenyésző kockázatot jelent*

Hatás gyakorisága: *5: napi, 4: évente többször, 3: többévente egyszer, 2: évtizedenként egyszer, 1: 20-30 évente egyszer*

Hatás mértéke: *5: nagy területeket, sok szereplőt komolyan érintő kérdéskör; … 1: elenyésző területre és kis hatással bíró hatások*

Potenciális negatív és pozitív hatás	A hatás kockázati besorolása	A hatás gyakorisága	A hatás mértéke
Megtartó város			
Civil szervezetek támogatásának csökkenése	3	4	4
Közösségi aktivitás csökkenése	5	5	5
A fiatalok és a képzett munkaerő megtartását nehezítő központi programok és források hiánya (fecskeházak, bérlakás program stb.)	4	3	5
Társadalmi különbségek nőnek	3	3	3
Kiszolgáló város			
Az intézményrendszer folyamatos átalakítása, funkciómegvonások	4	4	5
Részvételi tervezés formális jellege nő, vagy elmarad, a tájékoztatás szintje alacsony	5	3	5
Várostérségi és regionális kapcsolatokat erősítő közlekedésfejlesztések elhúzódása, elmaradása	5	3	4

Hatás kockázati besorolása: *5: nagyon kockázatos; 4: kockázatos; 3: közepesen kockázatos; 2: kicsit kockázatos; 1: elenyésző kockázatot jelent*

Hatás gyakorisága: *5: napi, 4: évente többször, 3: többévente egyszer, 2: évtizedenként egyszer, 1: 20-30 évente egyszer*

Hatás mértéke: *5: nagy területeket, sok szereplőt komolyan érintő kérdéskör; … 1: elenyésző területre és kis hatással bíró hatások*

Felkészültségi mátrix

Magas kockázatú potenciális negatív hatás	A város abszorpciós képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
Prosperáló város			
Térségi, ágazati együttműködések gyengülése (ezeket támogató lépések hiánya, forrás diszkrepanciák, egyéb)			
Munkaerő kínálatot befolyásoló szabályozók változása, késői reagálása	3	4	4
A kor követelményeitől elmaradó, a munkaerő rugalmas alkalmazkodását lehetővé tevő oktatási-képzési rendszer	4	5	4
Dekonjunktúra, gazdasági válság	4	4	5
Önkormányzati források csökkenése (közszolgáltatások)	4	4	4
Uniós, állami és piaci források, hitelek elérhetősége			
Centralizáció növekedése, szubszidiaritás csökkenése	4	3	3

4 kockázatos besorolású hatás
5 nagyon kockázatos besorolású hatás

Magas kockázatú potenciális negatív hatás	A város abszorpciós képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
Zöldülő város			
Éghajlatváltozás negatív hatásai: • Viharos széllökések éves gyakoriságának növekedése • Intenzív csapadékesemények • Nyári száraz napok száma nő • Éves csapadékmennyiség csökken • Évről-évre fokozódó aszály • Nyári hőhullámok kialakulása • Légszennyezés növekedése	2	2	3
Elégtelen környezetvédelmi intézkedések, programok, források			
Megújulók alacsony szintű támogatása (szabályozás és finanszírozás)	3	3	3
Területhasználat távlatos, tudatos alakításának hiánya (túlépítések, zöldmezős beruházások, zöldhálózat és rekreációs zöldfelületek hiányosságai stb.)	3	4	3
Integrált vízgazdálkodási gyakorlat hiánya	3	4	3
Energiahatékonyság növelését lehetővé tevő források elégtelensége	4	4	5
Környezetbarát közlekedési rendszerek támogatásának társadalmi elutasítottsága (autó – alapjog)	2	2	2
Digitális város			
Digitális fejlettséget, képességeket kifejező országos, településszintű adatbázisok hiánya (alternatív energiafelhasználás, digitális írástudás, ügyfélkör szolgáltatási / lakossági, szenzorok, ügyfélszolgálati feladatok stb.)	5	5	4
A digitális írástudás elsajátítását segítő oktatási-nevelési programok hiánya			
Az oktatás további központosítása			
E-gazdaság, e-ügyintézés támogatásának hiánya			
Okos városüzemeltetési rendszerek iránti igény hiánya	3	3	3
Megtartó város			
Civil szervezetek támogatásának csökkenése			
Közösségi aktivitás csökkenése	2	3	3
A fiatalok és a képzett munkaerő megtartását nehezítő központi programok és források hiánya (fecskeházak, bérlakás program stb.)	1	2	1
Társadalmi különbségek nőnek			

4 kockázatos besorolású hatás
5 nagyon kockázatos besorolású hatás

Magas kockázatú potenciális negatív hatás	A város abszorpciós képessége	A város adaptációs képessége	A város transzformációs képessége
Kiszolgáló város			
Az intézményrendszer folyamatos átalakítása, funkciómegvonások	4	4	4
Részvételi tervezés formális jellege nő, vagy elmarad, a tájékoztatás szintje alacsony	4	5	4
Várostérségi és regionális kapcsolatokat erősítő közlekedésfejlesztések elhúzódása, elmaradása	2	3	3

4 kockázatos besorolású hatás
5 nagyon kockázatos besorolású hatás

A fenti kitettségi mátrixban bemutatott értékekből kiindulva a felkészültségi mátrixba a 25 db elemből 13 kapott „nagyon kockázatos”, 5 pedig „kockázatos” besorolást. Ennek, valamint az 5 dimenziórab készített szintézis értelmében az alábbi általános megállapítások tehetők:

Kecskemét erős oldala a dinamikusan korszerűsödő, diverzifikált és magas Bruttó Hozzáadott Értékkel (BHÉ), vállalkozás formákkal jellemezhető gazdaság, továbbá a megyei jogú városi szerepkör, amelyeknek rendkívüli stabilizáló szerepe van. Fentiekhez társul a lakosság növekvő iskolázottsága, kedvező jövedelmi helyzete, ami rugalmas alkalmazkodóképességet tesz lehetővé. Klímaalkalmazkodás szempontjából előnyös, hogy magas a zöldfelületek aránya, nőtt az energiahatékonyság, elválasztó rendszerű csatornahálózat van és az utóbbi években dinamikusan fejlődött a közút-hálózat. Ahhoz, hogy ezt a pozícióját megtartsa az alábbi távlati és térségi kiterjedésű negatív következményeket megelőző adaptív intézkedésekre van szükség.

- *Prosperáló város dimenzióban*
  - A város foglalkoztatási központ szerepének erősítése, innovatív, a kor követelményeinek megfelelő munkaerő és az ipar 4.0 kihívásainak eleget tevő munkahelyek és az ehhez tartozó képzési rendszerek létrehozása, fejlesztése;
  - A tercier és kvaterner szektorok hatékonyságának és teljesítményének növelése;
  - Új egyetemi képzések bevezetése;
  - Helyi vállalkozások, termelők támogatása;
- *Zöldülő város dimenzióban*
  - Zöldfelületi rendszerek fejlesztése;
  - Integrált vízgazdálkodás fejlesztése;
  - Klímavédelmi célú területhasználat támogatása;
  - Szemléletformáló és felkészítő intézkedések bevezetése;

- Energiahatékony városüzemeltetés;

- *Digitális város dimenzióban*
  - Okos városüzemeltetési rendszerek bevezetése;
  - Digitális írástudást javító képzések kiterjesztése;
  - Helyi nyílt adatbázis létrehozása;
- *Megtartó város dimenzióban*
  - Szociális városrehabilitációk megvalósítása;
  - Társadalmi vállalkozások működésének támogatása;
- *Kiszolgáló város dimenzióban*
  - Városrészek és azok központjainak minőségi fejlesztése;
  - Beruházásokat megelőző tájékoztatások, fórumok rendszeressé tétele;
  - Alulhasznosított területek fejlesztése;

A standard szcenárióhoz tartozó intézkedéseket indokolja, hogy erős a város klimatikus kitettsége és fontosak a közösségépítési, társadalmi feladatai. A klimatikus körülmények megváltozása számos területre hatással van, így a legtöbb intézkedés itt ennek javítását szolgálja. Azért kaptak az abszorpciós, adaptációs és transzformációs képesség szempontjából alacsony minősítést az itt felsoroltak, mivel előzetes szemléletformálást, rezilienciát, illetve sokrétű ám egyidejűleg végrehajtott beavatkozásokat igényelnek.

Felkészültségi intézkedések:

- *Prosperáló város dimenzióban*
  - Piaci források felkutatása, városi marketing stratégia készítése;
- *Zöldülő város dimenzióban*
  - Klímabarát közlekedési rendszerek bevezetése;
  - Hulladékcsökkentés, hulladékhasznosítás támogatása;
  - Füstmentes zónák kialakítása;
  - Klímabarát termelési rendszerek (REL) segítése;
- *Digitális város dimenzióban*
  - Adatgazdálkodási politika kidolgozása;
- *Megtartó város dimenzióban*
  - Városi bérlakásprogram elindítása, fiatalok lakásépítési lehetőségeinek támogatása;
  - Komplex, társadalmi felzárkóztatást segítő programok elindítása, közösségi részvétellel;

- Helyi civil szervezetek támogatása, közösségfejlesztés;

- *Kiszolgáló város dimenzióban*
  - Túlépítések, zöldmezős beruházások szabályozása, korlátozása;
  - Utasbarát közösségi közlekedésfejlesztések;
  - Komfort nélküli lakások arányának csökkentése;
  - Műszaki infrastruktúra fejlesztések, minőségi javítások;

2.2 Jövőkép

A városnak a jövőbeli fejlesztési víziójának rögzítése során figyelembe kell vennie, egyrészt az örökölt – részben a mezővárosias múltból következő – hiányok *(pl. infrastrukturális, ellátási, innovációs)* és a várostest térbeli-szerkezeti konfliktusainak *(pl. eltérő fejlettségű és ellátottságú városrészek, városi alközpontok hiánya, eltérő funkcionális övezetek keveredése, pazarló térhasználat, közlekedéshálózati problémák)* felszámolását, másrészt a település erőteljes gazdasági fejlődéséből adódó háttérfeltételek *(pl. közmű-hálózati, közlekedési-logisztikai, beszállítói, üzleti-szolgáltatási, oktatási-képzési, lakhatási)* megfelelő színvonalú biztosítását, harmadrészt a várossal szemben igényként megfogalmazódó modernizációs és minőségi fejlesztések *(pl. életminőségi, innovációs, településkörnyezeti, fenntarthatósági)* megvalósítását, továbbá az újonnan jelentkező kihívásokra (*pl. járványügyi helyzet kezelése, klímavédelem, digitalizáció*) történő felkészülést és rugalmas alkalmazkodást.

Kecskeméten több térségi funkció (*pl. foglalkoztatási, nagykereskedelmi, ipari, logisztikai, felsőoktatási-innovációs, egészségügyi*) esetében is olyan erősödést figyelhettünk meg az elmúlt bő évtizedben, melyek hatással voltak nem csak a város településhálózati szerepkörére, ellátási funkcióira, de térhasználati igényeire és fejlesztési szükségleteire is. Kecskemét változó települési karaktere, dinamikusan fejlődő gazdasága és átalakuló társadalma, új igényeket fogalmazott meg a helyi területhasználattal szemben (*pl. új ipari területek iránti igény növekedése, a közlekedési infrastruktúra [közúti, vasúti, kerékpáros, parkolási, módváltási] fejlesztések iránti igény erősödése, a legkülönfélébb társadalmi csoportok lakhatási szükségleteinek megjelenése, minőségi lakókörnyezet és rekreációs területek iránti lakossági igények emelkedése, környezet- és klímavédelmi törekvések [erdőterületek és zöldfelületek növelése, vízvisszatartás és csapadékvíz hasznosítás fejlesztése] területi szükségleteinek kielégítése, barnamezős területek hasznosítása, gépjármű parkolási szükségletek városi szintű növekedése*), melyeket nem hagyhatunk figyelmen kívül a jövőkép megfogalmazása során.

2.2.1 A TELEPÜLÉS JÖVŐKÉPE A TÁRSADALMI, GAZDASÁGI, TÁJI, TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZETÉRE VONATKOZÓAN

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata elkötelezett egy olyan fejlesztési jövőkép kidolgozásában, elfogadásában és megvalósításában, amely figyelembe veszi a fentiekben bemutatott legfontosabb külső és belső kihívásokat, valamint a formálódó társadalmi, gazdasági és környezeti szükségleteket. Fejlesztéseit széles partneri együttműködés keretében, szakmai alapokon, a környezeti- és klímavédelmi elvárások és a hosszú távú fenntarthatóság figyelembevétele mellett dolgozza ki és valósítja meg. Szem előtt tartja a város, mint komplex műszaki-gazdasági-társadalmi-környezeti rendszer összefüggéseit és fejlesztési elképzelései során épít ezekre. Felkészül arra, hogy a jövőben képes legyen alkalmazkodni és válaszokat adni a jelentkező gazdasági, társadalmi és környezeti kihívásokra oly módon, hogy közben megőrzi a város értékes épített- és természeti környezetét, illetve kulturális hagyományait, értékeit. A város területhasználati jövőképét a várostest arányos térbeli, funkcionális alapú morfológiai tagolása, tértakarékos (kompakt) városszerkezet jellemzi.

Kecskemét egy olyan kiegyensúlyozottan fejlődő, klímatudatos és „reziliens" településsé kíván válni, amely intelligens és innovatív megoldásai révén, széleskörű minőségi szolgáltatásokat nyújt szűkebb és tágabb környezetének, továbbá szem előtt tartja a fenntarthatóság követelményét gazdasági, társadalmi és környezeti fejlesztései során.

A város a kívánt jövőkép elérése érekében, az alábbi intézkedések, feladatok megvalósítását tekinti elsődlegesnek:

- Alkalmazkodik a sajátos táji és településkörnyezeti adottságokhoz, s klímatudatos beavatkozásokkal, zöld- és kék infrastrukturális fejlesztésekkel felkészül a klímaváltozásból eredő kihívásokra;
- A környezeti adottságaiban rejlő lehetőségek felhasználásával, törekszik a megújuló energiahordozók nagyobb arányú használatára, s tudatosan él azokkal az új technológiákkal, amelyek hozzájárulnak a természeti erőforrásai megóvásához;
- Megbecsüli és védi épített örökségének értékeit, tudatosan formálja településképét, valamint törekszik a település harmonikus működését elősegítő területhasználat kialakítására;
- Szigorú kereteket (jogszabályi, ellenőrzési, végrehajtási) szab a beépítés koordinálatlan növekedésének, ezzel is elősegítve a „kompakt város" alapjainak kidolgozását, valamint a város fenntartható és hatékony üzemeltethetőségének hosszú távú biztosítását;
- A települési szolgáltatások minőségének javítása érdekében, él a digitalizációban és az információtechnológiában rejlő lehetőségekkel, a városi folyamatait adatok

gyűjtésével és feldolgozásával mérhetővé teszi, nyomon követi és elemzi azokat, ezzel is hozzájárulva egy intelligens és „reziliens" város fejlődéséhez;

- A fenntartható városi mobilitás kialakítása, a település minél jobb megközelíthetőségének elősegítése, valamint közlekedésföldrajzi helyzetének és logisztikai adottságainak kiaknázása érdekében átfogó közlekedésfejlesztési vizsgálatokat végez és koncepciót alkot, fejlesztéseit pedig ezek alapján valósítja meg;
- Több lábon álló gazdasági szerkezetének és a minőségi munkahelyek kialakításának támogatásával, kiszámítható megélhetést biztosít a település és a vonzáskörzet népessége számára;
- A tudásalapú társadalom fejlődésének előmozdítása érdekében, minden lehetőséget kihasznál az oktatási-képzési rendszerének fejlesztésére, a kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenység támogatására, az élethossziglan történő tanulás feltételeinek biztosítására;
- Segíti társadalmának kiteljesedését, az egyetemes értékekre, tudásra és újdonságokra nyitott, innovatív és kreatív szellemiség kialakulását;
- Kultúrapártolásával a helyi hagyományokra építő, markáns kulturális és művészeti arculatot alakít ki, minőségi programkínálatával segíti a turisztikai ágazat fejlődését;
- Törekszik a különböző társadalmi rétegek, csoportok, illetve korosztályok harmonikus együttélésére, a társadalmi szolidaritás és esélyegyenlőség megteremtésére;
- Lakói számára minőségi közszolgáltatásokat (pl. közigazgatási, oktatási, kulturális, szociális és egészségügyi) és intézményi ellátóhálózatot biztosít, a szabadidő minőségi eltöltésére változatos lehetőségeket kínál, egészséges és élhető lakókörnyezet kialakítására törekszik;
- A központi szerepkör előnyeinek kisugárzásával sokoldalú, kölcsönös együttműködést valósít meg a természetes vonzáskörzetének településeivel;
- A város jövőjét, versenyképességét és fejlődési irányait, lehetőségeit meghatározó kérdésekben együttműködik lehetséges stratégiai partnereivel.

2.2.2 A VÁROS JÖVŐKÉPE A TÉRSÉGI SZEREPÉRE VONATKOZÓAN

Kecskemét jövőbeli térségi szerepkörét számos tényező befolyásolja. **Meghatározó a város térbeli elhelyezkedése és kedvező közlekedésföldrajzi helyzete,** melynek erősítése kiemelkedően fontos **a térségi elérhetőség biztosításában, javításában**. Emellett **Kecskemétnek jelentős feladatai adódnak megyeszékhelyi, közigazgatási státuszából** éppúgy, mint **oktatási, szociális, egészségügyi és kulturális szerepköréből**. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a város egyre növekvő gazdasági erejét, illetve azt a tényt, hogy **a település** gazdaságának ágazati összetétele a rendszerváltozás óta jelentősen átalakult, modernizálódott, így **jelentős termelési és innovációs funkciót lát el** térségében. **Kecskemét** a bővülő munkalehetőségein keresztül így

– az OFTK-ban megfogalmazott területi politikai céloknak megfelelően – **a térség foglalkoztatásában**, valamint az elindított képzési programoknak és a magasabb jövedelem biztosításának köszönhetően, **a társadalmi felzárkóztatásban is kiemelt szerepet kíván játszani**.

Az OFTK alapján ugyancsak **meghatározó szerepet kell betöltenie Kecskemétnek –** mint a Duna-Tisza közi Homokhátság legjelentősebb települési központjaként **– a klímaváltozás elleni küzdelem** (pl. Homokhátság komplex fejlesztési program, vízgazdálkodási, nagytérségi vízpótlási-, öntözési-, tanyafejlesztési-, energiahatékonysági-, megújuló energiatermelési programok) **térségi szervezésében és koordinálásában**. A város egyeteme, kutatóintézetei és szakmai szervezetei, vállalkozásai – várhatóan – fontos szerepet fognak betölteni például a vízgazdálkodás új eredményeinek, a klimatikus kihívásoknak megfelelő, új mezőgazdasági termékszerkezet és termelési módok bevezetésében, továbbá az alkalmazkodóképes agrárium kialakításának térségi terjesztésében. Szerepe lehet a városi intézményeknek a térségben található helyi közösségek önszerveződésének és klímatudatosságának erősítésében, továbbá az egészségügyi- és szociális ellátó-hálózatuk a klímaváltozás kedvezőtlen hatásaira (pl. szélsőséges időjárási jelenségek, hőhullámok, tartósan száraz időszakok) történő felkészítésében.

Kecskemétnek szerepet kell vállalnia a vidéki népesség helyben tartásában, életkörülményeik javításában is, melyet a **precíziós agrárgazdaság, a családi farmok kialakítása és vidékfejlesztésben rejlő lehetőségek kiaknázása** révén érhet el. Ennek érdekében szükség mutatkozik a térségi innovatív agrárgazdaság megvalósítására, a családi gazdaságok szerkezetváltásának elősegítésére, új növénykultúrák meghonosítására, a kertészeti és gyümölcstermesztési ágazat fenntartható fejlesztésére, a termelés technológiájának, az öntözés feltételeinek korszerűsítésére, a termékek feldolgozására, az értékesítés és a termelői szerveződések támogatására, továbbá az agrárlogisztika fejlesztésére. Kecskemétnek a fentebb említett fejlesztési területeken befektetés-ösztönző, szervezési-koordinációs, oktatási-kutatási, marketing és logisztikai feladatokat egyaránt el kell látnia.

A város gazdasági potenciálja jelentős hatással van környezetére, ennek köszönhetően **hozzájárul a térségi foglalkoztatottság emelkedéséhez és a lakosság helyben tartásához**. Kecskemét munkaerő vonzása erősödött, s napjainkra a hagyományos vonzáskörzeteken kívül, kiterjed Pest és Jász-Nagykun-Szolnok megyék déli, valamint Csongrád-Csanád megye északi, illetve észak-nyugati részére is. A **kecskeméti gazdaság szerepe** azonban **a foglalkoztatási szerepkörén messze túlmutat**, hiszen a városban megtelepedett, magas technológiai színvonalat képviselő **vállalkozások folyamatosan keresik új beszállítóikat**, így a térség kis- és középvállalkozásait innovációs tevékenységre, szervezeti és technológiai megújulásra ösztönzik, emellett az új kapcsolatok szélesedő értékesítési lehetőségeket is megnyithatnak számukra. **A város versenyképességének megőrzése érdekében törekszik üzleti környezetének modernizációjára**, a digitalizációs folyamatok erősítésére, az ipari forradalom 4. fázisának

települési szintű kiszolgálására. Kecskemét kiemelt járműipari térség funkciója lehetőséget biztosít a helyi multinacionális vállalatokon keresztül a termelési és kutatás-fejlesztési együttműködések bővítésére, illetve az európai beszállítói hálózathoz történő csatlakozásra.

Kecskemét térségi szerepkörének bővülését hozhatja a kedvező közlekedésföldrajzi elhelyezkedése, hiszen Kecskemét a Budapest-Belgrád-Athén fejlesztési tengely mentén fekszik, melyen áthalad az Észak- és Dél-Európát összekötő IV-es számú Helsinki folyosó (M5-ös autópálya). A nemzetközi fejlesztési tengely mellett, Kecskemét térszerkezeti helyzetét kedvezően befolyásolhatja a jövőben, hogy részét képezi annak a – várhatóan egyre markánsabb szerepet képviselő – Komárom-Tatabánya-Székesfehérvár-Dunaújváros-Kecskemét-Szolnok-Eger ipari-logisztikai gyűrűnek, amely a megfelelő közúthálózati fejlesztések (pl. M8, M4 és M44 gyorsforgalmi utak kiépítése) megvalósulása esetén kedvezőbb elérhetőséget biztosít a közlekedési folyosó mentén elhelyezkedő városok irányába.
A térszerkezeti és közlekedési kapcsolatok bővülése azonban túlmutat a hazai kereteken, s új lehetőségeket nyit meg a stájerországi termelési központok, az Adriai kikötők, valamint Erdély piacai felé is.

Kecskemét a kelet-nyugati irányú közúti fejlesztések (az 52-es sz. főút korszerűsítése, az M8, M4, M44. gyorsforgalmi utak) megvalósulása, a Cegléd-Kecskemét-Szeged (140-es számú), a Budapest-Kecskemét (142-es számú), valamint a Kecskemét-Szolnok (145-ös számú) vasútvonal korszerűsítése, a Budapest-Belgrád gyorsvasút kiépítése, a meglévő katonai repülőtér fejlesztése és polgári célú használatának (elsősorban „cargo" célokra) erősödésével, továbbá a helyi és térségi gazdasági szereplők termelési kapacitásainak és szállítási igényeinek növekedésével, már középtávon is meghatározó szervező, elosztó és logisztikai csomóponti szerepet tölthet be, mind az észak-déli, mind pedig kelet-nyugati áruáramlatok tekintetében.

Kecskemét a jövőben erősíteni kívánja a térségben betöltött oktatási és kulturális szerepkörét.
A város 39 közoktatási (általános- és középiskolai) intézményében napjainkban mintegy 18.000 diák tanul nappali tagozaton, közülük közel 3.800 diák, több mint 100 településről jár be a kecskeméti közoktatási intézményekbe. A bejárók mind nagyobb számba veszik igénybe a különböző fenntartók által (állami, alapítványi, egyházi) működtetett új oktatási formákat (pl. középiskolai duális képzés, kéttannyelvű képzés) és egyre szélesedő képzési szolgáltatásait. Ezt az oktatási hálózatot egészíti ki a megye legnagyobb felsőoktatási kínálata, ahova 2019-ben több mint 3.500 fő járt. A város felsőoktatási életében a legfontosabb szerepet a 2000 óta folyamatos átalakuláson átmenő, kecskeméti székhelyű – s ma már alkalmazott tudományok egyeteme besorolást viselő – Neumann János Egyetem (továbbiakban: NJE) tölti be. Az Egyetemen a 2020/2021-es tanévben 3.105 diák rendelkezett hallgatói jogviszonnyal, ezek közül 2.547 fő érkezett Kecskemét közigazgatási határán kívülről. Az Egyetem növekvő térségi szerepét mutatja, hogy a hallgatók már mintegy 500 településről, ezen belül is legnagyobb

számban Bács-Kiskun, Pest, Jász-Nagykun-Szolnok, Csongrád és Békés megyék területéről érkeztek.

A felsőoktatási szerepkör megerősítése kulcsfontosságú a város számára, amely nemcsak a helyi vállalkozások szakember utánpótlásához biztosít hátteret, de a város K+F szférájának és innovációs teljesítményének növekedéséhez is nélkülözhetetlen. Az erős felsőoktatási funkció nemcsak a város ismertségének és elismerésének fontos tényezője, de Kecskemét további fejlődésének is egyik legerősebb hajtóereje lehet, amely meghatározó módon járulhat hozzá a város térségi (pl. innovációs, szolgáltatási) szerepkörének növeléséhez is.

Kecskemét kulturális és építészeti örökség gazdag, a kultúra közvetítéséhez szükséges intézményi háttér kiterjedt és sokelemű, amely jelentős, eddig kihasználatlan potenciált képvisel, hiszen a város turisztikai megítélését is nagyban javítaná a vonzó kulturális kínálat. Ennek megerősítése érdekében a Kodály örökségre, a magyar és világzenei hagyományokra, a várhatóan még inkább erősödő színházi életre, valamint olyan intézményekre, bemutatóhelyekre és művészeti alkotóműhelyekre támaszkodhat a város, mint például a Kecskeméti Katona József Múzeum, a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár, a Magyar Fotográfiai Múzeum, a Magyar Naiv Művészek Gyűjteménye, a Nemzetközi Kerámiastúdió, a Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely, illetve a magyar animáció egyik vezető műhelyeként számon tartott Kecskemétfilm Kft.

Kecskemét jelenlegi és jövőbeli turisztikai vonzerejének alapját a térség természeti-, kulturális- és épített örökségében (pl. szecessziós városbelső a világörökség várományos Városházával), valamint a kiváló adottságokkal rendelkező lovas-, öko-, gyógy- és egészségmegőrző/fejlesztő turizmus programkínálatának és minőségi szolgáltatásainak kialakításában látja. Kecskemét és környéke kulturális és szellemi hagyományaira, sajátos táji adottságaira építve, több fejlesztési irányhoz (Welness- és egészség turizmus, kulturális és szellemi értékekre épülő turizmus, lovas-, aktív- és ökoturizmus) tud és akar csatlakozni. Turisztikai kínálatát a térség kisebb településeivel összehangoltan, komplex turisztikai termékként kívánja megjeleníteni.

Összefoglalva: *Kecskemét törekszik meghatározó térségi szerepköreinek (pl. igazgatási, oktatási, szociális, egészségügyi, foglalkoztatási, innovációs, logisztikai) bővítésére, ennek érdekében mindent elkövet szolgáltatási és ellátó hálózata fejlesztéséért, a vonzó befektetési környezet kialakításáért, az innovációs és digitalizációs folyamatok felgyorsításáért. A kiemelt járműipari központ státuszát felhasználva – versenyképességének és innovációs teljesítményének növelése érdekében – törekszik a hazai és nemzetközi kapcsolatrendszerének szélesítésére, beruházási lehetőségeinek, illetve kutatás-fejlesztési eredményeinek megismertetésére. Szem előtt tartja a foglalkoztatási lehetőségek és a minőségi munkahelyteremtés bővítését, a magas szintű köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztését, kulturális életének színesebbé tételét, hogy be tudja tölteni térségi ellátóközponti feladatait.*

Élhető és vonzó városi miliő kialakítására törekszik, a helyi lakosság életkörülményeinek javítása és a turisztikai vonzerejének növelése érdekében. Szellemi és gazdasági erejét, valamint kapcsolatrendszerét felhasználva szervezi, koordinálja a klímaváltozás és szárazodás elleni harcot, az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodást a Homokhátság térségében. A megfogalmazott célok elérése érdekében a központi szerepkör előnyeinek kisugárzásával sokoldalú, kölcsönös együttműködést kíván megvalósítani a természetes vonzáskörzetének településeivel, illetve távolabbi települési stratégiai partnereivel.

2.3 A stratégia célrendszere

2.3.1 A település átfogó fejlesztését szolgáló célrendszer meghatározása

Átfogó cél

- Társadalmi és gazdasági téren kiegyensúlyozottan fejlődő, intelligens, FENNTARTHATÓ és REZILIENS várossá válás (1. ábra).

Stratégiai célok

- Kecskemét és térsége lakosságának biztos megélhetést nyújtó, vonzó épített környezettel rendelkező, egészséges, biztonságos, társadalmilag befogadó, valamint kiegyensúlyozottan fejlődő és fenntartható módon üzemeltethető várossá válás („Élhető város”).
- A lakossági igényeknek megfelelő, magas szintű köz- és üzleti szolgáltatásokat, illetve ellátóhálózatot biztosító, szolgáltatásaiban fejlődő, széleskörű lakhatási kínálattal rendelkező, kapcsolatrendszerében és programkínálatában megújuló, a térségi szerepköreit folyamatosan bővítő város kialakítása („Szolgáltató város”).
- Kecskemét városa fejlesztései során figyelembe veszi természeti környezete teherbíró képességét, a nyersanyagokkal, erőforrásokkal és energiahordozókkal hatékonyan és takarékosan bánik. Figyel az értékes épített és természeti környezetének megóvására, a jó termőhelyi adottságú mezőgazdasági területeinek, vízbázisainak és zöldfelületeinek védelmére. A gazdaság- és településfejlesztése során egyre nagyobb arányban veszi igénybe a megújuló erőforrásokat („Klímatudatos város”).
- Kiemelt városi cél a versenyképes termelés feltételeinek széleskörű biztosítása, a helyi gazdaság és vállalkozások innovációs képességének növelése, a magasabb hozzáadott értékű termelést szolgáló pénzügyi, infrastrukturális, szervezeti és együttműködési háttérfeltételek és innovációk támogatása, a minőségi munkahelyteremtés érdekében. („Versenyképes város”).

1. ábra: Kecskemét Településfejlesztési Tervének célrendszere 2022 és 2030 között

Jövőkép	**Kecskemét egy olyan élhető, klímatudatos és innovatív településsé kíván válni, amely széleskörű minőségi szolgáltatásokat nyújt szűkebb és tágabb környezetének, továbbá szem előtt tartja a fenntarthatóság követelményét gazdasági, társadalmi és környezeti fejlesztései, illetve területhasználatának tervezése során**			
Átfogó cél	**Társadalmi és gazdasági téren kiegyensúlyozottan fejlődő, intelligens, fenntartható és reziliens várossá válás**			
Stratégiai célok	**Sc1. ÉLHETŐ VÁROS**	**Sc2. SZOLGÁLTATÓ VÁROS**	**Sc3. KLÍMATUDATOS VÁROS**	**Sc4. VERSENYKÉPES VÁROS**
Tematikus célok	**Tc1.** Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, a városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése	**Tc5** A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint humán erőforrás szükségletalapú fejlesztése	**Tc9.** Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet erősítésének támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása	**Tc13.** A helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása
	Tc2. Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városüzemeltetés megvalósítása	**Tc6.** Lakhatási igények biztosítása, minőségi lakókörnyezet kialakítása, a társadalmi integráció, a közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése	**Tc10.** Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, a fenntartható zöldfelület- és vízgazdálkodás feltételeinek javítása	**Tc14.** Városi folyamatok nyomon követése, elemzése, értékelése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása
	Tc3. A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása	**Tc7.** A városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepköreinek bővítése	**Tc11.** Környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése	**Tc15.** A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása
	Tc4. Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése	**Tc8.** Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése	**Tc12.** Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése	**Tc16.** A város, a gazdasági szféra és a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása
Horizontális célok	**Hc1**: Az esélyegyenlőség, a társadalmi integráció elősegítése, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása			
	Hc2: Egészséges, élhető, klímabarát és fenntartható városi környezet kialakítása			
	Hc3: Értékalapú és értékőrző, intelligens fejlődés feltételeinek megteremtése (oktatással és szemléletformálással)			
	Hc4: A foglalkoztatás és munkahelyteremtés lehetőségeinek biztosítása, bővítése			
	Hc5: Együttműködő tervezés, nyilvánosság, partnerség és monitoring biztosítása			

Tematikus célok

- Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, a városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése.
- Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városüzemeltetés megvalósítása.
- A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása.
- Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése.
- A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint humán erőforrás szükségletalapú fejlesztése.
- Lakhatási igények biztosítása, minőségi lakókörnyezet kialakítása, a társadalmi integráció, a közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése.
- A városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepköreinek bővítése.
- Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése.
- Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet erősítésének támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása.
- Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, a fenntartható zöldfelület- és vízgazdálkodás feltételeinek javítása.
- Környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése.
- Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése.
- A helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása
- Városi folyamatok nyomon követése, elemzése, értékelése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása.
- A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása.
- A város, a gazdasági szféra és a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása.

Horizontális célok

Egy fenntartható, széles társadalmi elfogadottsággal rendelkező városfejlesztési folyamat, illetve a város jövőképének és átfogó céljának megvalósulása nem képzelhető el a tervezett fejlesztéseket átható „horizontális” célok figyelembevétele nélkül, melyek az alábbiakban foglalhatók össze:

- Az esélyegyenlőség, a társadalmi integráció elősegítése, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása.
- Egészséges, élhető, klímabarát és fenntartható városi környezet kialakítása.
- Értékalapú és értékőrző, intelligens fejlődés feltételeinek megteremtése (oktatással, szemléletformálással).
- A foglalkoztatás és munkahelyteremtés lehetőségeinek biztosítása, bővítése.
- Együttműködő tervezés, nyilvánosság, partnerség és monitoring biztosítása.

A településfejlesztésben az egyik legfontosabb horizontálisan érvényesítendő szempont az **esélyegyenlőség és az egyenlő hozzáférés** biztosításának elve. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében különös figyelmet kell fordítani minden infrastrukturális és városrehabilitációs támogatás esetén, az alacsony státuszú, vagy fogyatékkal élő emberek helyzetére, társadalmi integrációjuk erősítésére. Kiemelten fontos a település minden lakója számára az alapvető **közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása**, valamint a hátrányos megkülönböztetés és a szegregáció minden formájának megakadályozása.

Az egészséges, élhető, klímabarát és fenntartható környezet igényeinek való megfelelés. A karbonsemlegesség megvalósítása, illetve az egészséges lakókörnyezet biztosítása – különösen egy olyan gyorsan fejlődő, ugyanakkor környezetileg érzékeny terület esetében, mint a Duna-Tisza-közi Homokhátság – kiemelt jelentőségű. Sajnos városunkban, ahol a természeti adottságok és környezeti veszélyek (pl. szárazodás, talajvízszint-süllyedés, deflációra érzékeny homoktalajok, jelentős por- és pollenszennyezettség, csökkenő biodiverzitás) fokozottabban jelentkeznek, még inkább felértékelődik a környezet állapota, annak minősége. Fontos az egészséges, rendezett, s a közösség által is óvott városi környezet kialakítása, valamint ennek részeként a városi zöldfelületi rendszer állapota, annak folyamatos javítása. Az egészségesebb lakókörnyezet kialakítása, az okszerű víz- és hulladékgazdálkodás, a termőföldek és a természeti táj védelme, továbbá a környezet- és klímatudatos gondolkodás együttesen biztosíthatják a – klímaváltozás miatt egyre veszélyeztetettebb – településünk és térsége ökológiai viszonyainak és a lakosság egészségi állapotának javulását.

Értékalapú és értékőrző, intelligens fejlődés feltételeinek megteremtése, vonatkozik minden meghatározó városi szféra (kulturális, gazdasági, környezeti, társadalmi) fejlesztésére, melynek elő kell segítenie a közösségi értékek megőrzését és megújítását, azok széleskörű elfogadtatását, melyben jelentős szerepet játszik a szemléletformálás és minőségi oktatás. A döntések során figyelembe kell venni a város hosszútávú érdekeit és meglévő adottságait. Törekedni kell a partnerségre épülő fejlesztésekre, az intézményi és lakossági képességek javítására és a hatékony közszolgáltatások megteremtésére.

A város fejlesztése során a **foglalkoztatás lehetőségeinek biztosítása, bővítése** és az ahhoz szükséges megfelelő képzettség és képességek megteremtése az egyik, ha nem a legfontosabb

teendő. A lakosság szociális biztonságérzetét és életkörülményeit alapvetően meghatározza a stabil és kiszámítható munkahelyek jelenléte. Éppen ezért az egyik legfontosabb horizontális városfejlesztési cél **a munkahelyteremtés és a munkahelyek megőrzése**. Különösen a helyi munkaerőpiacra történő bejutás lehetőségét kell fejleszteni a megfelelő képzések, átképzések biztosításával, a lakosság vállalkozási kedvének és foglalkoztathatóságuk növelésével, melyben kiemelt szerepet kell játszania a város oktatási intézményeinek, képzőközpontjainak, vállalkozásfejlesztési szervezeteinek, kamaráinak és kutatóintézeteinek. Meg kell teremteni az atipikus foglalkoztatás feltételeit (pl. részmunkaidős munka, távmunka) a teljesebb körű foglalkoztatás érdekében, valamint javítani szükséges a települések között a munkavállalási célú ingázás lehetőségeit.

Az integrált városfejlesztési beavatkozások jelentőségüknél, nagyságrendjüknél és komplex hatásrendszereik miatt, nem nélkülözhetik a **széleskörű partnerségi bevonás**t (pl. gazdasági szereplők, szakmai és civil szervezetek, hatóságok, lakosság) az **együttműködő tervezés**t, hiszen a beavatkozások hatással vannak a lakosság mindennapi életére. Ezért ösztönözni és javítani kell a partnerségi részvételi formákat és a közös tervezést. **A nyilvánosság biztosítása** központi szerepet játszik a tervek széleskörű legitimációjában, a beavatkozások elfogadottságában és sikerességében. A **monitoring rendszer** pedig segíti a beavatkozások eredményeinek nyomon követését, a stratégiában kitűzött célok elérhetőségének vizsgálatát, illetve szükség esetén a megfelelő korrekciók elvégzését.

2.3.2 A célrendszer összefüggései és a tervezési dimenziókkal való kapcsolata

Az elmúlt közel két évtized **Kecskemét** saját maga újradefiniálási kísérletének jegyében telt, s **annak ellenére, hogy gazdaságát sikeresen újította meg, illetve számos területen** (*pl. infrastrukturális mutatók, a felsőoktatás területén elért eredmények, kulturális kínálat erősödése, a város térségi szerepköreinek bővülése*) **jelentős előrelépést tudott felmutatni, napjainkban újabb és újabb kihívásokkal** (*pl. járványok, környezet- és klímavédelem, növekvő gépjárműforgalom, parkolási nehézségek, elöregedő társadalom, csökkenő népességszám, munkaerőhiány, digitalizációs-modernizációs nyomás, városüzemeltetés hatékonyságának növelése*) **kell szembenéznie, melyekre gyors és szakmailag kielégítő válaszokat kell találnia**.

Az uniós és hazai fejlesztéspolitikai irányok és ágazati stratégiák ismeretében, illetve a helyi társadalmi szükségletek figyelembevételével került kialakításra **a célrendszer**, amely **egyensúlyt kíván keresni a gazdasági fejlődés**, a versenyképességi kívánalmak, a társadalmi igények és modernizációs elvárások, **valamint a természeti környezet által biztosított adottságok, illetve lehetőségek között**. A város reziliencia szintjét meghatározó – kecskeméti tervezési dimenziók közötti kapcsolatok rendszerét a 2. ábra mutatja be.

2. ábra: Kecskemét stratégiai és tematikus céljainak kapcsolódása a tervezési dimenziókhoz

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV STRATÉGIAI ÉS TEMATIKUS CÉLJAI	TERVEZÉSI DIMENZIÓK	A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV STRATÉGIAI ÉS TEMATIKUS CÉLJAI
Sc1. ÉLHETŐ VÁROS	PROSPERÁLÓ VÁROS ZÖLDÜLŐ VÁROS DIGITÁLIS VÁROS MEGTARTÓ VÁROS KISZOLGÁLÓ VÁROS	**Sc3. KLÍMATUDATOS VÁROS**
Tc1. Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, a városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése		**Tc9.** Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet erősítésének támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása
Tc2. Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városüzemeltetés megvalósítása		**Tc10.** Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, a fenntartható zöldfelület- és vízgazdálkodás feltételeinek javítása
Tc3. A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása		**Tc11.** Környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése
Tc4. Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése		**Tc12.** Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése
Sc2. SZOLGÁLTATÓ VÁROS		**Sc4. VERSENYKÉPES VÁROS**
Tc5 A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint humán erőforrás szükségletalapú fejlesztése		**Tc13.** A helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása
Tc6. Lakhatási igények biztosítása, minőségi lakókörnyezet kialakítása, a társadalmi integráció, a közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése		**Tc14.** Városi folyamatok nyomon követése, elemzése, értékelése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása
Tc7. A városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepköreinek bővítése		**Tc15.** A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása
Tc8. Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése		**Tc16.** A város, a gazdasági szféra és a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása

A cél az, hogy **Kecskemétnek a közeljövőben** olyan **minőségi települési környezetet kell kialakítania**, amely egyszerre képes előrelépést mutatni a magas szintű vállalkozási-, szolgáltatási- és infrastrukturális környezet kialakítása, a helyi társadalom életszínvonalának emelése, az épített- és a természeti-táji környezet kiemelt fejlesztése, valamint a kulturális miliő formálása terén. Ha ezek a feltételek teljesülnek, akkor **Kecskemét egy fenntartható módon fejlődő, klímatudatos, élhető és vonzó településsé válhat**, amely meg tud felelni nemcsak a multinacionális cégek által elvárt igen szigorú nemzetközi követelményeknek, de a helyi társadalom várossal szemben támasztott egyre növekvő igényeinek (*pl. megfelelő minőségű munkahelyek, élhető, tiszta és egészséges épített környezet, magas színvonalú városi szolgáltatási és ellátó rendszer, bővülő szórakozási és rekreációs lehetőségek, fenntartható városi mobilitás, gazdag és minőségi programkínálat, civil közösségépítés*) is.

Kecskemét településfejlesztési célrendszerével is jelezni kívánja, hogy **a város meghatározó szféráinak** (gazdaság, társadalom, természeti környezet, infrastruktúra) **mindegyikét kiemelt figyelemmel kezeli, ezek fejlesztését** – anyagi lehetőségei függvényében – **komplexen, egymásra épülően és harmonikusan kívánja megvalósítani**, a város hosszú távú élhetősége és reziliencia szintjének növelése érdekében. A stratégia és tematikus célok városrészi leképeződését az 2. táblázat mutatja be.

***2. táblázat**: A településrészi- és a tematikus célok kapcsolódása, viszonyrendszere*

	Településrész	Településrészi fejlesztési célok	Illeszkedés a tematikus célokhoz	Prioritás	Érintett ágazat, fejlesztendő elem
BELTERÜLET	*Belváros*	A túlzottan egyközpontú rendszer oldása a városközpont kiterjesztésével	Tc1, Tc3, Tc5	**	városfejlesztés, városrehabilitáció, szolgáltatásfejlesztés
		Klímabarát közterületi rendszer kialakítása	Tc10, Tc11	***	klíma-, és környezetvédelem, kék- és zöldinfrastruktúra-fejlesztés
		Turisztikai, vendéglátói és kulturális funkciók erősítése	Tc3, Tc8	**	turizmus, vendéglátás, kulturális fejlesztés
		A belváros közlekedési és parkolási rendszerének átalakítása a kiskörút forgalmi szerepének újragondolása, a lágy közlekedési formák előnyben részesítése	Tc4, Tc11	***	közlekedésfejlesztés (parkolás), klíma- és környezetvédelem
		A szecessziós épített környezet védelme, megújítása	Tc3, Tc8	***	városrehabilitáció, műemlékvédelem, településkép-védelem
		A belvárosi lakásállomány revitalizációjának elősegítése, támogatása	Tc3, Tc6	*	lakásépítés, városfejlesztés
	Hunyadiváros-Ceglédi út	Hunyadiváros lakóterületi jellegének erősítése, városi alközponti szerepének erősítése	Tc1, Tc6	**	lakásépítés, városfejlesztés
		Ceglédi út és környezetének közlekedési és városképi rendezése	Tc3, Tc4	**	városrehabilitáció, közút- és közlekedésfejlesztés
		A Békéscsabai úti gazdasági terület, barnamezős revitalizációjának elősegítése	Tc3, Tc9, Tc13	***	barnamezős városrehabilitáció
		A vasút menti térség közlekedési, illetve a közlekedési módváltást segítő fejlesztések elindítása	Tc3, Tc4	***	barnamezős városrehabilitáció, közlekedésfejlesztés
		A volt KTE pálya funkcionális megújulásának elősegítése	Tc3, Tc7, Tc8	**	barnamezős városrehabilitáció

	Településrész	Településrészi fejlesztési célok	Illeszkedés a tematikus célokhoz	Prioritás	Érintett ágazat, fejlesztendő elem
BELTERÜLET	*Szent István Város-Szolnoki-hegy*	A lakó- és ipari területek egybenövésének megakadályozása, a konfliktusterületek számának csökkentése	Tc1, Tc3, Tc11, Tc14	**	városfejlesztés, városrendezés
		Az alulhasznosított ipari-gazdasági besorolású területek helyzetbe hozása, infrastrukturális fejlesztése	Tc2, Tc3, Tc7, Tc13	*	barnamezős városrehabilitáció, infrastruktúrafejlesztés
		A még meglévő mezőgazdasági területek védelme, valamint az agrártermelés és vízgazdálkodás szerepének növelése	Tc11, Tc13	***	klíma-, és környezetvédelem, termőföldvédelem, agrárgazdaság
		A kecskeméti repülőtér vegyes hasznosításában rejlő kisgépes személyszállítás, valamint „cargo” és logisztikai fejlesztési potenciál kiaknázása	Tc7, Tc13	**	közlekedésfejlesztés, logisztika
		A Műkertváros kisvárosias jellegének megőrzése, a minőségi lakókörnyezet és a közszolgáltatások erősítése a Gizella téren	Tc3, Tc7	**	városfejlesztés, településkép-védelem, szolgáltatásfejlesztés
		Műkert komplex zöldfelületi, valamint a műkerti Műterem-villák örökségvédelmi szempontú felújítása, a Vadaskert szolgáltatási lehetőségeinek vizsgálata	Tc3, Tc5	*	településkép-védelem, műemlékvédelem, kék- és zöldinfrastruktúra-fejlesztés
	Mezeiváros és környezete	A városrész épített környezetének és műszaki infrastruktúrájának megújítása, városképi rendezése	Tc2, Tc3,	***	településkép-védelem, infrastruktúrafejlesztés
		Kecskemét-Alsó vasútállomás környezetének rendezését, a gyalogos felüljáró felújítása	Tc3, Tc4	**	barnamezős városrehabilitáció, közlekedésfejlesztés
		A szociális városrehabilitáció értékeinek fenntartása, a társadalmi integrációs programok folytatása	Tc5, Tc6	**	szociális városrehabilitáció, társadalomfejlesztés
	Szent László Város-Déli iparterület	A városrész gazdasági területeire jellemző pazarló területhasználat megszüntetése, az alulhasznosított gazdasági területek benépesítésének támogatása	Tc2, Tc3, Tc13	***	barnamezős városrehabilitáció, infrastruktúrafejlesztés, gazdaságfejlesztés
		Az ipari besorolású területek megfelelő közművesítése, a közösségi közlekedés és a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása	Tc2, Tc3, Tc4, Tc7	**	gazdaságfejlesztés, infrastruktúrafejlesztés, közlekedésfejlesztés
		Az iparterületek és lakóterületek „egymásmellettiségéből” adódó konfliktushelyzetek kezelése, megoldása	Tc3, Tc11, Tc14	*	városfejlesztés
		Az 5-ös számú főút déli – városból kivezető szakaszának – fejlesztésére, a déli iparterület kerékpáros infrastruktúrájának kiépítése	Tc4	**	közlekedésfejlesztés, infrastruktúrafejlesztés
		A nagyobb forgalmú sugárirányú és a körúti szakaszok kereszteződésében a forgalmi csomópontok fejlesztése, valamint a hiányzó közvilágítás kiépítése	Tc2, Tc4, Tc7	**	közlekedésfejlesztés, közút- és infrastruktúrafejlesztés
		Városrészi alközpont fejlesztésének vizsgálata Rendőrfalu és Kósafalu körzetében	Tc1, Tc3, Tc7	**	városfejlesztés, szolgáltatásfejlesztés
		A tervezett új városi jégcsarnok kialakítása	Tc7, Tc8	*	infrastruktúrafejlesztés, sport- és rekreációs fejlesztés

	Településrész	Településrészi fejlesztési célok	Illeszkedés a tematikus célokhoz	Prioritás	Érintett ágazat, fejlesztendő elem
BELTERÜLET	*Alsószéktó-Homokbánya*	Homokbánya területének környezetbarát módon történő komplex fejlesztése, teljes értékű városi alközpont létrehozása	Tc1, Tc3, Tc11	***	klíma-, és környezetvédelem, barnamezős városrehabilitáció
		A közterületi fejlesztések keretében folytatni szükséges a városrész – már megkezdett – zöldfelületi rendszerének egységes megjelenésű megújítását	Tc10, Tc11	**	kék- és zöldinfrastruktúra-fejlesztés
		Innovációs tudásközpont és technológiai park létrehozása az Egyetem Tudósházának bázisán	Tc13, Tc16	***	innovációs- és gazdaságfejlesztés
		Izsáki út négynyomúsítása, a Homokbánya déli feltáró út utolsó szakaszának megépítése	Tc1, Tc4	**	közlekedésfejlesztés, közút- és infrastruktúrafejlesztés
		A Homokbánya helyi közösségi közlekedési kapacitásainak bővítése	Tc4		közlekedésfejlesztés
		Lakossági igények esetén, egységes elvek és tervek mentén történő lakóterületi bővítések Szeleifalu és Alsószéktó kertváros területén	Tc3, Tc6		lakásépítés, városfejlesztés
	Petőfiváros-Felsőszéktó	A Petőfiváros intézményeinek bővítése, felújítása, korszerűsítése	Tc7	**	intézmény- és szolgáltatásfejlesztés
		Új közösségi terek létrehozása, egységes zöldfelületi, csapadékgyűjtő és öntözőrendszer kialakítás	Tc3, Tc10, Tc11	***	városfejlesztés, kék- és zöldinfrastruktúra-fejlesztés
		Izsáki út keresztmetszetének bővítése, az Izsáki út - Vízmű út csomópontjának korszerűsítése	Tc4	***	közlekedésfejlesztés, közút- és infrastruktúrafejlesztés
		A Csalánosi út mentén a zöldfelületi hálózat fejlesztése	Tc10, Tc11	**	kék- és zöldinfrastruktúra-fejlesztés
		Felsőszéktó-Felsőcsalános területén, a Csalánosi út és az M5-ös autópálya között, javasolt a gazdasági-kereskedelmi-szolgáltatási övezet területén az Izsáki úttal párhuzamosan aszfalt borítású szervizút kialakítása és a terület városképi megjelenésének rendezése	Tc3, Tc7	***	településképvédelem, közútfejlesztés, városfejlesztés
	Máriaváros-Széktó	Máriaváros védett utcáinak és épületeinek örökségvédelmi szemléletű megújításának folytatása	Tc3, Tc6	*	műemlékvédelem, településképvédelem
		Az intézményi negyed épületeinek folyamatos korszerűsítése, a közterületek zöldfelületeinek minőségi megújítása	Tc3, Tc7, Tc8	**	intézményfejlesztés, zöld- és kékinfrastruktúra-fejlesztés
		A Széktói és Izsáki úti városrész szabadidős, rekreációs, kulturális, oktatási és sportfunkcióinak erősítése, a szálláslehetőségek bővítésével	Tc1, Tc3, Tc7, Tc8	***	funkcióbővítő barnamezős városrehabilitáció, szálláshelyfejlesztés, infrastruktúrafejlesztés
		A Megyei Kórház további épületekkel történő bővítése (Pólus II.), az „egytelephelyes” gyógyintézeti központ kialakítása érdekében	Tc5, Tc7	***	egészségügyi fejlesztés, infrastruktúrafejlesztés
		A városrész sportlétesítményeinek és rekreációs területének komplex fejlesztése	Tc8	**	sport- és rekreációs fejlesztés
		A terület közúti és kerékpáros kapacitásainak bővítése	Tc4	*	közút- és közlekedésfejlesztés

	Településrész	Településrészi fejlesztési célok	Illeszkedés a tematikus célokhoz	Prioritás	Érintett ágazat, fejlesztendő elem
	Széchenyiváros-Máriahegy	Az egész városrész komplex közterületi és közlekedési megújítása, korszerűsítése	Tc3, Tc4	**	környezet- és klímabarát közterületfejlesztés, közlekedésfejlesztés
		A Károly Róbert körút teljes kiépítése a Margaréta buszfordulótól az 5. sz. főközlekedési útig, továbbá az út menti területek változatos lakóterületi és szolgáltatási fejlesztése, illetve zöldfelületi szabályozása	Tc4, Tc6, Tc7, Tc10	***	közút- és közlekedésfejlesztés, városfejlesztés, kék- és zöldinfrastruktúra-fejlesztés
		A Károly Róbert körút térségében szabadidős és rekreációs célokat szolgáló sport- és szabadidős komplexum kialakítása	Tc8	**	sport- és rekreációs fejlesztés, infrastruktúrafejlesztés
		A parkolási gondok enyhítése, a zöldfelületeken történő parkolás visszaszorítása parkolóház/házak, illetve automata parkolási rendszerek építésével	Tc4, Tc11	**	közlekedésfejlesztés (parkolás)
		A Széchenyi sétányi alközpont megújítása, ellátó és közösségi szerepének növelése	Tc1, Tc5, Tc6	**	városrehabilitáció, közösségfejlesztés
		A panelkorszerűsítési programok folytatása	Tc11, Tc12	**	energiakorszerűsítés
		A széchenyivárosi lakótelepi zöldítési program elindítása	Tc10, Tc11	**	kék- és zöldinfrastruktúra-fejlesztés
		Belső-Máriahegy lakóövezeti jellegének erősítése, közterületi rendezése, városképi megjelenésének javítása, az illegális hulladéklerakás felszámolása	Tc3, Tc6	*	városfejlesztés, településképvédelem, hulladékgazdálkodás
		Külső-Máriahegy kertségi kultúrtáj értékeinek megőrzése, a vízgazdálkodás fejlesztése a hagyományos kertkultúra és gyümölcstermesztés feltételeinek biztosítása, a városellátó termelés szerepének növelése	Tc2, Tc11	**	tájképvédelem, kék- és zöldinfrastruktúra fejlesztése, agrárgazdálkodás, körkörös gazdaság
	Vacsi-Közi városrész	A városrész jobb megközelíthetőségét elősegítő hiányzó közlekedési kapcsolatok fejlesztése (Nagy Lajos Király körút és a Mátyás király körút összeköttetésének megteremtése, a Mikszáth Kálmán körút és Akadémia körút – legalább kerékpáros szintű – kapcsolatának biztosítása, Nagy Lajos király krt. hiányzó szakaszának megépítése a Budai útig, a kerékpáros úthálózat sugár irányú kapcsolatának biztosítása [pl. a Talfája közön keresztül] a városközponttal)	Tc1, Tc4	***	közút- és közlekedésfejlesztés
		Budaihegy térségében lakóterületek kiépítésének támogatása, a kertvárosi jelleg megőrzésével, intézményi negyed biztosításával és új közpark nyitásával	Tc6, Tc10	***	lakásépítés, városfejlesztés
		A hiányos alapellátási intézményrendszer fejlesztése	Tc7	**	intézmény- és szolgáltatásfejlesztés

	Településrész	Településrészi fejlesztési célok	Illeszkedés a tematikus célokhoz	Prioritás	Érintett ágazat, fejlesztendő elem
SZATELLIT TELEPÜLÉSRÉSZEK	*Hetényegyháza*	Munkahelyteremtés, vállalkozások letelepítésének elősegítése	Tc13	**	gazdaságfejlesztés
		Alapszintű közszolgáltatások fenntartása, letelepítésük támogatása	Tc5, Tc7	**	intézmény- és szolgáltatásfejlesztés
		Minőségi lakóterület fejlesztés	Tc6	*	lakásépítés, városfejlesztés
		Kerékpárutak, belvárost összekötő utak, tömegközlekedés fejlesztése	Tc1, Tc4	**	közút- és közlekedésfejlesztés
		A hetényegyházi bekötő út elkészítése az M5-ös autópályába	Tc1, Tc4	***	közút- és közlekedésfejlesztés
		Hetényegyháza elővárosi vasúti kapcsolatának fejlesztése, a vasúti közlekedés és módváltás feltételeinek javítása	Tc4	***	közlekedésfejlesztés
	Katonatelep	Munkahelyteremtés, vállalkozások letelepítésének elősegítése	Tc13	**	gazdaságfejlesztés
		Infrastruktúra kiépítése, utak burkolása	Tc1, Tc3, Tc7	*	közút- és infrastruktúrafejlesztés
		Alapszintű közszolgáltatások fenntartása, letelepítésük támogatása	Tc5, Tc7	**	intézmény- és szolgáltatásfejlesztés
		Kerékpárutak, belvárost összekötő utak és a tömegközlekedés fejlesztése	Tc4	**	közút- és közlekedésfejlesztés
		A Katonatelepet érintő 441. sz. főút kapacitásbővítése	Tc1, Tc7	***	közút- és közlekedésfejlesztés
		Katonatelep elővárosi vasúti kapcsolatának fejlesztése, a vasúti közlekedés és módváltás feltételeinek javítása	Tc1, Tc4	**	közlekedésfejlesztés
	Kadafalva	Munkahelyteremtés, vállalkozások letelepítésének elősegítése, a Heliport ipari park fejlesztése	Tc9, Tc13	***	gazdaságfejlesztés
		A szükséges városrészi infrastruktúra-hálózatok kiépítése	Tc5, Tc7	**	infrastruktúrafejlesztés
		Minőségi lakóterület és közterület-fejlesztés	Tc3, Tc6, Tc11	**	lakásépítés, környezet- és klímatudatos köztérfejlesztés
		Alapszintű közszolgáltatások fenntartása, letelepítésük támogatása (pl. óvoda)	Tc5	**	intézmény- és szolgáltatásfejlesztés
		Kerékpárút kiépítése az Izsáki út irányába	Tc1, Tc4	**	közút- és közlekedésfejlesztés
		A közösségi közlekedés feltételeinek javítása	Tc1, Tc4	***	közlekedésfejlesztés
	Méntelek	Minőségi lakóterület és közterület-fejlesztés	Tc3, Tc6, Tc11	**	lakásépítés, környezet- és klímatudatos köztérfejlesztés
		Alapszintű közszolgáltatások fenntartása, letelepítésük támogatása	Tc5	***	intézmény- és szolgáltatásfejlesztés
		A kertségi kultúrtáj értékeinek megőrzése, a vízgazdálkodás fejlesztése, a hagyományos kertkultúra és gyümölcstermesztés feltételeinek biztosítása, a városellátó termelés szerepének növelése	Tc2, Tc10, Tc11	***	tájképvédelem, kék- és zöldinfrastruktúra fejlesztése, agrárgazdálkodás, körkörös gazd.

	Településrész	Településrészi fejlesztési célok	Illeszkedés a tematikus célokhoz	Prioritás	Érintett ágazat, fejlesztendő elem
	Halasi úti kiskertek	Minőségi lakóterület és közterület fejlesztés	Tc3, Tc6, Tc11	**	lakásépítés, környezet- és klímatudatos köztérfejlesztés
		A Halasi úti kiskertek mellett húzódó alsóbbrendű út (és kerékpárút) fejlesztése	Tc1, Tc4	**	közút- és közlekedésfejlesztés
		Alapszintű közszolgáltatások igény alapú kialakítása	Tc5	**	intézmény- és szolgáltatásfejlesztés
		Klasszikus mezőgazdasági kiskertek művelésének elősegítése	Tc2, Tc9	***	tájképvédelem, agrárgazdálkodás
		Energiatudatos-környezetbarát életforma támogatása	Tc11, Tc12	**	környezet- és klímavédelem
		Városrészi közterületi zöldítési programok elindítása	Tc10, Tc11	*	kék- és zöldinfrastruktúra fejlesztése
	Borbás	Klasszikus mezőgazdasági kiskertek művelésének elősegítése	Tc2, Tc9	**	tájképvédelem, agrárgazdálkodás
		Utak, közlekedési feltételek javítása	Tc1, Tc4	*	közútfejlesztés
		Mezőgazdasággal összefüggő munkahelyteremtő vállalkozások	Tc9	***	gazdaságfejlesztés
		Energiatudatos, környezetbarát életforma támogatása	Tc11, Tc12	**	környezet- és klímavédelem
	Kisfái	Klasszikus mezőgazdasági kiskertek művelésének elősegítése	Tc2, Tc9	***	tájképvédelem, agrárgazdálkodás
		Mezőgazdasággal összefüggő munkahelyteremtő vállalkozások támogatása	Tc2, Tc9	*	gazdaságfejlesztés
		Energiatudatos, környezetbarát életforma támogatása	Tc11, Tc12	**	környezet- és klímavédelem
		Infrastrukturális fejlesztések	Tc3, Tc7	***	infrastruktúrafejlesztés
	Matkó	Minőségi köztérfejlesztés, játszótér kialakítás	Tc8, Tc11	**	környezet- és klímatudatos köztérfejlesztés
		Közút-, kerékpárút- és járdaépítés, felújítás	Tc4	***	közútfejlesztés
		Hulladéktárolás és -gyűjtés, köztisztaság javítása	Tc11	*	hulladékgazdálkodás
		Energiatudatos, környezetbarát életforma támogatása	Tc11, Tc12	*	környezet- és klímavédelem
	Szarkás	Közút-, kerékpárút- és járdaépítés, felújítás	Tc1, Tc4	***	közútfejlesztés
		Társadalmi felzárkóztató programok, a közbiztonság javítása	Tc6	**	társadalomfejlesztés
		Energiatudatos, környezetbarát életforma támogatása	Tc11, Tc12	*	környezet- és klímavédelem
		A hulladéktárolás és -gyűjtés rendszerének fejlesztése	Tc11	**	hulladékgazdálkodás
	Talfája	Közút-, kerékpárút- és járdaépítés, felújítás	Tc1, Tc4	***	közútfejlesztés
		A közösségi közlekedés fejlesztése	Tc1, Tc4	**	közlekedésfejlesztés
		Energiatudatos, környezetbarát életforma támogatása	Tc11, Tc12	*	környezet- és klímavédelem
		Társadalmi identitásnövelő programok, rendezvények indítása	Tc6	*	társadalomfejlesztés

	Településrész	Településrészi fejlesztési célok	Illeszkedés a tematikus célokhoz	Prioritás	Érintett ágazat, fejlesztendő elem
KECSKEMÉTI REPÜLŐTÉR	*Kecskeméti reptér*	NATO és nemzeti katonai érdekű műszaki fejlesztések megvalósítása	Tc9, Tc13	***	infrastruktúrafejlesztés
		A védelemipari tudásközpont eredményeinek hasznosítása	Tc13, Tc16	***	K+F+I együttműködés
		A polgári repülés kapcsán rövid távú cél: a kisgépes forgalomhoz kapcsolódó műszaki feltételek (pl. bekötőút megépítése, terminál épület, árukezelő, eszköztároló és őrzés-védelmi irodaépület kialakítása, valamint belső úthálózat és parkolók kiépítése) biztosítása	Tc7, Tc13	**	közlekedésfejlesztés
		A polgári repülés kapcsán középtávú cél: a légi áruszállítás háttérfeltételeinek megteremtése és bővítése, „cargo" központ kialakítása	Tc7, Tc13	**	közlekedésfejlesztés, logisztika
TANYÁS KÜLTERÜLET	*Külterületi tanyás területek*	A tanyás külterületi kultúrtáj értékeinek megőrzése, a hagyományos agrártermelés hagyományainak fenntartása, a termőföld védelme, a városellátó termelés szerepének növelése	Tc2, Tc3, Tc9, Tc11	***	tájképvédelem, agrárgazdálkodás, körkörös gazdaság
		Az árutermelő gazdák mezőgazdasági beruházásainak támogatása, a szántóföldi termelés, illetve a helyi zöldség- és gyümölcstermesztés szerepének növelése	Tc9, Tc11, Tc13	***	gazdaságfejlesztés, körkörös gazdaság
		Telekstruktúra felaprózódásának visszaszorítása	Tc3, Tc13	**	városrendezés
		Az árutermelő gazdák szövetkezési igényeinek, valamint a helyi ellátási és értékesítési rendszerek kiépítésének támogatása	Tc9, Tc13	**	gazdaságfejlesztés, körkörös gazdaság
		A nagyterületű zöldmezős ingatlanfejlesztések és a mezőgazdasági termeléshez, illetve tájfenntartáshoz nem köthető lakóingatlanok külterületi elhelyezésének jövőbeli korlátozása	Tc3	*	városfejlesztés, városrendezés

2.4 A reziliens város a stratégiai célrendszerben

2.4.1 Prosperáló város

A **prosperáló város** kialakítása kapcsán elsődleges (stratégiai) fontosságú feladat Kecskemét versenyképességének megőrzése (Sc4). Mint látható a helyi gazdaság értékeinek megtartását, annak fejlesztését a dokumentum a helyi gazdaság innovációs képességének növelésével, a minőségi munkahelyteremtés támogatásával, a versenyképes termelés feltételeinek biztosításával (Tc13), valamint a gazdasági szféra és a felsőoktatás közötti együttműködések, illetve K+F+I kapcsolatok erősítésével (Tc16) kívánja elősegíteni. Fontos törekvés ezen a területen a szolgáltatási színvonal fejlesztése, s az ezt kiszolgáló infrastrukturális háttér minőségi javítása, illetve a város térségi szerepköreinek bővítése (Tc7). Emellett nagy hangsúlyt helyez a dokumentum olyan, a kihívások által generált transzformációs kényszerekre is, mint az energiahatékonyság növelése, a megújuló energiahordozók alkalmazása (Tc12), a zöld- és

digitális átállás (Tc15), vagy a körforgásos gazdaság élénkítése (Tc2). Ugyanakkor nem képzelhető el prosperáló város kialakítása megújuló és turisztikailag vonzó épített környezet (Tc3), valamint fenntartható városi mobilitás nélkül (Tc4).

2.4.2 Zöldülő város

A fenntartható és harmonikus városfejlesztés alapfeltétele, hogy a gazdaság fejlődése nem mehet a helyi természeti környezet teherbíró képességének rovására, ezért fontos tervezési dimenzió a zöldülő város koncepciójának kialakítása. Ez a tervezési dimenzió egyszerre szolgálja az élhető- (Sc1) és klímatudatos város (Sc3) stratégiai céljának megvalósítását. Emellett a zöldülő város kialakítását szolgáló törekvés számos tematikus cél elérését is segítheti, mint amilyen a diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet erősítésének támogatása (Tc9), az energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése (Tc12), a zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, a fenntartható zöldfelület- és vízgazdálkodás feltételeinek javítása (Tc10), a zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása (Tc15), vagy éppen a környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése (Tc11), amely magába foglalhat olyan területeket, mint a nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városüzemeltetés megvalósítása (Tc2), a turisztikailag vonzó város kialakítása (Tc3), vagy a fenntartható városi mobilitás erősítése (Tc4).

2.4.3 Digitális város

Kecskemét digitális város fejlesztésének végső célja a város élhetőségének és vonzóképességének javítása, valamint működtetésének, fenntartásának hatékonyságnövelése a helyi lakosság elégedettségének, életminőségének, „jól létének” emelése érdekében. Az adott tervezési dimenzió hatásrendszerein keresztül egyszerre járul hozzá a településfejlesztési terv több stratégiai céljának (Élhető város – Sc1, Szolgáltató város – Sc2, Versenyképes város – Sc4) eléréséhez. A hatékony városirányítás, -fejlesztés, -tervezés és -üzemeltetés komplex rendszere napjainkban már nem képzelhető el a település folyamatainak nyomon követéséhez szükséges digitális adatgyűjtő, adatbázis kezelő és értékelő (monitoring) rendszerek (Tc14) nélkül. Látható emellett, hogy a digitális eszközök és alkalmazások jelentős mértékben járulhatnak hozzá a városüzemeltetés (Tc2) optimalizációjának erősítéséhez, a fenntartható városi mobilitás (Tc4) szervezéséhez, a köz- és üzleti szolgáltatások (Tc7) fejlesztéséhez, a városi szintű energiamenedzsment rendszerek (Tc9) kialakításához és működtetéséhez, a versenyképes termelés feltételeinek biztosításához és az innovációs képesség növeléséhez (Tc13), továbbá a digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk (Tc15), illetve K+F+I együttműködések erősítéséhez (Tc16). A települési digitális átállás keretében vizsgálni szükséges, hogy mely konkrét működési területeken alkalmazható leghatékonyabban a digitális eszközök, alkalmazások és szolgáltatások rendszerszintű bevezetése.

2.4.4 Megtartó város

A megtartó város tervezési dimenzión belül olyan beavatkozások megfogalmazása a cél, melyek hozzájárulnak a helyi társadalom szükségleteinek, igényeinek kielégítéséhez, figyelembe veszi a kecskeméti (pl. társadalmi, demográfiai, kulturális, épített környezeti) sajátosságokat, s hozzájárul a helyi és környékbeli lakosság életminőségének javításához, s ezen keresztül a népesség Kecskeméten történő tartásához. Ez utóbbi szempont mind fontosabbá válik a városverseny erősödésével, ami manapság már nem csak a befektetőkért és a forrásokért, hanem a jól képzett szakemberekért, a munkavállalókért, valamint a diákokért is folyik. A város megtartóképességének növelésében olyan tényezők játszhatnak szerepet, mint az élhetőség (Sc1) és a versenyképesség (Sc4). Ezen belül is a város kiemelt figyelmet kíván fordítani az élhetőség javításán belül: a városrészek közötti kapcsolatok erősítésére, minőségi javítására, a városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztésére (Tc1), az épített környezet megújítására (Tc3), a fenntartható városi mobilitás erősítésére a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezésével (Tc4). Kiemelt terület a lakhatási igények biztosítása (Tc6), ezen belül is a megfizethető árú lakások kialakítása minden társadalmi réteg számára. A népességmegtartást segítheti a minőségi lakókörnyezet kialakítása, például a környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítésével (Tc11). Hasonló célokat szolgál a társadalmi integráció, a közösségfejlesztés, vagy a városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint humán erőforrás szükségletalapú fejlesztése (Tc5). Meghatározó tényező továbbá a kiszámítható megélhetést nyújtó munkahelyek hosszú távú biztosítása, amely leginkább a piac igényeire reagálni tudó, minőségi munkahelyteremtés támogatásának (Tc13) és a különböző szervezetek közötti eredményes együttműködések (Tc16) és a K+F+I kapcsolatok erősítésének függvénye. Az említett fejlesztési irányokkal és célokkal különösen a fiatal 18-25 év közötti, valamint a munkaképes korú korosztályt kívánja megszólítani a város. Természetesen figyelve a többi korosztály igényeire is.

2.4.5 Kiszolgáló város

A kiszolgáló város tervezési dimenziója a fenntartható területhasználatot, az épített és művi környezetet, a városi zöldfelületeket és természeti ökoszisztémát, valamint a városi közműrendszereket, infrastruktúrákat, azok optimális területi kialakítását foglalja magában, melyek alapvetően határozzák meg a város minőségét, s befolyásolják annak élhetőségét (Sc1), szolgáltatási környezetét (Sc2). Jellegéből adódóan a jelen tervezési dimenzióhoz kötődő feladatok ugyancsak számos településfejlesztési tematikus cél (Tc1, Tc2, Tc4, Tc6, Tc7, Tc8, Tc9, Tc10, Tc11, Tc14, Tc15, Tc16) teljesülését szolgálhatja. A számos kapcsolódási pont is jól mutatja, hogy a kiszolgáló város elsősorban nem ágazati, hanem komplex területi és hálózati fejlesztési szemléletet igényel, ahol egyszerre kell figyelembe venni a városi és városkörnyéki szükségleteket, akár gazdasági övezetekről, zónákról, akár vonzáskörzeti ellátórendszerekről,

elővárosi közlekedési szolgáltatásokról, vagy közmű fejlesztésekről beszélünk. Másrészről azonosítani kell a rehabilitációval, revitalizációval, vagy átépítéssel érintett beavatkozási területeket (pl. barnamezős, funkcióváltó területek, szegregált-, vagy szegregációval veszélyeztetett területek, közlekedési módváltási területek, közterületek, összefüggő városi zöldfelületi rendszer, rekreációs akcióterületek, erdősítési területek, megújuló energiatermelési területek), melyekre átfogó koncepciók készítése szükséges.

2.5 A stratégia összhangja más stratégiákkal

Kecskemét Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájával egyidőben készül a város Településfejlesztési Terve. A **Településfejlesztési Terv** készítése során kiemelt szempont az FVS módszertannak és kritériumrendszernek való összhang megteremtése. Így a város stratégiai céljai, illetve tematikus céljai a FVS tervezési alapelveinek figyelembevételével kerültek meghatározásra. Emiatt a két dokumentum közötti összhang nem kerül külön bemutatásra.

Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata kizárólag Kecskemétet jelölte meg a TOP Plusz fenntartható városfejlesztési felhívásrendszerének kedvezményezettjeként a megyei tervezés során, tekintettel arra, hogy a vármegyén belül Kecskemét rendelkezik az integrált tervezéshez, projektelőkészítéshez, megvalósításhoz szükséges kapacitásokkal és tapasztalattal. Az FVS megalapozó munkarészeinek (vizsgálat, helyzetelemzés és -értékelés) megalapozása és fejlesztési projektek előkészítése **a megyei területfejlesztési koncepció és a területfejlesztési program** készítésével párhuzamosan zajlott. Emiatt a vármegye által meghatározott prioritások, illetve az operatív programokhoz és hazai forrásokhoz köthető forrásigény Kecskemét fejlesztési elképzeléseinek teljessége nélkül fogalmazódott meg. A program a Kecskeméti járás tekintetében ugyanakkor meghatározott egy zászlóshajó projektet „Kecskemét Megyei Jogú Város járásközpont szerepéhez kapcsolódó mobilitás” néven.

Bács-Kiskun megye klímastratégiájának (2018-2030) célrendszeréhez kapcsolódó intézkedések több olyan rész-intézkedést is megfogalmaztak melyek érintik Kecskemét közigazgatási területét, illetve kiemelt szerepet szánnak a városnak:

Kibocsátás-csökkentési és dekarbonizációs intézkedések

Intézkedés jele	Intézkedés	Tematikus célokhoz való illeszkedés
M10	Közösségi közlekedés feltételeinek javítása az igénybevétel növelése céljából	Tc4
M12	A légszennyező anyagok és üvegházhatású gázok kibocsátásának mérséklését célzó forgalomszervezés ösztönzése	Tc4

Alkalmazkodási és felkészülési intézkedések

Intézkedés jele	Intézkedés	Tematikus célokhoz való illeszkedés
A4	Térségi szintű vízpótlás előkészítése, mintaterületeken történő vízpótló rendszerek kialakítása és ezek alapján szerzett tapasztalatok összegzése révén	Tc10

Bács-Kiskun Megye Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (2018-2030) az üvegházhatású gáz kibocsátás csökkentését célzó intézkedések az ambiciózus 40%-os üvegházhatású gáz kibocsátás-csökkentési cél elérése érdekében megfogalmazott intézkedések közül az alábbiak érintik Kecskemét Megyei Jogú Várost:

Távhőtermelés biomassza fűtőanyagra történő részbeni, vagy teljes átállítása: *az évtized végén a kecskeméti távhőelőállítás részben biomassza alapúvá válik.*

Távhőellátásba bevont lakások, intézmények körének bővítése: *Kecskeméten folyamatban van a távhőellátásba bevont intézmények és lakások számának növelése.*

A légszennyező anyagok és üvegházhatású gázok kibocsátásának mérséklését célzó forgalomszervezés ösztönzése: *Kecskeméten adottak az éghajlati feltételek az ún. nyári típusú szmog kialakulásához, amelyet elsősorban a közlekedési eredetű kibocsátások mérséklése révén lehet megelőzni.*

Közösségi közlekedés feltételeinek javítása az igénybevétel szinten tartása, növelése céljából: *Kecskeméten és a járásszékhelyeken az infrastrukturális fejlesztések mellett a járműállomány korszerűsítése, bővítése, kínálati menetrend kialakítása stb. szükséges. A klímavédelmi célok támogatása érdekében elektromos meghajtású autóbuszok beszerzése is javasolt. A buszközlekedés mellett a kötöttpályás közlekedésben is komolyabb utasvonzásra kell törekedni, erre a megyében a Baja-Kecskemét vasútvonal kiépítése lehet jelentősebb hatással.*

Kecskemét kötöttpályás közlekedési rendszerének fejlesztése *Kecskemét az ország egyik legdinamikusabban fejlődő városának minősült az elmúlt évtizedben, és előzetes várakozások alapján a trend folytatódására lehet számítani a következő időszakban is. Tekintettel arra, hogy egy 2017-ben végzett felmérés szerint a kecskeméti munkavállalók 60%-a a város agglomerációjából ingázik naponta a városba, a fejlődés a közlekedési igények nagyarányú növekedésével párosult, amely szintén 2017-es felmérés alapján 60%-ban személygépkocsival bonyolódik. Mindez a közlekedésbiztonsági, légszennyezettségi problémák*

mellett klímavédelmi szempontból is kedvezőtlennek minősül. A személygépkocsi-használat kiváltásának klímavédelmi szempontoknak leginkább megfelelő módja Kecskemét kötöttpályás közlekedési rendszerének fejlesztése, amelynek elsősorban az alábbi elemeket célszerű magában foglalnia:

- *140-es számú vasútvonal (Cegléd – Kecskemét – Kiskunfélegyháza szakasz) fejlesztése: megállóhelyek létesítése a déli iparterületen, egyes szakaszokon második vágány építése, Kecskemét állomásba történő bekötések kialakítása;*
- *Kecskemét vasútállomás fejlesztése;*
- *Mellékvonalakon (142. vasútvonal Kecskemét – Lajosmizse szakasz; 145. vasútvonal – Kecskemét – Lakitelek szakasz; 152. vasútvonal) a következő típusú fejlesztések lehetőségeinek feltárása, azok lehetőség szerinti megvalósítása:*
  - *legalább 80 km/h pályasebesség biztosítása valamennyi vasútvonal esetében; o*
  - *ütemes menetrend kialakítása;*
  - *korszerű járművek beszerzése;*
  - *a megállóhelyeken P+R; B+R parkolók létesítése.*

A kötöttpályás közlekedést választók számának növelését az alábbi, nem infrastrukturális elemekre irányuló fejlesztések is hatékonyan képesek támogatni:

- *kombinált vasúti-autóbusz-kerékpár bérlet feltételrendszerének kialakítása és gyakorlatba történő átültetése;*
- *autóbuszos kiszolgálás felülvizsgálata a forgalom pályára terelése érdekében.*

A megyei SECAP alkalmazkodásra vonatkozó intézkedései közül az alábbiak nevesítik Kecskemétet:

Homokhátság „keleti mintaterület" komplex vízgazdálkodásának fejlesztése:

Használtvizekből származó vízkészletekre és felszíni összegyülekezésből származó vízkészletekre alapozott tározó fejlesztések:

- *Kecskeméti tározó fejlesztése,*
- *Városföldi tározó létesítése,*
- *Móczár tanyai tározó létesítése.*

Települési csapadékvízgazdálkodás fejlesztése:	*Vízvisszatartáson és csapadékvíz-hasznosításon alapuló rendszer kiépítése javasolt az alábbi települések egészén vagy egyes településrészeken:* - *Kecskemét,* - *Kiskunfélegyháza,* - *Kiskunmajsa,* - *Soltvadkert* - *Kiskőrös,* - *Kiskunhalas,* - *Jánoshalma.*
Bugac-program:	*Cél, hogy alacsony kibocsátással járó közlekedési eszközökkel legyen megközelíthető a helyszín. Ez utóbbi kategóriába sorolhatók a kerékpárútfejlesztések, valamint a Kecskemét-Bugac közötti kisvasút újbóli megnyitása.*

Kecskemét Fenntartható Városi Mobilitási Terve (SUMP) integrált megközelítésre épít. Célja, a városlakók és a környékből ingázók, valamint a helyi vállalkozások közlekedési igényeinek kielégítése, továbbá Kecskemét élhetőségének javítása. Figyelembe veszi a város környezeti, gazdasági és társadalmi adottságait, valamint a város egyre erősödő logisztikai, oktatási, és foglalkoztatási szerepkörét, illetve bővülő vonzáskörzetét, s ehhez igazodva az összes szóba jöhető közlekedési mód korszerű, költséghatékony, kiegyensúlyozott és környezetkímélő fejlesztését célozza. A terv kiemelt figyelmet fordít a környezetbarát, „lágy közlekedési módok" (gyaloglás, kerékpározás, elektromobilitás) elterjesztésére, az utas- és áruforgalmi lehetőségek optimalizálására, szervezésére és irányítására. Emellett, a célrendszerében szem előtt kívánja tartani, hogy a kialakítandó új közlekedési rendszer mindenki számára hozzáférhető, elérhető, biztonságos és vonzó szolgáltatásokat nyújtó legyen.

A SUMP négy fő fejlesztési iránya 10 megfelelően azonosítható, könnyen értelmezhető programcsomagot határoz meg, melyek reflektálnak a város mobilitási problémáira. Az FVS programcsomagokhoz való illeszkedését a 3. táblázat mutatja be.

3. táblázat: *SUMP intézkedéseihez való illeszkedés*

Intézkedés jele	Intézkedés	Tematikus célokhoz való illeszkedés
I.	**Vonzó, emberközpontú városmag kialakítása**	
I/1.	*Vonzó, élhető és elérhető városmag kialakítása a Kiskörúton belül*	Tc3
I/2.	*Kényelem, biztonság és tájékozottság a Belvárosban*	Tc3
I/3.	*Kerékpáros fejlesztések a Kiskörúton és azon belül*	Tc3
I/4.	*Közúti forgalomcsillapítás a Kiskörúton és azon belül*	Tc3
II.	**Komplex kerékpáros fejlesztések**	
II/1.	*Minőségi kerékpáros törzshálózat kialakítása*	Tc4
II/2.	*A kerékpáros infrastruktúra minőségének folyamatos fenntartása*	Tc4
II/3.	*BIKE Közbringa-rendszer kiépítése*	Tc4
III.	**Tudatos mobilitás fejlesztése Kecskeméten**	
III/1.	*Fenntartható mobilitás ösztönzése*	Tc4
III/2.	*A közlekedési igények ésszerű csökkentése*	Tc4
III/3.	*A fenntartható közlekedés népszerűsítése*	Tc4
IV.	**A közlekedésbiztonsági helyzet alapvető javítása**	
IV/1.	*A halálos balesetek számának felére csökkentése 2024-re*	Tc1, Tc4

Forrás: Kecskemét Fenntartható Városi Mobilitási Terve

Kecskemét 2030-ig szóló **fenntartható energia- és klíma akcióterve** (továbbiakban SECAP) az európai települések klímavédelmi céljainak és eredményeinek összevetésére is lehetőséget kínáló dokumentum. Az Akcióterv célja feltárni a település területéhez kötődő CO_2-kibocsátás mértékét és forrásait, s a helyi adottságok figyelembevételével olyan energiahatékonysági és megújuló energiaforrásokat felhasználó megoldásokat bemutatni, amelyekkel az önkormányzat elérheti a kitűzött célt. Az Akcióterv elemzi nem csak a város meglévő infrastruktúrális állapotát, a szervezeti és humánkapacitás helyzetét, hanem a különböző szektorok energiafogyasztását, a kapcsolódó üvegházhatású gázkibocsátását, valamint megfogalmazza az önkormányzat célkitűzéseit és javasolt beavatkozásait a fenntartható energiagazdálkodás területén.

A SECAP a mitigáció, klímaintézkedéseket fogalmaz meg Kecskemét számára a 40%-os CO_2 kibocsátás csökkentést célzó vállalás elérése érdekében. Az FVS SECAP intézkedéseihez való illeszkedését a 4. számú táblázat mutatja be.

4. táblázat: *SECAP intézkedéseihez való illeszkedés*

Intézkedés jele	Intézkedés	Tematikus célokhoz való illeszkedés
I.	Városüzemeltetés	
M-I/2.	*Városi Smart Grid létrehozása, városirányítás-, üzemeltetés*	Tc9
M-I/4.	*A levegőminőség javítása, mérő monitoring rendszer fejlesztése*	Tc14
II.	Közvilágítás	
M-I/1.	*Városi alapinfrastruktúra létrehozása közvilágítási rendszer alapjain*	Tc9
III.	Önkormányzati épületek	
M-II/1.	*Önkormányzati épületek energiahatékonyságának javítása*	Tc12
IV.	Lakosság	
M-III/1.	*Társasházi épületek energetikai korszerűsítése*	Tc11
M-III/2	*Családi házak energetikai korszerűsítésének ösztönzése*	Tc11
IV.	Közlekedés	
M-VI/1.	*Önkormányzati gépjárműpark modernizálása, környezetbarát gépjárművek beszerzése*	Tc4
V.	Tömegközlekedés	
M-VII/1.	*Elektromos – egyéb tisztaautóbuszok beszerzése és az üzemeltetés feltételeinek biztosítása*	Tc4
M-VII/2.	*A kecskeméti közösségi közlekedés szolgáltatási környezetének komplex fejlesztése*	Tc4
M-VII/3.	*Az elővárosi és teherszállítási kötöttpályás (vasúti) közlekedés feltételeinek javítása*	Tc1
VI.	Magáncélú és kereskedelmi szállítás	
M-VIII/1.	*Autómentes és csökkentett forgalmú zónák kijelölése Kecskeméten*	Tc11
M-VIII/3.	*A távmunka, távoktatás, rugalmas munkaidő, ütemes munkakezdés bevezetésének biztosítása és ösztönzése*	Tc13
M-IX/5.	*Az elektromobilitás városi háttérfeltételeinek javítása*	Tc4
M-IX/4.	*Intelligens közlekedési rendszer kialakítása Kecskeméten*	Tc4
M-IX/3.	*A lágy közlekedési módok előnyben részesítése*	Tc4
M-IX/2.	*A city-logisztika rendszerének kialakítása*	Tc4
VII.	Megújuló energiatermelés növelése	
M-V/1.	*Megújuló energiaforrások napenergia, biomassza, biogáz (épület és erőmű) hasznosításának ösztönzése*	Tc12
M-V/2.	*Családi házak megújuló energia termelésének és használatának ösztönzése*	Tc12

VIII.	Távhő hálózat fejlesztése	
M-IV/1.	*20+5 MW kapacitású biomassza fűtőmű építése és egyéb megújuló energiaforrások távhőellátó rendszerbe történő integrálása*	Tc12
M-IV/2.	*Fűtőművek összekötése (megvalósult)*	Tc12
M-IV/3.	*Távhőhálózat bővítése*	Tc12
M-IV/4.	*Magas energiahatékonyságú kapcsolt energiatermelés alkalmazása*	Tc12
IX.	Területhasználat-tervezés	
M-I/3.	*A várostest terjeszkedésének megállítása, kompakt város kialakítása, városi szabályozók felülvizsgálata*	Tc5, Tc6
M-VIII/3.	*A városi parkolási rendszer átalakítása*	Tc4
M-IX/1.	*A városi közúthálózati hiányok felszámolása és a forgalmi csomópontok korszerűsítése*	Tc1
X.	Hulladékgazdálkodás	
M-X/1.	*A hulladékgyűjtésbe bevont lakások számának növelése*	Tc2
M-X/2.	*Komplex hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése a Duna-Tisza közi régióban, különös tekintettel az elkülönített hulladékgyűjtési, szállítási és előkezelő rendszerre (megvalósítás alatt)*	Tc2
XI.	Kecskemét zöldfelületi rendszerének fejlesztése	
M-XIII/1.	*Kecskemét MJV Zöld Infrastruktúra Tervének kidolgozása*	Tc10
M-XIII/2.	*Zöldtetők és zöldhomlokzatok létesítése*	Tc10
XII.	Együttműködés, tudás- és tudatosságfejlesztés	
SZ-I/1.	*Szemléletformálási akciók energiahatékonysági témakörben*	Tc12
XIII.	Együttműködés a lakossággal	
SZ-I/2.	*Szemléletformálás a keletkező hulladék csökkentése érdekében*	Tc2
XIV.	Klímaadaptációs intézkedések	
A-1/1.	*Kecskemét MJV Hőségriadó Tervének Kidolgozása*	Tc9
A-1/2.	*Kecskemét MJV hősziget-hatás mérséklése*	Tc9
A-2/1.	*Kecskemét MJV extrém csapadékmennyiség kezelése*	Tc9
A-3.	*Kecskemét MJV felkészülés a szárazságokra és az aszályra*	Tc9

Forrás: Kecskemét Fenntartható Városi Mobilitási Terve

Kecskemét klímastratégiájának célja, hogy meghatározza a város hosszú távú, 15-20 évre szóló stratégiai célrendszerét, amely biztosítja a klímaváltozást okozó kibocsátások csökkentését és a várható változásokhoz való alkalmazkodást. A hosszú távú jövőkép megvalósításához a stratégia 2030-ra konkrét közép távú célindikátorokat fogalmaz meg. Kecskemét a globális törekvésekkel összhangban mitigációs célkitűzésként a 2012- bázishoz képest 2030-ra 40%-os CO_2 kibocsátás csökkentést irányoz elő. Konkrét, számszerűsíthető adaptációs célként pedig azt tűzi ki, hogy 2030-ra a város minden pontjáról 500 m-en belül legyen elérhető közcélú zöldterület és minden utcában legyen fasor, többszintű zöldsáv, vagy fát helyettesítő

növénytelepítés, amelyek összefüggő rendszert alkotnak. Az FVS Klímastratégia intézkedéseihez való illeszkedését a 5. számú táblázat mutatja be.

5. táblázat: *Klímastratégia intézkedéseihez való illeszkedés*

Intézkedés jele	Intézkedés	Tematikus célokhoz való illeszkedés
I.	Mitigációs beavatkozási lehetőségek	
M1.1.	*Egységes adatbázison alapuló városirányítási rendszer kialakítása*	Tc9
M1.2.	*Önkormányzati tulajdonú és közintézmények épületeinek energiahatékonysági fejlesztése*	Tc12
M2.1.	*Energiahatékony épületek*	Tc12
M2.2.	*Távhőrendszer korszerűsítése*	Tc12
M2.3.	*A megújuló energiaforrások felhasználásának ösztönzése, részarányának növelése a város energiafelhasználásában*	Tc11, Tc12
M2.4.	*Városi gépjárműforgalom csökkentése*	Tc4
M2.5.	*Gépjárműpark modernizálása*	Tc4
M2.6.	*Fenntartható mobilitás ösztönzése*	Tc4
M2.7.	*Közösségi közlekedés fejlesztése*	Tc4
M3.1.	*Az elővárosi ingázás és áruszállítás lehetőségeit bővítő kötöttpályás (vasúti) közlekedés feltételeinek javítása*	Tc4
M3.2.	*A City-logisztika rendszerének kialakítása, szabályozása*	Tc1
M3.3.	*Egységes elővárosi közlekedési tarifarendszer kidolgozása*	Tc4
M4.1.	*Szelektív hulladékgyűjtés arányának növelése*	Tc2
M4.2.	*Komplex hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése a Duna-Tisza közi régióban, különös tekintettel az elkülönített hulladékgyűjtési, szállítási és előkezelő rendszerre (A hulladékgyűjtésbe bevont lakások számának növelése) – MEGVALÓSÍTÁS ALATT!*	Tc2
M4.3.	*Illegális hulladéklerakók felszámolása, a hulladéklerakás ellenőrzése, bírságolása*	Tc2
M5.1.	*Gazdaság energiahatékonyságának javítása*	Tc9
M5.2.	*Egyetem-Ipar-Város együttműködésének erősítése*	Tc13
M5.3.	*Rövid ellátási láncok (REL) kialakítása*	Tc2
M5.4.	*Alkalmazkodó mezőgazdaság megteremtése*	Tc2
II.	Adaptációs intézkedési lehetőségek	
A1.1.	*Közcélú zöldterületek fejlesztése, növelése*	Tc10
A1.2.	*Klímaváltozáshoz alkalmazkodó zöldfelület fenntartás*	Tc10
A1.3.	*Magánkertek, épületek bekapcsolása a zöldfelület-hálózatba*	Tc10
A2.1..	*Települési vízgazdálkodási stratégia készítése és megvalósítása*	Tc10
A2.2.	*Extrém csapadékesemények kezelése*	Tc10
A2.3.	*Felkészülés a szárazságokra és az aszályra*	Tc10
A3.1.	*CO_2 megkötő területhasználat*	Tc10

A3.2.	*Klímabarát közterületfejlesztés*	Tc4
A3.3.	*Kompakt város kialakítása*	Tc5, Tc6
A4.1.	*Hőségriadó-terv megalkotása és elfogadása*	Tc9
A4.2.	*Közszolgáltató intézmények felkészítése a hőhullámokra*	Tc9
II.	Szemléletformálási intézkedési javaslatok	
SZ1.1.	*Szemléletformálási akciók energiahatékonysági témakörben*	Tc12
SZ1.2.	*Szemléletformálás a keletkező hulladék csökkentése érdekében*	Tc2
SZ1.3.	*Víz- és zöldfelületgazdálkodással kapcsolatos szemléletformálás*	Tc10
SZ1.4.	*Szemléletformálási akciók a szelíd közlekedés érdekében*	Tc4
SZ2.1.	*Közösségek, lakossági csoportok támogatása*	Tc6
SZ3.1.	*Óvodák, iskolák környezetvédelmi nevelésének erősítése*	Tc11
SZ3.2.	*Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok megszólítása*	Tc6
SZ3.3.	*Időseknek szóló szemléletformáló programok*	Tc5, Tc6, Tc11, Tc15

A hazai **ágazati stratégiák** által meghatározott szerepeket és azokhoz tartozó célok az 6 sz. táblázatban kerültek összefoglalásra

6. táblázat: *OTFK és NISZ Kecskemétet érintő stratégiai céljai*

Stratégiai anyag	Kecskemétet érintő funkció	Funkcióhoz kapcsolódó stratégia cél(ok)	Tematikus célokhoz való illeszkedés
Országos Településfejlesztési Koncepció (OTK)	gazdasági-technológiai magterület része	• többközpontú, decentralizált fejlesztés • város-vidék együttműködés erősítése • beruházásösztönző, de a természeti erőforrásokat védő térszerkezet kialakítása	Tc13
	Budapestet körülölelő belső városgyűrű része	• a termelés és a logisztika terén feladatok átvétele a fővárostól	Tc13
	kiterjedt tanyás térség	• átfogó fejlesztési program és cselekvési terv kidolgozása és megvalósítása • a tevékenység diverzifikációjának segítése • a meglévő tanyák megőrzése, a gazdasági termelésbe való visszaintegrálása	Tc2
	a klímaváltozás hatásai által legerősebben érintett övezet	• klímabarát város kialakítása	Tc9 – Tc12
	Bugac-Kiskunsági kultúrtáj a része	• kulturális örökség megőrzése, • a jellegzetes táji környezethez alkalmazkodó, hagyományőrző és a tájképet megőrző gazdálkodás támogatása (szőlők, legelők, kisparcellás gazdálkodás),	Tc3

		• a fokozott környezeti terhelés megelőzése, illetve környezettechnológiai fejlesztésekkel annak kezelése, • a helyi közösségek, helyi identitástudat fejlesztése, erősítése	
	speciális gazdasági övezet	• helyi sajátosságokkal és hasznosítható erőforrásokkal összhangban álló, vállalkozásbarát környezet kialakítása, • befektetések ösztönzése, • foglalkoztatási lehetőségek bővítése	Tc13
Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégia 2021-2027	Területi Innovációs Platform létesítése	• egyetemi tudásközpontok bázisán alapuló területi innovációs ökoszisztémamegerősítése • szorosabb szakmai együttműködések kialakítása • innovációs ökoszisztématérségi szereplői innovációs aktivitásának ösztönzése	Tc16

Forrás: OTFK, NISZ

3 Monitoring, kontrolling, indikátorok

A stratégia tervezése számos olyan adatra támaszkodik, amelyek a jelenlegi információk birtokában helyesnek és megalapozottnak tűnnek, s így okkal alapozhatók rájuk a stratégiai célok és az azok elérése érdekében megfogalmazott beavatkozások. Ugyanakkor részint az információk hiányos jellege miatt (pl. a jelenleg még nem teljeskörűen ismertek a 2021-2027 közötti időszak pályázati feltételei), részint a külső (pl. világgazdasági folyamatok, uniós döntések, szakpolitikai és jogszabályi változások, pandémia miatt fellépő kihívások) és a belső környezet (pl. társadalmi-gazdasági- környezeti folyamatok, új társadalmi igények) folytonos változásai miatt a célok teljesülése, az elvárt eredmények és hatások létrejötte nem tekinthető automatikusnak. A hatásmechanizmusokat számos olyan tényező befolyásolja, melyek jelenleg nem, vagy csak hiányosan ismertek.

Mindezekből adódóan a stratégia sikeres megvalósítása elképzelhetetlen egy olyan visszacsatolási mechanizmus nélkül, amely alapján a stratégia-alkotási folyamat minden pontján újra be lehet avatkozni, elvégezve a szükséges korrekciókat. E visszacsatolást a monitoring rendszer biztosítja. Alapja a megvalósításra vonatkozó folyamatos adat- és információgyűjtés, ami alapján ellenőrizhető, hogy a kitűzött célok irányába haladnak-e a folyamatok, várható-e a tervezett hatások és célok elérése. Ha ennek során kiderül, hogy a szándékolttól eltérően haladnak a folyamatok, s a vállalt célok várhatóan nem, vagy csak részben teljesülnek, akkor a monitoring rendszer segít az eltérés okainak objektív feltárásában is, s ezzel lehetőséget teremt a döntéshozók számára, hogy beavatkozzanak a folyamatokba. Az eltérés jellegétől és mértékétől függ a szükséges korrekciós intézkedés (pl. módosítani szükséges a stratégia végrehajtásának mikéntjét, a megvalósítás menetét, a szervezeti

kereteket, vagy éppen a feladatokhoz rendelt erőforrásokat). Ha a korrekció a tervezett fejlesztések keretein belül nem végezhető el, akkor a tervek, de végső soron a stratégiai célok és irányok felülvizsgálatára és módosítására is sor kerülhet.

A fentiekből adódóan a monitoring rendszer elsődlegesen a stratégia megvalósításáért felelős menedzsment eszköze a végrehajtás folyamatának kontrolljában, ami csak akkor tölti be funkcióját, ha azt megfelelő szakmaiság mellett folyamatosan működtetik.

3.1 FVS monitoring rendszere, nyomon követés a tervezés és végrehajtás során

Az FVS keretében megfogalmazott célok és beavatkozások megvalósulásának nyomon követése, illetve az azokból történő következtetések megfogalmazása és ezek visszacsatolása alapvető fontosságú a stratégia sikere szempontjából. Éppen ezért a stratégiai dokumentumban foglaltak folyamatos ellenőrzése, nyomon követése érdekében, szükséges egy logikus, átlátható monitoring rendszer kialakítása.

Az eredményes monitoring tevékenység ellátásához elvégzendő feladatok:

1. a monitoring rendszert működtető szervezet (szakmai felelős) kiválasztása,
2. a monitoring tevékenységhez szükséges szakmai és műszaki feltételek azonosítása, a működési feltételek biztosítása,
3. a megvalósulást mérő indikátorhoz szükséges adatkörök pontos lehatárolása,
4. a méréséhez szükséges alapadatokkal rendelkező (adatgazda, adatkezelő) szervezetek azonosítása,
5. az adatok gyűjtésére, kezelésére, szolgáltatására, felhasználására és védelmére (adatgazdálkodás) vonatkozó előírásrendszer kidolgozása,
6. a megvalósulást mérő indikátorok relevanciájának, mérhetőségének meghatározása,
7. javaslat a megvalósítást mérő indikátor módosítására, új indikátor meghatározására,
8. az indikátorok számításához szükséges alapadatok rendszeres begyűjtése és a szakterületi folyamatok elemzése,
9. az időszakos felülvizsgálat, a célok megvalósulásának időközi értékelése.

Az adatok elemző értékelésére évente kerül sor. A felülvizsgálat időpontja megfelel az FVS módszertan által meghatározott adatszolgáltatási ciklusnak. Az értékelés a monitoring adatok összegzésén kívül tartalmazza a szabályozási és gazdasági környezet változásainak és az időközben elkészült vagy módosított ágazati stratégiák hatásainak vizsgálatát, újraértékeli a kockázatokat és a stratégia megvalósításába bevonandó érintettek körét.

Az FVS felülvizsgálata, a módszertani adottságokból fakadóan folyamatos, s lezárása 2024 decemberére várható. A felülvizsgálat lehetőséget teremt a kijelölt beavatkozási területek módosítására, a meghatározott célkitűzések változtatására, a megvalósulást eredményességét, hatékonyságát mérő mutatók bővítésére, esetleges átdolgozására. Az FVS szintű egységes indikátorok alapadatainak (pl. megtermelt megújuló energia összmennyisége, kihasználatlan városi területek nagysága) adatszolgáltatóktól történő beszerzése jelenleg még gondot okoz,

mint ahogyan a célértékek végleges meghatározása a stratégiában megfogalmazott beavatkozások, projektjavaslatok műszaki és tartalmi előkészítettségének függvénye, így azok számszerűsítése, véglegesítése a műszaki tervek elkészítését követően történhet meg.

A monitoring jelentéseket az önkormányzat mindenki számára elérhetővé teszi. A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a város rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi a stratégia kialakításában és megvalósításában aktívan közreműködő szakterületi partnerek részére, valamint számukra éves rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít az előrehaladás tárgyában. A közgyűlés évi egy alkalommal egyeztetést tart az FVS megvalósításának előrehaladásáról.

3.2 Az FVS-hez kapcsolódó indikátorok és azok mérési módszertana

Kecskemét stratégiai dokumentumaiban, így a Településfejlesztési Tervben (TFT), valamint a Fenntartható Városfejlesztési Stratégiában (FVS) rögzített, s a város által megalkotott indikátorok meghatározása az alábbi alapelvek mentén történt:

- legyen specifikus, azaz konkrétan az adott célhoz kapcsolódjon,
- legyen objektíven mérhető, egyértelmű,
- legyen hozzáférhető (beszerzése / előállítása reális költségigényű),
- adjon releváns információt az előrehaladásról a stratégiai menedzsment számára,
- egy célhoz több indikátor is kapcsolódhat, de a különböző célok indikátorai különbözőek,
- a stratégia célok teljesülését hatásindikátorokkal kell mérni,
- a tematikus célok esetében elsősorban eredményindikátorokkal mérjük az a beavatkozások sikerességét, amennyiben indokolt, akkor hatásindikátor is alkalmazható.

A TFT és az FVS stratégiai- és tematikus céljaihoz kapcsolódó indikátorokat a 7. sz. táblázat összegzi. Az indikátortáblában szereplő adatok forrását Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, valamint a városban tevékenykedő intézmények (pl. Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága, Neumann János Egyetem), az önkormányzat többségi tulajdonában lévő vállalkozások (pl. Kecskeméti Közlekedési Központ Kft., KIK-FOR Kft., BÁCSVÍZ Zrt., TERMOSTAR Kft., Kecskeméti Városüzemeltetési Kft.) által gyűjtött adatok, továbbá a Statisztikai Hivatal (KSH), az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR), az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (OKIR), Magyar Villamos Művek Zrt. (MVM), palyazat.gov.hu portál adatbázisai képezik. A mérést és értékelést – a beszámolási kötelezettségnek megfelelően – évente kell elvégezni.

Az adattáblában a 2019-es év került bázis évként meghatározásra (részben a COVID hatásait kiküszöbölendő), illeszkedve az FVS szintű egységes indikátorok előírásaihoz. A 2027-es év célértékeinek meghatározása/becslése a 2014 és 2022 között lezajlott folyamatok, jellemző

adatok és trendek, valamint a tervezett fejlesztések figyelembevételével történt. A jelzett indikátortábla pontosítása, véglegesítése, illetve a bázis és célértékek pontosítása a 2024 év végéig esedékes FVS felülvizsgálat során fog megtörténni.

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia Módszertani Kézikönyvében (2021-2027) rögzített és mérendő FVS szintű egységes indikátorok – melyek Kecskemét reziliencia szintjét, illetve az öt tervezési dimenzió mentén elérendő eredményeket vizsgálja – a 8. számú táblázat keretében kerültek bemutatásra.

Meg kell azonban jegyezni, hogy nem minden esetben sikerült az FVS Módszertani Kézikönyv indikátor adatlapjaiban rögzített mutatók és módszer alapján kiszámítani az indikátorokat. Több esetben is előfordult, hogy az adatlapon feltüntetett adatgazda (pl. MVM, Kormányhivatal) jelezte az FVS-t készítő adatkérő számára, hogy a konkrétan kért adat (pl. a város területén megtermelt megújuló energia összmennyisége, a digitálisan – az adott településen – lefolytatott kormányhivatali ügyek száma) nem állt rendelkezésre, így más adatok kerültek felhasználásra, melyet jeleztünk az adott mutatóhoz kapcsolódó módszertanban (ld. 8. táblázat). Más esetekben a megmutatkozó trendek mellett, a jelenlegi jogszabályi előírások, a gazdaságpolitikai irányok, vagy a környezet- és termőföldvédelem területén tapasztalható folyamatok, illetve az ellenőrzési rendszer hiányosságai teszik/tehetik nehézkessé az elvárt indikátorérték (pl. a zöld- és vízfelületek esetében, pozitív irányú változás elérése a cél, így a célértéknek 100% felett kell lennie) helyi teljesíthetőségét.

Végezetül a 10. adatlapon megfogalmazott indikátor esetében azt tapasztaltuk, hogy a tervezők által alkalmazott számítási mód zavaros, így nem biztos, hogy szolgálja azt a szövegesen pontosan megfogalmazott célt, miszerint *„a város elsősorban a kihasználatlan, illetve az alulhasznosított belterületi ingatlanjait vonja be a fejlesztésekbe új, külterületi ingatlan bevonása helyett”*. Ezért a kért számítási mód mellett, mi egy saját, alternatív számítási módot is feltüntettünk, melyet jeleztünk az FVS szintű egységes indikátorok című 8. táblázatban.

Véleményünk szerint az általunk javasolt indikátor számítás ***[Kihasználatlan városi területekből hasznosított területek nagyságát (ha) (aktuális év + előző évek kumulált értéke) osztjuk a kihasználatlan területek nagyságával (ha) (aktuális év)]*** sokkal plasztikusabban képes bemutatni az elvárt – s fentebb idézett, a kompakt város kialakítását célzó – eredményt. Az újonnan belterületbe vont területek – az adott évben – jellegüknél fogva egyébként is alulhasznosítottak, így megjelennek az adott év kihasználatlan városi területei között, ezért nem tartjuk indokoltnak az újonnan belterületbe vont területek nagyságának számlálóban történő alkalmazását.

Az általunk javasolt módszerrel a célérték meghatározása is egyértelműbb, vállalhatóbb, hiszen a trend is jobban meghatározható. Javasolható továbbá az újonnan belterületbe vont terület definíciójának finomítása is, hiszen a belterületbe vonás esetében közterületek is bevonásra kerülnek, melyek azonban nem beépíthetőek, így a hasznosítás csak a belterületi nem közterületi telkek esetében lehet elvárás.

7. táblázat: A stratégiai, illetve tematikus célokhoz kapcsolódó indikátorok

	indikátor	mértékegység	bázisérték 2019	célérték 2027
Sc1. ÉLHETŐ VÁROS	*A vándorlási egyenleg éves változásának aránya*	fő/1000 lakos	-3,49	1,00
Tc1. Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, a városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése.	*Városrehabilitációs programokkal elért lakosság aránya a város lakosságából*	%	4,79	10,00
	Új önkormányzati kiépített út és köztér hosszának összesített növekedése a teljes önkormányzati út és köztér hálózat hosszának arányában	%	8,53	40,00
Tc2. Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városüzemeltetés megvalósítása	*A városi összes energiafelhasználás változása*	%	0,00 (1719557 MWh)	-10,00
	Elkülönítetten gyűjtött települési hulladék aránya	%	21,85	50,00
Tc3. A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása.	*Újonnan épült vagy felújítással érintett közintézmények alapterületének változása az összes közintézményi alapterület százalékában*	%	0,00	10,00
	Felújított önkormányzati közterületek arányának változása	%	0,00	5,00
Tc4. Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése.	*A helyi közösségi közlekedést használók számának növekedési aránya*	%	0,00 (14584410 fő)	10,00
	Kecskeméten regisztrált egyéb üzemű személy- és tehergépkocsik aránya a teljes állományból	%	2,25	7,00
Sc2 SZOLGÁLTATÓ VÁROS	*Az önkormányzati bérlakások átlagos bérleti díjainak aránya a városi átlagárhoz viszonyítva*	%	19,39	35,00
Tc5. A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint humán erőforrás szükségletalapú fejlesztése.	*Új vagy korszerűsített önkormányzati kezelésű intézmények arányának változása az összes önkormányzati intézmény százalékában*	%	14,68	21,00
	A felsőoktatási nappali duális képzésben tanulók aránya az összes nappali hallgató százalékában	%	18,76	20,00
Tc6. Lakhatási igények biztosítása, minőségi lakókörnyezet kialakítása, a társadalmi integráció, a közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése.	*Az önkormányzati bérlakásállomány aránya a városi lakásállományon belül*	%	2,82	2,60
	A vándorlási nyereség alakulása	fő	-385	100
Tc7. A városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepköreinek bővítése.	*A digitálisan intézett ügymenetek aránya az összes hivatali ügyhöz viszonyítva*	%	19,20	46,00
	A szolgáltatási (tercier) szektorban foglalkoztatottak aránya az összes foglalkoztatott százalékában	%	78,45	80,00
Tc8. Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése.	*A kultúra, a sport és a rekreációs területre szánt önkormányzati fejlesztési források összegének változása*	%	0,00	5,00
	Kecskemét kulturális programkínálatának részét képező rendezvények és események számának változása	%	0,00	5,00
Sc3. KLÍMATUDATOS VÁROS	*Városi zöld- és vízfelületek területi arányának változása*	%	100,00	100,10
Tc9. Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet erősítésének támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása.	*A tercier és kvaterner szektorban tevékenykedő működő vállalkozások aránya az összes működő vállalkozáson belül*	%	81,89	83,00
	Megújuló energia termelés arányának változása	%	2,39	17,00
Tc10. Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, a fenntartható zöldfelület- és vízgazdálkodás feltételeinek javítása.	*Kecskemét öntözött közterületeinek, -parkjainak, -kertjeinek nagysága a vizsgált terület százalékában*	%	4,76	7,00
	Kecskemét csapadékvíz tározási potenciáljának változása	%	100 (489.360 m3)	143 (700.000 m3)
Tc11. Környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése.	*Javított energia-teljesítménnyel rendelkező önkormányzati középületek arányának változása*	%	100,00	110,00
	Távhőfogyasztók számának változása az összes vezetékes gázfogyasztó százalékában	%	26,30	26,70
Tc12. Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése.	*Helyi energiaközösségek által befektetett források nagysága az összes önkormányzati energetikai beruházás százalékában*	%	0,00	5,00
	A városi energiaközösségek keretében előállított villamosenergia mennyiségének változása	%	0,00	10,00
Sc4. VERSENYKÉPES VÁROS	A lakosság jövedelmi színvonalának emelkedése	%	0,00	75,00
Tc13. A helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása	*A helyi iparűzési adó aránya az összes közhatalmi bevétel százalékában*	%	81,21	88,00
	Az egy főre jutó bruttó hozzáadott érték (GVA) változása	%	0,00	100,00
Tc14. Városi folyamatok nyomon követése, elemzése, értékelése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása.	*A digitális adattár adatkörök-számának változása*	%	0,00	25,00
	A városi szintű szakági dokumentumok számának változása	%	0,00	20,00
Tc15. A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása.	*A zöld fejlesztéseket szolgáló források arányának változása*	%	0,00	30,00
	A digitális fejlesztéseket szolgáló források arányának változása	%	0,00	20,00
Tc16. A város, a gazdasági szféra és a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása.	*A Neumann János Egyetem és a gazdasági szféra közötti K+F+I Együttműködési Megállapodások számának változása*	%	0,00	10,00
	Nyertes kecskeméti K+F+I projektek forrásösszegének változása	%	0,00	5,00

8. táblázat: *FVS szintű egységes indikátorok:*

	indikátor	mérték-egység	bázisév	bázisérték	célérték 2029	mérés módszere
Reziliencia: a gazdaság több lábon állása	helyi gazdaság diverzifikációjának mértéke	%	2019	32,80	38,00	A mutató kiszámítása az évenkénti helyi iparűzési adó (hipa) alapján történik, ahol a legnagyobb adófizető ágazatból származó városi iparűzési adóbevételt elosztjuk a város teljes iparűzési adóbevételével. A mutató értékét %-ban tartjuk nyilván. Az eredményindikátor alapadatait a polgármesteri hivatal adó osztálya szolgáltatja éves rendszerességgel.
Reziliencia: energiafüggőség alternatív energiaforrásokkal való oldása	megújuló energia termelés arányának növekedése	%	2020	3,34	19,00	Az MVM éves adatszolgáltatásában, az adott évre vonatkozóan a város területén megtermelt megújuló energia összmennyiségét (GJ) elosztjuk a KSH adatbázisában az adott évben a város területére szolgáltatott villamosenergia összmennyiségével (GJ). A kapott érték évről-évre százalékosan kerül meghatározásra.
Reziliencia: digitális város	digitális ügymenetek aránya	%	2020	16,50	50,00	Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalában az adott évben digitálisan beérkező ügyiratok számát (db) elosztjuk az összes beérkező ügyiratok számával (db). A kapott érték évről-évre százalékosan kerül meghatározásra önkormányzati adatszolgáltatás keretében. (A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal sajnos nem tud információt szolgáltatni a város közigazgatási területéről beérkező ügyiratok vonatkozásában, ezért változott a mérés módszertana).
Reziliencia: megtartó város	az életminőséget meghatározó szolgáltatásokkal való elégedettség	%	2023	44,36	50,00	Az IH által biztosított elégedettséget mérő kérdőív lakossági lekérdezését követően, a szolgáltatásokkal való elégedettségi arány kiszámítása (%) az FVS módszertani útmutatójában rögzített módszertan alapján történik. A bázisévnek a 2023-ban végzett lakossági kérdőívezés eredményeit használtuk fel.
Reziliencia: zöldfelületek	zöld- és vízfelületek arányának változása	%	2020	100 (30478,48 ha)	100,1 (30508,95 ha)	A 2020-as bázisév adata a 2020. júniusi ingatlannyilvántartási adatok alapján a termesztési és a természetközeli zöld- és vízfelületként nyilvántartott művelési ágakból (szántó, rét, szőlő, kert, gyümölcsös, legelő, nádas, erdő, fásított terület, halastó) került lehatárolásra. A művelés alól kivett területek zöldfelületi meghatározása a 2020. június 1-jét követően a – teljes közigazgatási területen felhőtlen első nap – Sentinel (10x10 m felbontású) műholdas adatbázis állományból képzett NDVI adatok alapján történt. A lehatárolás során a 0.2<NDVI értékű területeket azonosítottuk zöldfelületként, a vízfelületekként 0.1>NDVI értékű területeket azonosítottuk a Google Earth műholdalas felvételek vizuális értékelésével kiegészítve.
Prosperáló város	fejlesztésekbe bevont külső forrás aránya	%	2021	0	5,00	Az indikátor kiszámításához Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának mindenkori éves zárszámadása szolgáltatja az alapadatokat, az adott évre vonatkozó felhalmozási kiadásokon belül megjelenő beruházási kiadások formájában. A Zárszámadás vonatkozó mellékletének táblázatából a TOP_Plusz keretében aktivált források külön kerülnek legyűjtésre. Az évenkénti változás nyomon követése az FVS útmutató indikátor 06 számú adatlapjában bemutatott számítási módszertan alapján, százalékos értékben kerül bemutatásra.
Zöldülő város	éves ÜHG kibocsátás egyenérték	CO_2/t	2017	1.253.204,69	1.000.000,00	Az indikátor kiszámítása az FVS útmutató vonatkozó indikátor adatlapja alapján történik, az ÜHG kibocsátás mérésére vonatkozó SECAP módszertannak megfelelően. Az éves ÜHG kibocsátás egyenérték a városi ÜHG kibocsátás és a városi ÜHG megkötés különbségéből adódik: [városi ÜHG kibocsátás tonna CO_2 /t egyenérték (aktuális év)] – [városi ÜHG megkötés tonna CO_2 /t egyenérték (aktuális év)]. Az ÜHG megkötés számítása az FVS útmutató vonatkozó indikátor adatlapjában feltüntetett módszertan szerint kerül meghatározásra. A javasolt 2021-es bázisévhez képest Kecskemét bázisévként a hatályos SECAP-jában található 2017-es évhez kapcsolódó adatot használta fel.
Digitális város	digitálisan mért adattípusok száma	db	2021	43	100	Az indikátor értékének meghatározása az önkormányzat és intézményei, illetve a többségi önkormányzati tulajdonban lévő vállalkozások által digitálisan mért (saját mértékegységgel rendelkező) adatokat tartalmazza. (A bázisév kijelölése azért tér el a javasolt évtől, mert csak 2021-re vonatkoztatva tudták az érintett szervezetek és vállalkozások pontosan meghatározni a digitálisan mért adatok körét).
Megtartó város	vándorlási egyenleg	fő	2020	-274	100	A vándorlási egyenleg számításánál a KSH területi statisztika Kecskemétre vonatkozó éves adatait használjuk fel. A mutató kiszámítása a belföldi odavándorlások (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) (eset) és a belföldi elvándorlások számának (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) (eset) különbségéből kerül meghatározásra.
Kiszolgáló város	újonnan belterületbe vont területek és a kihasználatlan városi területek aránya	%	2020	3,61	10,00	Az indikátor kiszámításához használt belterület lehatárolása a Földhivatali ingatlannyilvántartás évközepi (júniusi) adatbázisán alapul, azzal a kiegészítéssel, hogy az adatbázis a belterületi nem közterületi földrészleteket (BD01) használja csak fel (mint ténylegesen beépítésre szánt földterületek). Újonnan belterületbe vont belterületi nem közterület lehatárolása szintén a Földhivatali ingatlannyilvántartás évközepi (júniusi) adatbázisán alapul. A kihasználatlan, vagy alulhasznosított területek lehatárolása az adott évben ugyancsak a Földhivatali ingatlannyilvántartás évközepi (júniusi) adatbázisán alapul, oly módon, hogy kihasználatlannak tekintjük azt a telket, amelyen a beépítettség 0% a belterületi nem közterületi telkek adattisztított (ürfelvétel segítségével ellenőrzött) állományán. A hasznosított területek éves összterületének meghatározása a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály által az adott évben kiadott használatbavételi-, tudomásulvételi engedély és hatósági bizonyítványok alapján történik. Az indikátor kiszámítása az FVS Útmutató 10-es számú Indikátor (57. táblázat) adatlapjában meghatározott képlet alapján történt.
Alternatív mutató (FVS 10. Indikátor helyett) Kiszolgáló, kompakt város	a kihasználatlan területekből hasznosított területek és a kihasználatlan területek aránya	%	2020	5,41	15,00	A kihasználatlan, vagy alulhasznosított területek lehatárolása az adott évben a Földhivatali ingatlannyilvántartás évközepi (júniusi) adatbázisán alapul, oly módon, hogy kihasználatlannak tekintjük azt a telket, amelyen a beépítettség 0% a belterületi nem közterületi telkek adattisztított (ürfelvétel segítségével ellenőrzött) állományán. A hasznosított területek éves összterületének meghatározása a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály által az adott évben kiadott használatbavételi-, tudomásulvételi engedély és hatósági bizonyítványok alapján történik. A mutató kiszámítása: Kihasználatlan városi területekből hasznosított területek nagysága (ha) (aktuális év + előző évek kumulált értéke) / Kihasználatlan területek nagyságával (ha) (aktuális év).

3.3 A beavatkozásokra vonatkozó adatok gyűjtésének és kezelésének helyi módszertana

A célok megvalósulását mérő adatok meghatározása, összegyűjtése és kiértékelése az FVS készítése keretében megtörtént. A városi adattár és a hozzá kapcsolódó monitoring rendszer működtetéséről és a működtető szervezet kiválasztásáról Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata dönt.

Az önkormányzat feladata a monitoring tevékenységhez szükséges szakmai és műszaki feltételek azonosítása, továbbá a működési feltételek biztosítása. A megvalósulást mérő indikátorokhoz szükséges adatkörök lehatárolása, az adatok begyűjtése, rendszerezése és tárolása a monitoring rendszert működtető szervezet (szakmai felelős) feladata. Az adatok gyűjtésére, kezelésére, szolgáltatására, felhasználására és védelmére (adatgazdálkodás) vonatkozó előírásrendszer kidolgozása (adatgazdálkodási stratégia) a Fejlesztéspolitikai Iroda és a feladattal megbízott szervezet közös feladata.

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégiában rögzített célok megvalósulását mérő indikátorokhoz szükséges adatok összegyűjtése érdekében, az önkormányzat e feladatért felelős operatív egysége (Pályázatkezelési és Közbeszerzési Osztály) folyamatos kapcsolatot tart fent az adatszolgáltatókkal, a fejlesztések megvalósításában érintett vállalkozásokkal, intézményekkel és egyéb szervezetekkel. A kapott adatokat és információkat átadja a monitoring rendszer üzemeltetéséért felelős szervezetnek, amely a kapott adatok és információk alapján elkészíti a szükséges éves adattáblákat, s részt vesz az éves adatszolgáltatási és előrehaladási jelentés készítésében.

Az adatok kezelése (a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés), az adatvédelem és a jogosultsági körök meghatározása a monitoring rendszert üzemeltető cég és az önkormányzat e feladatért felelős operatív egysége (Pályázatkezelési és Közbeszerzési Osztály) között, külön megállapodásban kerül kidolgozásra.

4 Az irányítási és működési modell

A helyzetelemzésben (I. kötet, 1.4.1. és 1.4.2. fejezet) ismertetett városirányítási és működési modell kapcsán tett elemzések és megállapítások megfelelő alapot adnak arra, hogy megfogalmazásra kerüljenek a fenntartható városfejlesztési stratégia újszerű szemléletéből, valamint az új gazdasági, környezeti és társadalmi folyamatokból eredő, s mind sürgetőbbé váló kecskeméti szervezeti és intézményi változtatások.

4.1 A városirányítási és működési modell lehetséges módosításainak okai

Kecskemét Megyei Jogú Város megújított városirányítási modelljére tett javaslat meghatározásakor – a fenntarthatósági, hatékonysági és átláthatósági követelményeken felül – fontos kiindulópontot jelentenek azok a változások, amelyek az elmúlt években az európai uniós, illetve a hazai szakmapolitikai és támogatási rendszerben is megfigyelhetők voltak. Így szakmai szempontból *elvi kiindulópont*ként figyelembe kell venni, hogy:

- 2018-tól mind az európai uniós fejlesztéspolitika, mind **a magyar Kormány átállt a korábbi *„rendezési alapú”* tervezésről a *„fejlesztés alapú”* tervezésre**[1].Ebből adódóan:
  - a fejlesztési típusú tervezés szerepe egyre erősödni látszik, ugyanakkor szem előtt kell tartani, hogy a fejlesztési és rendezési típusú tervezés egy egységes tervezési folyamat része, melynek tükröződnie kell a települési szervezeti és irányítási rendszerben,
  - a területhasználati (rendezési típusú) tervezés egyre több társadalmi és gazdasági szempontot kénytelen integrálni, így a települési tervezési folyamat mind komplexebbé válik,
  - a területi tervezés a fizikai környezet alakítását szolgálja, amely elsősorban településszintű feladat, ennek megfelelően a településfejlesztés (a településegyüttesek szintjén történő együtt tervezést is beleértve) mind nagyobb súllyal fog megjelenni a területi tervezés rendszerében, melyre az önkormányzatoknak fel kell készülniük.
- Mind az önkormányzati funkciók és feladatok szintjén, mind pedig ezek szervezeti és eljárási leképeződéseiben, világosan és **egyértelműen meg kell határozni**:
  - a településrendezéssel,
  - a településfejlesztéssel és
  - a településüzemeltetéssel

  kapcsolatos tevékenységeket, **összefüggési- és együtt tervezési rendszereket**.
- Mind a tervezési fázisban, mind a végrehajtás során (horizontálisan) kell érvényesíteni **a „zöldítés”, a „digitális átállás”,** valamint a **települési „reziliencia szint”** növelésének szempontjait, amit az új irányítási modellben is meg kell jeleníteni.
- A fejlesztések előkészítése és a döntések meghozatala során **hangsúlyos szempontként kell érvényesülnie a fenntarthatóságnak, az üzemeltethetőségnek és a működési költségek kitermelhetőségének**, azaz

[1] *Magyarországon is évtizedeken keresztül a fizikai környezet alakítását, a területfelhasználás szabályozását, menedzselését szolgáló rendezési típusú tervezés uralta a területi tervezést. A fejlesztési és rendezési típusú tervezés szétvált egymástól, így a fejlesztési elképzelések sokszor felesleges adminisztrációs nehézségekbe ütköztek, illetve a rendezés nem tudta lekövetni a gyorsabban változó gazdasági és társadalmi szükségleteket.*

  - támogatni kell a tervezési folyamat időben történő elindítását és korábbiakhoz képest részletesebb előkészítését, szakmaiságának növelését, s az ehhez szükséges erőforrások rendelkezésre állását.

- A mind bonyolultabbá és összetettebbé váló városi folyamatok kikényszerítik a **komplex** (mind az egymásra épülő települési funkciók, mind pedig a fejlesztés-rendezés-üzemeltetés hatásrendszerei szempontjából értelmezhető) **települési tervezés gyakorlatának kidolgozását és bevezetését**, amely **megköveteli egy új döntéshozatali, szervezeti és pénzügyi-finanszírozási szemlélet** (forrásalapú tervezés helyett szükségletalapú tervezés) **kialakítását**, ezzel is segítve az együttműködő (partnerségi) tervezés és a szubszidiaritás elvének jobb érvényesülését.
- Az önkormányzati vagyon körében **az adatvagyon hasznosítása nem megfelelő**, holott az Önkormányzat hivatala, intézményei és gazdasági társaságai jelentős mennyiségű adattal rendelkeznek. A meglévő adatvagyon jobb hasznosulása érdekében:
  - a város működtetése során keletkező jelentős mennyiségű adatot szervezetten gyűjteni, rendszerezni, elemezni és értékelni kell a városi folyamatok (pl. társadalmi, gazdasági, környezeti, térségi) jobb megértéséhez, az összefüggések feltárásához, a szükséges beavatkozások azonosításához és a megalapozott döntések előkészítéséhez,
  - át kell állni az adatalapú, inkrementalista és a partnerségi együttműködésen alapuló településtervezésre,
  - a tervek előrehaladását a megvalósítás során folyamatosan monitorozni és értékelni kell, a gyors és hatásos beavatkozás lehetőségének megteremtése érdekében.
- **Az adat- és fejlesztési alapú tervezés, illetve döntéselőkészítés önkormányzati szervezeti és intézményi keretei gyengék**, így ezek fejlesztése, a feladatkörök újra osztása, valamint az új protokollok és munkamódszerek kialakítása időszerűvé vált.

Az elmúlt években Kecskemét városa is számos kihívással (pl. COVID-19, ukrán háború biztonságpolitikai, gazdasági és energetikai vonatkozásai, a gyors iparfejlesztés hatásai, környezeti- és klimatikus feltételek romlása, munkaerőhiány, energiabiztonság) nézett szembe, melyek hatással voltak, illetve vannak napjainkban is a város versenyképességére és hosszútávú fenntarthatóságára. **A megoldások keresése**, valamint **a város rugalmas alkalmazkodási képességének (reziliencia) növelése új kompetenciákat, feladatokat, szervezeti és irányítási hátteret igényelhet az önkormányzati rendszertől**.

Az elmúlt években a települési önkormányzati, illetve hivatali szervezeti struktúra és működési folyamatok terén elvégzett helyi vizsgálatok az alábbi megoldandó problémákat tárták fel:

Az önkormányzati, hivatali szervezeti struktúrát érintő problémák, kihívások:

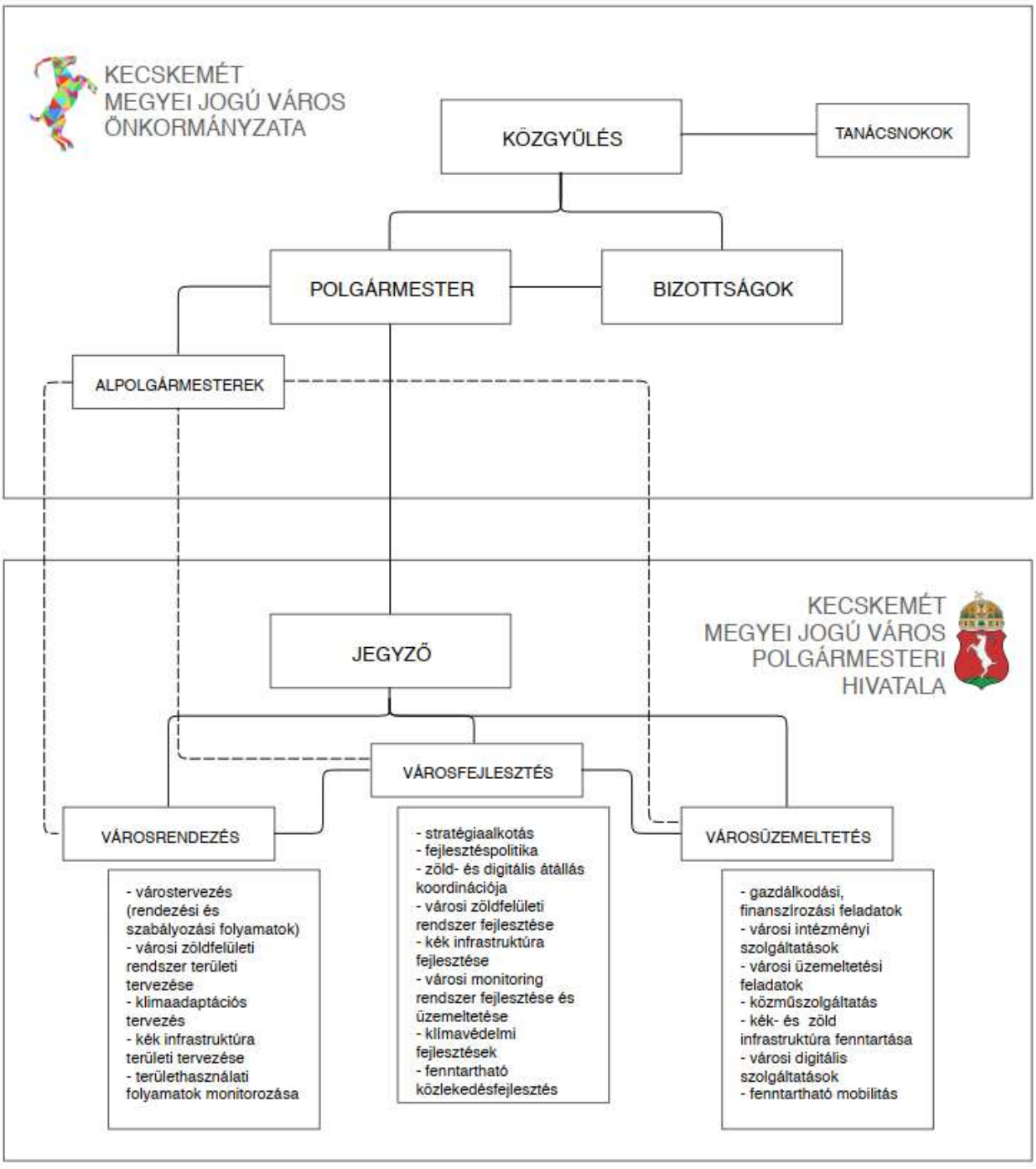
- A globális kihívásokból, a változó szakmapolitikai irányokból és a város gyors gazdasági fejlődéséből adódó új feladatok ellátásához hiányzó erőforrások (humán, szervezeti, infrastrukturális, forrásoldali) és kompetenciák;
- A minőségi városfejlesztés, a környezeti fenntarthatóság és a klímaváltozásra történő felkészülés kompetenciáinak és szervezeti hátterének gyengeségei;
- Adatgazdálkodási, folyamatelemzési struktúrák kiépültségének és súlyának alacsony foka;
- Városkörnyéki, térségi szintű tartós szervezeti együttműködések, fórumok hiánya, esetleges „ad-hoc" jellegű fejlesztési beavatkozások (pl. szárazodás elleni küzdelem, vízpótlás, térségi szintű közlekedésszervezés, szolgáltatásfejlesztés, funkciómegosztás) stratégiailag fontos területeken.

A működési folyamatokat érintő problémák, kihívások:

- Lassú alkalmazkodóképesség a változó globális kihívásokhoz, valamint szakmapolitikai elvárásokhoz;
- A folyamatszemléletű gondolkodás alacsony szintje;
- A távlatos tervek és terveztetés, valamint az ehhez kapcsolódó együttműködő tervezés hiányosságai;
- A hivatal szervezeti egységei közötti belső kapcsolatok és információáramlás működési gondjai;
- Adat- és szükségletalapú tervezés, valamint a komplex, előrelátó terveztetés feltételeinek alacsony színvonala;
- A városüzemeltetési rendszer esetlegességei, a hosszú távú, fenntartható működtetés eszközrendszerének és stabil feltételeinek hiányosságai;
- Folyamatkövető, elemző és döntéstámogató monitoringrendszer hiánya.

A dinamikus gazdasági növekedést mutató **településünk vonzóképességének, élhetőségének és hatékony működtetésének megőrzése, fejlesztése, valamint az ezekkel is összefüggő városfejlesztési súlypontok áthelyezése** (pl. digitális és zöld átállás lebonyolítása, az energiahatékonyság és energetikai biztonság növelése, a városi rezilienciaszint emelése, a minőségi városfejlesztés és hatékony üzemeltetés feltételeinek javítása, a városi innovációs ökoszisztéma erősítése) **gyors döntéseket és átalakításokat igényelne a városirányítási, illetve működési rendszerben** (ld. FVS I. kötet 1.4.1.8. fejezet).

3. ábra: *A zöld- és a digitális átállás szempontjából lényeges feladatok helye Kecskemét Megyei Jogú Város* városirányítási *modelljében*

4.1.1 Az átfogó városirányítási és működési rendszer javasolt változásai

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdésében a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó **helyi önkormányzati feladatok listájában kitüntetett helyet tölt be a településfejlesztés, településrendezés és településüzemeltetés területének egymásra épülő rendszere**. Kecskeméten a fenntartható városfejlesztés és -üzemeltetés biztosítása, valamint a fejlesztésalapú tervezés gyakorlatban történő érvényesítése, szükségessé tenné a településfejlesztés területének a településtervezéshez és településüzemeltetéshez hasonló súlyú szakmai képviseletét a hivatal szervezeti felépítésben. Meg kell jegyezni, hogy az Önkormányzat hivatala és az Önkormányzat, mint testület közötti kapcsolat biztosítása terén – városfejlesztési szempontból – jelenleg a Fejlesztéspolitikai Irodának van kitüntetett szerepe, amely szakmai kapcsolatot tart a várospolitika, városstratégia kialakításáért, megvalósításáért felelős önkormányzati vezetők, képviselők és a Közgyűlés bizottságai között. Ugyanakkor feladata inkább a város fejlesztéspolitikai programjainak előkészítéséhez, valamint a hazai és az európai uniós projektekkel kapcsolatos közbeszerzési, műszaki és pénzügyi feladatok ellátásához kötődik, így „forrásalapú tervezést" valósít meg.

A kormányzati forrásokhoz és az uniós pályázati lehetőségekhez kötött ***„forrásalapú tervezés"*** további erősítése esetén, a fejlesztési kapacitásokat időszakosan a fejlesztéspolitikai ciklusok jellemző hullámzásaihoz kell igazítani (*ez azt jelenti, hogy a ciklusok elején a szervezeten belül a tervezés kap nagyobb hangsúlyt, míg a ciklusok közepén a végrehajtás és a tervezést segítő mérés, monitorozás, majd ismét a kiértékelés és a tervezés*). Ebben az esetben azonban **számolni kell a humán erőforrás kapacitástervezés területén jelentkező esetleges kockázatokkal** (*pl. a megfelelő időben történő szükséges kompetenciák rendelkezésre állásának biztosítása, a fluktuáció növekedése*). Ebben a rendszerben fontos szem előtt tartani, hogy **a Fenntartható Városfejlesztési Stratégiában foglalt fejlesztési feladatok hatékony megvalósítása érdekében, a fejlesztési célú tervező, illetőleg a program- vagy projektlebonyolító kapacitásokat egymás mellett, azonos intézményi keretek között célszerű tartani**, szoros kapcsolatot fenntartva a városüzemeltetés rendszerével.

Másfelől különösen az elmúlt 15 évben Kecskeméten lejátszódó dinamikus gazdasági fejlődés rávilágított arra, hogy **a gazdasági és társadalmi szereplőknek a településsel szemben támasztott új szükségletei** – *melyek egyszerre érintik a műszaki-infrastrukturális rendszereket (utak, közlekedési- és közműrendszer fejlesztési igények, energiabiztonság, digitalizáció, stb.), a társadalmi igényeket (pl. változatos és megfizethető lakhatás, minőségi lakó- és közterületek, kultúra, rekreáció, oktatás, egészségügyi ellátás, közbiztonság), valamint a fenntarthatósággal, élhetőséggel kapcsolatos klimatikus-környezeti elvárásokat (pl. megfelelő levegőminőség,*

karbonsemlegesség, klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás, megújuló energiaforrások alkalmazása, zöldfelületek biztosítása) – a **városfejlesztés, -rendezés és -üzemeltetés rendszerétől folyamatos alkalmazkodást követel meg**, amely nehezen képzelhető el egy komplex, folyamatalapú várostervezési és -fejlesztési (irányítási és szervezeti) rendszer kialakítása nélkül. Az uniós városfejlesztési elveken és komplex gondolkodáson alapuló szakmai városfejlesztési elvárások, valamint az egyre sokrétűbbé váló gazdasági-társadalmi és környezeti igények egyre inkább egy ***„szükségletalapú tervezés"*** irányába terelik a településeket, új módszerek, készségek és kompetenciák fejlesztésének igényét támasztva nem csak a városirányítási, hanem a szervezeti, valamint a tervezési és finanszírozási rendszerrel szemben is. Ennek érdekében:

- Javasolható a városfejlesztési, -rendezési és -üzemeltetési területek egységes szervezeti kereteinek kialakítása, valamint a hivatali rendszer és a végrehajtás szereplőinek (pl. Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Kecskeméti Városüzemeltetési NKft.) szervezeti kapcsolódásainak áttekintése/felülvizsgálata;
- Felülvizsgálandók a hivatali fejlesztés-tervezés struktúrájának és a -végrehajtás szereplőinek szervezeti kapcsolódásai: a stratégiai tervezésben, a projektelőkészítő és tervező funkciókban erős Kecskeméti Városfejlesztő Kft. intézményi kapcsolatainak formalizálása szükséges a településfejlesztési, illetve a fejlesztési projekteket előkészítő, pályázatokat menedzselő fejlesztéspolitikai szervezeti egységgel a polgármesteri hivatali struktúrában;
- Felülvizsgálandók a fejlesztésekkel, a pályázatok és projektek megvalósításával, a projektmenedzseri, s egyéb adminisztratív és technikai feladatok (pl. monitoring és fenntartási jelentések) ellátásával kapcsolatos feladatköri párhuzamosságok;
- Az allokatív, újraosztó-felosztó szemlélettel szemben Kecskeméten mindinkább a tranzaktív, innovatív tervezési-finanszírozási gyakorlat bevezetésére lenne szükség, a megfelelő irányítási, valamint szakmai-szervezeti keretek között;
- A meglévő uniós kohéziós, valamint helyreállítási és ellenállóképességi alapok, továbbá a hazai kormányzati források mellett, az FVS-ben megfogalmazott célok és feladatok megvalósítása érdekében, mind nagyobb hangsúlyt kellene fektetni az alternatív finanszírozási lehetőségek (pl. kockázati tőkealapok, hitelek, ESCO-s megoldások, zöld kötvény kibocsátás, közvetlen brüsszeli források) tervezésére és igénybevételére, illetve az ehhez szükséges szakmai kompetenciák kialakítására, a koordinációs feladatokat ellátó szervezeti egység kijelölésére, felállítására;
- Ki kellene alakítani a városi folyamatelemző és döntéstámogató monitoring rendszert a hozzá kapcsolódó városirányítási protokollokkal és szervezeti háttérrel;

- A zöld átálláshoz szükséges döntési kompetenciák – az adminisztrációs feladatok ellátása szintjén – ugyan jelenleg is jelen vannak a Közgyűlés kijelölt Bizottságaiban (Környezetvédelmi, Városrendezési és Agrár Bizottság, a Városüzemeltetési és Fejlesztési Bizottság), továbbá a városfejlesztésért és városi infrastruktúráért felelős Alpolgármester közvetlen munkatársainál, a Polgármesteri Hivatalon belül működő Mérnöki Irodánál, ezen belül is a főkertésznél és a főépítésznél, illetve további szakembereket találhatunk a Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft.-nél és a Kecskeméti Városfejlesztő Kft.-nél, ugyanakkor a felsorolt szereplők közötti tematikus – a település zöld átállását ösztönző – koordináció tekintetében jelenleg nem azonosítható konkrét irányítási eszköz, így ezt a zöld átállás levezényléséhez biztosítani szükséges;
- Hasonló megállapítások tehetők a digitális átállás koordinációja tekintetében is, ahol bár a digitális átálláshoz szükséges adminisztrációs kompetenciák jelenleg is jelen vannak a Közgyűlés Városüzemeltetési és Fejlesztési Bizottságnál (VFB), továbbá a városfejlesztésért és városi infrastruktúráért felelős Alpolgármester közvetlen munkatársainál, továbbá az egyes önkormányzati intézményeknél, ugyanakkor mind az érintett szereplők közötti – a digitális átállást ösztönző – koordinációs mechanizmusok, mind pedig a szakmai kompetenciák nagyon hiányosak. Ezért ennek a területnek a felülvizsgálatára, a szükséges kompetenciák biztosítására, továbbá az érintett szereplők közötti koordinációs mechanizmusok kialakítására is szükség mutatkozik;
- Jelentős kihívásként, ezzel együtt időszerű fejlesztési feladatként jelentkezik a városi rezilienciaszint növelését célzó, illetve a városökológiai gondolkodást és beavatkozásokat elősegítő döntési és belső szakmai kompetenciák, továbbá a koordinációt biztosító irányítási eszközök kialakítása;
- Javasolható továbbá a fenntartható, innovatív gazdaság- és városfejlesztés új kereteinek megfogalmazása, valamint az ehhez szükséges irányítási, szervezeti és intézményi keretek rögzítése.

4.1.2 A térségi koordináció mechanizmusainak változásai

Kecskemét elsődleges és másodlagos vonzáskörzetében – a központi település mintegy 109.000 lakosa mellett – több mint 60 ezer ember él, melyek ezer szállal kötődnek a városban található munkahelyekhez (a naponta Kecskemétre bejáró munkavállalók száma közel 30.000 fő), közoktatási (a város közintézményeibe mintegy 4.000 diák jár a közigazgatási határán túlról) és felsőoktatási (több mint 2.500 nem kecskeméti hallgató jár az NJE három karára) intézményekhez, továbbá a város egyéb intézményei, szervezetei által biztosított közszolgáltatásokhoz (pl. egészségügyi, szociális, kulturális és rekreációs, ügyintézési), illetve kereskedelmi hálózatának különböző egységeihez.

A jövőben fontos feladatot jelent Kecskemét közvetlen szomszédságában, illetve tágabb vonzáskörzetében található településeken élők érdekeinek és igényeinek megjelenítése a városi és térségi fejlesztési dokumentumokban. Ennek során kiemelt figyelmet kell fordítani a térségi összefogás megfelelő fórumainak azonosítására, működési kereteinek kialakítására és biztosítására. A térségi koordináció beindítására és eredményes működtetésére rendszeres időközönként térségi vezetői fórumok rendezésére van szükség, ahol a megfelelő döntések meghozatala mellett, elő kell segíteni a térségi települések tervezési munkájának összehangolását és koordinációját. Ez utóbbi feladatot a jelen költségvetési és tervezési ciklusban a BKMFÜ Bács-Kiskun Megyei Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. láthatja el, de mellette a Kecskeméti Városfejlesztő Kft. is képes szerepvállalásra a járásban lévő települések önkormányzati projektgenerálási, -tervezési és -megvalósítási feladataiban.

Kecskemét Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának megvalósítása során a térségi akciók előkészítése (pl. Homokhátsági nagytérségi vízpótlás feladatai, Tanyás térségek fejlesztési programjai, Klíma- és környezetvédelmi programok, Közép-alföldi gazdasági övezet kialakítása, Turizmusfejlesztési programok) és megvalósítása széleskörű települési összefogást igényel, melynek döntéshozói és operatív oldalról is biztosítani kell a szervezeti együttműködési formáit és irányítási mechanizmusait.

Bár Kecskemét Megyei Jogú Város nem a több település összefogásával megvalósítandó várostérségi tervezést választotta FVS-ének kidolgozása során, ugyanakkor fontos lenne, hogy a térségi projektek (térségi hatású projekt/ek, hálózatos projekt/ek, szatellit települések térségi hatású projektjei) megfogalmazása esetén legyenek folyamatosak a szakmai egyeztetések. A térség érintett polgármesterei munkacsoporti üléseken tárgyaljanak az együttműködés lehetséges formáiról, kereteiről és a tervezett beavatkozásokról. Megállapodás esetén pedig kezdeményezzék a közösen megvalósítható programok mielőbbi kidolgozását és megvalósítását.

Az FVS-ben nevesített térségi beavatkozások tekintetében a feladatok operacionalizálására kell törekedni, s az eredményes pályázati tevékenység érdekében projektcsoportokat kell létrehozni a tervezett fejlesztések részletes kidolgozása és megvalósítása érdekében.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata érdekelt a város-vidék kapcsolatrendszerének erősítésében és kölcsönös érdekeken alapuló stratégiai városszövetségek kialakításában. A fejlesztési célok elérése, továbbá a tervezett programok megvalósítása érdekében a jövőben is keresni fogja az együttműködés lehetőségeit a kooperációra nyitott településekkel.

4.1.3 Részvételi akciók a stratégiai ciklus végrehajtási szakaszában

A Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatánál a fenntartható városfejlesztési stratégia előkészítése, megvalósítása és monitorozása érdekében felállítandó stratégiai menedzsment ciklus értelemszerűen három fő részre bontható:

a) a fenntartható városfejlesztési stratégia kidolgozásának szakaszára (2021. IV. né. – 2024. IV. né.),
b) a stratégia végrehajtásának szakaszára (2024. I. né. – 2029. IV. né.) a kapcsolódó projektek megvalósításán keresztül, valamint
c) a fenntartás időszakának (projektenként a zárástól számított 5 év) monitorozására és értékelésére, a fejlesztésekkel összefüggő tapasztalatok összegzésére és tanulásra, valamint az esetlegesen szükséges korrekciók végrehajtására.

4.1.3.1 Részvétel az FVS kidolgozásának szakaszában

A kecskeméti FVS megvalósításának folyamatában Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata lehetőséget kíván biztosítani minden, a város és tágabb térségének jövőjéért tenni akaró és tudó lakójának, szervezetének és vállalkozásának, hogy tevékenyen részt vállalhasson a megyeszékhely és szűkebb térségének következő öt évét meghatározó tervezési-fejlesztési folyamat alakításában.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) VI. fejezet 29/A. § -ban foglaltaknak megfelelően a város honlapján tájékoztatja a lakosságot és a városi szervezeteket a tervezési folyamat elindulásáról, várja az ötleteket, véleményeket és javaslatokat. A város széleskörű szakmai egyeztető és adatbekérő tevékenységet is folytat, melynek során megkeresi a város életében meghatározó szervezeteket, intézményeket és vállalkozásokat.

Ezzel párhuzamosan – adatszolgáltatási kérelem alapján – megtörténik a Központi Statisztikai Hivatal bevonása (lásd: szegregációszűrés), illetve az említett Rendelet 30.§ (2) bekezdés a) pontjában foglaltaknak megfelelően előzetes tájékoztató kerül kiküldésre a Rendelet 9. mellékletében meghatározott államigazgatási szerveknek, a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzatnak, a közvetlenül érintett szomszédos települési önkormányzatoknak, továbbá a településfejlesztési, településrendezési és településképi egyeztetési eljárások partnerségi szabályairól szóló 24/2017.(II.16.) KH. számú határozatban rögzített partnereknek.

A visszaérkezett javaslatok, vélemények feldolgozása a 24/2017.(II.16.) KH. számú határozat 3. pontjában foglaltak alapján történik, amely a fenntartható városfejlesztési stratégia mellékleteként kerül becsatolásra.

4.1.3.2 Részvétel az FVS megvalósításának szakaszában

Kecskemét Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának és a kapcsolódó projektjeinek megvalósítása érinti egyfelől az önkormányzati döntéshozatali mechanizmust, másrészt a döntéshozatalai folyamatokba bevont szereplőket.

- A döntéshozatali mechanizmus működtetésének elvi kiindulópontjai az alábbiak kell, hogy legyenek:
    - a városfejlesztési javaslatokat ott kell megfogalmazni, ahol az ehhez szükséges információ keletkezik vagy egyébként rendelkezésre áll,
    - a fejlesztési javaslatokat (stratégiai terveket, fejlesztési koncepciókat, projekt javaslatokat) szakmai szempontból még azt megelőzően kell megszűrni, hogy azok a Közgyűlés helyi politikai döntéshozó fórumai elé kerülnének,
    - az előzetesen szakmai szempontból megszűrt fejlesztési javaslatokat döntésre történő beterjesztés előtt a lehető legszélesebb körű helyi társadalmi vitára kell bocsátani, ezeknek az egyeztetéseknek az összefoglalóit az előterjesztésekhez be kell csatolni.
- A döntéshozatali folyamatba bevont érintettek köre az alábbiak szerint biztosítandó:
    - az érintett szakmai terület – a javaslattétel és döntés-előkészítés előírásszerű feladatait követve,
    - a Polgármesteri Hivatal további szervezeti egységei – a jegyző személyén és a neki alárendelt hivatali szervezeti egységeken keresztül,
    - az érintett önkormányzati intézmények a szükségszerű szakmai egyeztetések lefolytatása során,
    - külső közigazgatási szereplők (pl. megyei kormányhivatal, Magyar Államkincstár, városi rendőrkapitányság stb.) a kötelező szakhatósági hozzájárulások megkérése, illetőleg opcionális szakmai egyeztetések során,
    - helyi civil szervezetek, tudományos körök, közösségalapú szervezetek, társadalmi mozgalmak és egyéb a magánszektorban érdekelt szereplők, a helyi partnerségi egyeztetések keretében,
    - a Közgyűlés tagjai és szervei a döntés-előkészítés és a városi döntéshozatal folyamatai keretében.

4.2 A városi működési modellt érintő tervezett változtatások

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának működési modelljét – a városfejlesztés, -rendezés és -üzemeltetés, valamint a városi közszolgáltatások megszervezésének módját – megvizsgálva, a helyzetelemző részben megállapítást nyert, hogy a különböző szolgáltatásokat nyújtó városi intézmények, szervezetek alapvetően két nagy csoportra oszthatók:

- kb. 10 db fontos funkciót betöltő nagyobb szervezetre/vállalkozásra, melyek számottevő költségvetéssel és jelentős létszámmal működnek (ilyen pl. az ESZII, a Városüzemeltetési Nkft., a Bácsvíz Zrt., a KIK-FOR Kft., Termostar Kft., Hírös Sport NKft., DTKH NKft., KEKO Kft.), valamint
- sok kisebb, önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetre (pl. Kecskeméti Városfejlesztő Kft., AIPA Kft., Kecskeméti TISZK NKK Kft., Kecskeméti Turizmusfejlesztési és Marketing Kft., Kecskeméti Társadalomtudományi Ismeretek Szolgáltató Központ NK Kft., Kecskeméti Városgazdasági NKft., Városi Alapkezelő Zrt.), melyek esetében több esetben is azonosíthatók feladatköri párhuzamosságok.

A kisebb szervezetek felülvizsgálatát a helyhatósági választásokat követő 2024 és 2027 közötti időszakban feltétlenül el kell végezni, addig is az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságokat, intézményeket és szervezeteket célszerű bevonni az FVS megvalósításába, valamint az új típusú feladatokkal (pl. zöld és digitális átállás, városi rezilienciaszint növelése, klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás, hatékony városüzemeltetés, innovatív város- és gazdaságfejlesztési, valamint finanszírozási feladatok) kapcsolatos projektgeneráló és -előkészítő folyamatokba.

Azt, hogy az egyes városi intézmények és gazdálkodó szervezetek közül melyek milyen módon lehetnek érintettek az FVS-ben megfogalmazott célok elérésében és hozzájuk kapcsolódó feladatok ellátásában, azt a 7.5 fejezetben lévő ábra foglalja össze, melyen kék színnel a digitális átállásban érintett, míg zöld színnel a zöld átállásban kulcsfontosságú szervezetek kerültek megjelenítésre.

5 Cselekvési terv

5.1 Intézkedések és beavatkozási területek rendszerezése

Kecskemét Megyei Jogú Város jövőképében és fejlesztési célrendszerében foglaltak megvalósítása, ezen keresztül egy minőségi városfejlesztés irányába tett lépések csak egy megfelelően átgondolt és következetesen megvalósított cselekvési program mentén lehetséges. A cselekvési program keretében rögzített rövid- és középtávú fejlesztési feladatok és tevékenységek meghatározása részben az uniós és hazai fejlesztéspolitikai elvárások, az országos, megyei és helyi stratégiai és szakági dokumentumok (pl. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Gazdasági Programja 2021–2025 tervezete, Kecskemét Megyei Jogú Város Környezetvédelmi Programja és Cselekvési Terve, Kecskemét Megyei Jogú Város Klímastratégiája, Kecskemét Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciója, Kecskemét Fenntartható Városi Mobilitási Terve), valamint az uniós városfejlesztési ajánlások (Amszterdami Paktum 2016, Lipcsei Charta 2020), részben pedig a helyi adottságok, sajátosságok és fejlesztési szükségletek alapján történt. A fejlesztési feladatok és tevékenységek meghatározása során a szakemberek szem előtt tartották a városfejlesztési és területhasználati alapelveket, Kecskemét hazai és nemzetközi kötelezettségvállalásaiból (pl. az OFTK alapján meghatározott elvárások, klímapolitikai vállalások) adódó feladatokat, továbbá a jelen fejlesztési dokumentumban vállalt célok elérését lehetővé tevő uniós és hazai fejlesztési forrásokat is. Mindezek figyelembevételével történt meg a stratégiai és tematikus célokhoz rendelt fejlesztési feladatok és tevékenységek meghatározása (9. táblázat).

9. *táblázat*: *Rövid- és középtávú fejlesztési feladatok, tevékenységek a stratégiai és tematikus céljaihoz kapcsolódóan*

1.PRIORITÁS - ÉLHETŐ VÁROS			
1_Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése	2_Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energia hatékony városműködtetés megvalósítása	3_A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása	4_Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektro mobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése
1.1.1. Tehermentesítő, városrészek összekötését szolgáló, ill. forgalom csökkenést szolgáló közúti fejlesztések	**1.2.1. Lakossági és vállalkozási szelektív, újrahasznosítható és komposztálható hulladékgyűjtési rendszerek, illetve visszamaradó hulladék energetikai hasznosítását támogató projektek tervezése és fejlesztése**	1.3.1. Történelmi értékkel rendelkező, illetve műemléki épületek és városrészek megújítása, fejlesztése turisztikai, kulturális, ill. közhasznú hasznosítási céllal	**1.4.1. Közösségi és lágy közlekedést támogató rendszerek tervezése és komplex fejlesztése**

1.PRIORITÁS - ÉLHETŐ VÁROS			
1_Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése	2_Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energia hatékony városműködtetés megvalósítása	3_A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása	4_Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektro mobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése
1.1.2. A barnamezős és elzárt városi területek közúti megközelíthetőségét, ill. városrészek közlekedési területrendezését és biztonságos közlekedését elősegítő közúti fejlesztések	1.2.2. Lakossági/közösségi fenntartású zöldség és gyümölcskertek kialakítása és fejlesztése, ill. helyi beszállítói programok támogatása	1.3.2. Városi közösségi és közterületek gyalogos- és látogatóbarát megújítása	1.4.2. Intermodiális, ill. elővárosi vasúti csomópontok közösségi közlekedés szempontú tervezése és fejlesztése
1.1.3. A város működése szempontjából kiemelt jelentőségű alapinfrastruktúrák fejlesztése	1.2.3. Tanyafejlesztési program a körforgásos, önfenntartó életmód támogatása érdekében	1.3.3. Komplex és egyedi, célcsoport specifikus turisztikai célú programok, programcsomagok tervezése, kialakítása, megszervezése	1.4.3. Városrészek közötti, szatellit és környező településekhez kapcsolódó kerékpáros közlekedési hálózat rendszerszempontú fejlesztése
	1.2.4. Lakossági és vállalkozási szemléletformálás, képzések és gyakorlati programok a körforgásos gazdaság elemeinek megismerése és gyakorlati elsajátítása érdekében	1.3.4. A város fejlesztését és rendezését megalapozó és támogató átfogó és szakági stratégiák, tervek, dokumentumok kialakítása és fejlesztése	1.4.4. A városi e-mobilitás és a közúti közlekedést kiváltó alternatív közlekedési formák használati háttérfeltételeinek javítása és erősítése
	1.2.5. Közszolgáltató és üzleti vállalkozások gazdasági átvilágításának támogatása a körforgásos működés fejlesztése érdekében		1.4.5. Közösségi és lágy közlekedési rendszerek ismertségét, népszerűségét és használatát elősegítő tájékoztatók és közösségi és programok

Jelmagyarázat:

- Szatellit települések által is érintett beavatkozások
- Szociális humán erőforrás fejlesztés célú beavatkozások

2.PRIORITÁS - SZOLGÁLTATÓ VÁROS			
1_A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint a humánerőforrás szükségletalapú fejlesztése	**2_Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése**	**3_Városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése**, valamint az ezt kiszolgáló **infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepkörének bővítése**	**4_Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése**
2.1.1. Városrészek alközponti funkcióját erősítő egy-, ill. multifunkcionális közösségi és közszolgáltató központok fejlesztése	2.2.1. Bérlakások tervezése és fejlesztése, illetve a lakossági életminőséget növelő tömbrehabilitációs programok tervezése és fejlesztése	**2.3.1. Az önkormányzati és városi IKT környezet és szolgáltatások fejlesztése a lakosság és üzleti célcsoportok igényeinek figyelembe vételével**	2.4.1. Sport és rekreációs tevékenységeket támogató infrastruktúrák tervezése és fejlesztése
2.1.2. Kiemelt kórházfejlesztés	2.2.2. Szegregátumok városrészek komplex fejlesztése	**2.3.2. Az önkormányzat digitális szolgáltatásait népszerűsítő és azok használatát elősegítő programok**	2.4.2. Kulturális tevékenységeket támogató infrastruktúrák tervezése és fejlesztése
2.1.3. A munkaerőpiaci igényekhez illeszkedő képzési programok indítása, a hiányszakmák oktatásának támogatása, különösen a városi ellátórendszer humán erőforrás igényeinek kielégítése céljából	2.2.3. Szegregátumok lakosságának munkaerőpiaci szempontú képességfejlesztése és felzárkóztatása	**2.3.3. A város térségi szerepkörének és befolyásának bővítése térségi kihatású programok kidolgozásával és együttműködések kezdeményezésével**	**2.4.3. Helyi célú kulturális, sport és rekreációs programok, programcsomagok célcsoport specifikus tervezése kialakítása, megszervezése**
	2.2.4. Helyi civil szervezetek együttműködésével közösségépítő, -fejlesztő és -megtartó programok a helyi/városrészi identitás fejlesztésére		

Jelmagyarázat:

- Szatellit települések által is érintett beavatkozások
- Szociális humán erőforrás fejlesztés célú beavatkozások

3.PRIORITÁS - KLÍMATUDATOS VÁROS			
1_Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása	2_Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, fenntartható városi zöldfelület és vízgazdálkodás feltételeinek javítása	3_Környezet-, klímabarát és karbon semleges városfejlesztés erősítése	4_Energia hatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése
3.1.1. Magas hozzáadott értékű, ugyanakkor alacsony erőforrás- és alapanyagigényű, klímabarát vállalkozások fogadására alkalmas városi vállalkozási környezet kialakítása	3.2.1. Városon belüli tisztított szennyvíz és csapadék elvezető, visszaforgató és felhasználó rendszerek tervezése és fejlesztése	3.3.1. Környezetileg érzékeny területek és városrészek klíma monitoring rendszerrel való ellátása	**3.4.1. Lakossági és önkormányzati megújuló energiatermelési módok terjedésének ösztönzése és fejlesztések támogatása**
3.1.2. Komplex energiatakarékossági, energiahatékonysági és optimalizációs programok előkészítése és megvalósítása a városüzemeltetés területén	3.2.2. Városi ivóvíz és szennyvíz hálózat és rendszer fenntarthatóságot szolgáló fejlesztései	3.3.2. Panelházak és -tömbök átfogó energetikai és klímabarát felújítása és fejlesztés	**3.4.2. Lakossági és önkormányzati energiahatékonyságot és takarékosságot elősegítő energiaközösségek és egyéb energiahatékonysági fejlesztések támogatása**
	3.2.3. A város zöldfelületi rendszerének fejlesztése, minőségének és fenntartásának javítása, fásítási és erdőtelepítési program kidolgozása és végrehajtása	**3.3.3. Környezetkímélő hő- és energiatermelési módokat támogató fejlesztések**	3.4.3. Városi távhőrendszer fejlesztése
		3.3.4. Klíma- és környezetbarát városi és közösségi építészeti pilot megoldások, projektek támogatása	3.4.4. Energiatudatosság és -felahasználási hatékonyság növelését elősegítő szemléletformáló programok, ill. elméleti-gyakorlati képzések, pilot projektek
		3.3.5. Lakossági és vállalkozási környezeti-, klímatudatosságot és -adaptációt növelő, ill. a környezeti terhelés csökkentését elősegítő szemléletformáló programok, ill. elméleti-gyakorlati képzések, pilot projektek	

3.PRIORITÁS - VERSENYKÉPES VÁROS			
1_A helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása	2_Városi folyamatok digitális nyomon követése elemzése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása	3_A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása	4_A város, a gazdasági szféra illetve a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása
4.1.1. Barnamezős iparterületek hatékony hasznosítási feltételeinek tervezése és a szükséges alapinfrastruktúrák és kapcsolódó üzleti szolgáltatások fejlesztése	4.2.1. Adatgyűjtő, elemző és döntéstámogató városi monitoring rendszer és digitális adatközpont kialakítása és fejlesztése	**4.3.1. A helyi klíma és digitális kérdésekre fókuszáló, széleskörű társadalmi bevonáson alapuló komplex program a helyi társadalom erősítésére**	4.4.1. Technológiai park, tudományos és alkalmazott K+F+I központ tervezése és fejlesztése
4.1.2. Kereskedelmi és logisztikai és egyéb gazdasági célú fejlesztések	4.2.2. Okos városrész fejlesztéshez szükséges digitális rendszerek és eszközök beszerzése, fejlesztése	**4.3.2. Közösségi programok a városrészek zöld és digitális átállásának segítésére és felgyorsítására**	4.4.2. A helyi vállalkozások innovációs potenciálját és K+F+I együttműködését támogató komplex programok
4.1.3. KKV inkubációs, vállalkozásfejlesztési és innovációs programok	**4.2.3. Önkormányzati folyamatok és adatbázisok digitalizálása**	**4.3.3. Lakossági, önkormányzati és munkavállalói digitális kompetenciák és képességek elméleti és gyakorlati fejlesztése, ill. pilot projektek megvalósítása**	4.4.3. A helyi vállalkozások és nemzetközi vállalatok közötti beszállítói kapcsolatok erősítése, fejlesztése, ill. a horizontális és a vertikális gazdasági együttműködések fejlesztése
4.1.4. A helyi munkaerő igényekre reagáló célzott munkaerő fejlesztési képzések és gyakorlati programok			4.4.4. A K+F+I szakemberképzést, a tehetséggondozást és az innovációs képességek javítását szolgáló rendszerek és együttműködési platformok fejlesztése, támogatása

Jelmagyarázat:

- **Szatellit települések által is érintett beavatkozások**
- Szociális humán erőforrás fejlesztés célú beavatkozások

5.2 Az akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklása

A célrendszerhez kapcsolódó rövid és középtávú tematikus és integrált fejlesztési feladatok, tevékenységek meghatározása mellett, rögzítésre kerültek az egyes beavatkozási területeken azonosított akcióterületek melyeket az 10. táblázat foglalja össze.

10. táblázat: Kecskemét tervezett akcióterületei

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózat	Egyedii	Hálózat	
1.	**Északi gazdasági övezet**	Budai kapu - Hegedűs köz – Gázló utca –Vacsi köz – 445.út – 5. út - külterületi utak – Irinyi utca – Széchenyi körút	1.3.4. 4.1.2. 4.1.3. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 2.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.1. 4.1.4. 4.4.2. 4.4.3. 4.4.4.	1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.	1.1.3.	Évek óta gazdasági területként van kijelölve, de mindezidáig érdemi fejlődés nem indult meg. A jelenlegi elképzelések szerint az M8 és M44-es gyorsforgalmi úthoz kapcsolódó logisztikai-kereskedelmi hasznosítással, esetleg – kis környezeti terhelésű – termelő vállalkozás betelepülésével a terület újraélesztheto. A hagyományosan mezőgazdasági karakterű tájrészlet kereskedelmi-logisztikai, illetve ipari karakterű tájrészletté alakítása csak a zöld- és kék infrastruktúra egyidejű fejlesztésével vezethet településképi és településökológiai szempontból is megfelelő eredményre.
2.	**Északi városkapu**	Budai kapu – Irinyi utca – Március 15. utca – Nyíri Út – Széchenyi körút	1.3.4. 4.1.2. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 2.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.4.	1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.	1.1.1.	A főváros irányából érkezők itt találkoznak először a várossal, itt kapják az első benyomásukat Kecskemétről. Az akcióterület – kedvező városszerkezeti helyzete ellenére – számos olyan problémával küzd, amely akadályozza, hátráltatja a város beépített területéhez történő szerves kapcsolódást. A közlekedési feltáratlanság, az ellentmondásos területhasználat, a fejlesztési elképzelések bizonytalansága miatt. A terület pusztán piaci alapon átfogó megújítása nem lehetséges. Ehhez tervszerű önkormányzati beavatkozásra van szükség. A terület közlekedési feltárása (Károly Róbert körút és Nagy Lajos király körút hiányzó szakaszának megtervezése, engedélyek beszerzése) jelentheti az első lépést a lakóövezeti fejlesztések megindulásához. Átgondolt szabályozási terv alapján olyan sokszínű, változatos lakóterületté formálható az akcióterület, ahol a belső adottságoknak megfelelően számos beépítési forma kialakítására nyílik lehetőség (családi házaktól társasházakig). Lényeges szempont az akcióterület városképi megjelenése a klímaszempontok figyelembevételével. A Budai út és az új körút csomópontja sokkal emblematikusabb városkapu lehet, mint a jelenlegi Tesco-csomópont, abban az esetben, ha egységes városépítészeti koncepció alapján valósul meg a környező területek hasznosítása, beépítése. Budai és Nyíri út között a Károly Róbert körút építésével új lakó, intézményi, kereskedelmi és szolgáltatási övezet alakulhat ki, megfelelő településképi és zöldfelületi megjelenéssel és közlekedési csomópont kialakításával, amely lehetővé teszi a – városi közlekedési rendszer harmonikus fejlődését elősegítő – közlekedési módváltás biztosítását.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózat	Egyedii	Hálózat	
3.	**Széchenyi-város**	Széchényi körút – Budai út – Ladánybenei út – M5 autópálya – Máriahegyi tanya – Nyíri út.	1.3.4. 3.3.2. 3.3.4. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.4.5. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.2. 3.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4. 4.1.4. 4.3.2. 4.3.3.	1.4.4. 2.1.1. 2.1.3. 3.4.3. 4.3.1.	4.2.1.		Széchenyivárosi lakótelep országos viszonylatban is a nagy lakótelepek közé tartozik, így itt is megtalálhatók a rájuk jellemző tipikus problémák. A paneles technológiával épült lakóházak elégtelen hőszigetelése, illetve a lakások megoldatlan egyedi fűtésszabályozása és hőmennyiségmérése energiapazarláshoz vezet. A területen elhelyezkedő panel épületek laposteteje lakótömbi napelemes fejlesztéseket tesz lehetővé. Az Akadémia körúttól délre a gondos parkosítás miatt sokkal barátságosabbnak tekinthető a lakókörnyezet, mint az 1970-80-as években épült részek esetében, ahol már rendszerint nem maradt elég forrás a közterületek színvonalasabb kialakítására városrészi központ létrehozására. A közterületek jellege és állapota nagy végleteket takar, a zöld és rekreációs területek lakossági és klímatudatossági szempontú megújítása szükséges. A közparkok és zöldfelületek rossz állapota miatt értékelődött fel a Széchenyi sétányon kialakított szolgáltató alközpont, ami viszont mind műszaki, mind funkcionális értelemben elavult, így megújítása időszerű. A lakótelepen élők jelentős számához képest kevés a kulturális programoknak, szerveződő egyesületeknek helyet adó közösségi létesítmény. Hasonlón korlátozottak a sportolási és szabadidő-eltöltési lehetőségek a városrészben.
4.	**Széktói fejlesztési terület**	Nyíri út – belterületi határ - III. Béla körút – Vízmű utca – Izsáki Út – Tatár sor - Csabay Géza körút	1.3.4. 2.4.2. 3.3.4. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 2.3.1. 2.4.1. 2.4.3. 3.1.2. 3.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4. 4.1.4.	1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.		A nagy vízfelületek az Alföldön egyedülálló lehetőségeket jelentenek a különböző vizes sportágak bemutatására, megismerésére és gyakorlására, mely különösen fontos az egészséges életmód igényének megteremtéséhez minden korosztály számára. A szabadidőközpont a város egyik legjelentősebb kiterjedésű rekreációs területe. A terület intenzívebb hasznosítását az indokolja, hogy a szabadidőközpont közvetlen szomszédságában található a város egyik legnagyobb népességszámú lakóterülete, melynek sportolási lehetőségei évtizedek óta megoldatlanok. A szabadidőpark mind területét, mind pedig adottságait figyelembe véve a jelenleginél lényegesen nagyobb szabadidős és sportolási potenciállal rendelkezik. Időszerűvé válik a strand területének felújítása és bővítése, valamint a sportterületek infrastruktúrájának további fejlesztése. A terület további kiemelt területe az egyetemi kampusz, amelyet az elmúlt években elkezdtek fejleszteni. A fejlesztések továbbvitele várható, továbbá a kampusz területének zöldfelületének a rekreációs területtel való összhangba hozása és rendezése növelné a város fiatalok számára a vonzerejét.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózat	Egyedii	Hálózat	
5.	**Nyíri úti Kórház fejlesztési terület**	Nyíri út – Juhar utca – Máriaváros átkötő út – Csabay Géza körút	1.3.4. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 2.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.4.	1.4.4. 4.3.1.	2.1.2. 4.2.1.	1.1.1.	A fejlesztés alatt álló kecskeméti egészségügyi központ nyíri úti telephelye, további jelentős fejlesztési tartalék területekkel rendelkezik, amely a komplex fejlesztések eredményeként térségi központtá fejlődhet. Folytatni szükséges a Pólus I. Program keretében elkezdett intézményfejlesztési folyamatot. Ennek részeként a fejlesztési elképzelések (egynapos sebészeti pavilon kialakítása, gyermekpszichológiai részleg, 80 férőhelyes nővérszálló, kétszintes reumatológiai épület létesítése) megvalósításával egy korszerű Gyógyintézeti Központ jöhetne létre a hatékony betegellátás érdekében. A terület alkalmas lenne egy VIP ellátást biztosító egészségügyi központ kialakítására.
6.	**Belsőnyír-Széktó**	III. Béla körút – Máriahegyi út – Kis Benei út – M5 – Hetényegyházi út – Sutus sor	1.2.2. 1.3.4. 3.3.4. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 2.3.1. 3.1.2. 3.2.3. 3.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4. 4.1.4.	1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.		A szabadidőközponttól az Arborétumon át a Nyíri erdőig húzódó úgynevezett „Zöld Ék” az erdősítési és a rekreációs-zöldövezeti fejlesztések lehetséges területe. Nagyobb kiterjedésű gyepterületek, mélyfekvésű rétek, legelők és nádasok találhatók a területen, így a terület kiemelten fontos a város élhető klímájának megőrzése érdekében. A klímavédelmi célokkal összefüggésben és összhangban szükséges a jelzett terület tájrehabilitációs és zöldgazdasági hasznosítási lehetőségeit vizsgálni, többek között zöldfelületi rekreáció, a biodiverzitás növelése, az Arborétum területének bővítése, új tanösvények kialakítása, és okszerű tájhasználat és a környezeti nevelés-ökológia irányú szemléletváltás erősítése érdekében. A fejlesztéseket minden esetben a terület városklíma szempontjából kiemelt helyzetével összhangban lehet csak végrehajtani.
7.	**Homokbánya-Alsószéktó**	Izsáki út – Dunaföldvári út – belterületi határ – Boróka utca – Gábor Dénes utca belterületi határ – – Gábor Dénes utca Wéber Ede utca – Bagoly utca	1.3.4. 2.2.1. 4.2.3. 4.4.1.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 1.4.5. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.4.1. 2.4.3. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4. 4.1.4. 4.3.2. 4.3.3.	1.4.4. 4.2.2. 4.3.1.	4.2.1.	1.1.1.	A homokbányai egykori szovjet laktanya közel 50 hektáros térsége jelenti a város dél-nyugati részének egyik fő fejlesztési potenciálját, ahol a területek részben állami, részben az egyetemi, részben pedig önkormányzati kezelésében vannak. A terület átépülése már megkezdődött, ennek folytatása egységes fejlesztési koncepció mentén, a környezeti és klímavédelmi elvek maximális betartása mellett javasolt. A revitalizáció lehetővé tenné az alsószéktói lakóterületekkel történő összekapcsolódást, így a homokbányai városrész Kadafalva, Petőfiváros és Alsószéktó teljes értékű városi alközpontjaként funkcionálhatna a jövőben. Az egykori laktanyai, barnamezős terület jellemzően lakó-, intézményi, rekreációs és szolgáltatási céllal történő újrahasznosítása javasolható, komplex közterületi és közlekedési fejlesztéssel. Az alközponti szerep betöltéséhez további városi szolgáltatásfejlesztés szükséges. A közterületi fejlesztések keretében folytatni szükséges a városrész – már megkezdett – zöldfelületi rendszerének egységes megjelenésű megújítását. A város innovációs és K+F+I kapacitásának növelése érdekében az Egyetem Tudósházának bázisán, lehetőség nyílhat egy innovációs tudásközpont és technológiai park létrehozására.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Várostérségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózat	Egyedii	Hálózat	
8.	**Csalánosi erdő**	külterületi utak – 52. út – Bódog sor - külterületi utak – Mókus utca - külterületi utak – Boróka utca	1.3.4. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 2.3.1. 3.2.3. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.4.	1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.		A mintegy 200 ha kiterjedésű Csalánosi-erdő, Kadafalva és az 52-es főút közötti sávban található. Az erdőtömb három részre osztható: a 68 hektáros, KEFAG Zrt. kezelésében levő Csalánosi parkerdő, amelyet a hatvanas években kecskeméti középiskolások telepítettek, a másik része a harmincas években az Alföldfásítási Kutatóintézet Kísérleti Állomása által telepített erdőrész, míg a harmadik területrész a Csalánosi Géngyűjtemény, ahol többek között veszélyeztetett magyarországi fásszárúak genetikai állományának megőrzését végzik. A terület egy részét régebben katonai gyakorlótérként használták, egyes korábbi katonai létesítmények (bunker) mai napig megmaradtak. A terület rekreációs, szabadidős jellegű fejlesztése évtizedek óta napirenden van, azonban megfelelő koncepció hiányában a városnak nem sikerült a befektetők érdeklődését felkelteni. Az erdőterületek minőségi rekrációs és klimatikus célú megújítása és például részben vizes élőhelyként történő revitalizációja összhangban lenne a város környezet- és klímavédelmi törekvéseivel. A funkcionális fejlesztések kapcsán esetlegesen bekövetkező zöldfelület csökkenést az erdők, a zöld- és vízfelületek minőségi fejlesztésével szükséges ellensúlyozni.
9.	**Kecskemét-Alsó vasútállomás és környezete**	Árpád körút – Kossuth körút – Szegedi út - vasútvonal - – Külső Szegedi út – Mindszenti körút – Halasi út	1.3.4. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 2.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.1. 4.1.4. 4.4.2. 4.4.3. 4.4.4.	1.4.1. 1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.	1.4.2.	A Halasi út, a Szegedi út és Kecskemét-Alsó Vasútállomás által közrefogott terület jelentős kihasználatlan potenciállal rendelkezik. A 142-es számú vasútvonal felújításával és a város termelési kapacitásának bővülésével, a Kecskemét-Alsó pályaudvar és térségének forgalmi, áruátrakodó és logisztikai szerepköre felértékelődhet, emiatt a terület fejlesztési lehetőségeinek koncepcionális vizsgálata indokolt. A funkcionális fejlesztéseket átfogó közlekedési és közterületi rendezéssel együtt kell végrehajtani.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózat	Egyedii	Hálózat	
10.	**Déli iparterület**	Külső Szegedi út – Kiskunfélegyházi út – 44-es út – Csukási-ér főcsatorna - Mindszenti körút - 140-es számú vasútvonal – 142-es számú vasútvonal – Juhász utca – Mindszenti körút	1.1.2. 1.3.4. 3.1.1. 4.1.2. 4.1.3. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 2.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.1. 4.1.4. 4.4.2. 4.4.3. 4.4.4.	1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.		Évtizedek óta gazdasági területként kijelölt Déli iparterület a Déli elkerülő út (54. sz. és 44. sz. főutak) mentén helyezkedik el. A terület fejlődése és benépesülése a Mercedes gyárkomplexum megépítéséhez és beszállítóik megjelenéséhez köthető. Az elmúlt tíz évben több logisztikai és beszállító cég létesített székhelyet, illetve telephelyet a területen. A terület jelentős része azonban, ma is mezőgazdasági művelés alatt áll. Ennek legfőbb oka az iparterület tudatos előkészítésének és az infrastruktúra-fejlesztésének elhúzódása volt. A terület további fejlődését csak egy tudatos (a terület tulajdonosaival egyeztetett), jól előkészített iparterületi fejlesztési program indíthatja el, melynek megalapozása a város további gazdasági fejlődése szempontjából kulcsfontosságú lehet.
11.	**Alsó-záportározó területe**	Csukási-ér főcsatorna – 44-es út - belterületi út - Csukási-ér főcsatorna – belterületi út - - Mártírok útja	1.3.4. 3.3.4. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 2.3.1. 3.1.2. 3.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4. 4.1.4.	1.4.4. 3.2.1. 3.2.2. 4.3.1.	4.2.1.		A záportározó 1974-1975-ben épült, 58 ha kiterjedésű terület, a Csukáséri-főcsatorna 40+953 – 42+400 km szelvényei között található a belterülettől délkeletre. A záportározó átfolyásos rendszerű. A záportározó az elmúlt évtizedek során feliszapolódott, mely miatt megkezdődött az ütemezett felújítása (tározókapacitás növelése kotrással). A tározó rekonstrukciójával párhuzamosan szükséges az időszakos karbantartás is. A csapadékvíz és belvízkezelő rendszer részeként a belterülettől délre elhelyezkedő mélyfekvésű területen új gyűjtő-tározó előkészítése, kialakítása lenne kívánatos, amely egyszerre több célt is szolgálhatna. A fejlesztés egyik legfontosabb oka és indoka a város területén összegyűlő csapadékvíz helyben tartása, a mikro-klimatikus viszonyok befolyásolása, valamint energiatermelési lehetőségek bővítése.
12.	**Hunyadi-ék fejlesztési terület**	Béke fasor – Géza fejedelem körút – Békéscsabai út – Szolnoki út	1.3.4. 4.1.2. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 2.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.1. 4.1.4. 4.4.2. 4.4.3. 4.4.4.	1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.		A Hunyadivárosban található, a Béke fasor, Szolnoki út és a Géza fejedelem körút által határolt tömbben a korábbi termelőipar nagyrészt felszámolásra került, helyettük többnyire intézményi funkciók települtek be, de a terület egy része továbbra is alulhasznosított és rendezetlen. Az átgondolt és tervszerű barnamezős revitalizációs program alkalmas lehet – ingatlanfejlesztők bevonásával – a városszövet sebeinek felszámolására, valamint a terület funkcionális és városképi megújítására. A szükséges funkcionális fejlesztéseket a zöld- és kék infrastruktúra fejlesztésével együtt kell végrehajtani.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózat	Egyedii	Hálózat	
13.	**Hunyadiváros**	Pázmány Péter utca – Vitéz János utca – Liszt Ferenc utca – Czollner köz – Mátyás király körút – Palota utca – Vértes utca – belterületi utak – 144-es vasútvonal	1.3.4. 3.3.4. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 1.4.5. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.2. 3.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4. 4.1.4. 4.3.2. 4.3.3.	1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.	1.1.1. 1.4.3.	A városrészben a lakóterületi jelleg dominál. Gazdasági funkció nagyobb kiterjedésben csak a Békéscsabai út - Béke fasor - Géza fejedelem körút, valamint a Ceglédi út - Liszt Ferenc utca - Daróczi köz által határolt területen jellemző, amelynek rendezése és egységesítése városképi szempontból fontos. A városrészben a laza, családi házas jelleg a meghatározó, de emellett számos más beépítési forma is jelen van. A változatos beépítés megteremti azokat a kisebb lakóegységeket, amelyekkel a helyiek könnyen azonosulni tudnak, s magukénak éreznek, így erős a településrészi identitás. A városrész két alközponttal rendelkezik. A Hunyadi János tér a városrész régebbi építésű, jellemzően családi házas déli részének a természetes központja. A tér helyzete, városias környezete és központi szerepkörei (középiskola, általános iskola és egészségház) együttesen valódi városrészcentrummá avatják. A Hunyadiváros északi részén, az 1970-es és 1980-as években felépült társasházas, sorházas környezetében alakult ki a városrész másik alközpontja. A helyi igényeket kielégítő oktatási intézmények (pl. óvoda, általános iskola, középiskola) mellett, itt található a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága, a Természet Háza és a Kecskemétfilm Kft. alkotóműhelye, de itt jön létre a városrész új közösségi háza is. Valódi városrészközpontról azonban mégsem beszélhetünk, inkább intézményi csoportosulást láthatunk, mivel az eltérő funkciójú intézmények egymástól távolabb, önállóan jelennek meg, s nem képeznek városképi egységet. A Hunyadivároshoz tartozik az 1928-ban alapított baromfifeldolgozó gazdasági területe is. Az egykori városszéli telephely ma már zárványként ékelődik a városstestbe. A meglévő városrész-központ revitalizációja, a szolgáltatási lehetőségek bővítése, a közösségi tudat erősítése új minőséget lenne képes megjeleníteni az egyre inkább elöregedő lakókörnyezetben. A városrész funkcióinak bővítése, a terület közlekedési kapcsolatainak javítása (Nagy Lajos kir. krt. Mátyás kir. krt. összekötése) új lehetőségeket nyithatna a városi szintű szolgáltatástervezés előtt.

Térképi megjel e-nítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózat	Egyedii	Hálózat	
14.	**Bethlenváros**	Budai út – 441. út – Csíksomlyói út – Gázló u. - Alpár u.	1.1.2. 1.3.4. 3.1.1. 3.3.4. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 1.4.5. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.2. 3.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4. 4.1.4. 4.3.2. 4.3.3.	1.4.1. 1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.	1.1.1.	A Bethlen körút - Nagykőrösi utca - Jókai utca által határolt lakóterület viszonylagos zártsága miatt rendelkezik számos sajátos karakterjeggyel. Zártságát elsősorban sajátos utcahálózatának köszönheti, amely különbözik a belső lakóöv nagyobb részére jellemző városközpont-centrikus szerkezettől. A terület bár kevés védelemre érdemes lakóépülettel rendelkezik, azonban az utcák emberléptékű beépítése kellemes lakókörnyezetet eredményez. A terület elhelyezkedéséből adódóan kiváló lehetőséget nyújt a belváros gépjárműforgalom kiváltására lágy közlekedési formákkal és forgalomrendezési megoldásokkal. A meglévő városi kerékpárút hálózatnak azonban számos problémája van. A legfőbb, hogy hiányosak a haránt irányú kapcsolatok az egyes városrészek között.
15.	**Kecskemét vasúti pályaudvar menti fejlesztési övezet**	140-es számú vasútvonal – 445. sz főút - belterületi határ – Bölöni György utca – Kassák Lajos utca – Békéscsabai út – Szolnoki út – Kuruc körút – Bethlen körút	1.1.2. 1.3.4. 3.1.1. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 2.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.4.	1.4.1. 1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.	1.4.2.	Kecskemét XIX. század végi rohamos fejlődését a városszerkezet máig „elvarratlan szálai” mutatják. Sajátos térrészt képvisel ezen belül a Vasútkert és a Vasúti pályaudvar a közvetlen környezetében található volt KTE pálya, hiszen a vasúti pályatest a város szerkezetében jelentős elvágó hatással bír. A jelenlegi vasútállomás és a város többi területének viszonya, amely jelenleg a vasútállomást és környezetét mind város felöli látványában, mind gyalogos-, illetve közúti kapcsolataiban másodlagos, városképileg és városszerkezetileg kedvezőtlen helyzetben tartja. Ezek a kapcsolatok az épület elhelyezkedése miatt nem javíthatók, kedvezőbb megoldást csak a tömegközlekedési csomópont áthelyezése eredményezhet. A város közösségi közlekedésének súlyos problémája, hogy a helyközi és helyi központ elkülönül egymástól. Miközben a vasúti és a távolsági autóbusz pályaudvar a belváros keleti peremén helyezkedik el, addig a központi helyi autóbusz pályaudvar a városközpontban található. A két terület között a kapcsolat minden szempontból hiányos. Szintén probléma a parkolás. A kecskeméti vasúti pályaudvar és közvetlen környezete a város kiemelt közlekedési, szolgáltatóközponti és közterületi fejlesztési területévé válhat, amely jelentős hatással lehet a szomszédos városrészek megújulására is.

Térképi megjel e-nítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózat	Egyedii	Hálózat	
16.	**Belváros**	A Nagykörút által határolt terület (Bethlen körút - Kuruc körút - Erzsébet körút - Kossuth körút - Árpád körút - Mária körút - Széchenyi körút)	1.1.2. 1.3.4. 3.1.1. 3.3.2. 3.3.4. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.4.5. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.2. 3.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4. 4.1.4. 4.3.2. 4.3.3. 4.4.2.	1.4.1. 1.4.4. 3.2.1. 3.4.3. 4.3.1.	4.2.1.	1.1.1.	Kecskemét alapvető öröksége a mezővárosi múltból fakadó egyközpontúság, a belváros jellegzetes alakja ennek az aszimmetrikus területi fejlődésnek a lenyomata. Hasonló nagyságú városokhoz képet igen szűk területen belül, extrém módon összpontosulnak a nagyvárosi funkciók (intézmények, kereskedelem, szolgáltatás). A nagyvárosi funkciók kis területen történő sűrűsödésének egyenes velejárója a városközpontot terhelő egyre nagyobb gépjárműforgalom. Mind a túlzott funkcionális egyközpontúság, mind a jelentős gépjármű forgalom akadályát jelenti egy városképileg összetartozó, közterületrendszerében egybefüggő, valódi belváros kialakulásának. A város központja a 19. század közepéig kisebb-nagyobb térzugok, kiszélesedő utcatorkolatok nehezen átlátható szövevényeként jellemezhető. Józserével csak a templomok emelkedtek ki a földszintes házak sokaságából. A ma is látható reprezentatív nagyvárosi főtér és a Rákóczi úti várostengely a 19-20. század fordulóján alakult ki. Az 1960-as évektől a rendszerváltásig viszont jelentős városszerkezeti beavatkozásokra került sor. Napjainkban a legfontosabb feladattá a kiskörút forgalmi szerepének és a belváros parkolási helyzetének átgondolása vált. Folytatni kell a Főtér és környezetének egységes koncepció mentén történő megújítását (Széchenyi tér, Görög templom utca, Arany János utca, Lechner Ödön utca tömbrehabilitáció, Katona József tér főtéri térfüzérbe történő integrálása), közlekedési- (Kiskörút forgalmi szerepének átgondolása), parkolási- és zöldfelületi rendszerének alapvető átalakítását, a lágy közlekedési formák előtérbe helyezésével, a felszíni parkolás visszaszorításával, valamint a zöldfelületek, öntöző- és párásító rendszerek koncepciózus kiépítésével együtt. Továbbra is kiemelt feladat a kulturális és épített örökség megóvása, illetve fejlesztése, valamint a Főtér szolgáltatási, turisztikai és vendéglátói szerepének erősítése. A belváros peremterületén elhelyezkedő panelek esetében szükséges a lakótömbök klíma és energetikai szempontú megújítása.
17.	**Reptér és környezete**	445-ös út mentén belterületi utak - 445-ös út – 44-es út – belterületi utak a repülőtér körül -	1.1.2. 1.3.4. 3.1.1. 4.1.2. 4.1.3. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 2.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.1. 4.1.4. 4.4.2. 4.4.3. 4.4.4.	1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.		A reptér „Cargo” szerepkörének erősítésével Kecskemét már középtávon (10-15 év) is meghatározó logisztikai szervező, elosztó és csomóponti szerepet tölthetne be, mind az észak-déli, mind pedig kelet-nyugati áruáramlatok tekintetében. A 2014-es OTrT hatálybalépésével új lehetőségek nyílnak Kecskemét számára a kereskedelmi és polgári légiközlekedés fejlesztése területén. A város gazdasági teljesítményének erősödésével, valamint a területen megtalálható kertészeti, dísznövény és gyümölcstermesztési hagyományokra épülően, a helyi és a dél-alföldi vállalkozások számára új piacok nyílhatnak a légiszállítási lehetőségek bővülésével. A lehetőségek hatékonyabb (katonai-polgári) használatához szükséges a polgári terminál és cargo központ terveinek elkészítésére és a szükséges beruházások (infrastruktúrális és logisztikai) elindítása. A repülőtérhez déli irányból közvetlenül kapcsolódó kiváló lehetőségeket hordoz a repülőtér kiszolgálását biztosító üzleti célú fejlesztésekre.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózat	Egyedii	Hálózat	
18.	**Keleti ipartelep**	Teleki Pál tér – Szolnoki út – Békéscsabai út – 445-ös út - 140-es számú vasútvonal – Mezőszél sor – Gyöngyvirág utca – Szent István körút – Mártírok útja	1.1.2. 1.3.4. 3.1.1. 4.1.2. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 2.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.1. 4.1.4. 4.4.2. 4.4.3. 4.4.4.	1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.		A város nyugati, déli és keleti ipartelepein – létrejöttük sajátos körülményei miatt – extenzív területhasználat jellemző, ahol hézagos, mozaikos, területpazarló beépítés tapasztalható. Ennek tudható be, hogy a város méretéhez képest már jelenleg is aránytalanul nagy kiterjedésű a gazdasági (ipari, kereskedelmi, szolgáltatási, raktározási) funkciókat tömörítő övezet. Évtizedek óta gazdasági területként kijelölt, de a mai napig aluhasznosított terület, revitalizációja, tudatos fejlesztése nagy lehetőségeket rejt az élelmiszeripari és agrárvállalkozások számára. A repülőtér és vasúti összeköttetés közelsége a terület logisztikai szempontból felértékeli. A célzott funkcionális fejlesztések (közlekedési, energetikai, területrendezési) szükségesek a hatékony üzleti célú hasznosítás érdekében.
19.	**Alsószéktó-Nyugati Ipartelep**	Korhánközi út - – Könyves Kálmán körút – Kiskőrösi út – belterületi határ - Halasi út – 142-es vasútvonal	1.1.2. 1.3.4. 3.1.1. 4.1.2. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 2.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.1. 4.1.4. 4.4.2. 4.4.3. 4.4.4.	1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.		A város nyugati kapujában Alsócsalános és a Homokbánya érintkező területein – az autópálya közelségét és a kedvező közlekedési kapcsolatokat kihasználva – kereskedelmi centrum alakult ki. Az Auchan hipermarket mellett, jelen van a Media Markt, a Decathlon és egy gyorsétterem-lánc (Burger King) egyik egysége is. A városrész további fejlődéséhez nagy lökést adhat a már kialakult kereskedelmi központ továbbfejlesztése, a megközelíthetőség javítása az Alsószéktói feltáró út megépülésével, továbbá a lakóterületek további klímaszempontú és környezetbarát fejlesztése.

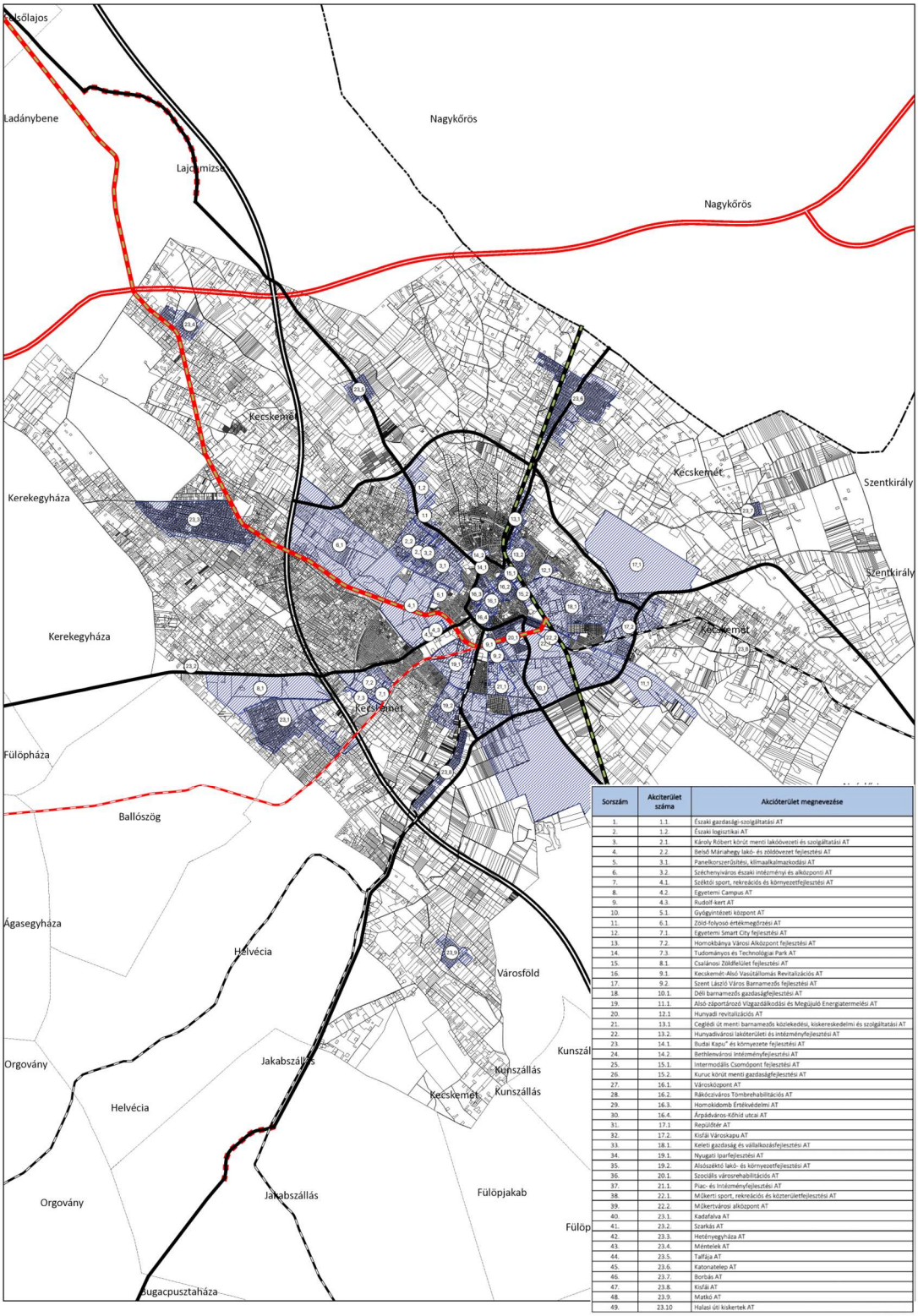
Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózat	Egyedii	Hálózat	
20.	**Mezeiváros-Ürgés**	Erzsébet körút – Csáktornyai utca – 152-es számú vasútvonal – 142-es számú vasútvonal - - Külső Szegedi út – Kossuth körút	1.3.4. 2.2.1. 3.3.3. 3.3.4. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 1.4.5. 2.2.2. 2.2.3. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.1.2. 3.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4. 4.1.4. 4.3.2. 4.3.3.	1.4.4. 4.3.1.	4.2.1.		A belvároshoz dél-délkeletről csatlakozó Mezeiváros és Ürgés a 19. század első felében népesült be. Településszerkezetét a kelet-nyugat irányú nyílegyenes utcák határozzák meg. A széles utcákat fésűs beépítésű, földszintes házak kísérik. Gyakoriak az utcáról közvetlenül nem megközelíthető, belsőportás ingatlanok. Az épületállomány kora és állaga változatos, az utcakép jellegtelen. A terület keleti, szegregálódott részét a 2010-es években szociális városrehabilitációs beavatkozás érintette, ugyanakkor a program fennálló társadalmi problémákat csak részben tudta kezelni. A városrészben található Kecskemét-Alsó pályaudvar, s a hozzá kapcsolódó alulhasznosított terület, melynek revitalizációja – a 142-es számú vasútvonal felújításával – jelentős változásokat hozhat Mezeiváros életében. A városrész társadalmi problémákkal és műszaki leromlással jellemezhető, annak ellenére, hogy ez a terület is érintett volt a 2012 és 2014 között zajló szociális városrehabilitációs akció keretében. A városrész további komplex szempontú és beruházási igényű felzárkóztatása szükséges a szegregációs folyamatok lassítása és visszafordítása érdekében.
21.	**Kósafalu-Rendőrfalu alközpont-fejlesztési terület**	Mindszenti körút – Matkói út – Szent László körút – belterületi utak	1.3.4. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 1.4.5. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.4. 4.1.4.	1.4.4. 2.1.1. 2.1.3. 4.3.1.	4.2.1.		A külsőbb városrészek lakóterületi fejlesztései során kiemelt figyelmet kell fordítani a szükséges intézményellátás, közszolgáltatások és kiskereskedelem arányos biztosítására, illetve a jelenlegi alközpontok kiteljesítésének lehetőségére. A Gokart Stadion szomszédságában jelentős alulhasznosított fejlesztési területek találhatók, melyek alkalmasak lennének városrészi alközpont kialakítására, közszolgáltatásokkal történő ellátására (pl. orvosi rendelő), illetve sportcélú fejlesztésekre (pl. jégcsarnok építése) egyaránt. Elő kell segíteni a gyorsan fejlődő, formálódó körzetek, mint a Rendőrfalu-Kósafalú és környezete alközponti szerepköreinek bővítését.

Térképi megjel e-nítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Városterségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózat	Egyedii	Hálózat	
22.	**Műkertváros**	145-ös számú vasútvonal – 44 sz. főút – 140-es számú vasútvonal – Mezőszél sor – Gyöngyvirág utca – Szent István körút – Csokor utca – Gesztenyefa utca – Mártírok útja – Műkerti sétány – Kiskunfélegyházi út –Mindszenti József körút	1.3.4. 2.4.2. 3.3.4. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.1. 1.3.2. 1.3.3. 1.3.3. 1.4.5. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.4.1. 2.4.3. 3.1.2. 3.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4. 4.1.4. 4.3.2. 4.3.3.	1.4.4. 2.1.1. 2.1.3. 4.3.1.	4.2.1.		Az keleti ipartelep dél-keleti részével határos területen helyezkedik el a Műkertváros, amely a népesebb kecskeméti lakónegyedek közé tartozik. Nevét az 1856-ban alapított, majd az 1880-as években városi népkerté alakított mintakertészetről kapta. A Műkert területén építették fel 1909-12 között a város Művésztelepét. Lakóterületkén a 20. század második felében vált jelentőssé. A családi házas beépítés mellett, a Szent István körút felé eső részen 6-8-10 lakásos 2-3 szintes társasházak szegélyezik az utcákat. A terület legjelentősebb vonzereje és értéke a Kecskeméti Vadaskert, illetve a vele szomszédos – egykor szebb napokat látott – Műkert és hozzá kapcsolódó Művészvillák. A területen a szegregáció jelei kitapinthatók, elsősorban a közterületek elhanyagolásából és a közszolgáltatások kiépítésének, fejlesztésének elmaradásából fakadóan. A minőségi lakókörnyezet és a közszolgáltatások erősítése (pl. coworking közösségi ház és iroda) területén jelentős fejlesztési lehetőségekkel bír a műkertvárosi sportközpont, a Gizella tér, a Vadaskert és Műkert övezete, amelyek egységes fejlesztési koncepció keretében fejlesztendők.

Térképi megjelenítés száma	Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	Városi beavatkozások			Várostérségi beavatkozások		A lehatárolás indoklása
			Egyedii	Városi	Hálózat	Egyedii	Hálózat	
23.	**Szatellit településrészek**	Hetényegyháza, Katonatelep, Kadafalva, Méntelek, Matkó, Halasi úti kertek, Borbás, Szarkás, Kisfái, Talfája belterületi településrészi határai	1.1.2. 1.2.2. 1.2.3. 1.3.4. 3.1.1. 3.3.3. 4.1.2. 4.2.3.	1.2.1. 1.2.4. 1.2.5. 1.3.2. 1.4.5. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2. 2.4.1. 2.4.3. 3.2.3. 3.3.1. 3.3.5. 3.4.1. 3.4.2. 3.4.4. 4.1.4. 4.3.2. 4.3.3.	1.4.1. 1.4.4. 2.1.1. 2.1.3. 4.3.1.	4.2.1.	1.1.1. 1.4.3.	A körzetbe Kecskemét tíz, a központi településtesttől különálló, úgynevezett egyéb belterületi településrész tartozik. Közülük három Hetényegyháza: ~5400 fő, Katonatelep: ~2700 fő és Kadafalva ~2000 fő) jelentős népességszámot és növekedést mutató szuburbán település. A következő négy településrészt képviselő Matkó, Halasi úti kiskertek, Méntelek és Talfája lassabb népességfejlődéssel jellemezhető, 300-450 fős lakossággal, ezek közül érdemes kiemelni a Halasi úti kiskertek területét, amely a déli ipartelep felértékelődésével vonzó lakóterületté vált, s erőteljes betelepülés és lakóterületi átépülés figyelhető meg. A szatellit településrészek harmadik csoportjába tartozó Szarkás, Borbás és Kisfái népességszáma jellemzően 100-200 fő közötti. A központi belterülettel összevetve, a szatellit településrészek általánosságban fiatalosabb korszerkezettel rendelkeznek. A három nagy lakosságszámú településrészre jellemző, hogy mindegyikben megtalálhatók az alapszintű szolgáltatások. A kedvező folyamatok ellenére Kecskemét szatellit településrészeinek intézményellátottsága nem tekinthető még teljesnek. A külső városrészek szolgáltatási ellátottsága csak részben tudja kielégíteni a helyi igényeket, ez pedig hozzájárul az intézményekkel jobban ellátott városrészek irányába tartó forgalom folyamatos növekedéséhez. A város intézményrendszerével kapcsolatban fontos szempont, hogy a város gazdasági szerepkörének erősödésével párhuzamosan, jelentősen megnövekedett a kecskeméti oktatási, képzési intézmények térségi szerepe. A központi belterülettől, így a városközponttól jelentős (5-10 km-es) távolságban elhelyezkedő egyéb belterületi egységekben a mindmáig kialakulatlan, hiányzó intézményi rendszer pótlása és egyéb közösségi terek kialakítása társadalmi igényként évtizedek óta fennálló, megoldásra váró feladat.

Az egyes akcióterületek városon belüli elhelyezkedését és egymással való kapcsolatát az alábbi térkép (4. ábra) foglalja össze.

4. ábra: *Kecskemét akcióterületei és azok kapcsolata a fenntartható városi tervezési dimenziókhoz*

Sorszám	Akciterület száma	Akcióterület megnevezése
1.	1.1.	Északi gazdasági-szolgáltatási AT
2.	1.2.	Északi logisztikai AT
3.	2.1.	Károly Róbert körút menti lakóövezeti és szolgáltatási AT
4.	2.2.	Belső Máriahegy lakó- és zöldövezet fejlesztési AT
5.	3.1.	Panelkorszerűsítési, klímaalkalmazkodási AT
6.	3.2.	Széchenyiváros északi intézményi és alközponti AT
7.	4.1.	Szélkúti sport, rekreációs és környezetfejlesztési AT
8.	4.2.	Egyetemi Campus AT
9.	4.3.	Rudolf-kert AT
10.	5.1.	Gyógyintézeti központ AT
11.	6.1.	Zöld-folyosó értékmegőrzési AT
12.	7.1.	Egyetemi Smart City fejlesztési AT
13.	7.2.	Homokbánya Városi Alközpont fejlesztési AT
14.	7.3.	Tudományos és Technológiai Park AT
15.	8.1.	Csalánosi Zöldfelület fejlesztési AT
16.	9.1.	Kecskemét-Alsó Vasútállomás Revitalizációs AT
17.	9.2.	Szent László Város Barnamezős fejlesztési AT
18.	10.1.	Déli barnamezős gazdaságfejlesztési AT
19.	11.1.	Alsó-záportározó Vízgazdálkodási és Megújuló Energiatermelési AT
20.	12.1	Hunyadi revitalizációs AT
21.	13.1	Ceglédi út menti barnamezős közlekedési, kiskereskedelmi és szolgáltatási AT
22.	13.2.	Hunyadivárosi lakóterületi és intézményfejlesztési AT
23.	14.1.	Budai Kapu" és környezete fejlesztési AT
24.	14.2.	Bethlenvárosi Intézményfejlesztési AT
25.	15.1.	Intermodális Csomópont fejlesztési AT
26.	15.2.	Kuruc körút menti gazdaságfejlesztési AT
27.	16.1.	Városközpont AT
28.	16.2.	Rákóczváros Tömbrehabilitációs AT
29.	16.3.	Homokidomb Értékvédelmi AT
30.	16.4.	Árpádváros-Kőhíd utcai AT
31.	17.1	Repülőtér AT
32.	17.2.	Kisfái Városkapu AT
33.	18.1.	Keleti gazdaság és vállalkozásfejlesztési AT
34.	19.1.	Nyugati Iparfejlesztési AT
35.	19.2.	Alsószéktó lakó- és környezetfejlesztési AT
36.	20.1.	Szociális városrehabilitációs AT
37.	21.1.	Piac- és Intézményfejlesztési AT
38.	22.1.	Műkerti sport, rekreációs és közterületfejlesztési AT
39.	22.2.	Műkertvárosi alközpont AT
40.	23.1.	Katfalva AT
41.	23.2.	Szarkás AT
42.	23.3.	Hetényegyháza AT
43.	23.4.	Méntelek AT
44.	23.5.	Talfája AT
45.	23.6.	Katonatelep AT
46.	23.7.	Borbás AT
47.	23.8.	Kisfái AT
48.	23.9.	Matkó AT
49.	23.10	Halasi úti kiskertek AT

Forrás: saját szerkesztés

5.3 Városi szintű beavatkozási területek részletezése

Kecskemét fenntartható városfejlesztési stratégiája több szempontból definiálható beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek az alábbi három csoportba sorolhatók: stratégiai célkitűzésekkel támogató egyedi beavatkozások; nagyobb városi területekre kiterjedő beavatkozások; átfogó szervezeti rendszerként működő stratégiai keretrendszerek (hálózatos, vonalas fejlesztések). Ez a többoldalú megközelítés összhangban van a kohéziós politikára vonatkozó iránymutatásokkal, elsődleges célja, hogy minél komplexebb beavatkozások, minél hatékonyabb forrásfelhasználás mellett valósuljanak meg.

5.3.1 Stratégiai célkitűzéseket támogató egyedi beavatkozások

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**1.1.2. A barnamezős és elzárt városi területek közúti megközelíthetőségét, ill. városrészek közlekedési területrendezését és biztonságos közlekedését elősegítő közúti fejlesztések**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek, közúti feltárása és funkcionális fejlesztése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Jelentős problémát jelent, hogy a város, a mozaikos szerkezéből adódóan számos elzárt és feltáratlan barnamezős területtel rendelkezik, melyek fejlesztéséhez nélkülözhetetlen a közúti kapcsolatok alapvető megteremtése, fejlesztése. További megoldandó feladatot jelent, hogy Kecskemét elmúlt évtizedekben történt dinamikus gazdasági és lakosságszám fejlődésével a város közúti közlekedési rendszerének fejlődése nem tudott lépést tartani. Számos városrészben kialakultak olyan közúti közlekedési szakaszok, csomópontok, melyek korszerűsítése, rendezése jelentősen előmozdítaná a városrészen belüli közlekedési és közlekedésbiztonsági viszonyok javulását, illetve a terület közúti áteresztőképességének növekedését.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Közúti forgalom hatékonyabbá tétele városi útszakaszok felújításával, illetve közlekedésszervezési modernizálásával, továbbá elzárt és barnamezős területek megközelíthetőségét elősegítő feltáró utak építése
6.	városrészi leképeződése	Déli iparterület, Bethlenváros, Kecskemét vasúti pályaudvar menti fejlesztési övezet, Belváros, Reptér és környezete, Keleti ipartelep, Alsószéktó-Nyugati Ipartelep, Szatellit települések (Hetényegyháza, Szarkás, Talfája, Matkó)
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város, Magyar Közút Nonprofit Zrt. lehetséges résztvevő: Kecskeméti Közlekedési Központ Kft.

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**1.2.2. Lakossági/közösségi fenntartású zöldség és gyümölcskertek kialakítása és fejlesztése, ill. helyi beszállítói programok támogatása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét jelentős zöldség- és gyümölcstermelő hagyományokkal rendelkezik, azonban a hagyományos lakossági kertek kezdenek eltűnni. Az élelmiszerárak emelkedésével valószínűleg a lakosság jelentősebb részében nőni fog a hajlandóság a hagyományok felélesztésére az elérhető árú zöldség- és gyümölcsfogyasztási szükségletek kielégítése érdekében. A zöldség és gyümölcstermesztés megtérülő lábát jelentheti a helyi ellátó konyhák és szociális intézmények helyi termékekkel való ellátása helyi és térségi beszállítói programokon keresztül, amely támogatná a rövid ellátási láncok és helyi értékesítési szövetségek kialakulását és fennmaradását.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Lakossági és közösségi gyümölcs és zöldségkertek kialakításának támogatása alapvető infrastruktúra, eszközök és termesztési alapanyagok biztosításával és képzéssel
6.	városrészi leképeződése	Belsőnyír-Széktó, szatellit települések (Méntelek, Borbás)
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft., Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft., Kecskeméti Városfejlesztő Kft. Intézmény és Piacfenntartó Szervezet

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**1.2.3. Tanyafejlesztési program a körforgásos, önfenntartó életmód támogatása érdekében**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A tanyasi életmódnak jelentős tradíciói vannak a térségben. Kecskemét tágabb belterületén számos tanya helyezkedik el kisebb földterületekkel körülvéve. A klímaváltozással párhuzamosan kiemelt szerepük lehet a tanyáknak és a közvetlenül, illetve a városhatáron kívül hozzájuk tartozó fölterületeknek a térség fenntartható földhasználatában, zöldség- és gyümölcsellátásában és klímavédelmi intézkedéseiben. E mellett a 21. századi technológiákkal ellátott tanyák kiváló példaként szolgálhatnak a teljes önellátásra és a kisléptékű körforgásos gazdaság működtetésére is. Egy-egy tanya pilot jelleggel a helyi agrárhagyományok ápolásának minta- és gyakorlótelepévé is válhatna.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Komplex tanyaprogram energetikai, körforgásos gazdasági, klímavédelmi szempontok figyelembe vételével
6.	városrészi leképeződése	Szatellit települések
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: -

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Kiszolgáló város, Zöldülő város, Prosperáló város, Digitális város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**1.3.4. A város fejlesztését és rendezését megalapozó és támogató átfogó és szakági stratégiák, tervek, dokumentumok kialakítása és fejlesztése**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város dinamikus, organikus és fenntartható fejlesztése érdekében átfogó, ill. különböző szakterületekre vonatkozó koncepciókat és terveket szükséges elkészíteni, illetve azok mentén projektjavaslatokat kidolgozni és fejleszteni. A koncepciók és tervek elkészítése és fejlesztése során célszerű a minél szélesebb körű tervezés elveit megvalósítani az érintett szakmai és civil szervezetek, közösségek és a lakosság bevonásával. A széleskörű tervezés biztosíthatja a projektek hatékony megvalósulását és sikeres beépülését a város szövetébe.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A városfejlesztéssel és rendezéssel kapcsolatos koncepciók és tervek szakszerű elkészítése az átlátható és közösségileg elfogadott városfejlesztés érdekében
6.	városrészi leképeződése	egész város

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**2.2.1. Bérlakások tervezése és fejlesztése, illetve a lakossági életminőséget növelő tömbrehabilitációs programok tervezése és fejlesztése**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégai cél: Élhető város Tematikus cél: Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskeméten a munkahelyek számának növekedésével megnőtt a város lakossága. A városba költöző minőségi munkavállalók, illetve életkezdő fiatalok számára azonban nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségben minőségi bérlakás. A város minőségi munkahely számának várható további emelkedése a minőségi munkaerő iránti keresletet tovább fogja növelni. Az igények kiszolgálásához szükséges a minőségi és specifikus bérlemények építése és a meglévő bérházak környezetének magasabb életminőséget lehetővé tevő fejlesztése nélkülözhetlen.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Bérlakás fejlesztés, tömb rehabilitációs programok
6.	városrészi leképeződése	Homokbánya-Alsószéktó, Mezeiváros-Ürgés
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: KIK-FOR Ingatlankezelő és Forgalmazó Kft., Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft., Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft., Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Városi Alapkezelő Zrt., piac ingatlanfejlesztő cég

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**2.4.2. Kulturális tevékenységeket támogató infrastruktúrák tervezése és fejlesztése**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét számos pontja rendelkezik olyan ingatlanokkal és épületekkel, amelyek közösségi, kulturális és rekreációs céllal lehetne hasznosítani az alapinfrastruktúrák renoválásával, illetve szolgáltatások fejlesztésével (pl.: Katona József Könyvtár, Szórakaténusz Játékmúzeum, Műhely, Orvos- és Gyógyszerészet-történeti Kiállítóhely). A fejlesztések fontos elemét képeznék a lakossági életminőség emelésének, illetve a város kulturális és rekreációs szolgáltatási színvonal növelésének.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A városrészek kulturális lehetőségekkel rendelkező épületeinek felújítása, megújítása, hasznosítása és szolgáltatásbővítése a kulturális kínálat és lakossági életminőség növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széktói fejlesztési terület, Műkertváros
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város Kulturális ágazat lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft., Intézmény és Piacfenntartó Szervezet, Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft., Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár, Katona József Színház

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**3.1.1. Magas hozzáadott értékű, ugyanakkor alacsony erőforrás- és alapanyagigényű, klímabarát vállalkozások fogadására alkalmas városi vállalkozási környezet kialakítása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos Város Tematikus cél: Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város az elmúlt időszakban jelentős előrelépéseket tett az értékteremtésben, ugyanakkor a legtöbb újonnan betelepült gazdasági tevékenység esetében a környezeti terhelés jelentős. A város további gazdaságfejlődésében nagyobb szerepet szükséges kapnia az olyan iparágaknak és vállalkozásoknak, melyek kisebb környezeti terheléssel járnak és magasabb hozzáadott értéket teremtenek. Az ilyen vállalkozások alapvetően szolgáltatási jellegű és K+F+I tevékenységet folytatnak, ennek megfelelően magas szintű infrastrukturális háttér és ökoszisztéma szükséges a betelepülésükhöz. A város számos nem használt barnamezős területtel rendelkezik, amelyeket elő lehetne készíteni az ilyen jellegű vállalkozások fogadására.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Barna mezős területek komplex infrastrukturális fejlesztése és alapszolgáltatásokkal való ellátása a magasabb hozzáadott értékű vállalkozások bevonzása érdekében
6.	városrészi leképeződése	Déli iparterület, Bethlenváros, Kecskemét vasúti pályaudvar menti fejlesztési övezet, Belváros, Reptér és környezete, Keleti ipartelep, Alsószéktó-Nyugati Ipartelep, Szatellit települések (Szarkás, Talfája, Matkó)
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft., AIPA Nonprofit Közhasznú Kft., Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**3.3.4. Klíma- és környezetbarát városi és közösségi építészeti pilot megoldások, projektek támogatása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos Város Tematikus cél: Környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város számos olyan épülettel rendelkezik, amelyek környezet- és klímabarátabbá tétele szükséges lenne. A fejlesztések hozzájárulnának az épületek hatékonyabb működéséhez és a munka- és lakókörnyezete minőségi fejlődéséhez. Az épületeket klímavédelmi és energetikai szempontból fel szükséges mérni, majd ezt követően nemzetközi jó gyakorlatok alapján egyéni klímamegoldásokat (pl.: esőfüggöny, zöldfal, vertikális kert) alkalmazni pilot jelleggel.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Az önkormányzati épületek környezet és klímabarát fejlesztése pilot jelleggel, épületspecifikus megoldások segítségével a városi épületek környezeti fenntarthatósága érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Széktói fejlesztési terület, Belsőnyír-Széktó, Alsó-záportározó területe, Hunyadiváros, Bethlenváros, Belváros, Mezeiváros-Ürgés, Műkertváros
	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városfejlesztő Kft., KIK-FOR Ingatlankezelő és Forgalmazó Kft., Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft., Városi Alapkezelő Zrt.

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**3.3.2. Panelházak és tömbök átfogó energetikai és klímabarát felújítása és fejlesztés**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos Város Tematikus cél: Környezet-, klímabarát és karbon semleges városfejlesztés erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét jelentős számú panelházzal rendelkezik, amelyek még a szocializmus idején épültek. Az épületek egy részének megújítása megkezdődött a panelprogram keretében, energiagazdálkodási szempontból fontos további épületek, tömbök klímatudatos energetikai felmérése és megújítása, amely eredményeként jelentősen csökkenne az épületek hő és energetikai felhasználása.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Panelházak vagy tömbök energetikai korszerűsítése és a tetejükön napelem kollektorok elhelyezése az energetikai hatékonyság növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Belváros
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Városi Alapkezelő Zrt., társasházak

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**3.3.3. Környezetkímélő hő- és energiatermelési módokat támogató fejlesztések**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos Város Tematikus cél: Környezet-, klímabarát és karbon semleges városfejlesztés erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét bel- és külterületén számos lakó, üzleti és ipari célú ingatlan használ még napjainkban is nagy környezetterhelésű hőtermelő fűtési megoldásokat (pl.: olajkályha, szén- és fatüzelésű kandalló). Ezek kiváltása és kiegészítése környezetkímélőbb hő- és energiatermelő megoldásokkal csökkentené a városi légszennyezettséget és növelné a város energiafelhasználási hatékonyságát.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Ingatlanokhoz tartozó környezetszennyező hőtermelő kapacitások kiváltása kevésbé környezetterhelő hőtermelési rendszerekkel a környezeti fennatarthatóság érdekében
6.	városrészi leképeződése	Mezeiváros-Ürgés, Szatellit települések
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Városi Alapkezelő Zrt., társasházak, lakóházak, üzleti és iparterületek

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város, Kiszolgáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**4.1.2. Kereskedelmi és logisztikai és egyéb gazdasági célú fejlesztések támogatása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai Cél: Versenyképes város Tematikus cél: helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét elmúlt években tapasztalható dinamikus gazdasági fejlődése megnövekedett, ill. új gazdasági igények kiszolgálását teszi szükségessé. A város kereskedelemi, üzleti és logisztikai övezeteit szükséges a helyi és betelepülő vállalkozások hatékony és versenyképes működéséhez szükséges infrastruktúra és épületállomány megteremetésével fejleszteni, továbbfejleszteni.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Kecskemét város különböző üzleti jellegű gazdasági területeinek fejlesztése, továbbfejlesztése a város gazdasági tevékenységének további élénkítése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Északi gazdasági övezet, Északi városkapu, Déli iparterület, Hunyadi-ék fejlesztési terület, Reptér és környezete, Keleti ipartelep, Alsószéktó-Nyugati Ipartelep, Szatellit településrészek (Kadafa)
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: KIK-FOR Ingatlankezelő és Forgalmazó Kft., Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft., Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft., Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Városi Alapkezelő Zrt.

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város, Kiszolgáló város

kérdés		kifejtés
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.1.3. KKV inkubációs, vállalkozásfejlesztési és innovációs programok**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai Cél: Versenyképes város Tematikus cél: helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét vállalkozási potenciálja jelentős mértékben emelkedett az elmúlt években a beköltöző új nemzetközi cégek és növekvő lakosságszám miatt. A hagyományos és modern iparági és szolgáltató új gazdasági szereplők kezdeti életciklusát támogató inkubációs vállalkozásfejlesztés és innovációs programok hatékonyan segíthetik elő a helyi gazdaság hozzáadott értékteremtésének növelését és a városi jövedelemtermelő képességének fejlődését. A programok hozzájárulhatnak az innovatívabb vállalkozások fejlődésének támogatásán keresztül a város kockázati tőkevonzó képességének fejlődéséhez.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Helyi, új vállalkozások indulását, kezdeti életciklusát szakmailag, infrastrukturálisan és adminisztratívan támogató inkubációs központ létesítése a helyi vállalkozói aktivitás növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Északi gazdasági övezet, Déli iparterület, Reptér és környezete, Keleti ipartelep
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft., Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft. Városi Alapkezelő Zrt., Neumann János Egyetem

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.2.3. Önkormányzati folyamatok és adatbázisok digitalizálása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: Városi folyamatok digitális nyomonkövetése elemzése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A 21. században azok a városok és nagyobb régiók maradnak globálisan versenyképesek, amelyek a digitalizáció adta lehetőségeket a leghatékonyabban kihasználják. A magyar kormányzat számos közigazgatási és közszolgáltatási folyamat digitalizációját elindította, ugyanakkor az önkormányzatok szintjén ez lassabban halad. Kecskemét számára kiemelt jelentőségű, hogy a digitalizációs folyamatban felzárkózzon az élvonalhoz, mert csak így lesz képes megtartani térségi központi szerepét. A szükséges alapinfrastruktúrák létrehozását és szoftverek beszerzését követően a helyi adatbázisok felépítésére, a meglévő adatbázisok digitalizálására, az országos adatbázisokhoz való rákapcsolódásra, illetve a digitális adatbázisokkal foglalkozó önkormányzati munkaerő állomány kiképzésére van szükség.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A lakosság és vállalkozások számára elérhető önkormányzati adatbázisok és ügyintézési folyamatok digitalizálása, továbbá az adatbázis kezelő és használó önkormányzati dolgozók informatikai képzése az ügyintézés és információelérés hatékonyságának javítása érdekében
6.	városrészi leképeződése	egész város
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: KVG Nonprofit Kft., KVÜ Nonprofit Kft., KVF Kft.

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város, Kiszolgáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**4.4.1. Technológiai park, tudományos és alkalmazott K+F+I központ tervezése és fejlesztése**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: A város, a gazdasági szféra illetve a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város gazdasági hozzáadott érték teremtési képessége és felsőoktatási minősége jelentősen javult az elmúlt években, ugyanakkor még hiányzik az az infrastruktúra és szolgáltatási elem, amely a gazdasági és felsőoktatási szektort összeköti és a K+F+I potenciálok hatékonyabb kiaknázását elősegíti a város gazdasági hozzáadott értékteremtésének fejlődése érdekében.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	K+F+I központ kialakítása és fejlesztése a városi egyetem, vállalkozásokat tömörítő helyi szervezetek és egyesületek bevonásával a kecskeméti vállalkozások nagyobb hozzáadott értékteremési képességinek fejlesztése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Homokbánya-Alsószéktó
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft., Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft. Városi Alapkezelő Zrt., Neumann János Egyetem

5.3.2 Stratégiai célkitűzéseket támogató nagyobb városi területekre kiterjedő beavatkozások

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**1.2.1. Lakossági és vállalkozási szelektív, újrahasznosítható és komposztálható hulladékgyűjtési rendszerek, illetve visszamaradó hulladék energetikai hasznosítását támogató projektek tervezése és fejlesztése**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítása
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	A 21. század egyik nagy kihívása az erőforrásokkal való körültekintő bánásmód és felhasználás. A lakosság és a gazdaság szereplői napról napra sok tonna hulladékot termelnek, amely hasznosítatlanul kerül a szeméttelepekre. A szelektív szemétgyűjtés, illetve komposztálás feltételeinek fejlesztésével jelentős mértékben lehetne csökkenteni a szeméttelepekre kerülő fel nem használt hulladék mennyiségét. A hulladékok szétválogatását és szelektív gyűjtési infrastruktúráját hálózatos módon célszerű fejleszteni, továbbá szükséges a digitalizáció adta lehetőségek (pl.: kukás autó útvonal nyomon követő és optimalizáló, szemétforma mennyiség mérő és szemétkezelés optimalizálás) alkalmazása is a hulladékgyűjtés, feldolgozás és visszaforgatás során. A szelektív gyűjtést és feldolgozást követően a visszamaradt hulladékot nemzetközi jó gyakorlatok alapján fel lehet használni energiatermelésre.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Lakossági szelektív hulladékgyűjtés feltételeinek (pl.: tárolók, szelektív hulladékszigetek, begyűjtő rendszer) megteremtése, fejlesztése, a lakossági komposztálók és komposztálás feltételeinek megteremtése (pl.: komposztálást lehetővé tevő szemétgyűjtők, komposzt begyűjtés és elhelyezés, komposztáló telep, komposzt/humusz szétosztás feltételinek megteremtése), ill. a vállalkozási szelektív hulladék begyűjtés feltételeinek megteremtése (pl.: tárolók, begyűjtő rendszer) a körforgásos gazdaság fejlesztése érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	egész város
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: KVG Nonprofit Kft., KVÜ Nonprofit Kft., helyi környezetvédelmi közhasznú, civil szervezetek

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Prosperáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**1.2.4. Lakossági és vállalkozási szemléletformálás, képzések és gyakorlati programok a körforgásos gazdaság elemeinek megismerése és gyakorlati elsajátítása érdekében**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A körforgásos gazdaság elmélete, jó tapasztalatai és mindennapi gyakorlati lehetőségei és azok haszna sem a vállalkozások, sem a lakosság körében széles körben nem ismert a megfelelő mértékben. A körforgásos gazdaság klíma- és környezettudatosságban betöltött szerepét, elemeit és gyakorlati alkalmazási lehetőségeit szükséges mind lakossági, mind vállalkozási szinten célzottan bemutatni és begyakoroltani különböző programok és versenyek (pl.: lokális fogyasztási verseny), keretében.

kérdés		kifejtés
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	szemléletformáló, tájékoztató programok, elméleti és gyakorlati képzések, mentorálás, szakértői támogatás a körforgásos gazdaság fejlesztése érdekében
6.	városrészi leképeződése	egész város
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: KVG Nonprofit Kft., KVÜ Nonprofit Kft., helyi körkörös gazdasággal foglalkozó közhasznú, képző intézmények

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Prosperáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**1.2.5. Közszolgáltató és üzleti vállalkozások gazdasági átvilágításának támogatása a körforgásos működés fejlesztése érdekében**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A körforgásos gazdaságban rejlő potenciális hatékonyságnövelő és üzleti lehetőségeket és hasznokat a vállalkozások ismeret- és tudáshiány miatt nem képesek feltérképezni, felmérni és beépíteni mindennapos működésükbe. Ebben segíthet gyakorlati oldalról, működési- és projektjavaslatok megfogalmazásával egy körforgásos gazdasági lehetőségekre fókuszáló átvilágítási és tanácsadási szolgáltatás.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	A körforgásos vállalkozás működést és hatékonyságot támogató üzleti szolgáltatás kialakítása és nyújtása
6.	városrészi leképeződése	egész város
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskeméti Városfejlesztő Kft. lehetséges résztvevő: Városi Alapkezelő Zrt, témával foglalkozó szakmai szervezet, intézmény, vállalkozás

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**1.3.1. Történelmi értékkel rendelkező, illetve műemléki épületek és városrészek megújítása, fejlesztése turisztikai, kulturális, ill. közhasznú hasznosítási céllal**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét történelmi magja a belvárosban fókuszálódik, ugyanakkor a város számos egyéb pontján található később épült műemléki, illetve kulturális értékkel rendelkező épület. Az épületek felújítása, megújítása a város egészének turisztikai és kulturális vonzerejét növelhetik, illetve a lakosság életszínvonalát is emelheti.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	A turisztikai értékkel rendelkező történelmi és műemléki épületek korhű megőrzése vagy megújítása, fejlesztése a város turisztikai potenciáljának növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széktói fejlesztési terület, Belváros, Műkertváros
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: KVF Kft., Kecskeméti Turizmusfejlesztési és Marketing Kft., Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft.

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**1.3.2. Városrészi közösségi és közterületek gyalogos- és látogatóbarát megújítása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét területén a közterek és a közterületek számos helyszínen elhanyagoltak, illetve nem voltak fejlesztve az elmúlt évtizedekben. A lakosság-jóléti és klimatikus célkitűzések szempontjából indokolt a területek közösségi és klímaszempontú megújítása és korszerűsítése.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	közterek és közterületek lakossági-közösségi és klimatikus-környezeti szempontú fejlesztése
6.	városrészi leképeződése	Északi gazdasági övezet, Északi városkapu, Széktói fejlesztési terület, Homokbánya-Alsószéktó, Kecskemét-Alsó vasútállomás és környezete, Hunyadi-ék fejlesztési terület, Hunyadiváros, Bethlenváros, Kecskemét vasúti pályaudvar menti fejlesztési övezet, Belváros, Alsószéktó-Nyugati Ipartelep, Mezeiváros-Ürgés, Kósafalu-Rendőrfalu alközpont-fejlesztési terület, Műkertváros, Szatellit települések (Kadafalva, Szarkás, Méntelek, Matkó, Halasi út)
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft., Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**1.3.3. Komplex és egyedi, célcsoport specifikus turisztikai célú programok, programcsomagok tervezése kialakítása, megszervezése**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Kecskemét turisztikai attrakcióinak jelentős része a belvárosba koncentrálódik. A helyi turizmus fellendítése érdekében azonban az egyéb városi térségben elérhető turisztikai potenciállal rendelkező szolgáltatásokat is szükséges tematikusan fejleszteni és kiajánlani, illetve azokba olyan programokat szervezni, amelyek a helyi lakosság mellett a potenciális turistákat is meg tudja szólítani.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Turisztikai programok és programcsomagok fejlesztés és kialakítása a városi turisztikai potenciál növelése érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Belváros, Széktói fejlesztési terület, Műkertváros
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Turizmusfejlesztési és Marketing Kft., Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft., Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft.

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Kiszolgáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**1.4.5. Közösségi és lágy közlekedési rendszerek ismertségét, népszerűségét és használatát elősegítő tájékoztatók és közösségi és programok**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A közösségi és lágy közlekedés infrastruktúrák fejlesztését követően szükséges a lakosság tájékoztatása az új igénybe vehető szolgáltatásokról, azok helyéről, a potenciális új közlekedési útvonalakról, módokról, illetve a fizetési és használati feltételekről. Az alternatív közlekedési módokra való átszoktatásban sokat segítenek a közösségi bevonású programok, amelyek keretében a lakosság tesztelheti, ill. ki tudja próbálni az eszközöket és szolgáltatásokat.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	tájékoztatók, közösségi programok, helyi média hirdetések s közösségi és lágy közlekedés formák használatának elősegítése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Homokbány-Alsószéktó, Hunyadiváros, Bethlenváros, Belváros, Mezeiváros-ürgés, Kósafalu-Rendőrfalu alközpont-fejlesztési terület, Műkertváros, Szatellit települések
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Közlekedési Központ Kft., Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft., Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft., Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Városi Alapkezelő Zrt., Kecskeméti Turizmusfejlesztési és Marketing Kft., Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft.

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**2.2.2. Szegregátumok városrészek komplex fejlesztése**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégai cél: Élhető város Tematikus cél: Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét belvárosához kapcsolódó egyes városrészekben szegregációs folyamatok figyelhetők meg már hosszabb ideje, amelyek komplex szemléletű orvoslása szükséges (pl.: tömb rehabilitáció, közterület rehabilitáció, szociális bérlakás kialakítás, fejlesztés, szociális naperőmű, közbiztonsági beruházások). A város célja a Helyi Esélyegyenlőségi Programmal összhangban a város szegregációmentességének megteremtése. Egyes területek esetében már voltak beavatkozások, azonban ezek nem voltak teljeskörűek, így ezek folytatása szükséges a szegregáció további oldása érdekében.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Városrész rehabilitációs program a szegregáció oldása érdekében
6.	városrészi leképeződése	Mezeiváros-Ürgés
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**2.2.3. Szegregátumok lakosságának munkaerőpiaci szempontú képességfejlesztése és felzárkóztatása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégai cél: Élhető város Tematikus cél: Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét belvárosához kapcsolódó egyes városrészekben szegregációs folyamatok figyelhetők meg már hosszabb ideje, amelyek komplex szemléletű orvoslása szükséges. A város célja a Helyi Esélyegyenlőségi Programmal összhangban a város szegregációmentességének megteremtése. Egyes területek esetében már voltak beavatkozások, azonban ezek nem voltak teljeskörűek, így ezek folytatása szükséges a szegregáció további oldása érdekében. A szegregálódott lakókörnyezetek megújítása mellett a szegregálódott lakosság integrálása és felzárkóztatása is szükséges.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	A városrész hátrányos helyzetű lakosságának munkaerőpiaci képességfejlesztő és felzárkóztató képzése a város hátrányos helyzetű, illetve munkanélküli lakosság munkaerőpiaci képességének fejlesztése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Mezeiváros-Ürgés
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Társadalomtudományi Ismeretek Szolgáltató Központ Nonprofit Közhasznú Kft., Kecskeméti SZC

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**2.2.4. Helyi civil szervezetek együttműködésével közösségépítő, -fejlesztő és -megtartó programok a helyi/városrészi identitás fejlesztése érdekében**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégai cél: Élhető város Tematikus cél: Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét város számos helyi tradícióval és hagyománnyal rendelkezik, amelyek őrzése és ápolása segíthet a helyi közösségek építésében, fejlesztésében, megtartásában, továbbá újak bevonzásában. A helyi identitás érzés fejlesztése a helyi hagyományőrző ás –ápoló egyesületek és civil szervezetek közreműködésével segíthet az elvándorlás csökkentésében, illetve az elköltözött vagy új munkavállalók beköltözését követően a mélyebb integrációban.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Közösségépítő, -fejlesztő és –megtartó szervezése és lebonyolítása a helyi lakosság bevonásával a helyi identitás fejlesztése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Homokbány-Alsószéktó, Hunyadiváros, Bethlenváros, Belváros, Mezeiváros-ürgés, Kósafalu-Rendőrfalu alközpont-fejlesztési terület, Műkertváros, Szatellit települések
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Turizmusfejlesztési és Marketing Kft., Kecskeméti Társadalomtudományi Ismeretek Szolgáltató Központ Nonprofit Közhasznú Kft., Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft., Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft., Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft.

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Kiszolgáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**2.3.1. Az önkormányzati és városi IKT környezet és szolgáltatások fejlesztése a lakosság és üzleti célcsoportok igényeinek figyelembe vételével**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepkörének bővítése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Az önkormányzat és intézményeinek belső, lakossági és vállalkozási szolgáltatásainak a kor színvonalának megfelelő szintre való fejlesztése nélkülözhetetlen a város versenyképességének fenntartásában. Ennek egyik kiemelten fontos lépése lehet az intézményi belső folyamatok, továbbá a szolgáltatások célcsoportbarát és -specifikus digitális elérésének fejlesztése. A város közép- és hosszútávú gazdasági fejlődési elképzelésiben nagyobb szerepet szükséges kapnia a város általános IKT rendszerének és digitális szolgáltatásainak fejlesztése.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Honlap és telefonos applikáció fejlesztés, amelyen keresztül igénybe lehet venni az önkormányzati lakossági, ill. vállalkozási szolgáltatásokat a város versenyképességének növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	egész város
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városfejlesztő Kft.,

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Szolgáltató város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**2.3.2. Az önkormányzat digitális szolgáltatásait népszerűsítő és azok használatát elősegítő programok**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepkörének bővítése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A digitális infrastruktúra fejlesztése mellett kiemelt figyelmet kell fordítani a lakosság és munkavállalók digitális ismereteinek és képességeinek fejlesztésére, illetve az elérhető digitális szolgáltatásokról való tájékoztatásra, mivel a magyar lakosság a digitális kultúra területen rendkívül lemaradt a közvetlen versenytársaihoz képest.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Az önkormányzat által elérhetővé tett digitális információs és egyéb szolgáltatások népszerűsítése és használatuk megismertetése, továbbá a használatot elősegítő tájékoztató és képzési programok támogatása a város versenyképességének növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Homokbány-Alsószéktó, Hunyadiváros, Bethlenváros, Belváros, Mezeiváros-ürgés, Kósafalu-Rendőrfalu alközpont-fejlesztési terület, Műkertváros, Szatellit települések
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft., Kecskeméti Turizmusfejlesztési és Marketing Kft., Hírös-Net Telekommunikációs Kft.

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**2.4.1. Sport és rekreációs tevékenységeket támogató infrastruktúrák tervezése és fejlesztése**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város számos sportolásra alkalmas intézménnyel rendelkezik, azonban ezek túlnyomó többsége nem megfelelő állapotú, napjaink igényeit nem képesek korszerűen kiszolgálni. A megnövekedett városi lakosság és egyetemi fiatalság sportolási igényeit a jelenlegi sport- és rekreációs infrastruktúra így csak részben képes kielégíteni, ezért a város különböző pontjain rendelkezésre álló, sportcélú területek és épületek komplex felújítása, fejlesztése, illetve újak építése szükséges.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Sportközpont, sportcentrum, sportcsarnok komplex szempontú fejlesztése szélesebb és magasabb minőségű sport és rekreációs kínálat érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széktói fejlesztési terület, Homokbánya-Alsószéktó, Műkertváros, Szatellit települések
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft., Hírös Sport Szabadidő Létesítményeket Működtető és Szolgáltató Nonprofit Kft., Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft., Kecskeméti Junior Sport Nonprofit Kft.

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**2.4.3. Helyi célú kulturális, sport és rekreációs programok, programcsomagok célcsoportspecifikus tervezése kialakítása, megszervezése**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A modern életmódkutatások eredményei alapján a városi lakosság életminőségének, egészségének és termelékenységének egyik szignifikáns tényezője, hogy az emberek mennyi időt fordítanak a feltöltődésre és rendszeres testmozgásra. A magyar lakosság a nemzetközi összehasonlítások alapján nem szerepel jól ezekben a kategóriákban. Kecskemét versenyképességének növelése és lakossági életminőség fejlesztése érdekében a lakosság egészségtudatosságának programokkal és programcsomagokkal való támogatása szükséges.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	A városi sport infrastruktúrák jobb kihasználtsága és a lakosság életminőségének növelése érdekében szükséges a programkínálatot színesíteni, bővíteni és rendszeres időközönként frissíteni, illetve erről a lakosságot tájékoztatni.
6.	városrészi leképeződése	Széktói fejlesztési terület, Homokbánya-Alsószéktó, Műkertváros, Szatellit települése (Matkó)
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Hírös Sport Szabadidő Létesítményeket Működtető és Szolgáltató Nonprofit Kft., Híres Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft., Kecskeméti Junior Sport Nonprofit Kft.

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**3.1.2. Komplex energiatakarékossági, energiahatékonysági és optimalizációs programok előkészítése és megvalósítása a városüzemeltetés területén**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város közösségi infrastruktúráját üzemeltető cégek számos infrastrukturális és rendszer elemében és folyamatában szükséges lenne a környezetileg optimalizált, energiatakarékos működés kialakítása az új technológia eszközök, módszerek, illetve a digitalizáció adta lehetőségek segítségével (pl.: közvilágítás, létesítmény üzemeltetés, okos mérés). A város energetikai üzemeletetés szempontjából fontos elem lenne a városi szintű energiaközösség és menedzsment rendszer létrehozása. A fejlesztések eredményeként várhatóan nőne a város működésének hatékonysága, illetve csökkenne a környezeti terhelése.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Környezetileg és városüzemeltetés szempontjából hatékonyabb működési módszerek, folyamatok bevezetése, modern, okos eszközök beszerzése, és azok optimalizált használata, továbbá a közszolgáltatási rendszerek energetikailag és környezetileg optimalizált működését támogató infrastrukturális fejlesztések
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Széktói fejlesztési terület, Belsőnyír-Széktó, Alsó-záportározó területe, Hunyadiváros, Bethlenváros, Belváros, Mezeiváros-Ürgés, Műkertváros
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft., KIK-FOR Ingatlankezelő és Forgalmazó Kft., Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft., Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**3.2.3. A város zöldfelületi rendszerének fejlesztése, minőségének és fenntartásának javítása, fásítási és erdőtelepítési program kidolgozása és végrehajtása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, fenntartható városi zöldfelület és vízgazdálkodás feltételeinek javítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város élhető klímájának megőrzésében kiemelt szerepe van a zöldterületek és –felületek növelésének, ezeken belül is a fás övezeteknek, amelyek képesek a városi por megkötésére, továbbá a városon belüli hőmérséklet csökkentésére. A klímavédelmi erdős területek és fasorok tervezését és ültetését a város környezeti adottságaival és kihívásaival összhangban rendszerszemlélettel szükséges megvalósítani.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Városi erdők és fasorok telepítése a város élhető klimatikus viszonyainak megőrzése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Belsőnyír-Széktó, Csalánosi erdő, Szatellit településrészek (Méntelek, Kisfái, Matkó)
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft.,

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**3.3.1. Környezetileg érzékeny területek és városrészek klíma monitoring rendszerrel való ellátása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A klímaváltozás egyre nagyobb terheket és költségeket helyez a városok gazdálkodására. Kecskemét ebből a szempontból kiemelten veszélyeztetett helyzetben van. A megelőző és monitoring rendszer kiépítése a környezetileg érzékeny és sérülékeny területeken segíthet csökkenteni a károkat, költségeket és meghatározni a további szükséges klímatudatos és -barát beavatkozásokat a város élhető klímájának megőrzése érdekében.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	A környezeti és épített környezet klímájának komplex nyomonkövetését lehetővé tevő komplex monitoring és figyelmeztető rendszer kiépítése (pl.: talajnedvesség, szélmérés, párolgás, eső intenzitás és eloszlás) a város környezeti fenntarthatóságának növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Széktói fejlesztési terület, Belsőnyír-Széktó, Alsó-záportározó területe, Hunyadiváros, Bethlenváros, Belváros, Mezeiváros-Ürgés, Műkertváros, Szatellit településrészek
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft., Hírös-Net Telekommunikációs Kft., Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**3.3.5. Lakossági és vállalkozási környezeti-, klímatudatosságot és -adaptációt növelő, ill. a környezeti terhelés csökkentését elősegítő szemléletformáló programok, ill. elméleti-gyakorlati képzések, pilot projektek**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos Város Tematikus cél: Környezet-, klímabarát és karbon semleges városfejlesztés erősítése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A klímaváltozás hatásainak megértése és a védekezés, illetve adaptáció kiemelt fontosságú kérdés egy-egy térség élhetőségének megőrzése érdekében. Kecskemét és környéke klimatikusan fokozottan érintett és veszélyeztetett a klímaváltozásban, így a lakosság és a vállalkozások megfelelő felkészítése és a kérdéssel kapcsolatos tudásszintjének emelése kiemelten fontos kérdés.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Klímaváltozás képzések, szemléletformáló, tudatosító programok a klímatudatosság növelése érdekében.
6.	városrészi leképeződése	egész város
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft., Kecskeméti Turizmusfejlesztési és Marketing Kft., Kecskeméti SZC, Nemumann János Egyetem

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**3.4.1. Lakossági és önkormányzati megújuló energiatermelési módok terjedésének ösztönzése és fejlesztések támogatása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét város energetikai ellátásában a megújuló energiaforrásokon alapuló termelés arányának növelése és ezzel az energetikai önállóság növelése klímavédelmi szempontból kiemelten fontos kérdés. Ehhez szükséges megújuló energiaforrásokon alapuló energiatermelő megoldások, egységek és kiserőművek tervezése és kivitelezése. A klíma védelemébe a lakosság és a vállalkozások bevonása az önkormányzat mellett fontos elem. Az energiatermelés egy olyan pontot jelent, ahol a lakossági és vállalkozási önálló kezdeményezések jelentősen hozzájárulhatnak a klímacélok eléréséhez. Ezért szükséges a városban a lakossági egyéni megújuló energetikai megoldások támogatására.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Önkormányzati, lakossági és vállalkozási megújuló energiaforrásokon alapuló energetikai fejlesztéseinek támogatása a nagyobb energetikai önállóság érdekében
6.	városrészi leképeződése	egész város
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Városi Alapkezelő Zrt.

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**3.4.2. Lakossági és önkormányzati energiahatékonyságot és takarékosságot elősegítő energiaközösségek és egyéb energiahatékonysági fejlesztések támogatása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A megújuló energiaforrásokon alapuló energiatermelés mellett a város sokat nyerhet azzal, ha támogatja mind az egyedi (pl.: nyílászáró csere, szigetelés), mind a csoportos (pl.: energia közösség) energiatakarékosságot és hatékonyabb felhasználást segítő lakossági, vállalkozási és önkormányzati megoldásokat.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Egyedi (pl.: nyílászáró csere, szigetelés) és csoportos (pl.: energia közösség) energiatakarékossági és felhasználási megoldások támogatása az energiafelhasználás hatékonyságának növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Széktói fejlesztési terület, Homokbány-Alsószéktó, Belsőnyír-Széktó, Alsó-záportározó területe, Hunyadiváros, Bethlenváros, Belváros, Mezeiváros-Ürgés, Műkertváros, szatellit települések
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft., Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft., Kecskeméti Termostar Hőszolgáltató Kft.

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	**3.4.4. Energiatudatosság és -felhasználási hatékonyság növelését elősegítő szemléletformáló programok, ill. elméleti-gyakorlati képzések, pilot projektek**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	A tudatos energiafelhasználás hatásainak és lehetséges eredményeinek (pl.: megújuló energetika, energiaközösségek) megismerése és megértése kiemelt fontosságú kérdés egy-egy térség élhetőségének és energiabiztonságának megőrzése érdekében. Magyarország és benne Kecskemét és környéke energetikailag veszélyeztetett helyzetben van, mivel az ország az energiatermelés szempontból jelentős külső erőforrásokra szorul. A lakosság és vállalkozások megfelelő felkészítése és a kérdéssel kapcsolatos tudásszintjének emelése kiemelten fontos kérdés annak érdekében, hogy az ország és a város minél hatékonyabban használja a fel a rendelkezésre álló energiáit.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Energiatudatossági képzések, szemléletformáló programok az energiafelhasználási hatékonyság növelése érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	egész város
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő:

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**4.1.1. Barnamezős iparterületek hatékony hasznosítási feltételeinek tervezése és a szükséges alapinfrastruktúrák és kapcsolódó üzleti szolgáltatások fejlesztése**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai Cél: Versenyképes város Tematikus cél: helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét mozaikszerűen, számos barnamezős területtel rendelkezik a város különböző részein. Ezek többnyire elavultak vagy feltáratlanok, ezért a területek alapvető gazdasági hasznosításához az alapinfrastruktúrák fejlesztése szükséges a területeken.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Barnamezős területek alapinfrastruktúrájának fejlesztése a területek üzleti célú használatának és továbbfejlesztésének növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Északi gazdasági övezet, Déli iparterület, Hunyadi-ék fejlesztési terület, Kecskemét-Alsó vasútállomás és környezete, Reptér és környezete, Keleti ipartelep, Alsószéktó-Nyugati Ipartelep
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: AIPA Nonprofit Közhasznú Kft., Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft., Városi Alapkezelő Zrt.

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város, Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**4.1.4. A helyi munkaerő igényekre reagáló célzott munkaerő fejlesztési képzések és gyakorlati programok**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai Cél: Versenyképes város Tematikus cél: helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Az országos munkaerőpiac egyre feszesebbé válásával egyre nagyobb szerepe van annak, hogy a helyi munkaerő kereslet a megfelelő minőségű kínálattal rugalmasan találkozzon. Ebben segíthet, ha munkaerő rövid- és hosszútávú keresleti tényezői megfelelően artikulálódnak a helyi vállalkozások részéről. A kínálat (rendelkezésre álló és jövőben munkaerő) képzettségét így a kereslet irányába lehet alakítani képzésekkel és gyakorlati programokkal. A munkaerő kereslet és kínálat összehangolásába a város eltérő városrészeinek igényeit szükséges az egész városra terjedően összehangolni.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Helyi, vállalkozási igényekre alapozott, célzott képzések, szakképzések és továbbképzések kialakítása, tananyag fejlesztés, gyakornoki programok a munkaerőkínálat rugalmas fejlesztése érdekében
6.	városrészi leképeződése	egész város
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár, Kecskeméti SZC, Nemumann János Egyetem

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Zöldülő város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.3.2. Közösségi programok a városrészek zöld és digitális átállásának segítésére és felgyorsítására**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A városok hatékony zöld és digitális átalakulása csak a lakosság szoros bevonásával, tájékoztatásával és képzésével tud megvalósulni. A beavatkozás keretében olyan helyi kezdeményezésű közösségi programok támogatása valósulna meg, amely elősegítené a városrészben a zöld és digitális tudatosság erősödését, illetve ismertetné a helyi és nemzetközi megoldásokat és jó gyakorlatokat.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Helyi közhasznú szervezetek és egyesületek zöld és digitális tudatosság növekedést elősegítő programjainak támogatása a zöld és digitális tudatosság erősödése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Homokbány-Alsószéktó, Hunyadiváros, Bethlenváros, Belváros, Mezeiváros-ürgés, Műkertváros, Szatellit települések
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár, Kecskeméti Turizmusfejlesztési és Marketing Kft., Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft., Hírös-Net Telekommunikációs Kft., Kecskeméti SZC, Nemumann János Egyetem

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**4.3.3. Lakossági, önkormányzati és munkavállalói digitális kompetenciák és képességek elméleti és gyakorlati fejlesztése, ill. pilot projektek megvalósítása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Magyarország digitális versenyképességi mutató alapján az infrastruktúrák minősége megközelíti az nyugat-európai szintet, miközben a munkavállalók és lakosság digitális képességei jelentős lemaradásban vannak, azaz az ország a rendelkezésre álló lehetőségeit nem jól aknázza ki. A humán erőforrás digitális képzése és fejlesztése jelentősen erősítheti a város versenyképességét. A beavatkozás keretében a digitalizáció lehetőségeit és eszközeit felhasználva a funkcióvesztett közösségi házakat digitális élményközponttá, alkotó- és tanulóműhellyé lehet átalakítani illetve hálózatba szervezni. A beavatkozás keretében támogatható továbbá az önkormányzati intézmények szervezeti innováción keresztüli digitális átállása.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Célcsoport specifikus alap-, közép-, és felsőfokú digitális képességfejlesztő és programozó képzések támogatása, illetve a kikerült képzettek számára pilot programok szervezése a tudásuk használata érdekében
6.	városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Homokbány-Alsószéktó, Hunyadiváros, Bethlenváros, Belváros, Mezeiváros-ürgés, Műkertváros, Szatellit települések
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti SZC, NJE, Kecskeméti TISZK Nonprofit Közhasznú Kft., Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**4.4.2. A helyi vállalkozások innovációs potenciálját és K+F+I együttműködését támogató komplex programok**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: A város, a gazdasági szféra illetve a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskemét gazdasági berendezkedése jelentős változáson ment keresztül az elmúlt években a betelepülő nemzetközi vállalkozásoknak köszönhetően, továbbá a várost körülvevő közlekedési infrastruktúra hálózat fejlődése eredményeként. A jövőhöz való alkalmazkodás, továbbá a meglévő vállalkozói kultúra hatékonyabbá és jövedelmezőbbé tétele érdekében szükséges a helyi vállalakozások innovációs potenciáljának és együttműködésének erősítésére.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	A helyi egyetem és vállalkozások együttműködésében olyan K+F+I projektek megvalósítása a vállalkozási hatékonyság növelése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Északi gazdasági övezete, Déli iparterület, Hunyadi-ék, Kecskemét-Alsó vasútállomás és környezete, Reptér és környezet, Keleti Ipartelep, Alsószéktó-Nyugati Ipartelep, Belváros
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Városi Alapkezelő Zrt., Neumann János Egyetem,

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**4.4.3. A helyi vállalkozások és nemzetközi vállalatok közötti beszállítói kapcsolatok fejlesztése, ill. a horizontális és a vertikális gazdasági együttműködések fejlesztése**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: A város, a gazdasági szféra illetve a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	Kecskeméten jelentős számú nemzetközi vállalkozás rendelkezik termelő egységgel. A helyi vállalkozások, vállalkozáscsoportok horizontális és vertikális integrálása és bekapcsolása a nemzetközi vállalkozások tevékenységébe beszállítóként mindkét félnek hasznos lenne. A helyi beszállítók hatékonysága és versenyképessége nőne, míg a nemzetközi vállalkozások helyi beszállítói hálózata erősödne és szélesedne, amelyre a globális értékláncok ellátási kockázatainak növekedése miatt szükségük van.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Helyi vállalkozások felkészítése a városban jelent lévő nemzetközi vállalatok beszállítói hálózati követelmények teljesítésére a helyi gazdaság mélyebb integrációja érdekében
6.	városrészi leképeződése	Északi gazdasági övezete, Déli iparterület, Hunyadi-ék, Kecskemét-Alsó vasútállomás és környezete, Reptér és környezet, Keleti Ipartelep, Alsószéktó-Nyugati Ipartelep
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Városi Alapkezelő Zrt.

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város, Kiszolgáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	**4.4.4. K+F+I szakemberképzést, tehetséggondozást és az innovációs képességek javítását szolgáló rendszerek és együttműködési platformok fejlesztése, támogatása**
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: A város, a gazdasági szféra illetve a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város gazdaságfejlődése szempontjából kiemelten fontos, hogy a helyi vállalkozások hozzáadott értéke dinamikusan fejlődjön. A nemzetközi tanulmányok és tapasztalatok szerint ez abban az esetben lehetséges sikeresen, ha a vállalkozások egyre nagyobb része nyitott arra, hogy saját K+F+I tevékenységet is folytat. A K+F+I tevékenység ugyanakkor erőforrás igényes, ezért szükséges olyan K+F+I platformok létrehozása, ahol a vállalkozások vertikálisan és horizontálisan tudják egymást támogatni vagy együttműködni.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Helyi vállalkozások K+F+I tevékenységét elősegítő platformok létesítése és programok finanszírozása, lebonyolítása a helyi innovációs potenciál fejlődése érdekében
6.	városrészi leképeződése	Északi gazdasági övezete, Déli iparterület, Kecskemét-Alsó vasútállomás és környezete, Hunyadi-ék, Reptér és környezet, Keleti Ipartelep, Alsószéktó-Nyugati Ipartelep
7.	lehetséges helyi önkormányzati és állami projekt szerelők	résztvevők: Kecskeméti Városfejlesztő Kft., Városi Alapkezelő Zrt. lehetséges résztvevő: helyi vállalkozásokat tömörítő szakmai szervezet, egyesületek, kamarák, Neumann János Egyetem

5.3.3 Stratégiai célkitűzéseket támogató, átfogó szervezeti rendszerként működő stratégiai keretrendszerek (hálózatos, vonalas fejlesztések)

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás munkacíme	**1.4.1. Közösségi és lágy közlekedési formákat támogató rendszerek tervezése és komplex fejlesztése (pl.: közösségi kerékpárrendszer, roller, elektromos motor kölcsönző és elszámoló rendszerek)**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Kecskemét belvárosának gépjármű forgalma napjainkban túlterheli a belvárosi közlekedési rendszert, ezért a gépjármű forgalom átterelése más közlekedési formákra nélkülözhetetlen az élhető és fenntartható városfejlődés érdekében. A közösségi és lágy közlekedés eszközparkja, hálózatos és felhasználóbarát fejlesztése kiemelt kérdés. A lágy közlekedési formák fejlesztés során a kölcsönző és tároló/felvevő központok elhelyezkedését a belváros és az érintkező városrészek együttes optimalizált területi eloszlásával szükséges megtervezni és kivitelezni.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	A város gyűrű és sugár rendszerű útrendszerével érintkező parkolókhoz, parkolóházakhoz, ill. közösségi közlekedési csomópontokhoz kapcsolódóan továbbá a nagyobb belváros foglalkozató és szolgáltatási csomópontjai környékén a lágy közlekedési eszközök tárolására, dokkolására alkalmas pontok, illetve a szükséges eszközök beszerzése, valamint a használathoz szükséges informatikai és elszámolási rendszerek megvétele, fejlesztése. A hagyományos közösségi közlekedési formák infrastrukturális fejlesztése és eszközparkjának modernizációja szintén szükséges a gépjárműforgalom csökkentéséhez.
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Kecskemét-Alsó vasútállomás és környezete, Bethlenváros, Kecskemét vasúti pályaudvar menti fejlesztési övezet, Belváros, Szatellit településrészek (Kadafalva, Hetényegyháza, Katonatelep, Kisfái)
7.	lehetséges projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: KEKO Zrt., KVF Kft., Városi Alapkezelő Zrt.

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**1.4.4. A városi e-mobilitás és a közúti közlekedést kiváltó alternatív közlekedési formák használati háttérfeltételeinek javítása és erősítése**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Kecskemét középtávú célja, hogy a belvárosból minél inkább kiszorítsa az autós közlekedést és egy gyalogosbarát, rugalmasan megközelíthető belvárost hozzon létre. Az elővárosi vasút, az intermodális közlekedési központ, az új parkoló kapacitások és a lágy közlekedési formák infrastrukturális hátterének megteremtésével párhuzamosan, illetve azt követően a különböző közlekedési rendszerelemeket (pl.: vasút, elővárosi vasút, busz) csatlakozások szempontjából össze kell hangolni. A szolgáltatásokat potenciálisan igénybe vevőket széleskörűen szükséges információval (pl.: szabad parkolóhelyek, igénybe vehető lágy közlekedési eszközök száma, közösségi közlekedési eszközök indulási időpontjáról tájékoztatás) ellátni, amihez egységes városi közlekedési tájékoztatási rendszer fejlesztését szükséges megvalósítani.

kérdés		kifejtés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	A városi különböző közösségi közlekedési módjainak, ill. a lágy közlekedési formák összehangolása az autómentes közlekedés elősegítése érdekében. A menetrendek összehangolása, illetve elektronikus tájékoztatási rendszerek kiépítése rugalmasabb igénybevehetőség érdekében (pl.: parkolás- és forgalomirányítás, menetrend és csatlakozási lehetőség tájékoztatás).
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Belvárosi fókusszal az egész város
7.	lehetséges projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: KEKO Zrt., KVF Kft., MÁV Zrt., Volánbusz (helyközi járatok)

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Szolgáltató város, Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**2.1.1. Városrészek alközponti funkcióját erősítő egy-, ill. multifunkcionális közösségi és közszolgáltató központok fejlesztése**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Kecskemét városában a közszolgáltatások jelentős mértékű koncentrációt mutatnak a belvárosban, amit szükséges oldani a közszolgáltatások lakossági elérhetőségének javítása és az településrészi életminőség növelése érdekében. Az egyes városrészekben különböző szociális intézmények (pl.: bölcsőde, óvoda, orvosi rendelő, stb.) fejlesztése szükséges a meglévő kapacitások figyelembe vételével és az igénybe vevő lakosság területi és korfa eloszlásával összhangban. A városrészek élhetőségét jelentősen növelnék a közösségi szolgáltató központok, ahol a helyi lakosok kisipari, a körforgásos gazdaságot támogató szolgáltatásokat (pl.: cipész, szabó, ruhajavító, kisgépszerelő) vehetnének igénybe, továbbá közösségi szolgáltató helyek (pl.: cooworking, rendezvény terem, többfunkciós terek). Ezek a szolgáltatások a közszolgáltatásokkal párhuzamosan megjelenhetnének a közszolgáltató központokban.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Közszolgáltató intézmények és központok demográfiailag optimalizált hálózatos fejlesztése az önkormányzati szolgáltatások területileg optimalizált eloszlása érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Kósafalu-Rendőrfalu, Műkertváros, szatellit települések (Kadafalva, Hetényegyháza, Katonatelep, Halasi út)
7.	lehetséges projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Önkormányzat Egészségügyi és szociális ágazat, Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága,

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Szolgáltató város, Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**2.1.3. A munkaerőpiaci igényekhez illeszkedő képzési programok indítása, a hiányszakmák oktatásának támogatása, különösen a városi ellátórendszer humán erőforrás igényeinek kielégítése céljából**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése

kérdés		kifejtés
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Kecskemét városában a közszolgáltatások jelentős mértékű koncentrációt mutatnak a belvárosban, amit szükséges oldani a közszolgáltatások lakossági elérhetőségének javítása és az településrészi életminőség növelése érdekében. Az egyes városrészekben különböző szociális intézmények (pl.: bölcsőde, óvoda, orvosi rendelő, stb.) fejlesztése szükséges a meglévő kapacitások figyelembe vételével és az igénybe vevő lakosság területi és korfa eloszlásával összhangban. A városrészek élhetőségét jelentősen növelnék a közösségi szolgáltató központok, ahol a helyi lakosok kisipari, a körforgásos gazdaságot támogató szolgáltatásokat (pl.: cipész, szabó, ruhajavító, kisgépszerelő) vehetnének igénybe, továbbá közösségi szolgáltató üzlet helyek (pl.: cooworking, rendezvény terem, többfunkciós terek). Ezek a szolgáltatások a közszolgáltatásokkal párhuzamosan megjelenhetnének a szolgáltató központokban.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	A szolgáltatási központok humán erőforrás igényeit felmérve a szükséges képzések meghirdetése és lebonyolítása a szolgáltató központok lakossági igényeket hatékonyan kiszolgáló működése érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Kósafalu-Rendőrfalu, Műkertváros, szatellit települések (Kadafalva, Hetényegyháza, Katonatelep, Halasi út)
7.	lehetséges projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Önkormányzat Egészségügyi és szociális ágazat, Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága, Kecskeméti SZC

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	**3.2.1. Városon belüli tisztított szennyvíz és csapadék elvezető, visszaforgató és felhasználó rendszerek tervezése és fejlesztése**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, fenntartható városi zöldfelület és vízgazdálkodás feltételeinek javítása
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	A klíma védelme és költséghatékonysági szempontok miatt a város tisztított szennyvízének, illetve csapadékvizének hatékonyabb összegyűjtése, kezelése és használata kiemelten fontos a klíma megőrzése és a körforgásos gazdaság gyakorlati alkalmazása érdekében. A gyűjtő, tározó és felhasználó rendszerek fejlesztése, csapadékvíz szikkasztás lehetőségeinek bővítése, nyílt vízfelületek és záportározók kialakítása csak területileg optimalizált hálózatok segítségével lehetséges.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Eső-, zápor- és szürkevíz tározók fejlesztése, ill. a tározó vizeinek hatékony használatát támogató rendszerek (pl.: városi öntözés, pormentesítés, más területek vizes területeinek vízpótlása) fejlesztése a városi vízgazdálkodás optimalizálása érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Alsó-záportározó területe, Belváros
7.	lehetséges projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: BÁCSVÍZ Víz- és Csatornaszolgáltató Zrt., Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	**3.2.2. Városi ivóvíz és szennyvíz hálózat és rendszer fenntarthatóságot szolgáló fejlesztései**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, fenntartható városi zöldfelület és vízgazdálkodás feltételeinek javítása
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	A klímaváltozás egyik legnagyobb kockázatát a vízrendszerek és a vízkörforgás egyensúlyának megbomlása jelenti, ezért minden szereplőnek kiemelt figyelmet szükséges fordítani a vizei védelmére és hatékony használatára. Magyarországon a vízvezeték rendszerek és rendszerelemek elavultak, így sok ivóvíz szökik el a csőrendszerből a továbbítás során. A városi ivó- és szennyvízrendszer és -hálózat fejlesztése és a víz körkörös felhasználását lehetővé tevő rendszerelemek fejlesztése ennek érdekében kiemelt jelentőségű feladat.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	A város ivó és szennyvízrendszerének fejlesztése az elavult csőrendszer cseréjével, a szennyvíztisztítási rendszer fejlesztésével és szürke vizek hasznosításával a hatékonyabb ivóvíz-gazdálkodás érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Alsó-záportározó területe
7.	lehetséges projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: BÁCSVÍZ Víz- és Csatornaszolgáltató Zrt., Kecskeméti Városfejlesztő Kft.

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás munkacíme	**3.4.3. Városi távhőrendszer fejlesztése**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	A városi távhőrendszerek az egyik legklímabarátabb fűtési megoldást kínálják a városok nagyobb tömbépületei számára, a fejlesztésük ugyanakkor csak hálózati rendszerben valósítható meg. A rendszer központját a hőtermelő egység képezi, amely a rendszerhez megfelelő infrastruktúrával csatlakozó épületek fűtését szolgáltatja. A város távhőrendszerének alapvető fejlesztése megtörtént, további lakótömbök bekapcsolása szükséges és lehetséges a rendszerbe.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Városi távhőszolgáltatás területi lefedettségének növelése a rendszer fejlesztésével és új egységek, erőforrások üzembe állításával a hatékonyabb energiafelhasználás érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Széchenyiváros, Belváros
7.	lehetséges projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Termostar Hőszolgáltató Kft.

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás munkacíme	**4.2.2. Okos városrész fejlesztéshez szükséges digitális rendszerek és eszközök beszerzése és fejlesztése**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: Városi folyamatok digitális nyomonkövetése elemzése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	A felsőoktatás fejlesztése Kecskeméten az elmúlt évtizedben sokat lépett előre. A fejlesztés további lépéseként célszerű lenne egy okos szolgáltatásokat és megoldásokat alkalmazó, fiatalokkal sűrűbben lakott városrész létrehozása, ahol a 21. századi technológiák egy nagyobb területen lennének elérhetők, tesztelhetők és abból az adatok kinyerhetők. Az eredmények alapján az okos szolgáltatásokat a város további részeiben is elérhetővé lehetne tenni.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Okos városrész komplex fejlesztése a város versenyképességének növelése érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Homokbánya-Alsószéktó
7.	lehetséges projekt szerelők	résztvevők: Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Hírös-Net Telekommunikációs Kft., Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft.

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város, Digitális város
2.	beavatkozás munkacíme	**4.3.1. A helyi klíma és digitális kérdésekre fókuszáló, széleskörű társadalmi bevonáson alapuló komplex program a helyi társadalom erősítésére**
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	A megalapozó digitális infrastruktúrák fejlesztését és a lakosság digitális tudatosságának növelését követően a város fejlett digitális lehetőségeit felhasználva a lakosság széleskörű bevonása a helyi klímakérdések kezelésébe. A digitalizáció lehetőséget kínál a lakosság és az érdeklődő helyi szervezetek számára a részvételi demokrácia erősítésére, amely jelentősen növelné a kérdéssel kapcsolatos önkormányzati döntéshozatal elfogadottságát és hatékonyságát, továbbá a lakossági klímatudatosság erősödését.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Városi digitális applikáció fejlesztése a részvételi demokrácia és klímatudatosság erősítése érdekében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	egész város
7.	lehetséges projekt szerelők	résztvevők: Kecskemét Megyei Jogú Város lehetséges résztvevő: Kecskeméti Televízió Nonprofit Kft., Hírös-Net Telekommunikációs Kft., Kecskeméti Társadalom, tudományi Ismeretek Szolgáltató Központ Nonprofit Közhasznú Kft., Kecskeméti Turizmusfejlesztési és Marketing Kft.

5.4 Várostérségi szintű beavatkozási területek részletezése

5.4.1 Stratégiai célkitűzésekkel rendelkező térségi bevonással megvalósítható egyedi projektek

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusza	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**2.1.2. Kiemelt kórházfejlesztés**
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	BÁCS-KISKUN MEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA Kapcsolódó stratégiai cél: A Kecskemét Fejlesztési Körzet gazdasági sokszínűségét támogató fejlesztések, fókuszban az infrastruktúra
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint a humánerőforrás szükségletalapú fejlesztése
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	A Nyíri úti kórház fejlesztésének első fázisa megvalósult, a második fázis megvalósítása szükséges ahhoz, hogy a város kórháza el tudja látni a térségi szintű kiszolgálási feladatait.
6.	tevékenységek	Gyermekpszichológiai részleg építése, Egynapos Sebészeti Pavilon kialakítása, egy 80 férőhelyes Nővérszálló építése és egy kétszintes reumatológiai épület létesítése
7.	a tevékenységekben érintett települések köre és feladataik	Nyíri úti Kórház fejlesztési terület
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	A kórházfejlesztés a város ellátási minőségének emelésén túl a Kecskemét körüli települések magasabb színvonalú ellátását is lehetővé teszi.
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	Kecskemét Megyei Jogú Város Egészségügyi és szociális ágazat, Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága és a Nyíri úti Bács-Kiskun Megyei Oktatókórház

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusza	Digitális város
2.	beavatkozás munkacíme	**4.2.1. Adatgyűjtő, elemző és döntéstámogató városi monitoring rendszer és digitális adatközpont kialakítása és fejlesztése**
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	BÁCS-KISKUN MEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA Kapcsolódó stratégiai cél: A Kecskemét Fejlesztési Körzet gazdasági sokszínűségét támogató fejlesztések, fókuszban az infrastruktúra Kapcsolódó prioritás: P6. Digitális és kreatív megye
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: Városi folyamatok digitális nyomonkövetése elemzése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	A 21. század digitális kapacitásai által szolgáltatott adattömeg hatékony használatához Kecskemétnek, illetve térségének képessé kell válnia a beérkező helyi és térségi adatok gyors, egyszerű és célirányos befogadására és feldolgozására. Ennek kulcseleme egy modern információs technológiákat alkalmazó adatközpont fejlesztése. Az adatközpontnak mind az adattároló, mind az adatfeldolgozó kapacitásai tekintetében képesnek kell lennie elvégezni a szükséges feladatokat annak érdekében, hogy a városi és térségi vezetők az aktuális adatok és a folyamat elemzési eredményei alapján hatékony döntéseket tudjanak hozni. A megfelelő adatfeldolgozási kapacitások és infrastruktúra fejlesztését követően helyi és térségi adatszolgáltatók és használók is kapcsolódhatnak az adatközponthoz és igénybe vehetik a szolgáltatásait.
6.	tevékenységek	Modern adatközpont komplex fejlesztése (infrastruktúra, hálózat, szoftver, humán kapacitás fejlesztés)
7.	a tevékenységekben érintett települések köre és feladataik	-

kérdés		kifejtés
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	Kecskemét és térsége
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	Kecskemét Megyei Jogú Város, Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft., Kecskeméti Városüzemeltetési Nonprofit Kft., Hírös-Net Telekommunikációs Kft.

5.4.2 Átfogó stratégiai megalapozottságú térségi keretrendszerek (térségi hálózatos, vonalas fejlesztések, nem materiális hálózatos fejlesztések)

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusza	Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**1.1.1. Tehermentesítő, városrészek összekötését szolgáló, ill. forgalom csökkenést szolgáló közúti fejlesztések**
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	BÁCS-KISKUN MEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA Kapcsolódó stratégiai cél: A Kecskemét Fejlesztési Körzet gazdasági sokszínűségét támogató fejlesztések, fókuszban az infrastruktúra Kapcsolódó prioritás: P3 Térségi elérhetőség és mobilitás
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	Kecskemét elmúlt évtizedekben történt dinamikus gazdasági fejlődésével és lakosságlétszám növekedésével a város közúti közlekedési rendszerének fejlődése nem tudott lépést tartani. A munkahelyek számának növekedése és területi koncentrációja miatt mind a városon belüli, mind a szatellit településekről történő ingázás erős, ezért szükséges a város gyűrűs és sugaras közúti közlekedési folyosóinak fejlesztése, illetve a közlekedési módok váltását elősegítő infrastruktúrák fejlesztése.
6.	minden érintett településen elvégzett fejlesztési tevékenységek	közúti fejlesztés, kiépítés, parkolóház építés
7.	egyedi tevékenységek és azok gazdái (település, konkrét szereplő)	Északi városkapu, Kecskemét Város Önkormányzata: A Károly Róbert körút még hiányzó szakaszának kiépítése a kapcsolódó közmű- és zöldfelületi hálózat fejlesztésével, Nyíri úti Kórház fejlesztési terület, Kecskemét Város Önkormányzata: parkolóház építése a Kórház területén Hunyadiváros, Kecskemét Város Önkormányzata: A 441. számú főút, 445. számú főút és Kecskemét, Nagykörút közötti szakasz fejlesztése, Nagy Lajos király krt. és a Mátyás király krt. 140-es számú vasútvonal alatti összekötése Betlehenváros, Kecskemét Város Önkormányzata: A terület közlekedési módváltást elősegítő fejlesztése, kiskereskedelmi egységgel kombinált parkolóház építésével Homokbánya-Alsószéktó, Kecskemét Város Önkormányzata: Homokbánya déli feltáró út 3. fázis Belváros, Kecskemét Város Önkormányzata: A Széchenyi téren felszín alatti parkolók kialakítása és a tér környezetének revitalizációja Szatellit településrészek (Hetényegyháza, Katonatelep, Kisfái), Kecskemét Város Önkormányzata: a hetényegyházi bekötő út M5-ös autópályába történő bekötése, a Katonatelepet érintő 441. sz. főút kapacitásbővítése. Szatellit településrészek (Katonatelep, Kisfái), Kecskemét Város Önkormányzata: vasúti közlekedés és módváltás feltételeinek javítása P+R parkoló építésével
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	A fejlesztések eredményeként a városon belüli közúti forgalom csökkenne, illetve elsősorban az ingázó lakosság, másodsorban a Kecskemét vonzáskörzetéből bejáró munkavállalók közlekedése célirányosabbá tudna válni. A fejlesztések további eredménye, hogy a közösségi és lágy közlekedési módok használati feltételei javulnának, amelyek tovább csökkentenék a város közúti közlekedésből fakadó környezeti terhelését.

kérdés		kifejtés
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	Kecskemét Megyei Jogú Város, Magyar Közút Nonprofit Zrt., Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusza	Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**1.1.3. A város működése szempontjából kiemelt jelentőségű alapinfrastruktúrák fejlesztése**
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	BÁCS-KISKUN MEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA Kapcsolódó stratégiai cél: A Kecskemét Fejlesztési Körzet gazdasági sokszínűségét támogató fejlesztések, fókuszban az infrastruktúra Kapcsolódó prioritás:
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	Kecskemét dinamikus városnövekedését és -fejlődését a hálózatos alapinfrastruktúrák (pl..: villanyáram, víz és szennyvíz, gáz) rendszerének fejlesztése nem minden esetben tudta lekövetni, ezért szükséges a városban jelentkező szűk keresztmetszetek, kapacitásproblémák oldása, kezelése.
6.	minden érintett településen elvégzett fejlesztési tevékenységek	Stratégiai jelentőségű hálózatos alapinfrastruktúra hiányok kezelése a rendszer elemeinek fejlesztésével
7.	egyedi tevékenységek és azok gazdái (település, konkrét szereplő)	Északi gazdasági övezet: új nagyfeszültségű [400/132 kV-os] távvezeték építése és kapcsolóállomás létesítése
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	Kecskemét egész városa
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	Kecskemét Megyei Jogú Város, MVM

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusza	Megtartó város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás munkacíme	**2.3.3. A város térségi szerepkörének és befolyásának bővítése térségi kihatású programok kidolgozásával és együttműködések kezdeményezésével**
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	BÁCS-KISKUN MEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA Kapcsolódó stratégiai cél: A Kecskemét Fejlesztési Körzet gazdasági sokszínűségét támogató fejlesztések, fókuszban az infrastruktúra Kapcsolódó prioritás: P2 A vidék fejlesztése és népességmegtartó képessége
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepkörének bővítése
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	Kecskemét város a Homokhátság központja, a térség számos kiemelt turisztikai (pl.: lovaglás, kerékpár) és gazdasági (pl.: minőségi gyümölcs és zöldségtermesztés) lehetőséget hordoz, ill. számos klimatikus kihívással (pl.: vízhiány, aszályos időszakok, elsivatagosodás) néz szembe, amelyek kezelése csak a térség szereplőinek összefogásával és együttműködésével valósítható meg. A beavatkozás keretében a térség önkormányzataival együttműködésben tervezné és valósítaná meg a különböző tematikus projekteket Kecskemét.
6.	minden érintett településen elvégzett fejlesztési tevékenységek	A térségi lovas-, falusi- és agroturizmus fejlesztése, szolgáltatási kínálatának összehangolása és közös meghirdetése

kérdés		kifejtés
		Klímaalkalmazkodási és környezetvédelmi programok: vízvisszatartási program, öntözési és csatornatisztítási program, klímavédelmi övezetek kialakítása (pl.: új erdők vagy füves puszták létrehozása a vízvisszatartás vagy az elsivatagosodás megállítása érdekében)
7.	egyedi tevékenységek és azok gazdái (település, konkrét szereplő)	
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	Turisztikai látogatók számának növekedése
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	Kecskemét Megyei Jogú Város, Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft., Hírös Sport Szabadidő Létesítményeket Működtető és Szolgáltató Nonprofit Kft., Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nonprofit Kft., Kecskeméti Turizmusfejlesztési és Marketing Kft., Kiskunsági Nemzeti Park, Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat, Lajosmizse Önkormányzata, Nagykőrös Önkormányzata, Szentkirály Önkormányzata, Nyárlőrinc Önkormányzata, Városföld Önkormányzata, Fülöpjakab Önkormányzata, Jakabszállás Önkormányzata, Helvécia Önkormányzata, Ballószög Önkormányzata, Kétegyháza Önkormányzata

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusza	A város kerékpárút hálózatának fejlesztése
2.	beavatkozás munkacíme	**1.4.3. Városrészek közötti és szatellit és környező településekhez kapcsolódó kerékpáros közlekedési hálózat rendszerszempontú fejlesztése**
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	BÁCS-KISKUN MEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA Kapcsolódó stratégiai cél: A Kecskemét Fejlesztési Körzet gazdasági sokszínűségét támogató fejlesztések, fókuszban az infrastruktúra Kapcsolódó prioritás: P3 Térségi elérhetőség és mobilitás
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	Kecskemét kerékpárút rendszere részlegesen kiépült, ezért szükséges a városrészek közötti hiányzó, illetve új szakaszok építésére, továbbá a szatellit települések bekötése a meglévő hálózati rendszerbe. A rendszerelemekkel történő kiegészítés elősegítené a munkavállalók és lakosság célirányosabb nem közúti közlekedését, továbbá a kerékpárhasználat feltételei javulnának. Az országos és térségi kerékpárhálózat fejlesztése során az EUROVELO hálózati elemek fejlesztése, illetve Kecskemét és a térségében elhelyezkedő településekkel való összekapcsolása jelent kiemelt fejlesztési feladatokat.
6.	minden érintett településen elvégzett fejlesztési tevékenységek	Hiányzó kerékpárút szakaszok kiépítése és/vagy új szakaszok fejlesztése
7.	egyedi tevékenységek és azok gazdái (település, konkrét szereplő)	Hunyadiváros, Kecskemét Város Önkormányzata: A Ceglédi út menti kerékpárút fejlesztése, hiányzó szakaszainak kiépítése Szatellit települések, Kecskemét Város Önkormányzata: Kadafalva: Kerékpárút kiépítése az Izsáki út irányába Szarkás: Kerékpárút építési program indítása Talfája: Kerékpárút építés és felújítás Katonatelep: Kerékpárút fejlesztés a 441 út kapacitásbővítéséhez kapcsolódóan Matkó: Kerékpárút építési program indítása Halasi út: A Halasi úti kiskertek mellett húzódó alsóbbrendű út (és kerékpárút) fejlesztése Közeli települések kerékpárút fejlesztéseivel összhangban fejleszteni a Kecskemétről kifelé vezető kerékpárút hálózati elemeket. EUROVELO6-os vonal elemeinek fejlesztése

kérdés		kifejtés
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	A fejlesztések eredményeként a belvároshoz kapcsolódó kerékpárút hálózat fejlődne, továbbá a szatellit települések bekapcsolása a városi hálózatba is megtörténne.
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	A fejlesztésekért Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata felel

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusza	Szolgáltató város, Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	**1.4.2. Intermodiális, ill. elővárosi vasúti csomópontok közösségi közlekedés szempontú tervezése és fejlesztése**
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	BÁCS-KISKUN MEGYE INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA Kapcsolódó stratégiai cél: A Kecskemét Fejlesztési Körzet gazdasági sokszínűségét támogató fejlesztések, fókuszban az infrastruktúra Kapcsolódó prioritás: P3 Térségi elérhetőség és mobilitás
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	Kecskemét elmúlt évtizedekben történt dinamikus gazdasági fejlődésével és lakosságlétszám növekedésével a város közlekedési rendszerének fejlődése nem tudott lépést tartani, a város nagyszámú munkahelyére már nem csak a városi munkavállalók érkeznek, hanem a környező településekről is. A város közúti vonalai túlterheltek, ezért szükség más közlekedési formák fejlesztése is. Kecskemét vasútvonala ebből a szempontból még nem kellően kihasznált és jelentős fejlődési potenciált rejt magában, így fejlesztése szükséges egy élhetőbb, zöldebb és versenyképesebb város érdekében. A városi közlekedést jelentős mértékben optimalizálná egy intermodiális közlekedési központ, amely a beérkező utazók számára könnyed közlekedési módváltást tenne lehetővé. A városon belüli célirányos zöldebb közlekedést jelentősen elősegítené a szatellit településeken és ipartelepek közelében elhelyezkedő vasúti állomások B+R és P+R fókuszú fejlesztése.
6.	minden érintett településen elvégzett fejlesztési tevékenységek	Vasúti pályaudvar fejlesztés és rendezés
7.	egyedi tevékenységek és azok gazdái (település, konkrét szereplő)	Kecskemét-Alsó vasútállomás és környezete, MÁV Zrt.: vasútállomás utas- és áruszállítási növekvő szerepre történő felkészítése a vasútállomás fejlesztésével és a környezete fejlesztésével Kecskemét vasúti pályaudvar menti fejlesztési övezet, Kecskemét Város Önkormányzata, MÁV Zrt.: Intermodiális (vasút, busz, közút, kerékpár) közlekedési központ kialakítása, továbbá a kapcsolódó közúti közlekedési utak és csomópont célorientált fejlesztése Szatellit településrészek (Heténygyháza, Katonatelep, Kisfái) elővárosi vasúti kapcsolatának és közlekedési módváltás feltételeinek fejlesztése
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	A fejlesztések eredményeként a városon belüli közlekedésben az elővárosi vasutak célszerű használata válna lehetővé, továbbá kecskeméti pályaudvart magában foglaló intermodiális közlekedési központ a szatellit és környező településekről bejáró munkavállalók ingázását tenné környezetbarátabbá, egyszerűbbé és korszerűbbé.
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	A fejlesztésekért Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a MÁV Zrt. együttműködésben felel

5.5 Stratégia együttműködési menetrendek (zöld és digitális átállást elősegítő célok és intézkedések, opcionálisan innovációs menetrend)

5.5.1 Zöld átállás menetrend

A fenntartható városfejlesztési stratégia (FVS) keretében elvárás a zöld átállás menetrend elkészítése, amely alapját képezi a zöld átállás megvalósításának. A menetrendben kialakított ütemterv alapján az átállás kidolgozása megtörténik a városi zöld finanszírozási keretrendszer kidolgozásával együtt 2024. december 31-ig, és ez visszamutatásra kerül az Irányító Hatóság felé. A városi zöld átállás teljes körű megtervezése, céljainak, stratégiájának és a megvalósítást szolgáló projekteknek az azonosítása részvételi tervezésen alapuló, hosszú folyamat. A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia elkészítésénél hosszabb időtávot igényel a város klímaalkalmazkodási stratégiájának és megvalósítási tervének részletes kidolgozása. Ennélfogva az FVS keretében a zöld átállási menetrendet kell első lépésben rögzíteni.

A zöld átállás menetrend előkészítési és megvalósítási szakaszból áll.

Miután a zöld átállás fogalma és értelmezése a hazai tervezésben új elvárás az Európai Unió irányelve alapján, fontosnak tartjuk ennek bevezető magyarázatát.

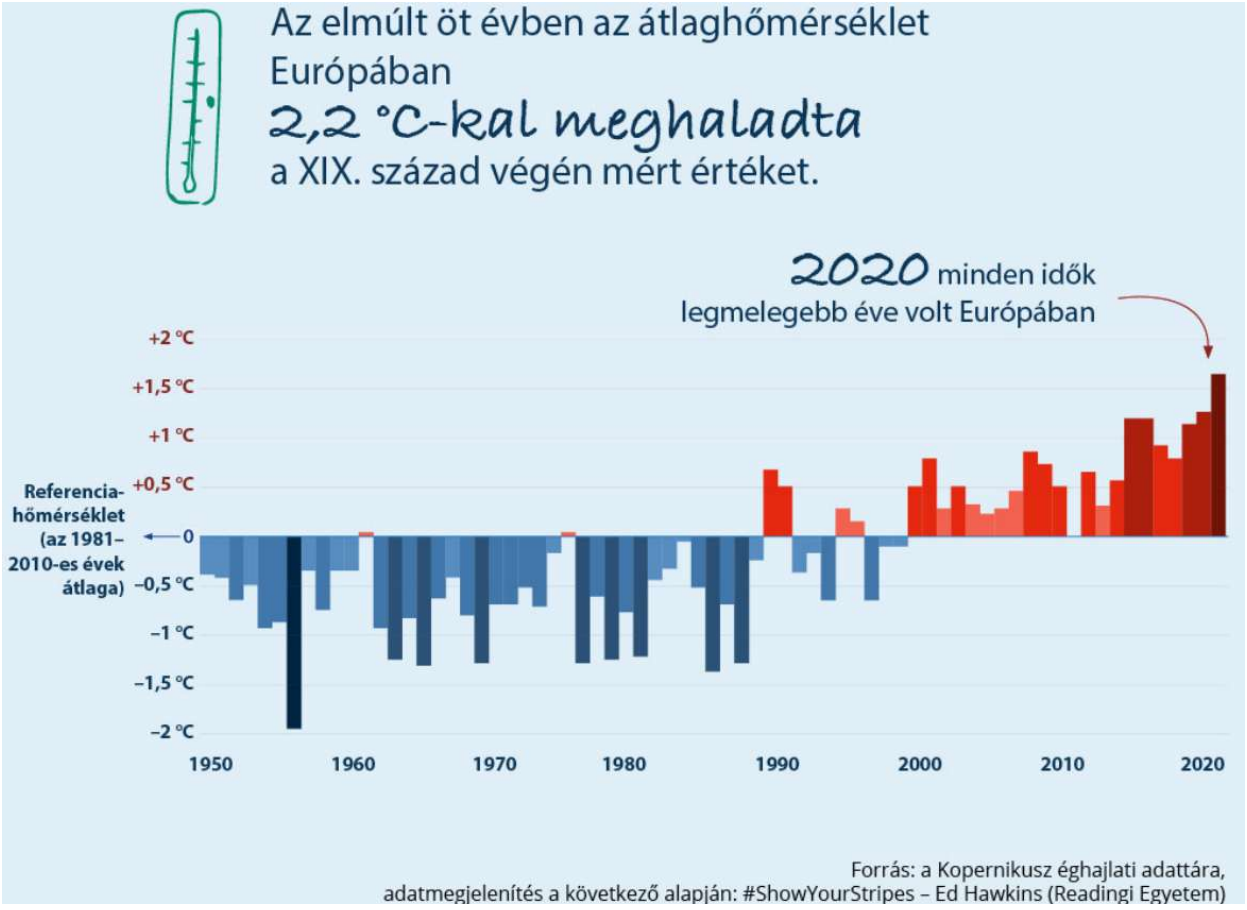
Városi zöld átállási menetrend értelmezése

A **zöld átállás** egy olyan szemlélet, elvárás, irányelv, amely sikeres válasz lehet az éghajlatváltozás, környezetkárosodás, az erősen fogyatkozó, véges földkincseket érintő pazarló kitermelés, gyártás, fogyasztás és a túlnépesedés negatív hatásaira. A zöld átállást tehát nem értelmezhetjük kizárólag a klímaváltozáshoz való alkalmazkodással vagy a hatásainak mérséklésével vagy a megelőzésével. A Föld készletei kifogyóban vannak ásványi anyagok és az édesvízkészlet tekintetében egyaránt és ezt a jelenséget mindenki tapasztalja a szűkebb lakókörnyezetében is például a területhasználatban végbemenő változásban, a beépített területek növekvő arányában, a termőföld csökkenésével párhuzamosan. A társadalmi igényeinket sokszor úgy elégítjük ki, hogy az veszélyt jelent a jövő nemzedékére. Ez utóbbi folyamatot korábban, a 80-as évektől a fenntarthatóság elvével igyekeztek egyes országok egyensúlyozni. Részben ennek sikertelensége oda vezetett, hogy a környezetszennyezés tovább nőtt, legjelentősebb mértékben az üvegházhatású gázok (továbbiakban ÜHG) kibocsátása. Ennek okán pedig a légkörben végbemenő káros folyamatok erőteljesen hozzájárulnak az időjárás és éghajlat megváltozásához.

Az antropogén okok miatt bekövetkező éghajlatváltozás napjainkban drasztikus méreteket ölt. Az emberi tevékenység nyomán bekövetkező éghajlatváltozás fő oka az üvegházhatású gázok arányának növekedése a légkörben. Az elmúlt 40 év során meredeken emelkedett az

átlaghőmérséklet Európában (4. ábra). A melegebb hőmérséklet következtében kontinens-szerte egyre gyakoribbá váltak a szélsőséges időjárási események, ami súlyos következményekkel járt sok ember és a gazdaság egésze számára. A felmelegedési folyamatot legfeljebb lassítani lehet, megállítani nem. Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése szükséges annak érdekében, hogy az éghajlatváltozás negatív hatásainak kialakulási esélyeit csökkentsük. Azonban a változtatás nem kerülhető el teljes mértékben: az éghajlatváltozás hatásai már jelenleg is érzékelhetők, és a hatások a jövőben egyre érezhetőbbé válnak majd. Ennek következtében az éghajlatváltozás egyre inkább befolyásolni fogja a beruházások teljesítményét is, ezért szükségessé válik ezen sérülékenységének és a kockázatoknak a csökkentése.

5. ábra: Az átlaghőmérséklet emelkedése

Forrás: https://www.consilium.europa.eu/hu/infographics/climate-costs/

A **megelőzést, hatáscsökkentést és kompenzálást együttesen alkalmazkodásnak**, azaz adaptációnak, a széndioxid-kibocsátás csökkentését **mitigációnak** nevezzük. A mitigáció legfőbb eszköze a beavatkozások, beruházások, projektek várható széndioxid-kibocsátásának (ún. karbon-lábnyom) kiszámítása, a lehetséges csökkentési módok azonosítása és megvalósítása az energiafelhasználás csökkentése, a megújuló energiahordozók arányának növelése, továbbá az

új, kibocsátás-mentes technológiák alkalmazása. Az adaptáció legfőbb eszköze az klímakockázatok értékelése és megelőző, kockázatcsökkentő intézkedések tervezése. Minél nagyobb környezet-átalakítással jár egy beruházás, annál nagyobb az esélye az éghajlatváltozást okozó és az éghajlatváltozásból adódó kockázatoknak.

E kihívások leküzdése érdekében jött létre az európai **zöld megállapodás** (Green deal), Európa új zöld növekedési stratégiája, amely az Uniót modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággá kívánja átalakítani. Az európai zöld megállapodás célja, hogy az EU 2050-re klímasemlegessé váljon. Ehhez ki kell aknázni az új környezetkímélő és gazdaságélénkítő technológiákban rejlő előnyöket, fenntarthatóvá kell tenni az ipart és a közlekedést, illetve csökkenteni kell a szennyezést. Az éghajlati és környezeti kihívásokra, mint lehetőségekre tekintünk, melyekkel – ha élni tudunk – az átállás mindenki számára nyitott és igazságos lesz.

Az európai Green Deal cselekvési tervének két fő pillére:

- az erőforrások hatékony felhasználása, illetve
- a biodiverzitás védelme és helyreállítása a környezeti szennyezés visszaszorításával.

A Zöld Megállapodás a célok eléréséhez szükséges beruházásokat és finanszírozási eszközöket határoz meg, amelyekkel a klímasemleges gazdaságra való áttérés a tagországok bevonásával méltányosan tud megvalósulni.

A klímasemleges célok elérését támogatja az EU Fenntartható Finanszírozási Akcióterve is, amely létrehozta a fenntartható tevékenységek egységes osztályozási rendszerét. Ennek keretében lépett hatályba 2020 július 12-én az EU **Taxonómiarendelet**e. Az EU Taxonómia körülhatárolja azokat a zöld tevékenységeket, amelyek lényegesen hozzájárulnak a rendeletben **kiemelt hat környezeti célkitűzés**hez, elősegítve a fenntartható gazdasági működésbe való átmenetet.

A hat környezeti cél:

1. éghajlatváltozás mérséklése,
2. éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás,
3. vízi és tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme,
4. körforgásos gazdaságra való átállás,
5. szennyezés megelőzése és csökkentése,
6. biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása.

A lényeges hozzájárulás valamely környezeti célhoz három módon történhet meg:

- a tevékenység saját teljesítményéből adódóan (own performance),
- az átmenetet támogatva (transitional) vagy
- képessé tevő (enabling) tulajdonsága által.

Az éghajlatváltozás mérséklése esetében az első típusba tartoznak azon tevékenységek, amelyek már eleve alacsony kibocsátásúak, például napelemekkel elektromos áram előállítása vagy elektromos járművek üzemeltetése. Az átmenetet támogató tevékenységek elengedhetetlenek az alacsony kibocsátású gazdaság eléréséhez, de jellemzően még nem alacsony karbon kibocsátású technológiákkal valósulnak meg. Ide tartozik például az épületek felújítása, korszerűsítése. Ezek esetében az EU Taxonómia jellemzően a tevékenység során keletkező üvegházhatású gázokra vonatkozó küszöbértéket határoz meg a zöld besorolás eléréséhez. A képessé tevő tevékenységek, pedig a fenti két kategória megvalósulását támogatják, például megújuló vagy energiahatékony eszközök gyártásával és felszerelésével, vagy alacsony kibocsátású közlekedést támogató infrastruktúra-fejlesztésével.

A Taxonómiarendelet létrehozásának egyik célja a **szabályozói keretek biztosítása a fenntartható befektetésekhez**, amivel **segítséget nyújt a piaci szereplőknek**, és **kiemelten a pénzügyi intézményeknek** a környezeti és fenntarthatósági szempontból pozitív tevékenységek azonosítására. Az utóbbi években a befektetői és a fogyasztói oldalon is nőtt az érdeklődés a zöld és fenntarthatóság iránt, ám ezek objektív mérésére nem állt rendelkezésre általánosan használt osztályozási rendszer.

Az egységes meghatározások hiányában fennállt a veszélye annak, hogy egyes vállalatok vagy tevékenységek tévesen zöld vagy környezeti szempontból pozitív értékelést kapnak, vagy megpróbálják zöldre mosni a működésüket. Az Taxonómiarendelet[2] kiküszöböli ezt a problémát, és alkalmazásával elkerülhető más, az Európai Gazdasági Térségben nem egységesen használt, feltételeknek vagy sztenderdeknek való megfelelések használata a zöld besorolás meghatározásához.

A meghatározott környezeti célok közül jelenleg az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz jelent meg 2021. áprilisában a **Taxonómiarendeletet kiegészítő bizottsági rendeletben (Climate Delegated Act[3]), amely mellékleteiben definiálja** a különböző kritériumok mentén **a két cél eléréséhez jelentősen hozzájáruló zöld tevékenységeket**.

Az Európai Bizottság segíti az uniós tagállamokat abban, hogy olyan reformokat dolgozzanak ki és hajtsanak végre, amelyek támogatják a zöld átállást, és hozzájárulnak az európai zöld megállapodás céljainak eléréséhez. Segíti továbbá a központi és helyi közigazgatásban

[2] *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról, (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).*

[3] *EU taxonomy: Complementary Climate Delegated Act to accelerate decarbonisation | European Commission (europa.eu)*

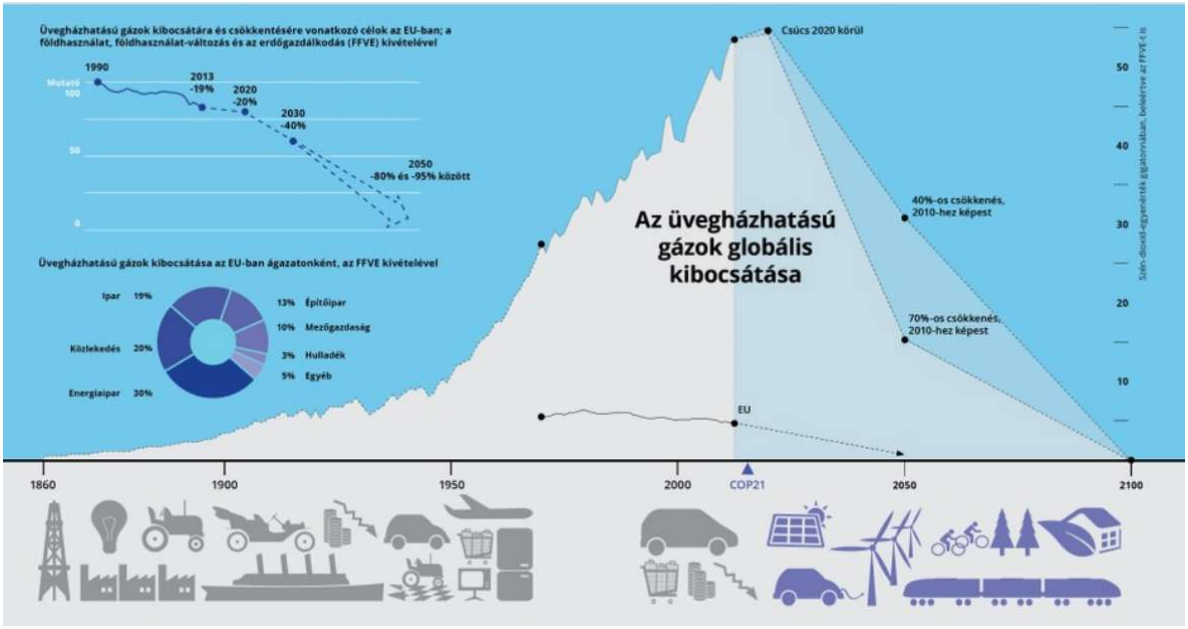
szükséges eljárások, valamint a zöldítő intézkedések végrehajtásához szükséges koordinációs struktúrák kialakítását.

Mint a fentiekből látjuk a taxonómia rendelet piaci szereplőknek készült el és teszi alkalmassá a vállalatok zöld minősítését. Egy településre vagy önkormányzatra szóló elfogadott zöld értékelési rendszer még nem áll rendelkezése.

Az éghajlatpolitika az európai zöld megállapodás központi eleme. Az EU már eddig is jelentős eredményeket ért el az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése terén, és a gazdasági növekedést is sikerült fenntartania (5. ábra). Az elkövetkező években még ennél is többet kell tenni. Az EU azt a célt tűzte ki, hogy 2050-re a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátása nulla legyen, ezért minden tagállamnak koherens klímapolitikai csomagot kell végrehajtania. Az Európai Bizottság a technikai támogatási eszközön keresztül segíti a nemzeti hatóságokat az éghajlat-politikai törekvéseiket támogató reformok kidolgozásában és végrehajtásában. Példák a támogatásra:

- **Klímapolitika kidolgozása**, beleértve az éghajlatváltozási stratégiákkal és cselekvési tervekkel kapcsolatos tanácsadást, valamint az üvegházhatásúgáz-kibocsátás modellezéséhez nyújtott támogatást
- **A területhasználat tervezés**ben a földhasználat és az erdőgazdálkodás támogatása, beleértve az erdők számbavétele és nyilvántartás
- Fenntartható várostervezés, az intelligens városok
- A partvédelem fokozása, valamint az **árvízvédelmi** és parti erózióval kapcsolatos kockázatok kezelése
- **Természetalapú megoldások kidolgozása a városi térségek hőhullámainak, aszályainak, áradásainak és rossz levegőminőségének kezelésére**
- **Finanszírozási eszközök tervezése** és végrehajtása az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer keretében
- A **villamosenergia-rendszerek dekarbonizációjá**nak támogatása, beleértve a megújuló energiaforrásokat támogató piacok és szabályozási keretek kialakítását
- **Piaci alapú támogatási rendszerek kialakítása** a megújuló energiába és az energiahatékonyságba történő beruházásokhoz
- Integrált nemzeti energia- és klímatervek kidolgozása, beleértve az analitikus és energetikai modellezést is
- Az **energiahatékony fűtési és hűtési rendszerekr**e vonatkozó szakpolitikák értékelése
- Az **épületek energiahatékonyságá**nak javítását célzó beruházások növelése
- A **fenntartható közlekedésre/mobilitásra** és az alternatív üzemanyagokra vonatkozó szakpolitikák meghatározása
- **A belvízi közlekedés és a nagy sebességű vasutak** megerősítése

6. ábra: ÜHG gázok kibocsátása

Forrás: https://www.eea.europa.eu/hu/jelzesek/jelzesek-2015/cikkek/az-eghajlatvaltozas-merseklese

Városi zöld átállási menetrend

A nemzetközi klímavédelmi és fenntarthatósági egyezményekhez igazodva az EU Zöld Megállapodása 2050-ig klímasemleges városokat és régiókat vizionál. A globális/nemzeti karbonsemlegességi célok nem érhetők el a városok erőfeszítései nélkül, ami kihatással bír a város működésének szinte minden területére, ahogy a városfejlesztési lehetőségekre is, így azokat be kell építeni a helyi célrendszerekbe.

Éppen ezért 2021–2027-es időszakban az uniós ágazati és fejlesztéspolitikák egyik fő iránya a zöldítés előmozdítása lesz. A programozási ciklus forrásainak több mint harmada csak zöld célok mentén használható fel. A hazai és az európai uniós fejlesztés- és támogatáspolitika már horizontális, kötelező elemként kezeli a beruházások és a városok zöldülését. Több, közvetlenül a városokat célzó támogatás feltételezi a zöld városi célokat, a komplex zöld gondolkodást.

A hazai támogatáspolitika is reflektál a Zöld Megállapodás célkitűzéseire. A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (TOP PLUSZ-1.3.1.-21. pályázati konstrukció) keretrendszerében a városoknak zöld átállási menetrendet kell készíteniük, s a városi zöld menetrend alapján kidolgozandó a városi zöld finanszírozási keretrendszer is, amelynek segítségével a városok fel tudják mérni a zöld beruházásaikhoz kötődő finanszírozási és forrásbevonási lehetőségeket.

A városi zöld átállás dimenziói

A városok a saját beavatkozási akcióikat a következő területekre koncentrálhatják:

- Infrastruktúra-fejlesztés és intelligens technológiák (5G, internethálózat, elektromos hálózat, zéró kibocsátású épületek)
- Adatok, adatkezelés (a digitalizáció, az intelligens megoldások szolgálatában)
- Integrált és tiszta városi energiarendszer (energiaközösségek, megújuló erőforrások, regionális ellátás)
- Körforgásos város (hulladékkezelés, körforgásos tervezés a gyártás oldalán, körforgásos anyagáramok)
- Intelligens és fenntartható mobilitás, multimodalitás
- Fenntartható közösségi várostervezés (partnerségépítés, ellátási körzetek, közlekedésszervezés, hozzáférés, elérhetőség)
- Fenntartható és reziliens élelmiszerellátás és tápanyag-újrahasznosítás (város-vidék kapcsolat, biohulladékok)
- Méltányos, virágzó és fenntartható helyi gazdaság
- Egészséges, élénk, kreatív és hozzáférhető közterületek

A **Fenntartható Városfejlesztési Stratégia** módszertani útmutatója **a Taxonómia rendelet szerinti kategóriák szerint értelmezi a zöld város dimenzióit** (FVS Módszertani Útmutató, 2021).

Az EU Taxonómia rendelete Hozzájárul a világ első „zöld listájának" – azaz a fenntartható gazdasági tevékenységek osztályozási rendszerének – létrehozásához. Olyan közös nyelvezetet teremt meg, amelyet a befektetők bárhol használhatnak az éghajlatra és a környezetre jelentős pozitív hatást gyakorló projektekbe és gazdasági tevékenységekbe történő beruházásaik értékelésre. Az EU taxonómia az első olyan minősítési rendszer, amely meghatározza, hogy mely kvalitatív és kvantitatív feltételek mellett érdemelheti ki egy adott finanszírozási jellegű, gazdasági tevékenység a fenntartható, vagy zöld címet. A jogszabály lehetővé teszi, hogy a befektetők a beruházások átcsoportosításával a fenntarthatóbb technológiák és vállalkozások támogatását részesítsék előnyben, így az EU számára meghatározó eszközt jelent a klímasemlegesség 2050-ig történő megvalósításához.[4]

Az EU Taxonómiának való megfelelés során a környezetvédelmi célkitűzésekhez kell igazodni:

- az éghajlatváltozás mérséklése;
- az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás;
- a víz és a tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme;

[4]Dobránszky-Bartus K.–Valdemar, K.J. 2020: Az EU Taxonómiai rendelete: a befektetési tevékenységek első, „zöld" szótára. Gazdaság és Pénzügy. 7. 4. DOI: 10.33926/GP.2020.4.2

- áttérés a körforgásos gazdaságra, a hulladékkeletkezés megelőzése és az újrahasznosítás;
- a környezetszennyezés megelőzése és csökkentése;
- a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása.

Ahhoz, hogy egy gazdasági tevékenység környezeti szempontból fenntarthatónak minősüljön, jelentős mértékben hozzá kell járulnia legalább egy környezetvédelmi célkitűzéshez, nem sértheti súlyosan egyik környezetvédelmi célkitűzést sem, az adott tevékenységet bizonyos alapvető társadalmi és irányítási biztosítékok betartása mellett kell végrehajtania, és meg kell felelnie a szakmai átvilágítási kritériumoknak.

Az éghajlatváltozás mérséklése

A városi zöld átállást támogató „100 klímasemleges és okos város" európai uniós misszió a zöld útra lépő városok számára szükséges lépések közül a helyi átállást támogató együttműködési keretekere, az átálláshoz szükséges források előteremtésére és az átállási erőfeszítések megfelelő mederbe terelésére és mérhetőségére koncentrál[5]:

- Az együttműködési keretek és a szükséges források megteremtésénél a valamennyi érintett fél által aláírt helyi klímaszerződés megkötésében látják a misszió vezetői a kiutat, ahol a misszióban való részvételre regisztráló városok klímaszerződést kötnek az Európai Bizottsággal, a nemzeti kormánnyal és a helyi érintettekkel a vállalt célokról és a szerződő partnerek szerepéről (akciók, aktivitások és hozzájárulás).
- A szükséges források léptéke és a finanszírozni kívánt beavatkozások típusai (magán beruházások, közösségi fejlesztések) társfinanszírozást feltételeznek (önkormányzat, helyi szereplők, nemzeti források, brüsszeli támogatások). Az átállást előkészítő finanszírozási tervnek szükségszerűen tőkebevonási lehetőségekkel és a pénzügyi fenntarthatósággal is operálnia kell.
- A zöld városok üvegházhatásúgáz-kibocsátását nullára kell csökkenteni 2030-ig. A kibocsátásszámításba valamennyi helyi szereplő (önkormányzati és nem önkormányzati) hatásait be kell számítani a következő dimenziók mentén:
    - (1) az épületek/létesítmények, a közvilágítás fosszilis energiafelhasználása,
    - (2) a közlekedés fosszilis energiafelhasználása,
    - (3) az erőművek és a távhőszolgáltatás (a felhasználási oldal számbavétele, fogyasztási adatok alapján),

[5] *Gronkiewicz-Waltz, H., Larsson, A., Boni, A., et al. 2020: 100 climate-neutral cities by 2030 - by and for the citizens : report of the mission board for climate-neutral and smart cities, Publications Office, European Commission, Directorate-General for Research and Innovation, 2020, https://data.europa.eu/doi/10.2777/347806 (2022.01.10.)*

- (4) a városban keletkeztetett hulladékok (mennyisége, kezelése, típusai, szállítása)
- (5) a területhasználat-változás (zöld-kék és beépített területek aránya)
- (6) a gyártás, termelés emissziós hatásai (amelyek a fentiekben nem kerültek számbavételre).

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás

Az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes Európa is egy önálló európai uniós misszió, amelyhez kapcsolódó szakértői jelentés három alapvető és egymással összefüggő dimenziót és elvet határoz meg[6]:

- A környezeti rendszerek rezilienciája, az éghajlati hatások által leginkább érintett kritikus közösségi rendszerek regenerálásával.
- A társadalmi és gazdasági rendszerek rezilienciája a méltányosság, a társadalmi és nemek közötti igazságossággal, a gyermekek és a fiatalok bevonásával, valamint a „nem hagyunk hátra senkit" iránti elkötelezettséggel a háttérben.
- A politikai rendszerek rezilienciája, az inkluzivitás, a tanácskozás, a közös értékek, a szolidaritás és a sokszínűség tiszteletben tartása iránti elkötelezettséggel.

A Misszió beavatkozási területei jó iránymutatást adnak a dimenzió várható kifutására

1) A fő közösségi rendszerek:
   - A közösség megújítása és a szociális infrastruktúra fejlesztése
   - Egészségvédelem és jólét
   - A biodiverzitás megőrzése és az ökoszisztémák védelme
   - A vízgazdálkodás újragondolása
   - A vidéki táj újraélesztése és a fenntartható élelmiszerrendszerek kialakítása

2) A fő megfelelőségi kritériumok, amelyek a beavatkozásokhoz szükségesek:
   - Az átállást támogató (inkluzív, partnerségi) kormányzási folyamatok
   - Az adatokhoz, a tudáshoz és a digitális szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása
   - Az oktatás, a kommunikáció erősítése és a szokások változásának jobb megértése
   - A körforgásos és fenntartható helyi gazdaság megerősítése
   - Az alapok és a források mobilizálása

[6] *Hedegaard, C. et al. 2020: Proposed Mission: A Climate Resilient Europe Prepare Europe for climate disruptions and accelerate the transformation to a climate resilient and just Europe by 2030 Report of the Mission Board for Adaptation to Climate Change, including Societal Transformation.* https://op.europa.eu/en/web/eu-law-and-publications/publication-detail/-/publication/2bac8dae-fc85-11ea-b44f-01aa75ed71a1 *(2022.01.10.)*

3) A fő célkitűzések:

- Európa felkészítése: a kulcsfontosságú közösségi rendszerek biztonságának és védelmének növelése, a polgárok és a közösségek felkészítése az éghajlatváltozással kapcsolatos negatív hatásokra és következményekre.
- Az átalakulás gyorsítása: az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenálló, tisztességes és virágzó Európára való átalakulás felgyorsítása.
- Az ellenállóképesség fokozása: az éghajlatváltozással szembeni helyi/regionális ellenállóképesség fokozása.

A víz és a tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme

Az Óceánok és a vizek helyreállítása (2030-ig) c. uniós misszió támogatja ezt a törekvést.

A misszió új, rendszerszintű megközelítése az óceánokat és a vizeket egységben kezeli, amely misszió kulcsszerepet játszik a klímasemlegesség elérésében és a természet helyreállításában.

Célkitűzések:

- A misszió az EU tengeri területének 30%-ának védelmével, valamint a tengeri ökoszisztémák és a (25 ezer km) folyók helyreállításával segíti az uniós célok elérését.
- A tengeri hulladék, a tápanyagveszteség és a vegyi peszticidek használatának 50%-os csökkentésével a szennyezés megszüntetése.
- A misszió hozzájárul a klímasemleges és körforgásos kék gazdasághoz, amely zéró nettó tengeri kibocsátással jár együtt.

A horizontális tevékenységek támogatni fogják ezeket a célkitűzéseket. Ezek közé tartozik a nyilvánosság széles körű mobilizálása és bevonása, valamint a digitális óceán- és víz tudásplatform, az úgynevezett Digital Twin Ocean létrehozása[7]

Áttérés a körforgásos gazdaságra, a hulladékkeletkezés megelőzése és az újrahasznosítás

Az Európai Bizottság 2015-ben elfogadott egy Körforgásos Gazdasági Jogalkotási Csomagot, amelyet több Cselekvési Terv is kísért, az utolsó 2021-ben született meg.

Az új cselekvési terv számos javaslatot tartalmaz a következő területekre koncentráltan:

- a környezettudatos, körforgásos tervezésre vonatkozó keretek kiterjesztése minél több termékre,
- zöld közbeszerzések,

[7] *EC 2021a: EU Mission: Restore our Ocean and Waters. What this mission is, how it will work, how it was chosen, meetings, news, events. https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/missions-horizon-europe/healthy-oceans-seas-coastal-and-inland-waters_en (2022.01.10.)*

- a csomagolóanyagok használatára vonatkozó korlátozások,
- hulladékcsökkentési célok,
- a szelektív hulladékgyűjtési rendszerek tökéletesítése, harmonizációja,

A fő beavatkozási területek a következők lesznek:

- elektronikai berendezések,
- építőanyagok,
- járművek és akkumulátorok,
- csomagolóanyagok,
- műanyagok és mikroműanyagok,
- textiltermékek,
- élelmiszerek,
- víz,
- tápanyagok.

Ez az uniós körforgásos koncepció olyan irányt próbált rögzíteni, ami túllépett a klasszikus hulladékproblémán. Ennek alapköve, hogy gazdasági értéket, erőforrást, innovációs potenciált és versenyelőnyt képviselő lehetőséghalmazként definiálja a hulladékot. Mindeközben a hulladék által okozott problémák (tájsebek, környezeti problémák, erőforrás-pazarlás) kezelésére is javaslatot tesz: megelőzés, erőforráshatékonyság-növelés, innovációk, gazdasági és energetikai hasznosítás, alternatív erőforráspiacok megnyílása stb. A koncepció szerint a gyártót és a fogyasztót egyaránt felelősség terheli, ami a felhasznált és a hulladékká váló erőforrások mennyiségét illeti, de ugyanez a hulladék újrahasznosítva, újra felhasználva vagy éppen ártalmatlanítva (elégetve) már potenciálként jelentkezik a különféle hasznosítók oldalán. Újfajta szemlélet ez, ami komoly változásokat kíván minden szereplőtől, legyen szó a gazdasági szféráról, a közszolgáltatóról vagy a társadalom tagjairól.[8] .

Ennek a **körforgásos koncepciónak** egyik fontos kitétele, hogy **helyi/regionális léptékben gondolkodik**, azaz a helyi erőforrás-tulajdonosok (esetünkben tehát a hulladéktermelők), a potenciális hulladékhasznosítók (vállalkozások, fejlesztők), valamint a hulladékkezelésben érintettek (közszolgáltatók, hatóságok) együttműködve, s a hulladékkérdés kezelését egy még átlátható és gazdaságosan működtethető, a szervezeti/egyéni érdekek és a közösen elfogadott célok mentén kidolgozott rendszerben képzelik el és dolgozzák ki.

[8] *Mezei C.–Varjú V. 2021: Mit dobunk ki a kukába? – Feltérképeztük a hazai hulladékhelyzetet. Portfolio blogbejegyzés. https://www.portfolio.hu/krtk/20210312/mit-dobunk-ki-a-kukaba-felterkepeztuk-a-hazai-hulladekhelyzetet-473564 (2022.01.10.)*

A környezetszennyezés megelőzése és csökkentése

Az EU a Zöld Megállapodáshoz kötődően 2021-ben elfogadta a Zéró szennyezési akciótervét (EC 2021b), amely a levegő, a vizek és a talaj szennyezését olyan szintre kívánja csökkenteni 2050-ig, hogy az már nem tekinthető károsnak az egészségre és a természetes ökoszisztémákra.

A Zéró szennyezési intézkedés cselekvés piramisa szerint újra kell gondolni az áruk és a szolgáltatások tervezésének, előállításának, szállításának, fogyasztásának és ártalmatlanításának a módjait. Az első lépés éppen ezért a szennyezés megakadályozása annak a forrásnál. Amennyiben a szennyezést nem lehet (teljes mértékben) megakadályozni, akkor minimalizálni kell. Végezetül pedig, ha bekövetkezett maga a szennyezés, orvosolni kell annak hatásait és kompenzálni kell a kapcsolódó károkat9.

Célkitűzések (a szennyezőforrások csökkentése 2030-ig):

- a levegőminőség javítása a légszennyezés által okozott korai halálesetek számának 55%-kal történő csökkentése érdekében;
- a vízminőség javítása a hulladék, a tengeri műanyaghulladék (50%- kal) és a környezetbe kibocsátott mikroműanyagok (30%-kal) csökkentése révén;
- a talaj minőségének javítása a tápanyagveszteségek és a vegyi peszticidek használatának 50%-os csökkentésével;
- azon uniós ökoszisztémák 25%-os csökkentése, ahol a légszennyezés veszélyezteti a biológiai sokféleséget;
- 30%-kal szükséges csökkenteni a közlekedési zaj által krónikusan érintett emberek arányát,
- a hulladéktermelés jelentős csökkentése, s a vegyes kommunális hulladék 50%-os csökkentése.

A biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása

Az Európai Unió 2020-ban támogatta az ENSZ a biológiai sokféleséggel kapcsolatos globális törekvéseit. E szerint fokozottabb erőfeszítésekre van szükség:

- a biológiai sokféleség megőrzése,
- a leromlott talaj megóvása és feljavítása,
- az édesvizek és az óceánok minőségének és erőforrásainak a helyzete,
- az erdőirtás megállítása,
- a szennyezés csökkentése érdekében.

[9] *EC Communication, 2021: Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Pathway to a Healthy Planet for All EU Action Plan: 'Towards Zero Pollution for Air, Water and Soil.https://ec.europa.eu/environment/pdf/zero-pollution-action-plan/communication_en.pdf (2022.01.10.)*

Az EU a Zöld Megállapodás részeként elfogadta 2030-ig tartó biodiverzitási stratégiáját (EC 2020), amely a természet védelmére és az ökoszisztémák pusztulásának visszafordítására irányuló vállalásokat tesz. A stratégia célja az európai biológiai sokféleség növelése konkrét intézkedési csomagok végrehajtása révén.

Az eddigi intézkedések:

1) A szárazföldi és tengeri védett területek hálózatának kiterjesztése
   - a Natura2000 hálózat bővítése
   - nagy biodiverzitású és az éghajlati szempontból kiemelten fontos területek védelme
2) Uniós helyreállítási terv a természetvédelem érdekében
   - a sérült ökoszisztémák helyreállítása
   - az ökoszisztémák fenntarthatóan kezelése
   - biológiai sokféleség csökkenését okozó tényezők elleni fellépés
3) Az átalakítást támogató intézmény- és eszközrendszer kialakítása
   - A biológiai sokféleség megóvását, illetve helyreállítását célzó finanszírozási források előteremtése
   - Új, megerősített irányítási keretek létrehozása
4) Az EU globális szerepvállalása
   - minta nyújtása
   - nemzetközi egyezmények támogatása.

A zöld átállás menetrend a fenntartható városfejlesztési stratégia (FVS) útmutatója és az előzőekben bemutatott EU-s elvárások alapján készül, amelyben a város zöldállapota és zöld célkitűzései a fenti hat szempont került kialakításra.

5.5.1.1 Előkészítés

A városi zöldállapot helyzetértékelése

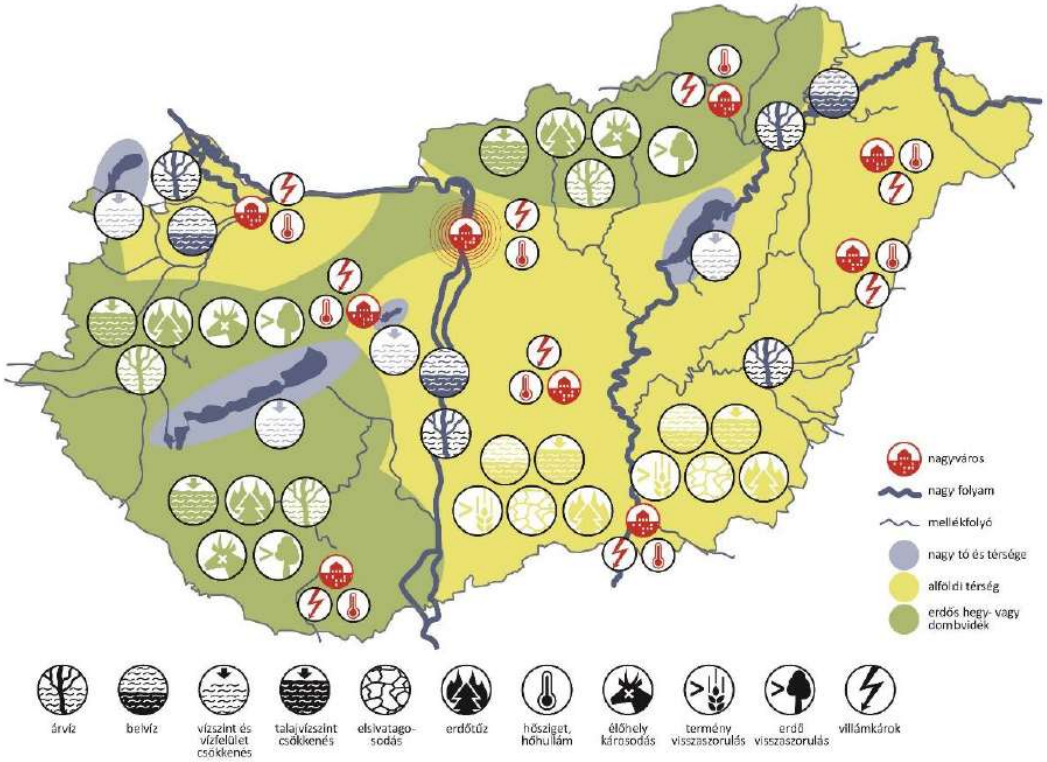
Az éghajlatváltozás hatására Magyarországon is növekszik az éves átlaghőmérséklet, gyakoribbak és tartósabbak a nyári hőhullámok, növekszik az erdőtüzek, aszályok esélye. Megnövekszik az UV-sugárzás, csökken a felhőképződés és az éves átlagos csapadék mennyisége, a csapadék eloszlása megváltozik, a csapadékos események intenzitása erősebb lesz, gyakoribb áradásokat okozva. Az extrém időjárási körülmények veszélyeztethetik a beruházások, települések biztonságos működését, és megfelelő tervezés hiányában a beruházások is súlyosbíthatják az éghajlatváltozás hatásait.

Az éghajlatváltozás várható hatásai Magyarországon (7. ábra) az alábbiak:

- fokozatos növekedés az éves átlaghőmérsékletben, a legnagyobb növekedés a nyári évszakokban várható,
- fokozatos növekedés a hőhullámok előfordulási valószínűségében és tartósságában,
- hideg szélsőségek csökkenése/csökkenés a fagyos napok számában,
- az éves átlagos csapadékmennyiség csökkenése,
- aszályos időszakok hosszának növekedése,
- a csapadék éves eloszlásának változása,
- a csapadékos események intenzitásának növekedése,
- megnövekedett UV sugárzás, csökkent felhőképződés,
- a másodlagos hatások kialakulásának gyakorisága.

Kecskemét térségének klímaviszonyaira a mérsékelten meleg, száraz éghajlat jellemző. Az átlagos évi sugárzás összege meghaladja a 4700 MJ/m2 értéket. A város környezetében a napfénytartam évi összegének területi, sokévi átlaga 2100 óra, ami az agrártermelés, a turisztikai potenciál és a napenergia-hasznosítás szempontjából is kedvező. A jelzett magas napfénytartam, alapvetően összefügg a felhőborítottság alakulásával, ami Kecskemét térségében viszonylag alacsony, az évi középérték alig haladja meg az 50%-ot.

7. ábra: Az éghajlatváltozás várható hatásai Magyarországon

Forrás: Éghajlatváltozás és Alkalmazkodás a Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer (NATéR) kialakítása

Az évi középhőmérséklet sokévi átlaga (1931-2014) 10,6 °C, a vegetációs időszakban 17,5 °C. A térségben az évi abszolút hőmérsékleti maximumok átlaga 34 °C, míg az abszolút minimumoké -16,5 °C. A csapadék évi összege az Alföld középső részén átlagosan 520-540 mm körül alakul, vegetációs időszakban 300-320 mm. Kecskemét térségében a csapadék összegének sokévi átlaga 521 mm, a Dél-Alföld meteorológiai állomásai közül a legkevesebb. A kistáj aridítási indexe 1,26-1,30 közötti. Miután az érték magasabb 1,0-nál, ez azt jelenti, hogy a párolgásra rendelkezésre álló energia több, mint amennyit a lehullott csapadék elpárologtatásához fel lehetne használni, ezért a terület szárazodásra hajlamos. Ez visszaköszön nem csak a növényállományban, de a térség jellemző talajtípusaiban is.

Kecskemét éghajlatváltozási hatásai lehetnek:

- hősziget, hőhullám
- villámkárok
- aszály, elsivatagosodás
- talajvízszint csökkenés
- belvíz
- terményvisszaesés
- erdőtűz

A városi zöld állapotot a hat zöldítési szempont alapján értékeljük. A hat szempont között tartalmi átfedések vannak, ennélfogva a legjellemzőbb tevékenységeket soroljuk az egyes szempontok alá az ismétlődések elkerülése érdekében.

1. Az éghajlatváltozás mérséklése

Az éghajlatváltozás legfőbb antropogén hatásai között az ÜHG gázok kibocsátását tekinti a szakirodalom. Az üvegházhatású gázok azok a gázok, melyek elnyelik és visszasugározzák az infravörös sugárzást a Föld felszínére. Úgymond csökkentik a Föld felé sugárzott hő „visszaverődését” a világűrbe. A Föld légkörében a legfontosabb üvegházhatású gázok a vízgőz, a szén-dioxid, a metán, a dinitrogén-oxid és az ózon. Az üvegházhatású gázok jelentős mértékben befolyásolják a Föld hőmérsékletét, azok nélkül a bolygó 33 °C-kal hidegebb lenne.

2015-ben a város ÜHG kibocsátása 2 065 124 tonna/év CO_2 egyenérték volt.

Legfontosabb ÜHG kibocsátók:

- lakossági szilárd tüzelés
- épületek üzemeltetése
- közlekedés
- ipari, mezőgazdasági termelés
- hulladékgazdálkodás

2. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás (adaptáció)

A klímaváltozás hatására Kecskemétet és tágabb térségét a korábbinál gyakrabban és fokozottabban fenyegethetik majd az alábbi események:

- a) hőhullámok
- b) tarló- és erdőtüzek
- c) extrém időjárási események (pl. szélviharok, intenzív csapadékhullás, jégverés)
- d) szárazságok, aszály

A jelzett eseményekre történő felkészülés és az ezekhez történő alkalmazkodás minősége alapvetően befolyásolhatja, nem csak a helyi gazdálkodás és gazdasági teljesítmény alapjait és lehetőségeit, illetve az épített környezet üzemeltethetőségét és élhetőségét, hanem a társadalom egészségügyi állapotát is. Ezért az éghajlatváltozáshoz történő helyi alkalmazkodás elemi szükséglet, amely az elmúlt évtizedek egyik legnagyobb kihívása elé állítja napjaink társadalmát. A kihívásra adott válaszok, konkrét beavatkozások pedig alapjaiban fogják meghatározni Kecskemét jövőbeli fejlődési lehetőségeit és hosszú távú élhetőségét.

A növényzet fotoszintézise során szén-dioxidot von ki a légkörből, így a növényállomány mennyisége és minősége alapvetően meghatározza térségünk CO2 elnyeletési lehetőségeit. Törekedni kell a város szén-dioxid kibocsátásának és elnyelető képességének egyensúlyba hozására.

3. A vízi erőforrások fenntartható használata és védelme

Kecskemét közigazgatási területén a vezetékes vízzel ellátott lakások száma folyamatos növekedést mutat, mely a növekvő lakásszámnál nagyobb mértékben növekvő vízellátottságból (ivóvízellátásba bekapcsolt lakásszám) adódik. A beépítésre szánt területeken az ellátottság gyakorlatilag elérte a 100%-ot. A teljes vízfogyasztásból a lakossági mintegy 60-62%-át tett ki az utóbbi években. Az értékesített vízmennyiség 2010 óta gyakorlatilag minden szektorban folyamatos enyhenövekedést mutat, amely az ipar esetében a Mercedes gyár 2012. évi termelés indulásának, valamint a hozzá kapcsolódó beszállítói telephelyek bővülésének, míg a lakossági vízfogyasztás területén, elsősorban a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakásszám növekedésének köszönhető.

A vízbázis védőterületek gondozása, karbantartása megoldott, nem történik rajtuk vízkészletet veszélyeztető (pl.: mezőgazdasági) tevékenység – az üzemeltető adatszolgáltatása szerint. Kecskemét vízbázisain található kutak összessége mindegyik esetben védett felszín alattivízkivételi műnek számít, melyet a modellezés eredményei, valamint az un. trícium vizsgálatok is alátámasztanak, ebből következően – a fentieken túl – biztonságba helyezési intézkedésekre nem volt szükség. Távlati vízbázis, valamint az ehhez kapcsolódó védőterületek nem érintik Kecskemét település közigazgatási területét.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság adatai szerint a települési vízkár 40-60 %-a karbantartás hiánya miatt történik. A csapadékvíz elvezető létesítmények, víznyelő és tisztító aknák, csatornahálózatok folyamatos feliszapolódását, eltömődését a burkolt területek tisztításának hiányosságai, az utak melletti zöldfelületekről – a gépjármű taposás miatt – egyre nagyobb mértékben bemosódó talaj, valamint a falevelek, növény termések okozzák, mely igen jelentősen csökkenti ezen hálózatok vízelvezető képességét. Ezért ezen meglévő elvezető hálózatok megfelelő karbantartása, tisztítása elengedhetetlenül fontos karbantartási tervek alapján.Ehhez azonban biztosítani kell a szükséges forrásokat az üzemeltetőnek (melyet várhatóan jogszabály módosulásokkal fognak megteremteni).A BÁCSVÍZ Zrt. előírásai ugyancsak a csapadékvizek helyben tartását szorgalmazzák elsődlegesen. Az ellenőrzés korlátozott lehetőségei miatt a végrehajtás és a megfelelő üzemeltetés már nem mindig biztosított. A jövőben szükség mutatkozik a helyi építési szabályzatban és / vagy a településkép védelmi rendeletben meghatározni a burkolt felületeken (elsősorban a parkolókon) belül a vízáteresztő burkolatok kötelező legkisebb arányát, illetve a kapubejárókon kívüli járda és útburkolat közötti közterületi zöldsávok burkolásának tiltását. Szükséges továbbá az előírások betartatására vonatkozó ellenőrzési, szankcionálási rendszer kidolgozása is.

4. A körforgásos gazdaságra való áttérés

A körforgásos gazdaság a környezetvédelem viszonylag új fogalma, mely az „én hulladékom a te nyersanyagod” szemléletet tükrözi, azaz ami az egyik gyártónak hulladék, a másiknak nyersanyag lehet. Első lépésként szükséges feltérképezni, hogy van-e olyan gyártó a városban, akinek a hulladéka egy másik gyártó nyersanyaga lehet. Az ilyen összefogásokeredménye a lerakásra kerülő hulladékmennyiség, ezáltal a felhasznált nyersanyag mennyiség csökkentése, illetve ezeken keresztül a felhasznált energia csökkentése.

A lakossági hulladékszállítás és -gyűjtés lefedettsége teljes a belterületek sűrű beépítésreszánt területein, azonban legfeljebb csak részleges a beépítésre szánt területeken kívüli volt zártkerti, illetve sűrű tanyás településrészeken (pl. Máriahegy, Felsőszéktó, Alsószéktó, stb.), mely jelentős konfliktusforrás is a szervezett hulladékszállításba bekapcsolt lakóterületek szélén (pl. Széchenyiváros), ugyanis ezen város széli társasházi hulladékgyűjtő edényekbe, illetve mellé hordják be a szomszédos és közeli területekről a hulladékokat az ingatlantulajdonosok. Emiatt szükséges a szervezett hulladékszállítás és -gyűjtés (a szelektív hulladékgyűjtést is beleértve) kiterjesztése ezen volt zártkerti, illetve sűrű tanyás térségekre is. A város területén gyűjtött települési hulladék mennyisége 2014-2018 között dinamikusan, mintegy 39 %-kal nőtt. A szelektív hulladékgyűjtés rendszere 2 db hulladékudvarból (Halasi út, Felsőcsalános), jelenleg 25 db hulladékgyűjtő szigetből és házhoz menő szelektív hulladékgyűjtésből áll.

5. A szennyezés megelőzése és csökkentése

Az ÜHG gázok a légkör felmelegedésén túl a levegő szennyezését okozzák. A 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete szerint, közel 20 éve Kecskemét közigazgatási területe olyan légszennyezettségi zónába esik, ahol a szilárd légszennyezőanyagok (PM10) esetében a levegőterheltség, a légszennyezettségi határértéket és a tűréshatártis meghaladja. A város növekvő levegőterheléséért elsősorban a lakossági fűtés, valamint a közúti közlekedés növekedése felelős, melyet elsősorban a PM10 és az NO2 koncentráció növekedése is jól mutat. A levegőminőség romlásához hozzájárul a térség szárazodásából és a homoktalajok kiporzásából adódó háttérszennyezettség növekedése, valamint a városi zöldfelületek területének csökkenése és minőségének romlása is.

6. A biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása)

A biológiai sokféleség megőrzését, fenntartását és fejlesztését a természetvédelem képviseli. Kecskemét közigazgatási területe országos védettségű természetvédelmi területekben nem gazdag. A közigazgatási területen nincs a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény értelmében védett országos jelentőségű terület (Nemzeti Parki törzsterület, Természetvédelmi terület, Tájvédelmi körzet). Található azonban néhány kisebb ex-lege védett láp, illetve szikes tó. A Natura 2000 területek közül csak Kiemelt jelentőségű természet-megőrzési területnek jelölt területek találhatóak (Matkópusztai ürgés gyep, Nagynyíri erdő). A közigazgatási területen ezen kívül találhatóak természeti területek (szikes rétek, mocsárrétek, homoki sztyeprétek, nádasok, vizes élőhelyek, homokpuszta gyepek). A Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény szerinti ökológiai hálózat övezetébe tartoznak a település területén található védett természeti területek jelentős része, valamint a jelentősebb belvízcsatornák (Alpár- Nyárlőrinci csatorna, Csukáséri-főcsatorna, Nyíri csatorna, Félegyházi vízfolyás, Csalánosi csatorna parti sávja). Megállapítható, hogy a helyi jelentőségű védett természeti területek és értékek kezelése az elmúlt időszakban nem volt elégséges, több esetben romlott a területek minősége, fajgazdagsága, melyért elsősorban a külső környezeti tényezők (szélsőséges időjárási helyzetek, szárazodás, stb.) a felelősek. Ezért kiemelten fontos a természetvédelmi kezelési tervek szerint a helyi jelentőségű védett természeti területek és értékek fenntartása, kezelése és monitorozása. Ezen kezelési tervek felülvizsgálatát az elkövetkezendő időszakban végre kell hajtani. Átgondolandó továbbá ezen területek fenntartójának „személye” is.

A város jellegzetes kihívásainak rendszerezése

Az FVS-ben az önkormányzati városi feladatait szükséges besorolni a klímaalkalmazkodás (adaptáció), az ÜHG kibocsátás (mitigáció) és a szemléletformálás területén betöltött szerepe alapján (11. táblázat):

11. táblázat: *Az Önkormányzati feladatok mitigációs és adaptációs jellege*

önkormányzati tevékenységi terület (2011. évi CLXXXIX. törvény szerint)	mitigáció	adaptáció	szemlélet-formálás
településfejlesztés	3	3	3
településrendezés;	2	3	1
köztemetők kialakítása és fenntartása,	0	1	0
a közvilágítás,	3	1	1
kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása,	0	1	0
a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása,	0	3	0
közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása,	3	3	3
gépjárművek parkolásának biztosítása;	2	1	2
egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;	1	3	2
környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);	0	3	3
óvodai ellátás;	1	0	3
kulturális szolgáltatás (nyilvános könyvtár, filmszínház, előadó-művészet támogatása, kulturális örökségvédelem, helyi közművelődés);	1	1	2
gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások, szociális szolgáltatások, ellátások,	0	0	0
lakás- és helyiséggazdálkodás;	2	1	0
hajléktalanná vált személyek ellátása és rehabilitációja;	0	0	0
helyi környezet- és természetvédelem,	2	3	3
vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;	0	3	2
honvédelem,	0	0	0
polgári védelem, katasztrófavédelem,	0	3	3
helyi közfoglalkoztatás;	1	2	1
helyi adóval, gazdaságszervezéssel kapcsolatos feladatok;	1	1	0
turizmussal kapcsolatos feladatok;	3	3	3
kistermelők, őstermelők értékesítési lehetőségeinek biztosítása	2	3	2
sport, ifjúsági ügyek;	1	1	3
nemzetiségi ügyek;	0	0	0
közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;	0	0	0
helyi közösségi közlekedés biztosítása;	3	2	3
hulladékgazdálkodás;	3	2	3
távhőszolgáltatás;	3	1	3
víziközmű-szolgáltatás	1	3	3

Forrás: KBTSZ Módszertani útmutató városi klímastratégiákhoz, 2018.

Jelmagyarázat: *A tevékenységek besorolása egy 4 elemű skálán történt, amelyen az 0 érték azt jelenti, hogy a tevékenység mitigáció, adaptáció, vagy éghajlati szemléletformálás szempontjából nem releváns, míg a 3-as azt jelenti, hogy nagyon releváns.*

Az önkormányzati feladatellátás számos magas klímakozkázatú tevékenységeket tartalmaz. A táblázat alapján magas besorolást kapott a területfejlesztés, zöldterület-, hulladékgazdálkodás, turizmus, közlekedés, helyipiac, amelyek tekintetében kiemelt figyelemmel kell lenni és intézkedéseket hozni.

Kecskemét MJV „zöldülő város" dimenzió lehetőség és kockázat elemzése az alábbi tématerületeket jelölte meg:

- Zöld átállás folyamatának előkészítése és lebonyolítása a pénzügyi feltételek, valamint szervezeti és humánerőforrás háttér biztosításával
- Természetközeli zöld- és kék infrastruktúra kialakítása hazai, illetve EU-s források biztosításával
- Környezettudatos és környezetbarát technológiák és megoldások alkalmazását támogató időszerű szabályozás kialakítása
- Nagy kiterjedésű erdőterületek fejlesztése a területrendezési terveknek megfelelően
- Közhasználatú közparkok, közkertek, közterek területének növelése az EU-s és hazai források biztosításával, illetve fenntartása a rendelkezésre álló önkormányzati bevételek biztosításával
- Városi szintű vízgazdálkodás kialakítása és az ehhez szükséges jogszabályi környezet kialakítása
- A zöldfelületek arányának megnövelése szemléletformálás révén
- A mikroklimatikus viszonyok javítása a csapadékvízvisszatartással és az azt elősegítő országos-, illetve helyi jogszabályi környezet kialakítása
- Megújuló energiaforrások hasznosításával a város energiaönállóságának növelése. Az energiaközösségekre vonatkozó jogszabályi környezet kedvező átalakítása.
- Távhőhálózat további fejlesztése
- E-járművek városi arányának növelése a támogató infrastruktúra kiépítésével.
- Füstmentes belváros kialakítása
- Hulladékégetőmű létesítése

Zöld intézkedések és indikátorok

Kecskemét folyamatban lévő és tervezett zöld projektjei az alábbi tématerületeken valósultak meg.

- Középületek energetikai korszerűsítése (fotovoltaikus rendszerek, napelemek, napkollektorok, tetőhőszigetelés, nyílászárócsere, hőszivattyús hűtés-fűtés,
- Szennyvíziszap hasznosítása biogázból nyert hőtermelés céllal
- Városrehabilitáció
- Csapadékvízelvezetés
- Hőközpontok korszerűsítése
- Elektromos autó töltőállomások

12. táblázat: Javasolt indikátorok a zöldátállásra

Mutató megnevezése	Mérték-egység	Számítási módszertan	Adatkörök
Város ÜHG kibocsátás	t/év CO2 egyenérték	SECAP módszertan alapján	ÜHG leltár szerint
Intézmények teljes villamosenergia-fogyasztása	kWh/év	Az összes intézmény villamosenergia-fogyasztásának (kWh) éves összegzése	villamosenergiafogyasztás (energiaszolgáltató által kiállított számlán)
Intézmények fajlagos villamosenergia-fogyasztása	kWh/m2/év	Az összes intézmény villamosenergia-fogyasztásának (kWh) éves összegzése osztva az intézmények összterületével (m2).	villamosenergiafogyasztás (energiaszolgáltató által kiállított számlán) intézmények területe
Intézmények villamosenergia-fogyasztásának változása évenként	kWh	Az összes intézmény villamosenergia-fogyasztásának (kWh) változása	villamosenergiafogyasztás (energiaszolgáltató által kiállított számlán)
Az egyes intézmények villamosenergia-fogyasztásának változása évenként	kWh/m2	Az egyes intézmények villamosenergia-fogyasztása (kWh) osztva az adott intézmény területével (m2), éves változása	villamosenergiafogyasztás (energiaszolgáltató által kiállított számlán) intézmények területe
Az intézmények teljes hőfelhasználása (átlaghőmérséklettel korrigált értéke)	GJ/év	Az összes intézmény távhő-fogyasztásának éves összegzése	távhőfogyasztás (távhő-szolgáltató által kiállított számlán vagy fűtési hőfogyasztásmérőn)
Az intézmények fajlagos hőfelhasználásának változása (átlaghőmérséklettel korrigált értéke)	J/m2/év	Az intézmények teljes hőfelhasználásának változása adott időszakra vetítve	távhőfogyasztás (távhő-szolgáltató által kiállított számlán vagy fűtési hőfogyasztásmérőn)
Az intézményekben felhasznált földgáz mennyisége évenként	m3/év	Gázmérő által mért üzemi mennyiség (m3) éves összegzése.	földgázfelhasználás (gázmérőn)
Lakosság földgáz mennyisége és változása évenként	m3/év	A KSH-ban található adatot m3-re váltjuk. Változás kiszámításához két év közötti különbséget kell venni.	KSH, Az összes szolgáltatott gáz mennyiségéből a háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége (átszámítás nélkül) (1000 m3)
Megújulóból előállított energia mennyisége	MWh	-	Megújulóból előállított energia mennyisége
Napkollektorok beépített teljesítménye	kW	-	Napkollektorok beépített teljesítménye
Napelemek beépített teljesítménye	kW	-	Napelemek beépített teljesítménye
Napelemek által megtermelt energia	kWh/év	-	Napelemek által megtermelt energia
Energetikai rendezvények száma, látogatottsága	db és fő	-	Önkormányzati adat
Önkormányzat által megjelentetett energetikai tájékoztató anyagok száma	db	-	Önkormányzati adat
Kerékpárutak hossza és változása	km	Közigazgatási határon belüli kerékpárutak hossza	Önkormányzati adat
Kerékpárutak hosszának változása	km/év	Két időszak közötti mért hossz különbsége	Önkormányzati adat
Közvilágítás fogyasztása	MWh/év	Az egyes fényforrástípusok teljesítménye szorozva a fényforrástípusok mennyiségével, átváltva MW-ra és megszorozva az	Összes éves égésidő: közvilágítási naptárban

		összes éves égésidővel (óra)	
Közvilágítás fogyasztásának változása	MWh	Két időszak közötti fogyasztás különbsége	Összes éves égésidő: közvilágítási naptárban
Önkormányzati flotta futásteljesítménye, teljes és fajlagos fogyasztása	liter/év vagy MWh/év	Személygépjárművek futásteljesítménye, fogyasztása. MWh-ra történő átszámításhoz a fogyasztást a 122/2015 (V.26) Korm. rendeletben meghatározott átváltási tényezővel kell szorozni.	Önkormányzati adat

Mutató megnevezése	Mérték-egység	Számítási módszertan	Adatkörök
Több ponton forgalomszámlálás, átmenő járművek száma (éves változás követése)	db/nap	-	Önkormányzati adat
A fentiekből a kalkulált éves CO2, illetve ÜHG kibocsátás	tonna	A *4.1. Leltárok módszertani alapja* fejezet alapján	-
ÜHG csökkenés nagysága a bázisévihez képest	tonna, %	A *4.1. Leltárok módszertani alapja* fejezet alapján, a bázisévhez viszonyítva	-

Időjárási alapadatok és alapmutatók

Javasolt éghajlati paraméterek, amelyek közül a releváns mutatókat a projekt/beavatkozások célterületére kell lehetőség szerint meghatározni. A zöld finanszírozási keretrendszer kidolgozása során a város vagy térségére rendelkezésre álló adatok alapján a bázis értékek rögzítendők, és a monitoring során rögzítendők és értékelendők a későbbi valós tényadatok a céladatokhoz képest:

- Felszíni levegő átlaghőmérsékletének lassú növekedése
- Nyári napok számának növekedése (napi max. > 25 °C)
- Fagyos napok számának csökkenése (napi min. < 0 °C)
- Hőségnapok számának növekedése (napi maximum ≥ 30 °C)
- Trópusi éjszakák számának növekedése (napi minimum ≥ 20 °C)
- Hőhullámos napok számának növekedése (napi középhőmérséklet > 25 °C)
- Átlagos napi hőingás növekedése (napi maximum és minimum különbsége, °C)
- Éves csapadékmennyiség csökkenése

- Csapadékos napok számának csökkenése (napi csapadékösszeg ≥ 1 mm, %)
- Átlagos napi csapadékosság növekedése (csapadékos napok átlagos csapadéka, mm/nap)
- Max. száraz időszak hosszának növekedése (leghosszabb időszak, amikor a napi csapadékösszeg < 1 mm, nap)
- Max. nedves időszak hosszának változása (leghosszabb időszak, amikor a napi csapadékösszeg ≥ 1 mm, nap)
- 20 mm-t elérő csap. napok számának növekedése (napok száma, amikor a napi csapadékösszeg ≥ 20 mm, nap)
- Felszíni vizek átlaghőmérsékletének lassú növekedése
- Csapadék évszakos eloszlásának változása
- Megnövekedett UV sugárzás, csökkent felhőképződés
- Felhőszakadási (viharos időjárási) események számának és intenzitásának növekedése
- Villámárvíz előfordulási gyakoriságának és intenzitásának növekedése
- Árhullámok gyakoriságának és intenzitásának növekedése
- Belvíz kialakulásának gyakoriságának növekedése
- Vízkészletek csökkenése (vízfolyások nyári kisvízi készletének csökkenése, tavak alacsony vízállású időszakainak gyakoribbá válása, felszín alatti vízkészletek csökkenése)
- Aszály gyakoribb előfordulása
- Tömegmozgás gyakoribb előfordulása
- Erdőtüzek gyakoriságának növekedése

Megfigyelt meteorológiai adatok forrásai:

A CARPATCLIM projekt honlapján fellelhető múltbeli időjárási adatok térképes formában megtekinthetők Magyarországra vonatkozóan. Az alkalmazásban visszakereshetők napi, havi, éves és többéves átlagos adatok 37 éghajlati indikátorra vonatkozóan.

A projekt térképes alkalmazásának honlapja: www.carpatclim-eu.org/pages/atlas/
A projekt letölthető adatbázisa: www.carpatclim-eu.org/pages/download/

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság holnapjáról letölthető információk:

- csapadékadatok: http://hidromet.vizugy.hu/csap/csap_idosor.aspx
- levegőhőmérsékleti adatok: http://hidromet.vizugy.hu/legho/leghoadat.aspx
- relatív páratartalom: http://hidromet.vizugy.hu/relpara/relpara_adat.aspx
- széladatok: http://hidromet.vizugy.hu/szel/szeladat.aspx

- talajadatok: http://hidromet.vizugy.hu/talaj/talajadat.aspx
- térképek: http://hidromet.vizugy.hu/terkep/terkepadat.aspx

Egyéb források:

- FORESEE adatbázis közép-Európai éghajlatra az 1951-2100 időszakra http://nimbus.elte.hu/FORESEE/
- A NATéR adatbázisa: http://nater.mfgi.hu/hu

Zöld stratégiák

Kecskemét Megyei Jogú Város zöld átállással kapcsolatos tennivalóit több stratégiai dokumentum és akcióterv is elemezte már korábban. Ezek:

- Kecskemét Integrált Településfejlesztési Stratégiája (2017.)
- Kecskemét Megyei Jogú Város fenntartható energia- és klíma akcióterve (SECAP) (2020. május 14.)
- Kecskemét város klímastratégiája (2021. március 16.)
- Kecskemét Megyei Jogú Város környezetvédelmi program cselekvési terve 2020-2025
- Bács-Kiskun megye klímastratégiája 2018-2030
- Bács-Kiskun megye fenntartható energia és klíma akcióterve 2018-2030

5.5.1.2 Célok megfogalmazása és rendszerezése

A városi zöld átállás stratégiai célja - az EU 2050-re elérendő karbonsemlegességi elvárása és a három városi- zöld átállást is megalapozó – klímastratégia és akcióterv, valamint környezetvédelmi program alapján az, hogy 2030-ig 40%-kal csökkentse a város a CO2 kibocsátását.

Miután Kecskemét városa a környezetileg érzékeny (rossz vízháztartású homoktalajok, évtizedek óta süllyedő talajvízszint, szárazodás) és a klímaváltozás hatásainak egyik leginkább kitett Duna-Tisza-közi Homokhátság legnagyobb települési központja, ezért elemi érdeke és kötelessége, hogy a tervezett klímavédelmi beavatkozásaival csökkentse az emberi tevékenységből származó, s a város területéről a légkörbe jutó üvegházhatású gázainak kibocsátását. Kecskemét célja, hogy a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségéhez (Covenant of Mayors) történő csatlakozásból adódó elvárásoknak megfelelően – a 2012-esbázisévhez képest – 2030-ig 40%-kal csökkenti CO2 kibocsátását az ún. Covenant ágazatokban (Önkormányzati épületek, berendezések/létesítmények; Szolgáltató /nem önkormányzati/ épületek, létesítmények; Lakóépületek; Közvilágítás; Közlekedés /önkormányzati flotta, tömegközlekedés, magáncélú és kereskedelmi szállítás/).

Az FVS öt stratégiai célja közül az egyik a „Klímatudatos város”.

Kecskemét városa fejlesztései során figyelembe veszi természeti környezete teherbíró képességét, a nyersanyagokkal, erőforrásokkal és energiahordozókkal hatékonyan és takarékosan bánik. Figyel az értékes épített és természeti környezetének megóvására, a jó termőhelyi adottságú mezőgazdasági területeinek, vízbázisainak és zöldfelületeinek védelmére. A gazdaság- és településfejlesztése során egyre nagyobb arányban veszi igénybe a megújuló erőforrásokat.

A „Klímatudatos város” stratégiai cél alá besorolt tematikus célok kapcsolódnak legszorosabban a zöld átállási beavatkozásokhoz:

- Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet erősítésének támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása.
- Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, a fenntartható zöldfelület- és vízgazdálkodás feltételeinek javítása.
- Környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése.
- Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése.

Ugyanakkor a zöldítés szinte minden tematikus célhoz és ahhoz tartozó beavatkozáshoz horizontális jelleggel kötődik.

5.5.1.3 A zöld fejlesztések beavatkozási területeinek meghatározása

A rugalmas alkalmazkodási megközelítés, amely az alábbi elemekből áll össze:

- Prioritást élveznek azok az alkalmazkodási intézkedések, melyek már rövidtávon is hasznokat eredményeznek:
  - „No regret” (megbánás nélküli) opciók: olyan intézkedések, melyek a jelenben is kifizetődők, mert nettó társadalmi-gazdasági hasznokkal járnak, és melyek a jövőben is kifizetődők lesznek, függetlenül az éghajlatváltozás mértékétől. Példa erre az olyan kockázatok kezelése, melyek már most is problémát okoznak, pl. ha a gátak már a jelenlegi árvízszinttel sem képesek megbirkózni.
  - „Low regret” opciók: intézkedések, melyek költsége viszonylag alacsony és melyek jövőbeli várható hasznai, figyelembe véve a várható változást az éghajlati körülményekben, magas. Ezek tipikusan nem infrastrukturális, hanem puha intézkedések.
  - „Win-win” (mindenki nyer) opciók: olyan intézkedések, melyek klímakockázatot csökkentő hatása megfelelő, ugyanakkor más társadalmi, gazdasági, környezeti hasznokkal is járnak, pl. vízveszteség csökkentése a mezőgazdaságban, emberi egészség vagy biodiverzitás védelme.

- Rugalmas alkalmazkodás/adaptív menedzsment: Az adaptációs intézkedéseknek rugalmasnak és nyílt végűnek kell lenniük, különösen a hosszú élettartammal rendelkező infrastrukturális beruházások esetében. E flexibilis megoldások lehetővé teszik a későbbiekben további adaptációs intézkedések beépítését a projektbe. Az éghajlatváltozással összefüggésben a bizonytalanság egyik kulcseleme a hatások nagyságrendjéhez kapcsolódik. Az idő előrehaladtával (a jobb adatoknak és modellezésnek köszönhetően is, de elsősorban a megfigyelhető változások miatt) ez a bizonytalanság csökken. Emiatt hasznos lehet az adaptációs döntések egy részének elhalasztása egy olyan időre, amikor a bizonytalanság mértéke kisebb. Ez akkor lehetséges, ha a választott adaptációs megoldás flexibilis. Ilyen módon csökkenthető az adaptációs intézkedésekkel összefüggő kockázat és az intézkedés költsége is egyben. Flexibilis megoldásra példa az olyan gátak építése, melyek szükség esetén a későbbiek során megmagasíthatók.
- Robusztus megoldások, melyek számos különféle éghajlatváltozási forgatókönyv megvalósulása esetén elfogadható eredményt biztosítanak: e megoldások azon a felismerésen alapszanak, hogy egy adott forgatókönyvre megalkotott alkalmazkodási megoldás nem feltétlenül jelent jó, vagy akár elfogadható megoldást más (az optimalizáció során esetleg nem vizsgált) forgatókönyvek esetében. Példa robusztus megoldásra a víztározás, mely szélsőséges csapadékos időszakban tárolni tudja a többlet vizet, ezzel megakadályozva az épített környezet elárasztását, aszályosabb időszakban pedig a tárolt víz felhasználható.
- A beruházás élettartama során szükséges a folyamatos nyomonkövetés. Ez elsősorban az intézkedések hatásosságának és hatékonyságának nyomonkövetésére és értékelésére szolgál, azonban további kérdéseket vethet fel, pl. hogy a célok megfelelően kerültek-e meghatározásra, vagy a helyzetelemzés megfelelő volt-e. A folyamatos nyomonkövetés a beruházás működtetőjének információt szolgáltathat arról, hogy szükség van-e a meghozott adaptációs intézkedések módosítására.
- Hangsúlyozni kell a nem infrastrukturális megoldásokat, melyek költsége alacsony és melyek reverzibilis és flexibilis megoldásokat kínálnak arra az időszakra, amíg nem áll rendelkezésre több információ arról, hogy milyen beruházási megoldásokat lenne érdemes alkalmazni:
    - Biztosítás: Az éghajlatváltozással összefüggő kockázatok kezelésének egyik módja a biztosítás kötése, mely piaci alapon működik. A biztosítás az egyéb megoldások alternatívája is lehet, vagy azokkal kombinálva is alkalmazható.
    - Kockázatközösség: A nem piaci alapon működő kockázatközösség, mint amilyen a társadalombiztosítás, szintén potenciális megoldást jelenthet. Ez a megoldás a

biztosításhoz hasonlóan alkalmazható az egyéb alternatívák helyett, illetve azokat kiegészítve, a reziduális (az adaptációs intézkedés végrehajtása után megmaradó) kockázat kiküszöbölése érdekében. Kockázatközösségek létrejöhetnek területi alapon (pl. regionális szinten) vagy szektor alapon is.

- Puha intézkedések: ezek olyan nem-beruházási megoldások, mint például a viselkedési mintákon történő változtatás, az üzemeltetésben történő változtatás, vagy az információnyújtás és tájékoztatás. Közlekedési infrastruktúra beruházásoknál például kombinálni lehet beruházási és puha megoldásokat. Adott esetben, ha egy infrastruktúra éghajlati tényezőktől való megóvása túlságosan költséges, pl. ha a szélsőséges csapadékesemények által okozott villámárvíz elvezetése költséges lenne egy út esetében, akkor lehet olyan döntést is hozni, hogy az utat a villámárvíztől nem kell megvédeni. Ebben az esetben ez a döntés az út néhány évente történő elárasztását eredményezi várhatóan. Ugyanakkor lehetséges, hogy a tájékoztatás az útlezárásról, a forgalomelterelés költsége (puha megoldások) olcsóbbak, mint az alternatív beruházási megoldás lett volna.

A rugalmas alkalmazkodás mögött az a feltételezés húzódik meg, hogy míg van olyan bizonytalanság, melyek kiküszöbölhetetlen, van a bizonytalanságnak egy olyan eleme, amely az idő múlásával csökken/csökkenthető, pl. jobb adatok, fejlettebb modellek, az éghajlatváltozás kutatásának fejlődése, illetve több rendelkezésre álló információ és megfigyelés által. Ezért megoldást jelenthet az, ha az adaptációs döntések előtérbe helyezik az olyan intézkedéseket, melyek rövidtávon hasznosak, ugyanakkor rugalmasságot biztosítanak további jövőbeli adaptációs intézkedések számára amikorra a bizonytalanság mértéke csökken és ezért jobb döntések hozhatók.

A rugalmas alkalmazkodás feltételeinek minél szélesebb körű fejlesztése érdekében az FVS-ben tervezett beavatkozások zöld szempontú elemzését és „zöldítési” javaslatait a 7.3. fejezetben lévő táblázat részletezi.

5.5.1.4 A zöld átállás kidolgozásának szervezeti kérdései és ütemezése

Szervezeti keretek

Kecskemét MJV zöld átállásnak eredményes megvalósítása, a célok teljesítése jelentős mértékben függ a végrehajtásért felelős intézményi és szervezeti formák hatékonyságától. Kiemelt jelentőségű, hogy átlátható, egyértelmű felelősségi-, feladat- és hatáskörök mentén, hatékony és mérhető módon tegyen eleget Kecskemét a következő évtized éghajlatváltozási és környezetszennyezésikihívásainak. Ehhez szükséges a kapcsolódó tevékenységek folyamatos áttekintése, ellenőrzése és monitorozása.

Kecskemét MJV Önkormányzata szervezi a város helyi közügyeit, valamint a helyben ellátja a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben (a továbbiakban: Mötv.) és az ágazati törvényekben meghatározott kötelező és önként vállalt feladatokat. Ennek keretében a Közgyűlés és szervein (Polgármester, a Közgyűlés Bizottságai, a Polgármesteri Hivatal, a Jegyző) keresztül szervezi a város – természeti és épített környezetének – tervszerű fejlesztésével és védelmével, a településrendezéssel és üzemeltetéssel, valamint a lakossági közszolgáltatások (pl. egészségügyi alapellátás, szociális alapszolgáltatások, gyermekjóléti szolgáltatások, kulturális szolgáltatás) biztosításával és fejlesztésével kapcsolatos feladatokat.

A városfejlesztés általános keretfeltételeinek és fő irányainak a meghatározása (pl. különböző fejlesztési tervek és koncepciók elfogadása) a Közgyűlés feladata. Kecskemét Megyei Jogú Város stratégiai dokumentumaiban, így a település klímastratégiai dokumentumában megfogalmazott fejlesztési programjainak és intézkedéseinek megvalósításában Kecskemét MJV Polgármesterén és Közgyűlésén kívül, annak bizottságai, szakterületi tanácsnoka (fenntarthatósági és környezetvédelmi ügyekért felelős tanácsnok), az önkormányzat intézményei, a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei és az önkormányzati tulajdonú vállalkozások egyaránt érdekeltek és érintettek.

Stratégiai irányítási szint

Kecskemét MJV Önkormányzatának szervezeti hierarchiájában fontos szerepe van a polgármesternek, aki szervezi a településfejlesztést és a közszolgáltatásokat, biztosítja az önkormányzat demokratikus működését. Tevékenységével hozzájárul Kecskemét MJV fejlődéséhez, az önkormányzat szervei munkájának hatékonyságához. Felelős a közgyűlés döntéseinek végrehajtásáért, ennek során köteles a stratégiák és fejlesztési programok által meghatározott feladatokat ellátni, valamint döntésre előkészíteni a szükséges ügyeket. A polgármester a közgyűlés döntései szerint és saját hatáskörében irányítja a hivatalt, önkormányzati, valamint az államigazgatási feladat- és hatásköreit a hivatal közreműködésével

látja el. A **Polgármester** a **Jegyző** javaslatainak figyelembevételével meghatározza a hivatal feladatait az önkormányzat munkájának a szervezésében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában.

A Közgyűlés feladatainak eredményes megvalósítása érdekében – a kölcsönös érdekek alapján – együttműködik a megyei önkormányzattal, más települési önkormányzatokkal, hazai és külföldiszervezetekkel, továbbá az illetékességi területén működő települési nemzetiségi

önkormányzatokkal, önkormányzati szövetségekkel, egyetemekkel, kutatóintézetekkel, szakmai és civil szervezetekkel.

A **Közgyűlés** a fenntarthatósági és környezetvédelmi ügyek felügyeletére Tanácsnokot választott, aki felügyeli a város környezet- és természetvédelmi helyzetével kapcsolatos ügyeket, kiemelt figyelemmel a fenntarthatósági szempontokra. A Tanácsnok feladatkörében a Polgármester megbízása alapján képviselheti az önkormányzatot, a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységeinek vezetőitől feladatkörükbe tartozó ügyekben információkat kérhet, valamint írásban véleményezi a feladatkörébe tartozó közgyűlési előterjesztéseket, ebben a körben előterjesztést készíthet, továbbá figyelemmel kíséri a feladatkörével összefüggő közgyűlési döntések végrehajtását.

Kecskemét MJV Közgyűlésén kívül az uniós projektek benyújtásában, szakmai feladatok (pl. klíma- és környezetvédelem, településfejlesztés) ellátásában (döntés, előkészítés, véleményezés, javaslattétel, ellenőrzés), illetve a városi stratégiai dokumentumaiban és fejlesztési programjaiban, terveiben (pl. Klímastratégia) foglalt célok és projektek megvalósításában kiemelt szerepet töltenek be állandó bizottságai (6 db). Ezen belül is meghatározó feladata van a jelen projektben bemutatott szakterületet érintően a **Környezetvédelmi, Városrendezési és Agrár Bizottságnak** (KVAB), amely előkészíti és véleményezi a közgyűlés elé kerülő környezetvédelmi témájú ügyeket, valamint javaslatot tesz és kezdeményezi az önkormányzat nevében a szakterületét érintően a környezetvédelmi, városrendezési források biztosítását, illetve az egyéb támogatások elnyerése céljából az önkormányzat, illetve külső szervezetek vagy személyek által benyújtandó pályázatokat.

Meghatározó szerepe lehet bizonyos szakmai kérdések tekintetében a **Városüzemeltetési és Fejlesztési Bizottságnak** (VFB) is, amely elsősorban a városi fejlesztési és városüzemeltetéssel összefüggő feladatokkal és az azt szolgáló fejlesztések előkészítésével, véleményezésével és javaslattételével foglalkozik. Emellett a város jövőjét meghatározó stratégiai kérdésekben, valamint a település fejlődését érintő országos és megyei fejlesztési tervekkel, koncepciókkal kapcsolatos önkormányzati vélemény kialakításában, továbbá a szükséges fejlesztési forrásokkal összefüggő feladatok miatt, az érintett projekt megvalósításában a **Városstratégiai és Pénzügyi Bizottság** (VPB) is érintett.

Végrehajtási szint

A Polgármesteri Hivatal Kecskemét MJV Közgyűlésének szerve. A hivatal irányítását a Polgármester – a közgyűlés döntései szerint és saját hatáskörben – látja el. A hivatal vezetője a Jegyző, aki gondoskodik az önkormányzat működésével kapcsolatos feladatok ellátásáról, rendszeres kapcsolatot tart a Közgyűlés tisztségviselőivel, a bizottságok elnökeivel, a Tanácsnokokkal és a Képviselőkkel. A városvezetés Kecskemét MJV Önkormányzata elképzeléseit, a Polgármesteri Hivatal alaptevékenységeit, valamint az adott szakterületeketérintő döntések előkészítésének és a meghozott döntések végrehajtásának koordinációját a hivatal belső szervezeti egységein (irodák, osztályok, csoportok, jegyzői titkárság) keresztül érvényesíti.

A zöldítési, klíma, környezetvédelmi feladatok végrehajtása kapcsán, a Polgármesteri Hivatal több szervezeti egysége, így a Városstratégiai Iroda, a Mérnöki Iroda irányítása alatt működő osztályok (Gazdálkodási Osztály, Pályázatkezelési és Közbeszerzési Osztály, Várostervezési Osztály, Városüzemeltetési Osztály) is érintett.

A Városstratégiai Iroda feladata a stratégiai dokumentumok előkészítése, a fejlesztések rendszerbe szervezése, a városfejlesztési feladatok végrehajtása és folyamatos ellenőrzése, a szükséges intézkedések kidolgozása. Az iroda szakmai kapcsolatot tart a várospolitika, városstratégia kialakításáért, megvalósításáért felelős vezetők, képviselők és a közgyűlés bizottságai között, továbbá koordinálja az európai uniós projektekkel kapcsolatos közbeszerzési, műszaki, pénzügyi feladatokat. Az irodán belül a Gazdálkodási Osztály elsősorban a projektek megvalósításához kapcsolódó pénzügyi feladatok előkészítését és megvalósítását koordinálja, míg a Pályázatkezelési és Közbeszerzési Osztály a pályázatok generálásával és a különböző projektek megvalósításával kapcsolatos projektmenedzseri

feladatokat látja el.

A Mérnöki Iroda látja el a településrendezést és településüzemeltetést érintő főépítészi, mérnöki típusú feladatokat, ezen belül is szerepet vállal a településfejlesztéssel és -rendezéssel, továbbá az épített környezet alakításával és védelmével kapcsolatos döntések előkészítésében, valamint közreműködik a városüzemeltetéssel, a tömegközlekedéssel, a kommunális, vízügyi igazgatással, természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati feladatok ellátásában. Az iroda irányítása alatt a Várostervezési Osztály a beruházásokhoz kapcsolódó városfejlesztési és rendezési feladatok mellett ellátja a zöldfelület-gazdálkodás feladatainak szakmai megalapozását és módszertani irányítását.

A Városüzemeltetési Osztály többek között előkészíti a városüzemeltetéssel kapcsolatos döntéseket, szervezi és biztosítja döntések végrehajtását, ellátja a közműfejlesztési feladatokat

és közreműködik a közösségiközlekedéssel, a kommunális, vízügyi igazgatással kapcsolatos feladatok ellátásában.

A Hatósági Iroda a közigazgatási hatósági ügyek közül ellátja az adóigazgatási, általános igazgatási, szociális, gyermekvédelmi és lakásügyi feladatokat. Intézi a birtokvitás, a szabálysértési végrehajtási, anyakönyvi és hagyatéki ügyeket.

A zöld átállás lebonyolításához és a zöldítési feladatok ellátására jelenleg nem áll rendelkezésre teljeskörűen a szervezeti és humánerőforrás háttér. Javasolt egy önálló csoport vagy osztály létrehozása, de legalább egy zöld fejlesztésben szakavatott munkatárs, referens foglalkoztatása. Amennyiben ez nem valósul meg, akkor a továbbiakban is a Városüzemeltetési Osztály képviselheti ezt a szakterületet., amely ellátja az előzetes környezeti hatástanulmányok, felülvizsgálatok, egyéb környezetvédelmi dokumentációk szakhatósági véleményezésével kapcsolatos jogszabályban előírt feladatokat, továbbá kapcsolatot tart a környezetvédelmi központi igazgatást ellátó intézményekkel, minisztériummal, képviselőkkel. Természetesen a fejlesztési feladatok magas szintű végrehajtása érdekében, ha szükséges a Polgármesteri Hivatal más szervezeti egységei is szerepet vállalhatnak, illetve az önkormányzat számít a tulajdonában lévő gazdasági társaságok, intézmények és szervezetek, továbbá külső szakértők munkájára is. A program megvalósítását, a város irányítói a legszélesebb települési együttműködésben, vállalkozások, oktatási és kutatás-fejlesztési intézmények, valamint a civil szervezetek bevonásával kívánják megvalósítani.

Partnerség a zöld átállás végrehajtása során

Kecskemét klímastratégiájához készült partnerségi és kommunikációs terv alapján a zöld átállás partnersége kiépíthető, amely a helyi lakosság, érdekképviseletek, társadalmi szervezetek és vállalkozások tervezésbe való bevonásának részleteit tartalmazza. A partnerségi tervhez kapcsolódik egy kommunikációs terv is, amely tartalmazza a hatékony bevonáshoz szükséges kommunikációs csatornák és eszközök javasolt felhasználását. A stratégia elkészítésénél használt és bevált kommunikációs tevékenységek elsősorban a klímastratégia részvételi tervezésen alapuló megvalósulását szolgálták. A zöld átállás végrehajtásához folytatni javasolt a stratégiaalkotásnál használt kommunikációs csatornákat, a zöld átállás megvalósítása folyamán javasolt a folyamatos partnerség biztosítása.

Lakossági kérdőív

Szakemberek a helyi szervezetek képviselőivel közösen határozzák meg a jellegzetesen kecskeméti kihívásokat, a lakosság körében pedig kérdőívekkel mérik fel a városi igényeket. A legfőbb cél a kecskeméti lakosok bevonása, aktív részvételük elérése, első lépésként a lakosok

véleményének, tapasztalatainak, javaslatainak feltérképezése és megismerése kérdőíves formában.

Szakmai workshop

A műhelymunkában elsősorban az önkormányzati szakterületek, városi intézmények, civil szervezetek, helyi nagyvállalatok képviselői, vezetői vesznek részt, és a közös gondolkodás során feltárták a zöld (klíma, fenntarthatósági) szempontból leginkább megoldásra váró problémákat, akadályokat, gyengeségeket. Ennek eredményeképpen jön létre a „Problémafa", amely jól szemlélteti, hogy hol van szükség fejlesztésre, változtatásra. Ezt követően minden résztvevő elmondhatja, hogy miben látja a megoldást, milyen intézkedésekre lenne szükség ahhoz, hogy elinduljon a folyamat, amely egy élhetőbb Kecskemétet eredményez

Weboldal – https://zoldkecskemet.hu/

A klímastratégia projekt egyik alapelemeként elindult a zoldkecskemet.hu weboldal, amely alkalmas felület a továbbiakban a város zöld átállás céljainak, tevékenységeinek bemutatására. A weboldal az az elsődleges felület, ahonnan a helyiek első kézből értesülhetnek Kecskemét zöldítésével kapcsolatos információkról.

Közösségi média - Facebook kampány

A facebook kampány sorozat elsődleges célja, hogy a városban élőkhöz és dolgozókhoz eljuttasson aktuális, sürgős információkat.

Hirdetési felületek

A város közterületein lévő önálló reklámhordozó építmények, falfelületek, tömegközlekedési eszközök alkalmasak lehetnek a zöldcélokra való figyelemfelketés.

Szemléletformáló események

Közterületen és közintézményekben közösségi rendezvények szervezése zöld tematika mentén.

A zöld átállás ütemezése

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia keretein belül megtervezett zöld átállás menetrend a zöld átállás stratégia tartalmi elemeinek időbeli ütemezését és a végrehajtás eszköz és intézményrendszerének átalakítását tartalmazza. A stratégiai akciók és a velük járó változtatások sikeres megvalósításának feltételei közé tartozik a támogató szervezeti struktúra és humánstratégia. A zöld átállási menetrend javasolt lépéseit 13. számú táblázat foglalja össze.

13. táblázat: A zöld átállási menetrend javasolt lépései

MÉRFÖLDKŐ	FELADAT/CÉL	EREDMÉNY	HATÁRIDŐ
Világos jövőkép/stratégiai cél megfogalmazása	Városi CO_2 kibocsátása 2030-ra 40%-kal csökken	Az FVS önkormányzati képviselő testületi döntéssel való elfogadásával (beleértve a zöld átállás menetrendet is) a jövőkép is elfogadottá válik.	2022. december
A stratégiai cél szerinti tematikus célok, beavatkozások projekt szintű lebontása. A projektek zöldítési elemeinek számbavétele.	Az egyes szakági, önkormányzati tematikus feladatokra meghatározott célindikátorok betartásával kell tervezni kell zöldítési célértékeket.	A beavatkozások zöldítési elemeinek számbavétele az FVS keretében megtörténik. A projektek zöld elemeinek azonosítása az egyes projektgenerálás, projekttervezés során készül el.	2022. decembertől folyamatosan 2027-ig

MÉRFÖLDKŐ	FELADAT/CÉL	EREDMÉNY	HATÁRIDŐ
Hatás és kockázatelemzés	A projektek zöldítési célértékeihez tartozó hatásokat, elmaradása esetén a kockázatokat mérlegelni kell.	A projekttervezés során szükséges tervezni.	2022. decembertől folyamatosan 2027-ig
Pénzügyi terv	A zöldítési elemek pénzügyi vonzatát is kalkulálni szükséges.	A projekttervezés során szükséges tervezni.	2022. decembertől folyamatosan 2027-ig
A megfelelő szervezet megtervezése	a döntéshozatali rendszer és a hatáskörök esetleges átrendezése, a vezetési módszerek szükséges változtatása, a rugalmas megoldások elősegítését	Új zöld osztály kialakítása. Ennek hiányában a Városüzemeltetési osztályon belül új zöld csoport vagy zöld munkatárs alkalmazása.	2023. folyamán
Projektvégrehajtás	Pályázat vagy más forrásból történő végrehajtás esetén a zöld célértékek betartatása, időközi ellenőrzése, majd folyamatos monitoringja	Elengedhetetlen a munkatársak aktív, kreatív részvétele, az ötletek, javaslatok összegyűjtése és beépítése a stratégiai folyamatokba	2023-2027 (2030)
Monitoring rendszer kiépítése és működtetése	Az indikátorok előállításához szükséges bemenetiadatok előállítása és rendszerbe szervezése	FVS szerinti kötelezően megadott és kötelezően elvárt, a város által felkínált indikátorok nyomon követése és jelentések	2023-2027 (2030)
Átfogó megvalósítási terv készítése a fenti feladatokat	Erre szolgál a zöld finanszírozási keretrendszer	Az FVS kézikönyv szerint elkészítendő. Javasolt tartalomjegyzékét beillesztettük.	2024-ig

5.5.2 Digitális átállás menetrend

5.5.2.1 Előkészítés

Magyarország **versenyképességének további erősödése a digitalizáción múlik**, ezért minden eszközt meg kell ragadni annak érdekében, hogy a magyar gazdaság, társadalom minél nagyobb arányban részesedjen a digitalizáció előnyeiből. A digitális transzformáció kérdése a klímavédelemhez hasonlóan vált kiemelt és mostanra önálló területté.

A bennünket körülvevő elektronikus eszközök napjainkban fokozatosan intelligenssé válnak, amennyiben – a digitális technológia és az 1993-tól mindenki számára elérhetővé tett publikus internet segítségével – képessé válnak az egymással való kommunikációra, akár közvetlen emberi beavatkozások nélkül is. Ebben az új, folyamatosan kiterjeszkedő technológiai környezetben a gazdaság elkerülhetetlen módon alakul át tudás- vagy információalapú gazdasággá, míg társadalmunk információs társadalommá.

Az új információs technológia mostanra az élet minden területét áthatotta, **a digitális átalakulás** (*Digital Transformation – DX*) **mértéke** 90 százalék feletti a szolgáltató szektorban, de mostanra bőven 50 százalék feletti az olyan ágazatokban is mint a mezőgazdaság.

A továbbiakban a digitális átállás szempontjából fontos beavatkozási területek a Lechner Tudásközpont által publikált okos város stratégia módszertanban[10] meghatározott okos város alrendszer kategóriákat figyelembe véve kerülnek bemutatásra.

5.5.2.1.1 OKOS MOBILITÁS (SMART MOBILITY)

Kecskemét gazdasági és logisztikai szerepkörének erősödése, az ipari termelés növekedése, a foglalkoztatás bővülése, a város vonzáskörzetének kiterjedése, az ingázók számának növekedése miatt, valamint – az általános jólét emelkedésével és az emberek elkényelmesedésével – **a helyi mobilizációs igény robbanásszerűen nőtt**:

- Kecskeméten 2019-ben 1000 főre 436,8 gépkocsi jutott, amely a megyei jogú városok rangsorában a 3. helyet jelenti;
- nem véletlen, hogy a személygépkocsival munkahelyükre közlekedők aránya is folyamatosan nőtt az elmúlt években és már meghaladja az 56%-ot.

Kecskemét Fenntartható Városi Mobilitási Tervének (SUMP) készítése keretében 150 mérőponton[11] elvégzett közúti és közösségi közlekedési keresztmetszeti adatgyűjtés, illetve

[10] *Okos város fejlesztési modell módszertani útmutató (2017)*
http://lechnerkozpont.hu/doc/okos-varos/okos-varos-fejlesztesi-modell-modszertani-utmutato-20171130.pdf

[11] *A mérési terv szerint a 150 mérőponton belül 120 keresztmetszetben mérték fel a közúti forgalmat, 53 keresztmetszetben a kerékpáros forgalmat, 15 keresztmetszetben a gyalogosok forgalmát, 13 keresztmetszetben a*

forgalmi modellezés, valamint a város közigazgatási határán belül található állami közutak mérőponti éves adatai[12] alapján **a településen regisztrált gépjárművek számának növekedése 2014 és 2019 között meghaladta a 28,5%-ot**. **A forgalombővülés** az országos közúthálózati elemeken **éves szinten közel 4%-os** volt.

A Kecskemétre bejáró **napi ingázók számának 150%-os növekedése** (a 2011-es 14.000 főről 2023-ban 20.000 főre) a Belváros, az iparterületek és a sűrűn lakott lakótelepek esetében folyamatos parkolási kihívásokat jelent (pl. szűkülő parkolókapacitás, zöldfelületek terhére kialakított felszíni parkolók, zöldfelületeken történő parkolás, hiányzó városszéli P+R parkolók).

Az elmúlt években a város közlekedési rendszerében tapasztalható folyamatok, ezen belül a növekvő gépjármű forgalom, a parkolási nehézségek, a közlekedési balesetek viszonylag magas száma (2018-ban: 969 db), valamint a gépjárműforgalommal is összefüggésbe hozható levegőszennyezés hatására a Belvárosban **forgalomcsillapító és a közösségi közlekedésre jobban építő, az optimalizációt célzó megoldások** bevezetése vált szükségessé. Ennek keretében **valósultak meg** pl.

- 2014-ben 25 db soros hibrid (2020-ban 45 db EURO 6-os dízel) autóbusz beszerzése és összesen 44 db útvonalon való forgalomba állítása;
- 2015-ben egy komplex forgalomirányítási és utastájékoztatási rendszer, melynek feladata a közösségi közlekedésben résztvevő járművek operatív irányítása, valamint a valós idejű adatok alapján, az utazóközönség tájékoztatása
- 2016-ban egy intelligens parkolási rendszer, amely – a Nemzeti Smart City Technológiai Platformhoz kapcsolódva – valós idejű parkolóhely-foglaltsági adatokat szolgáltat a közlekedők és az üzemeltetők részére.
- 2022-re egy, a vasúti, városi tömegközlekedési, valamint a kerékpáros és gyalogos közlekedést támogató intermodális közlekedési csomópont tervének kidolgozása és a Kecskeméti Közlekedési Központ létrehozása.

A forgalomcsillapításnak ugyancsak meghatározó eleme kell, hogy legyen a jövőben sebességkorlátozások (sebességmérés) bevezetése a Belváros több pontján, a közösségi közlekedés feltételrendszerének további fejlesztése.

A folyamatos gépjárműáramlás biztosítása, a közlekedésbiztonság erősítése, valamint a környezet- és klímavédelmi célok biztosítása érdekében

közforgalmú közlekedési járművek utasszámát (folthatásvizsgálattal) és végül 25 keresztmetszetben végezték el az Izsáki úti szimulációhoz szükséges közúti, kerékpáros és gyalogos áramlatok felmérését.

[12] Kecskemét közigazgatási határán belül, az állami fenntartású utak esetében a Magyar Közút NZrt., több mint 50 db mérőpont adatait biztosítja évről-évre.

- **megfelelő közlekedési keresztmetszeteket kell biztosítani** (ahol szükséges, dinamikus buszsávok kialakításával),
- **forgalomtechnikai korszerűsítésekre és aktív forgalomirányításra van szükség** a kompakt város elvének előtérbe helyezésével,
- **egy új, intelligens megoldásokat alkalmazó városi parkolási struktúra kialakítása szükséges**, melynek központi elemét képezi a parkolóházak, a mélyparkolók, a városszéli P+R rendszerek, valamint a helyi közösségi közlekedés fejlesztése, illetve a belvárosi felszíni parkolás visszaszorítására (pl. a szabályozási és díjfizetési kérdések áttekintésével),
- **előtérbe helyezendők a lágy közlekedési módok**, továbbá – a közösségi közlekedés és az elektromobilitás fejlesztésével – erősítendő a fenntartható városi mobilitás,
- egyidejűleg **javítandók az alternatív közlekedési formák használatához szükséges infrastrukturális és (digitális) szolgáltatási háttérfeltételek**.

5.5.2.1.2. OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY)

Kecskemétnek kiemelten figyelembe kell vennie a digitalizációs a trendeket, hiszen a város gazdasági szerkezetének több pólusúvá kell válnia, javítania kell a térség munkaerőpici igényeinek kiszolgálását, a közigazgatási, kulturális, innovációs központi szerepkörét. Mindemellett a digitalizáció kiválóan szolgálhatja a hagyományos térségi feladatok ellátását, mint például a vidéki és tanyás térségek fejlesztése, a klímaváltozás hatásaira történő felkészülést, a kulturális örökség megőrzését, a mezőgazdasági, kiskerti kultúra lehetőségeinek növelését, a termelési hagyományok és élelmiszer-önellátó képesség megőrzését, a fenntartható tájgazdálkodást.

A gazdaság legnagyobb tartalékai a hatékonyság növelés területén az automatizációban és a robotizálásban vannak. A foglalkoztatottság növelése önmagában már nem képes versenyképes termelékenységbővülést eredményezni, és könnyen mozgósítható tartalékok híján már egyébként sem jelent valós opciót a gazdaság fejlesztésére. Annál is inkább, mert 2030-ig **az automatizálás Magyarországon 1 millió munkahelyre fog érdemi hatást kifejteni** a mérsékelt ütemezési forgatókönyv alapján, azaz becslések szerint, a jelenleg rendelkezésre álló technológiákkal a magyar munkaórák 49 százalékát lehetne automatizálni.

A **19. századi szemléletű gazdasági modellel nem lehet versenyezni a 21. században**, ez minden átalakulás kiindulópontja. A 21. század fogyasztója játékosságra, hálózati együttműködésre, kreativitásra, környezettudatosságra, gyors adaptációra vágyik. Az ipari társadalom igényeire kialakított városi intézmények, infrastruktúrák, hálózatok további reformjára van szükség ahhoz, hogy a digitalizáció, a fenntartható fejlődés, a körkörös gazdaság, az idősödő társadalmak igényeinek, lehetőségeinek és kihívásainak meg tudjanak felelni. A digitalizációnak ezt az intézményi reformot kell segítenie, így olyan programok, beruházások szükségesek, amelyek az

ehhez szükséges IKT és digitalizációs infrastruktúra kialakítását, valamint a személyzet, munkaerő felkészítését támogatja.

A digitális transzformáció sikere visszahat az **emberek életminőségére, az ország és a térség gazdasági teljesítőképességére, a versenyképességre.** Ma már nincs egyetlen olyan stratégia, vízió sem, amely ne az egyik legfontosabb kitörési pontként azonosítaná ennek az átmenetnek a sikerességét. Az átfogó digitális megközelítés szükségességét az is jól mutatja, hogy miközben a szűken vett IKT szektor bruttó hozzáadott értéke (GVA) Magyarországon a teljes érték mintegy 7 százalékát adta, addig a kiterjesztett – az IKT szektor által közvetlenül, illetve közvetetten indukált – hatásokat is figyelembe véve mindez már a teljes nemzetgazdasági GVA megközelítőleg 18,7 százalékát jelentette 2017-ben. Nem alaptalan az a hazai becslés, mely szerint a digitális gazdaság egésze a **közeljövőben meghaladhatja a 25 százalékot** (lásd **Digitális Megújulás Operatív Program Plusz** (DIMOP).

A digitális transzformáció kérdése európai szinten is kiemelt. Ahhoz, hogy hosszú távon és fenntartható módon biztosítani lehessen az ország jólétét és versenyképességét a**z átalakulási folyamat során Európa valamennyi polgárának, valamint valamennyi európai vállalkozásnak – méretétől vagy helyétől függetlenül – részesülnie kell a digitalizáció jelentette előnyökből,** és nem megengedhető egyes területek vagy kiszolgáltatott csoportok lemaradása, kimaradása.

A digitális átmenet is **integrált megközelítést követelő célrendszerré vált**, amelynek választ kell adnia a jelenlegi és az újonnan felmerülő globális, technológiai, biztonsági és fenntarthatósági kihívásokra, valamint **össze kell kapcsolnia az összes releváns szakpolitikát, azok dimenzióit, és ezekben érvényesítnie kell azt az előre tekintő digitális szakpolitikát**, amely megfelel a digitális transzformáció korának és az adatgazdaság növekvő szerepének.

Mindebből következően a „digitális átállás" **települési szinten sem olyan kérdés, amelyben az önkormányzati vezetőknek külön döntést kellene hozniuk**. Ez a kérdés ugyanis már eldőlt: a digitális transzformációs folyamatok települési szinten is megindultak. A kérdés, hogy ez mennyire lesz ad hoc vagy tudatosan alakított folyamat a települések életében. Továbbá a legnagyobb kérdés, hogy ennek a folyamatnak a globális versenyben vesztesei vagy nyertesei lesznek-e a magyarországi városok és vállalkozások.

Eddig is látható volt, de mostanra egyértelmű, hogy **azok az országok és társadalmak képesek lépést tartani a világ fejlődésével, amelyek az élet minden területén tudatosan alkalmazzák a digitális technológiákat és folyamatosan megújítják azokat.**

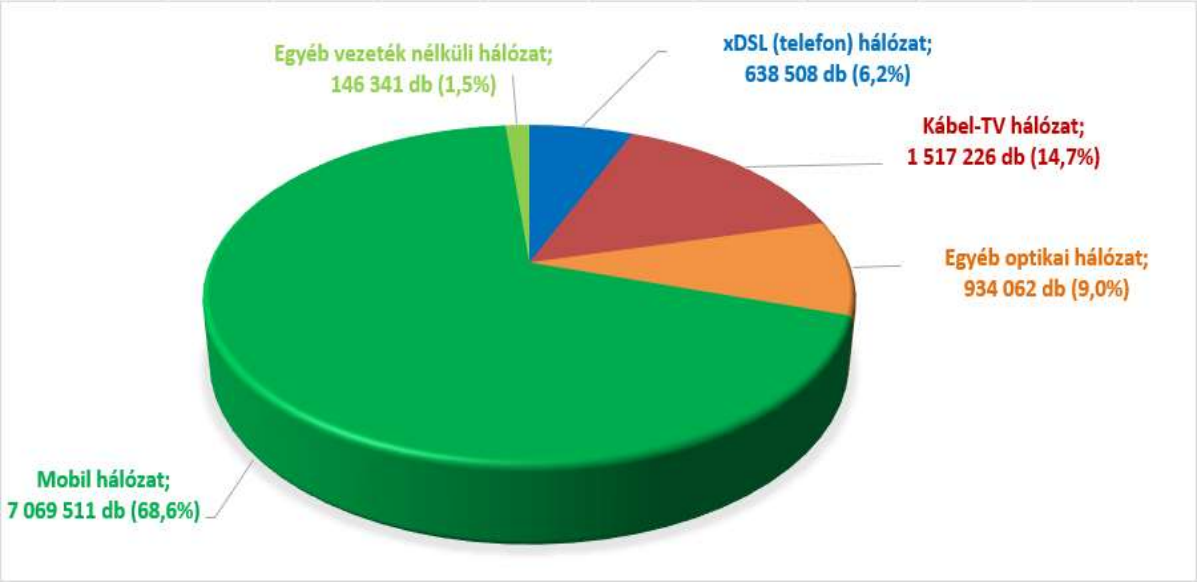
Mindezek az alábbi részletesebben bemutatott célokkal egészülnek ki.

Jó infrastruktúra, gyenge társadalmi, gazdasági hatásfokkal

A digitalizáció jelentőségét mutatja az is, hogy a kérdés számos nemzetközi versenyképességi indexben (pl. EU DESI, IMD) kiemelt mérési komponensként szerepel. Mindezekből az ország ragsorokból, illetve indexekből az látszik, hogy Magyarország digitális infrastruktúrája, technológiai felkészültsége versenyképes. Ebből a szempontból az ország ott van a ranglisták középmezőnyében. Kiemelendő, hogy a svájci IMD Gazdaságkutató Intézet adatai szerint Magyarország digitális versenyképességi mutatója évek óta jobb, mint az ország általános versenyképességi mutatója.

Kecskemétre is igazak azok az országos trendek, amely szerint az internet előfizetések száma 2018-ban haladta meg a teljes lakónépesség számát.[13] Magyarországon a több mint 10,3 millió internetelőfizetés döntő hányadát a vezeték nélküli (69,9%) – ezen belül pedig túlnyomórészt a mobil internetes szolgáltatások (68,6%) – adják. A vezetékes internet szolgáltatások (30,1%) körében meghatározó szerepe a helyi kábel-TV szolgáltatásoknak (14,7%), és az egyéb optikai hálózaton keresztül biztosított internet szolgáltatásoknak (9%) van. Ezt követően a – digitális telefonhálózatokra épülő – xDSL technológián alapuló internet előfizetések aránya mindössze 6,2%.

***8. ábra**: Magyarországi internetelőfizetések száma és megoszlása*

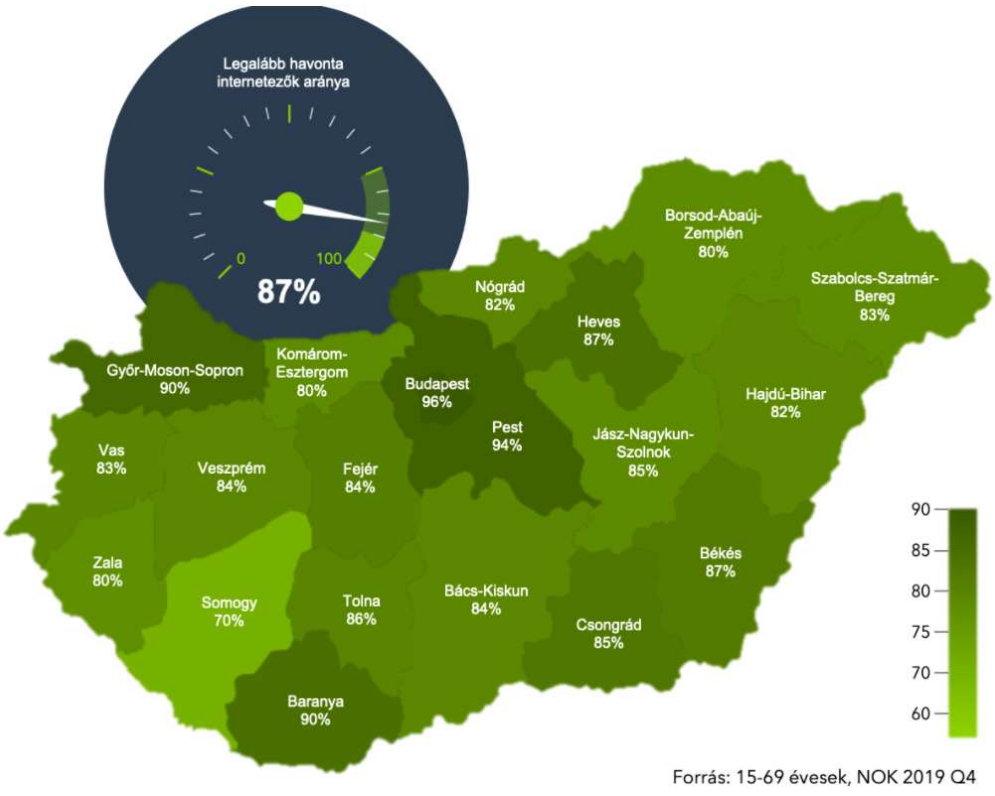

Forrás: KSH, 2020

[13] *Lásd: Magyarország lakónépessége 2018 év végén: 9 778 371 fő, az internet előfizetések száma 2018 III. negyedévben már 9 846 371 db. (Forrás: KSH, https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_wdsd003c.html)*

Tendenciaként Kecskeméten is megfigyelhető, hogy mind a vezetékes, mind a vezetéknélküli internetelőfizetések száma folyamatosan és egyenletesen növekedett az elmúlt években (átlagosan 1,2%-kal). Az internet előfizetések lassú és folyamatos – immár a hazai népesség számát is meghaladó mértékű – növekedésének oka egyfelől a magas (87%-os) internet penetráció,[14] másfelől a vállalkozások internet előfizetéseinek folyamatos bővülése.[15] Harmadrészt egyre inkább megfigyelhető a dolgok internetének (*Internet of Things – IoT*) kiterjedése, mely esetben már nem a személyek, hanem egyes dolgok, műszaki eszközök rendelkeznek önálló internet kapcsolattal. Ebben a folyamatban Kecskemét, illetve Bács-Kiskun megye 84%-os internet penetrációval alulról közelíti az országos átlagot (87%).

9. ábra: Lakossági internet penetráció Magyarországon

Forrás NMHH (2020. I. negyedév)

Bár Regionális és települési szintű adatokat sem a KSH, sem pedig Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) nem gyűjt, a Nemzeti Olvasottság Kutatást (NOK) végző konzorcium által gyűjtött 2019. évi végi adatok[16] és egy egyszerű matematikai extrapoláció alapján megállapítható, hogy

[14] *Lásd az ábrán. Forrás: NRC Marketingkutató és Tanácsadó Kft., https://nrc.hu/news/internetpenetracio-2/*
[15] *A KSH 2019. évi adatai szerint a vállalkozások 94,5%-a használ Magyarországon számítógépet, míg az internet előfizetések aránya elmúlt év végén 92,8%-os volt.*
(forrás: http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/haViewer.jsp?wcf6d6ccf9=x)
[16] *Forrás, NRC, https://nrc.hu/news/internetpenetracio-2/*

Kecskeméten az internet előfizetések száma 2020. III. negyedévében 112 151 db lehetett, melyen belül a mobil internet előfizetések száma: 76 934 db, míg a vezetékes internetelőfizetések száma megközelítőleg 33 809 db volt, melyek kiszolgálásában az alábbi szolgáltatók működnek közre:

- Magyar Telekom Nyrt.,
- DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.,
- Vodafone Magyarország Zrt. (volt UPC területeken),
- a helyi Opticon Kft., illetve Vidékháló Kft. (melyek időközben 2020. év végén felszámolási eljárás alá kerültek, a hálózatot jelenleg az OPC Networks Kft. működteti),
- Invitel Távközlési Zrt.,
- Invitech ICT Services Kft.,
- MVM NET Zrt.

KKV-k a digitális gazdaságban

A digitális gazdaságban foglalkoztatottak aránya a multiplikátor-hatásokat is figyelembe véve már eléri az összes foglalkoztatott 17 százalékát és ez az adat nem tartalmazza az egyéb ágazatokban digitális munkakörökben dolgozókat. A szektor növekvő jelentőségét jól mutatja, hogy mostanra a nemzetgazdaság második legnagyobb exportőreként (az autóipar után) a teljes export 7,9 százalékát adta 2018-ban.

Miközben a digitális gazdaság összevetésben is magas arányt képvisel a magyar nemzetgazdaságon belül, a magyar digitális ökoszisztéma nemzetközi összevetésben gyengébben teljesít az átlagnál. Ennek legfőbb oka, hogy a hazai vállalkozások, kiemelten a KKV-k, digitalizáltsága nem megfelelő szintű, jellemzően elmaradottak az infokommunikációs eszközök, megoldások használatában. Az uniós tagállamokhoz képest a hazai KKV-k kisebb mértékben veszik igénybe a működésükhöz szükséges alapvető informatikai eszközöket, és a komplex digitális üzleti megoldások (pl. ERP, CRM rendszerek) terén a lemaradásuk jelentős.

A Nemzeti Digitalizációs Stratégia Digitális Gazdaság pillére, amely átfogó célja a vállalkozások digitális felkészültségének, a digitális technológia integráltságának növelése, az innovatív digitális megoldások fejlesztésének és elterjedésének ösztönzése minden ágazatban, külön figyelmet szentelve az innovatív digitális startup vállalkozások, illetve az IKT ágazatban tevékeny hazai KKV-k, illetve az adatgazdaság támogatására. A stratégia kiemelt célként jelöli meg, hogy 2030-ra az online értékesítő vállalkozások aránya elérje a 30 százalékot, a big data elemzést használóké pedig a 20 százalékot, míg az integrált (digitalizált) vállalati folyamatokkal rendelkező vállalkozások aránya haladja meg a 40 százalékot. A stratégia emellett el kívánja érni, hogy az ágazat K+F ráfordításainak aránya jelentősen növekedjen és legalább 12 százalékát tegye ki az összes ilyen célú hazai ráfordításnak.

A Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégia hozzá kíván járulni, hogy hazánk 2030-ra Európa vezető innovátorai közé kerüljön és ennek érdekében kiemelt céljai közé tartozik a K+F+I kapacitások erősítése, fejlett technológiák bevezetése és a kkv-k növekedésének, illetve versenyképességének fokozása.

Kaputérség erősítése

Kecskemét az elmúlt évtizedben az erőteljes beruházásoknak, infrastrukturális fejlesztéseknek köszönhetően hirtelen **a globális erőtér, munkamegosztás szereplőjévé vált**. A város így ma a legdinamikusabban fejlődő magyar települések egyike, – a gyors ütemű iparosodás miatt – **átalakuló társadalommal**.

A város a Budapest-Szeged tengelyen mindig is a térség meghatározó központja volt, például a kertkultúra, a közigazgatás vagy a kulturális élet területein. Ezt a „csomópont" funkciót kell átörökíteni a térség tudásipara, Ipar4.0, adatgazdasága, digitális mezőgazdasága területein.

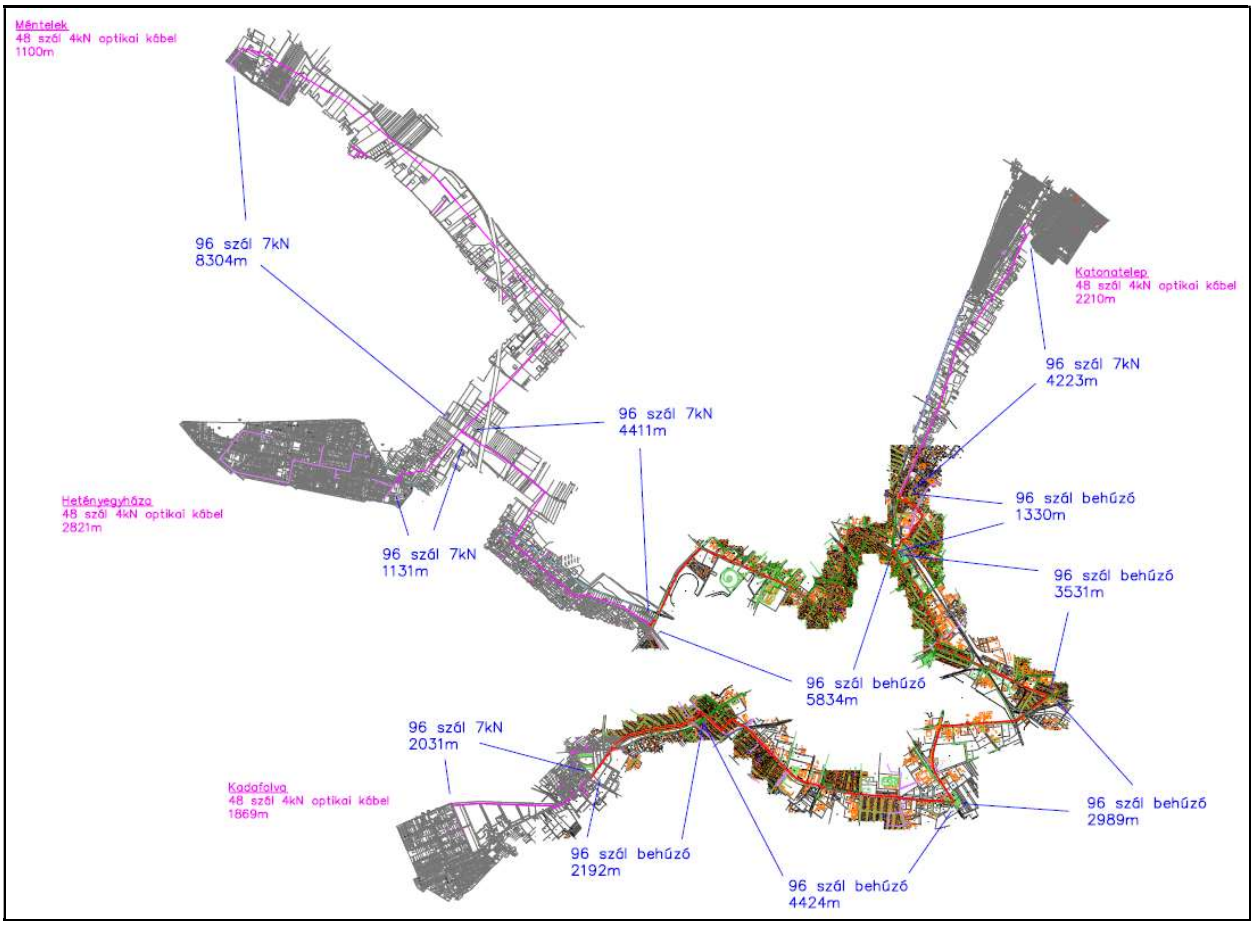
Az **átalakuló gazdasági térszerkezetben**, az új transzkontinentális együttműködésekben[17] Kecskemét tágabb térsége, a közép- és kelet-európai országok a formálódó eurázsiai kontinens kaputérségévé válhatnak.[18] Budapest jó eséllyel az új közép-európai gazdasági erőtér központja lesz, amelyben fontos szerep jut Kecskemétnek is.

5.5.2.1.3. OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNANCE)

Kecskemét agglomerációjában másfél évtizeddel ezelőtt fontos szerepet játszott egy GVOP 4.4.2-es fejlesztés, melynek keretében a városi agglomerációt lefedő optikai hálózat épült ki, bekapcsolva ezáltal az alvó városrészeket a város távközlési vérkeringésébe (10. ábra). A jelenlegi önkormányzati tulajdonú hálózatnak értékes részét képezik azok a belterületi szakaszok, ahol 2009-ben 96 szálas optikai kapacitás épült („Városi optikai gyűrű").

[17] *Forrás: Belt and Road Economics: Opportunities and Risks of Transport Corridors (worldbank.org)*
[18] *Csizmadia Norbert: https://www.vg.hu/velemeny/velemeny-rovat-hirei/kozep-europa-felemelkedese-az-uj-eurazsiai-vilagrendben-2-3363271/*

***10. ábra**: A GVOP-4.4.2-es projekt keretében 2008-ban létesült, önkormányzati tulajdonú hálózat (96,5 km)*

Forrás: saját szerkesztés

Ehhez a hálózati szakaszhoz képest viszonylag kis távolságra szóródnak az önkormányzati intézmények (11. ábra). Ez az adottság a következő évek városi IKT infrastruktúra-fejlesztései tekintetében egy fontos stratégiai lehetőséget is magában rejt, hiszen költséghatékony kialakítást tesz lehetővé. Ugyanakkor ezeknek az infrastruktúráknak a társadalmi, gazdasági hatása napjainkban még igen gyenge, azaz Magyarország egyelőre nem tudja kihasználni ezeket a lehetőségeket. Más szóval, a jó infrastruktúra önmagában nem képes mélyreható, versenyképességet fokozó transzformatív hatást kiváltani, így az ezekre a modern hálózatokra épülő szolgáltatásokban (pl. e-közigazgatás, e-bankolás, e-kereskedelem), és a tudásiparban (oktatásra fordított kiadások, K+F ráfordítások, digitális kompetencia szintje stb.) Magyarország viszonylag gyenge eredményeket produkál.

***11. ábra**: Kecskemét városát lefedő optikai hálózat és önkormányzati intézmények, iskolák*

Forrás: saját szerkesztés

Nem véletlen, hogy a városi intézmények körében végzett 2022. januári felmérések is azt mutatják, hogy az intézmények Kecskeméten alapvetően a szervezeti humánerőforrások és a személyi állomány fejlesztésében, továbbá elsősorban a nyújtott szolgáltatások fejlesztésében gondolkodnak, és csak ezt követően eszközfejlesztésben vagy infrastruktúrafejlesztésben (12. ábra).

***12. ábra**: Intézmények szervezetfejlesztési elképzelései*

Forrás: saját felmérés

5.5.2.1.4. OKOS EMBEREK (SMART PEOPLE)

Digitális kompetencia

Az alacsonyabb munkaerő-igényű gazdaság térhódítása megállíthatatlan, hiszen az élő munkaerőt kiegészítő, esetleg kiváltó digitalizációval, automatizációval 30-50 százalékos hatékonyság növelés érhető el. Az alacsony bérekkel ezzel egyre kevésbé lehet versenyben maradni, ezért azok az országok, amelyek nem biztosítják a lakosság megfelelő **digitális kompetenciáit**, alapkészségeinek fejlesztéseit az új technológiák adaptálásához, szükségszerűen, gyorsuló ütemben lemaradnak a gazdaság bővítésben.

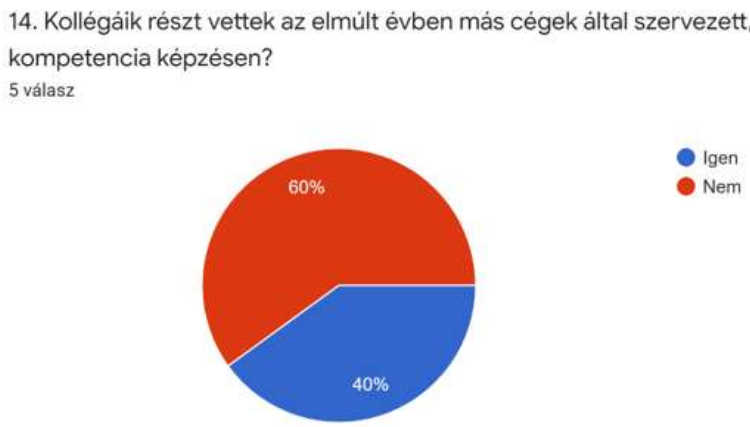
A képzettségi szint, a képességek szintjének növelése az egyetlen út a termelékenység növekedéséhez, hiszen az új munkaerő bevonása, a foglalkoztatottság növelése elérte a határokat. A gazdasági növekedés viszont csak a termelékenység növelésével érhető el. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők arányának növelése a tapasztalatok szerint lényeges előfeltétele a **közepes fejlettség csapdájából való kitörésnek**. A felsőoktatási intézmények nemzetközi rangsorai alapján viszont a magyar egyetemek jelenleg nem tartoznak a világ élvonalába. Viszonylag alacsony a reál területeken végzettek aránya a társadalom egészében.

A DESI[19] két dimenziója – a **humán tőke** és az internethasználat – méri az európai polgárok digitális készségeit. **Magyarország a humán tőke terén az elmúlt 5 évben csak +5,5 százalékot tudott elérni**. A legalább alapvető digitális készségekkel rendelkező magánszemélyek aránya jelentősen elmarad az EU28 átlagától, és ez mindegyik vizsgált évre igaz volt 2016 óta. A felmérés szerint az érintett magyar lakosság kevesebb, mint fele (49%) rendelkezik alapvető digitális készségekkel, míg ez az arány az uniós országok átlagát figyelembe véve a 60 százalékhoz közelít. A DG CNECT szöveges értékelése külön kiemeli: „*aggodalomra ad okot, hogy a digitális alapkészségek és az emelt szintű készségek esetében az utóbbi években nem sikerült haladást elérni*”.

A kecskeméti önkormányzati fenntartású intézmények körében 2022. év elején elvégzett kérdőívezés eredményei is ezt a megállapítást erősítik meg, hiszen az önkormányzati intézmények munkavállalóinak többsége nem vett részt olyan képzésen, melynek célja a digitális kompetenciák fejlesztése lett volna (13. ábra).

[19] *Európai Bizottság: A digitális gazdaság és társadalom fejlettségét mérő mutató (DESI) 2020, országjelentés, Magyarország, https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=66944*

13. ábra: Digitális kompetencia képzés aránya

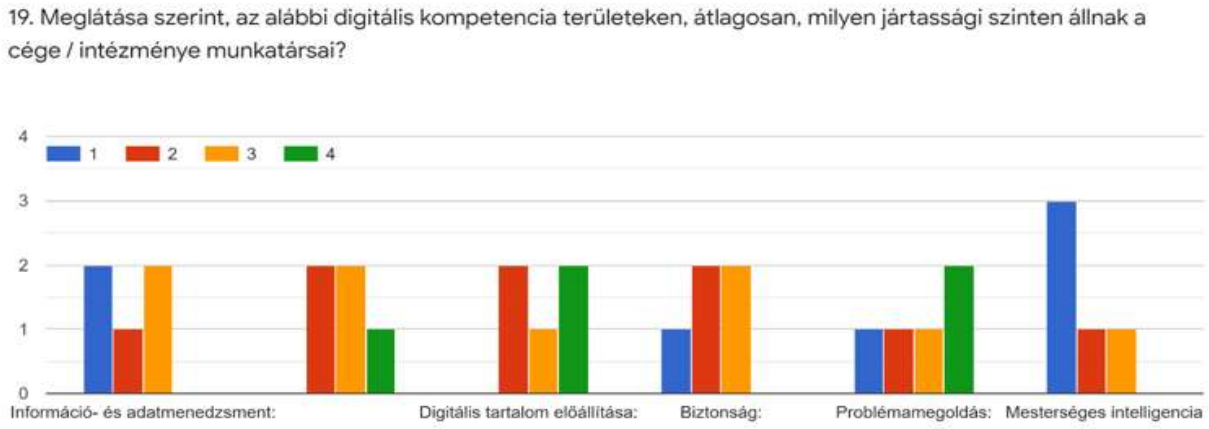

Forrás: saját felmérés

Szintén aggodalomra ad okot, hogy az **emelt szintű digitális készségekkel rendelkezők aránya** Magyarországon az európai uniós átlaggal (33%) szemben a 25 százalékot éppen csak meghaladja, és az olló az uniós átlag és a magyar adatok között 2020-ban tovább növekedett.

A kecskeméti városi intézményekben az emelt szintű digitális készségek vonatkozásában alacsonyabb jártasságról az információ- és adatmenedzsment, valamint a Mesterséges Intelligencia alapú szolgáltatások területén számolnak be a kérdőíves felmérésben részt vevő szervezetek.

14. ábra: Digitális kompetencia szintje

Forrás: saját felmérés

Szintén távolodtak egymástól a magyar és összesített uniós adatok a **legalább alapvető szoftver készségekkel rendelkezők arányát** tekintve: 2020-ban már közel 10 százalékpont a különbség a magyar és EU28 adatok között, előbbi kárára. A különbség még akkor is szembetűnő, ha feltételezzük, hogy a 2020-as magyar adatok csökkenése mögött módszertani problémák állnak. Magyarországon **a munkavállalóknak mindössze az 58 százaléka ért egyet azzal, hogy kellő szintű**

készségekkel rendelkezik ahhoz, hogy a digitális technológiákat használni tudja a munkája elvégzéséhez. Ez az Európai Unióban az egyik legalacsonyabb érték. A digitális készségek alacsony szintje miatt a munkavállalók nagy része ellenségesen viszonyul az újdonságokhoz, és ha rá is kényszerül az új rendszerek használatára, a tanulás sokszor lassú.

A **Kormány specifikus célként határozta meg**, hogy 2030-ra a digitális készséggel nem rendelkezők aránya (16-74 éves korosztály körében az internetet nem használók aránya) 2 százalék alá csökkenjen, a rendszeresen internetet használók aránya a 16-74 éves korosztály körében legyen 98 százalék, valamint az informatikai felsőoktatási szakokon végzettek aránya az alapképzésben duplázódjon meg.

Az FVS készítése során tartott kérdőíves felmérés alapján a válaszadók 95,7%-a rendelkezik okostelefonnal, 57%-a rendelkezik személyi számítógéppel, vagy laptoppal, illetve 47,3%-ának van okos/smart televíziója.

A válaszadók 89,3%-a az internetet elsősorban kommunikációs, kapcsolattartási céllal használja, 87,7%-a információszerzésre, tájékozódásra, napi munkavégzés részeként pedig 79,1%-a. Kimagasló arányban használják még: ügyintézésre (77,5%), szolgáltatások igénybevételére (74,3%), közösségi oldalak látogatására (75,4%), valamint szórakozásra – video, film, zene (67,4%).

Az IT eszközök használatában való jártasság tekintetében a válaszadók 38,2% érzi úgy, hogy készségei átlag felettiek, mivel azokat az élet sok területén alkalmazza (pl.: e-ügyintézés, speciális alkalmazások és szoftverek használata). Ugyanakkor a választ adók legnagyobb része (53,8%) úgy véli, hogy készségei átlagosak és alapvetően csak okostelefont használ.

5.5.2.1.5. OKOS, ÉLHETŐ KÖRNYEZET (SMART ENVIRONMENT)

Környezetvédelem, fenntartható fejlődés

A természeti erőforrások fenntartható használata és az éghajlatváltozás negatív hatásainak mérséklése jelentik az előttünk álló évtizedek legjelentősebb globális kihívását. Magyarországon a legjelentősebb éghajlatváltozás által indukált problémák közül a szélsőséges hőmérsékelt ingadozás, az árvizes és aszályos időszakok váltakozása sorolható a legmagasabb természeti katasztrófa-kockázatokhoz, amelyek képesek csökkenteni az ökoszisztémák ellenálló képességét.

Az EU célkitűzéseivel összhangban került rögzítésre a második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiaiában (NÉS-2) az a cél, hogy meg kell előzni vagy legalább mérsékelni az éghajlatváltozással összefüggő negatív hatásokat, meg kell határozni az ehhez szükséges cselekvési irányokat.

A DIMOP stratégiai célja olyan fejlesztések megvalósítása, amelyek **korszerű digitális és informatikai megoldásokkal támogatják a klímaváltozás monitorozását, hatásainak elemzését és a negatív**

hatások megelőzését, hozzájárulnak az élővizek védelméhez, a katasztrófavédelem területén pedig növelik a mobilitási képességet és javítják a védekezés hatékonyságát.

A zöld- és kékinfrastruktúra beruházásokat hatékonyan képesek támogatni a 21. században kifejlesztett távérzékelési és automatizált adatfelvételezési, adatbányászati és informatikai technológiák megfelelően megtervezett és kialakított megoldásai, így ezen megoldások alkalmazása az operatív program stratégiai célját képezi.

Körkörös gazdaság támogatása a digitalizációval

Magyarországon a települési hulladék hasznosítása jelenleg nem a kellő hatékonysággal működik a folyamat egyik elemében sem. A 2019-es, 40 százalék körüli települési hulladék újrahasznosítási arány elmarad az EU közel 50 százalékos átlagától.[20] Magyarország jóval az uniós átlag alatt van az erőforrástermelékenység tekintetében (0,81 EUR/kg szemben a 2018-as 2,04 EUR/kg-os uniós átlaggal). Emellett a körforgásos (másodlagos) anyagfelhasználás aránya növekszik ugyan, de továbbra is az uniós átlag alatt marad (2016-ban 6,4 %, szemben a 11,7 %-os uniós átlaggal) [21].

A települési hulladék újrahasznosításának magasabb aránya szabályozási és végrehajtási intézkedések felülvizsgálatával, valamint lakossági szemléletformálással, a rossz gyakorlatok megváltoztatásával érhető el.

Olyan fenntartható és környezettudatos szemlélet szükséges a társadalom és benne a gazdaság szereplői számára, amely innovatív megoldások alkalmazásával növeli a termelékenységet, javítja a versenyképességet és a nyersanyagfüggőséget is csökkenti.

Stratégiai célként informatikai, információs technológiai és digitalizációs fejlesztésekkel szükséges elérni a hulladékok keletkezésének csökkentését, a hulladékgazdálkodási rendszerek modernizációját, a hulladékok lehető legnagyobb hozzáadott értékű hasznosítása érdekében.

Stratégiai cél továbbá a társadalmi felelősségvállalás növelése a fenntartható fogyasztás, és a környezettudatos szemléletváltás támogatásával, amely kiemelt tényező az éghajlatváltozás negatív hatásainak csökkentésében.

5.5.2.1.6. OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK, ÉLETMINŐSÉG (SMART LIVING)

Okos városrészek kialakítása a fiatalok igényeinek megfelelően

A Neumann János Egyetem létrehozásával (2017) a felsőoktatás fejlesztése Kecskeméten az elmúlt évtizedben sokat lépett előre. A fejlesztés további lépéseként – az egyetemi infrastruktúrához szorosan kapcsolódva, valamint a hallgatói és oktatói társadalmi célcsoportok

[20] *Országos Környezetvédelmi Információs Rendszerben összesített éves hulladékgazdálkodási adatok*
[21] *2020. évi jelentés 61. oldal*

igényeit figyelembe véve – megfogalmazódott egy okos szolgáltatásokat és megoldásokat alkalmazó, fiatalokkal sűrűbben lakott városrész létrehozása, ahol a 21. századi technológiák egy nagyobb területen lennének elérhetők, tesztelhetők és abból az adatok kinyerhetők. Az itt kialakított okos megoldásokat és szolgáltatásokat a későbbiekben a város többi részében is elérhetővé lehet tenni.

A digitális átállást ugyancsak nagyban segíti gazdasági fejlődés puha tényezőinek támogatása a kreatív ipar, a gig-gazdaság, valamint a kulturális alapú gazdaságfejlesztési beavatkozásokon keresztül. Ennek fontos eszközét jelenthetik az Önkormányzat és a Neumann János Egyetem köré szervezett új típusú közösségek, közösségi terek és műhelyek támogatása, melyek képesek szoros kapcsolatot teremteni a helyi oktatási, kulturális és a gazdaság szereplők között.

A digitalizációs változás kedvezhet a kreatív, a közösségi és a humán területeken dolgozóknak, amit a város kulturális intézményeinek fejlesztése során is ki kell használni. Ennek megfelelően célszerű a helyi kulturális és közösségi erőforrásokra támaszkodó gazdaságfejlesztési projekteket támogatni, elősegítve ezzel is a kulturális turizmust, a kulturális vidékfejlesztést, a kreatív gazdaság és a közösségi gazdaság fejlesztési környezetének javulását.

Elöregedő társadalommal kapcsolatos kihívások

A demográfiai folyamatok miatt 10 éven belül félmillióval csökken a 15-64 éves kor közöttiek, azaz a munkaképes korúak száma Magyarországon. Eközben az idősödők aránya 40 százalékkal fog nőni a következő 20 évben. Ez visszavezethető egyrészt arra, hogy a lakosság születéskor várható élettartama folyamatosan növekvő tendenciát mutat, másrészt, hogy az európai országokban, közöttük Magyarországon is a lakosság egészségi állapota folyamatos javulást mutat, ezáltal jelentősen csökken az idő előtti elhalálozások száma is. Kecskemét is egy idősödő társadalommal bír, hiszen az 50 év felettiek aránya már most 36 százalékot tesz ki, míg 2030-ra várhatóan minden második kecskeméti lakos 50 éves vagy afeletti lesz. Ez a rendelkezésre álló versenyképes munkaerő biztosításában fog óriási kihívást jelenteni.

Az elöregedés miatt a munkaképes korú népesség aránya tehát folyamatosan csökken, másrészt a tartós ápolásra fordítandó kiadások emelkedése várható, tekintettel az ellátást igénybe vevők számának növekedésére. Az ellátást nagyobb számban az idős korúak igénylik, de számottevő a hosszan tartó gondozásra, ápolásra szoruló fogyatékos személyek, a pszichiátriai és szenvedélybetegek, valamint a hajléktalan személyek száma is az ellátandók között.

Jelentős befolyásoló tényező az idős emberek ápolása kapcsán a mobilitás erősödése is. A munkaerő szabad mozgásának eredményeként 2019-ben 13,3 millió uniós állampolgár élt egy másik uniós országban. Ez erősen kihat az idősgondozásra, hiszen a távollévő családtagok nem tudnak ebben részt venni, ezzel csökken az informális ápolási kapacitás.

A Magyar Kormány átfogó egészségügyi ágazati célja a minél hosszabb és minél egészségesebb élet biztosítása az egész magyar lakosság számára függetlenül attól, hogy ki, hol és milyen társadalmi-gazdasági körülmények között él.

A programok megvalósítása összességében és azok digitális dimenziója különösen hozzájárulnak az időben és egyenlő feltételek mellett hozzáférhető megfizethető, fenntartható és magas színvonalú egészségügyi szolgáltatások biztosításának megteremtéséhez.

A programok specifikus célja a megelőzést szolgáló népegészségügyi intézkedések és az alapellátás rendszerszintű, hálózatos fejlesztése révén a lakóhely közeli, könnyen hozzáférhető ellátás biztosítása, amelyhez ezzel párhuzamosan magas szintű infrastruktúrával és eszközellátottsággal rendelkező, hatékonyan működtethető szakellátás is társul, kiegészülve 21. századi színvonalú digitális támogatással. A digitalizáció segítségével megteremthető az ágazati transzparenciát biztosító feltételrendszer, mely hozzájárul az innovatív, hatékony, fenntartható és rugalmas egészségügyi ellátórendszer kiépüléséhez.

Reziliencia

További fontos trend, hogy a COVID-19 világosan megmutatta: a társadalmi, gazdasági fejlődést szolgáló **korábbi normáink, szabályaink, így intézményeink, gondolkodási kereteink hibásan működnek**. A piacgazdaság nem működhet megfelelően a jövőben sem, ha nem **gondoljuk újra** azokat a feltételeket és válaszokat, amelyek miatt a társadalmi folyamatok függetlenné váltak a gazdasági folyamatoktól (elszegényesedés, digitalizáció és termelékenység, populizmus, éghajlatváltozás, reziliencia, elöregedő társadalmak, generációs egyenlőtlenségek, fenntartható életmód stb.). Új együttműködésekre, intézményekre van szükségünk.

Az új, közös célok kitűzése helyi szinten is lehetséges, sőt, a COVID-19 hosszútávú hatásai között talán az látszik legvilágosabban, hogy ezeket **a válaszokat helyi szinten kell meghozni**. Ha a helyi közösség képes a tanult ellenállóképességet, az együttműködést, a helyi fenntarthatóságot, a tradíciók, tapasztalatok átadását fokozni, a merev, rigid intézményeit, eljárásait átalakítani, új, helyi perspektívákat felállítani, akkor képes lesz megújulni és alkalmazkodni a váratlan kihívásokra is. Egyszerre kell megoldani a gazdasági fejlődés és a társadalmi és környezeti fenntarthatóság problémáit, ma már ez nem választás kérdése, a hangsúly és a megoldási javaslatok az "ÉS" problémájára kerültek.

Az új helyzetre, a váratlan kihívásokra, **a technológiai és társadalmi változásokra reflektálni képes új struktúrákra, felkészült intézményekre van szükség**.

5.5.2.2 Célok megfogalmazása és rendszerezése

A digitális átállás kiinduló állapotának, az átállás feltételrendszerének és meghatározó kereteinek bemutatása után rendszerezzük a digitális átállás céljait, reflektálva a Lechner Tudásközpont által publikált okos város stratégia módszertanban[22] meghatározott 6 db okos város alrendszer kategóriákra is.

Kecskemét város és térsége digitális átállása igazodik az Európai Bizottság 2021. március 9-én elfogadott, a „Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja" című közleményben foglalt célkitűzésekhez. A dokumentum felvázolja az Európai Unió 2030-ig megvalósítandó sikeres digitális átalakításának jövőképét, céljait és mikéntjét. Ez az átalakítás a klímasemleges, körforgásos és reziliens gazdaságra való átállás megvalósításához is elengedhetetlen, így Kecskemét számára is megkerülhetetlen kiindulópontot nyújt.

A 2030-ra kitűzött digitális célok négy sarkalatos pont köré szervezendők. Ezeket alapul véve Kecskemét városa szempontjából releváns célok és a hozzájuk tartozó célszámok a következők:

1. Digitálisan képzett lakosság és magasan képzett digitális szakemberek:
   a) Az 16-74 éves kecskemétiek legalább 80 százaléka rendelkezik legalább alapvető digitális készségekkel.
   b) Legalább ezer IKT-szakember dolgozik Kecskeméten, a nők és férfiak arányának konvergenciája mellett.
2. Biztonságos, jól teljesítő és fenntartható digitális infrastruktúrák (vö. „okos, fenntartható gazdaság"; „okos mobilitás"; „okos, élhető környezet"; „okos életkörülmények, életminőség", illetve „okos kormányzás"):
   a) Minden kecskeméti háztartás érje el a gigabites hálózatot.
3. A vállalkozások digitális átalakulása (vö. „okos, fenntartható gazdaság" és „okos, élhető környezet"):
   a) A kecskeméti vállalkozások 75 százaléka használ:
      - felhőszolgáltatásokat,
      - nagy adathalmazokat,
      - mesterséges intelligenciát.
   b) Az kecskeméti KKV-k 90 százaléka eléri legalább az alapszintű digitális intenzitást.
4. A közszolgáltatások digitalizálása (vö. „okos kormányzás"; „okos életkörülmények, élet-minőség", illetve „okos, élhető környezet"):

[22] *Okos város fejlesztési modell módszertani útmutató (2017)* http://lechnerkozpont.hu/doc/okos-varos/okos-varos-fejlesztesi-modell-modszertani-utmutato-20171130.pdf

a) A kecskeméti polgárok és vállalkozások számára kulcsfontosságú városi közszolgáltatások 100 százalékig online nyújtása.
b) A kecskeméti polgárok 80 százaléka használ digitális azonosítási megoldást.

5.5.2.2.1 OKOS EMBEREK (SMART PEOPLE)

Prosperáló város

A vállalkozások termelékenysége, innovációs képessége döntően a digitalizáltság mértékétől függ. Ezért – Magyarország a Nemzeti Digitalizációs Stratégiájának (NDS 2020-2030) Digitális Gazdaság pilléréhez igazodva – **Kecskemét is célul tűzi ki, hogy 2030-ra a településen működő online értékesítő vállalkozások aránya eléri a 30 százalékot, a big data elemzést használóké pedig a 20 százalékot, míg az integrált (digitalizált) vállalati folyamatokkal rendelkező vállalkozások aránya haladja meg a 40 százalékot.**

A Prosperáló városhoz és az okos város, okos emberek tématerülethez kapcsolódóan a **legfontosabb célkitűzés és beavatkozás a Digitális írástudatlanság felszámolása Kecskeméten**. Az automatizáció, robotika, a mesterséges intelligencia Kecskeméten is elsősorban az alacsony képzettséget igénylő munkahelyeket veszélyezteti, így elengedhetetlen, hogy az egyik legjelentősebb beruházás az okos emberekbe, a digitális kompetencia, az újgenerációs készségekbe, az ezt kiszolgálni képes intézmények fejlesztésébe történjen.

Az Európai Bizottság „Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja" szakpolitikai program célkitűzése, hogy az Európai Unió teljes lakossága számára biztosítottak legyenek az alapvető digitális készségek. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a legalább alapszintű digitális kompetenciával rendelkező 16-74 évesek aránya 2030-ra elérje a 80 százalékot. Kecskemét városban tehát **körülbelül 65 ezer polgár számára kell biztosítani** a következő 10 évben, hogy el tudja sajátítani a digitális kompetencia különböző dimenzióinak alapszintjét. Ezen felül a digitális képzésnek és oktatásnak olyan munkaerőt kell támogatnia, ahol az emberek speciális digitális készségeket sajátíthatnak el, hogy minőségi munkahelyeket szerezzenek és jövedelmező karriert építhessenek.

A Világgazdasági Fórum[23] (WEF) adatai szerint 2022-ig a munkavállalók 54 százalékánál kell **jelentős átképzés/továbbképzés** ahhoz, hogy ne veszítsék el az állásaikat. Ez az átképzési/továbbképzési kényszer Magyarországon 2,4 millió, míg **Kecskeméten körülbelül 37 ezer foglalkoztatottat érint.** Emellett figyelembe veendő az a tény is, hogy az MKIK GVI 2019-es kutatásának[24] adatai szerint, Magyarországon a 3.743.689 foglalkoztatottból **164.496 fő dolgozik az automatizálható**

[23] *WEF (2018): Future of Jobs Report*
[24] *MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet (2019): Automatizáció és innováció a magyar vállalkozások körében*

szakmákban (a foglalkoztatottak 4%-a), további 567.313 foglalkoztatott (a foglalkoztatottak kb. 15%-a) pedig olyan szakmában tölt be álláshelyeket, amelynek részfeladatai többségében automatizálhatók. Az összes foglalkoztatottnak így körülbelül ötöde dolgozik olyan szakmában, amelyek részfeladatai alapján egészében vagy nagy részében automatizálható. Kecskemét esetében ez a szám 11 ezer fő (a 20 és 64 év közötti gazdaságilag aktív népesség 54 655 fős létszámát tekintve bázisértéknek).

A foglalkoztatottak legnagyobb része, 28 százaléka (körülbelül 1 millió fő) azonban olyan szakmában dolgozik, amelyek esetében az automatizálás kiegészítő szerepet tölthet be, a feladatoknak egy része automatizálható. Kecskeméten ez a réteg a becslésünk szerint legalább 15 ezer fő. A munkavállalók további 9 százaléka olyan feladatokat végez, amelyek többségében nem automatizálhatóak, míg a foglalkoztatottak 18 százaléka nem automatizálható szakmákban dolgozott 2018-ban.

Kecskeméten tehát 26 ezer olyan munkavállaló van jelenleg, aki olyan szakmában dolgozik, ahol az automatizáció vagy teljes mértékben vagy részben, bizonyos munkafolyamatokat kiváltva meg fog jelenni a közeljövőben. Ez azt jelenti, hogy átképzés, továbbképzés nélkül 26 ezer kecskeméti állása kerülhet veszélybe 2030-ig.

A digitális kompetenciafejlesztés legfontosabb, átfogó célja a lakosság digitális kompetenciájának és felhasználói tudatosságának, illetve a munkavállalók digitális jártasságának folyamatos fejlesztésével növelni a digitálisan felkészült munkavállalók arányát, illetve az IT szakemberek számát (kiemelt figyelmet fordítva a női szakemberekre) és csökkenteni a digitális értelemben leszakadók körét.

Ezeknek a tömeges képzéseknek, kompetencia- és készségfejlesztéseknek teret adó intézményi hálózatát is meg kell teremteni Kecskeméten. Ezt szolgálják a kialakítandó digitális élménypedagógiai intézmények, a kreatív műhelyek, a digitális oktatást biztosító intézmények.

Az alapvetően elvárt digitális kompetenciaterületnek kell tekinteni az önkormányzat és városi intézmények, szolgáltatók elektronikus közszolgáltatásainak készségszintű használatát. Képzési és felvilágosító programokat, kampányokat kell indítani a digitális szolgáltatások népszerűsítése és azok használatának elősegítése érdekében.

Kiemelten kell kezelni a digitális kompetenciafejlesztésnél a vállalkozásokat, a pedagógusokat, a közszféra dolgozóit, a tanulókat, valamint az 50 pluszos korosztályt.

Különös hangsúlyt kell helyezni az újgenerációs képességekre, amelyek segítségével a kecskeméti munkaerő képes a big datára és a mesterséges intelligenciára épülő beruházásokat vonzani. Ösztönözni kell a beruházások növelését az adatgyűjtés, -kezelés és -elemzés, valamint ezek oktatása terén, mivel ezek felhasználása és kiaknázása által alapvetően új szolgáltatások és képességek jöhetnek létre. A számítástechnika, a gépi tanulás és a statisztika fejlődése alapvető

hatással lesz az adatelemzésre, a prediktív, döntéseket elősegítő jelleg fejlődésére. Az **adattudomány** különböző szintjeit, az **adatműveltség** növelését kiszolgálni képes oktatás, felnőttképzés ökoszisztémáját is ki kell építeni Kecskeméten. Erre a tudásra építve kell felépíteni a városi intézmények adatmenedzselő funkcióit, melynek városi szintű koordinációját ugyancsak szükségszerű megvalósítani Kecskeméten.

A megfelelő munkaerőpiaci integrációhoz folyamatosan új szakmákat, készségeket, képességeket kell megtanulni, vagy a saját szakmákban kell megtanulni az új technológiák és eljárások használatát. Nemzetközi összehasonlításban itt is kedvezőtlen a helyzet. Az Eurostat 2019-es adatai szerint az adatfelvételt megelőző időszakban a **felnőttképzésben résztvevők aránya Magyarországon 5,8 százalék volt** (vélhetően ebben Kecskemét sem produkál jobb adatokat), míg ugyanez az arány az EU átlagában 11,3 százalék volt.

A probléma kezelésére egyetlen megoldás van: **Kecskemétnek ki kell alakítania a felnőttkori kompetenciafejlesztést támogató intézményi és infrastrukturális rendszerét**.

- Az élményszerű, csinálva tanulást segítő **kreatív műhelyeket, digitális tudásközpontokat** kell létrehozni.
- **Tanulásra ösztönző programokat, helyi támogatásokat kell kidolgozni** (önkormányzati, munkahelyi átképzési programokban való részvételhez kötött ösztöndíjak, egyéni képzési számla, vagy felnőttkori tanulásra fordítható képzési kártya).
- **Ki kell alakítani az új készségek hitelesítésének rendszerét** a városban működő intézményekre támaszkodva (egyetem, képző intézmények, digitális tudásközpontok).
- **Támogatni kell a helyi munkaerőpiaci igényekre reflektáló oktatás, felnőttképzés offline és online tartalomkínálatát.**

5.5.2.2.2. OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK (SMART LIVING)

A digitális átállásnak reflektálnia az okos város „okos életkörülmények és életminőség” tematikához is, így Kecskemét város beavatkozást tervez e-egészségügyi programokra. Ezek révén egyes városrészekben komplex és digitális módon hozzáférhetőek lesznek az egészségügyi szolgáltatások, elérhetőek lesznek távdiagnosztikai lehetőségek.

Ugyanehhez a tematikához kapcsolódóan kiemelten kell kezelni a város kulturális hagyományai, regionális központi szerep miatt a kulturális alapú gazdaságfejlesztést. A gazdasági fejlődés puha tényezőinek támogatása a kreatív iparon, a gig-gazdaságon, a kulturális alapú gazdaságfejlesztésen keresztül lehetséges. Új típusú közösségek, közösségi terek, műhelyek támogatása szükséges, melyek egyre inkább kapcsolatot teremtenek a kultúra és a gazdaság között. A gig-gazdaság egy új, nemzetközi elnevezés, ami alatt a szabadúszók piacát, a közösségi gazdaság, a- sharing economy új szolgáltatásait kihasználó munkavállalói tömeget jelöli.

Jelenleg egy életpálya során 6-7 munkahelyváltással lehet számolni. Ez a most nyugdíj közelébe kerülő korosztály pályaívének átlaga. A most a munkaerőpiacra belépő fiatalok esetében már 20 munkahelyváltást prognosztizálnak, ráadásul ez akár három-négy karriert is jelenthet a mai egy-kettővel szemben. Ezt a folyamatot is a digitalizáció gyorsítja fel: megváltoznak az elvárt készségek, új foglalkozások, tevékenységi, pénzkereseti lehetőségek jelennek meg. Ezt az új trendet foglalja össze a gig-gazdaságként definiált jelenség. A magyar nyelvben a „platform-gazdaság" kezd meghonosodni (szemben az évekkel ezelőtt használt „haknigazdaság" kifejezéssel), ami elég jól kifejezi, hogy tulajdonképpen az új digitális megoldások, platformok által (például TaskRabbit, Uber, Wag, AirBnB) nyújtott lehetőségek kihasználásából (földrajzilag szétszórt) tömegek („crowdwork") tudnak új megélhetési, jövedelemszerzési forráshoz jutni.

Érdemes tehát a tematikán belül Kecskeméten is a digitális átállást, a kulturális alapú gazdaságfejlesztést elősegítő társadalmi vállalkozások szerepének erősítésére is koncentrálni a következő években. A társadalmi vállalkozások szerves részei az üzleti szektornak, és ugyanúgy haszontermelésre törekedve állítanak elő termékeket, és nyújtanak szolgáltatásokat, mint bármely más vállalkozás. A különbség azonban az köztük és a hagyományos üzleti vállalkozások között, hogy a társadalmi vállalkozások a megtermelt nyereséget valamely társadalmi kihívás megoldására fordítják.

5.5.2.2.3. OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY)

Megtartó város

Kecskemét városában jelentős identitásképző erővel bírnak a település agrárhagyományai, melyek leginkább a zöldség-gyümölcs ágazathoz köthetők. Ezeket a város gazdasági szerkezetének átalakulása mellett is – ha csak részben is, de – sikerült megőrizni. Jelentős a városban az őstermelők száma, él a kiskertkultúra hagyománya. Ezeknek a megőrzése, a fiatalok számára való perspektívát segíthetik a digitális megoldások, az digitális agrárium megoldásai. A helyi, őstermelői termékek fogyasztásával életben tarthatók a családi gazdaságok, ugyanakkor az ellátási láncok rövidítésével jelentősen növelni lehet a környezet védelmét. Mindezt segíti a helyi termék online piac, a rövid ellátási láncok kialakítását támogató digitális megoldások, azok platformjának kialakítása, a termelők, helyi vállalkozók felkészítése. Ezzel természetesen támogatni lehet a Zöldülő város célrendszert is.

A digitális átállásnak érintenie kell olyan társadalmi szintű problémákat is, mint például a demencia. A demencia tünetegyüttes mind szélesebb réteget érintő probléma és kihívás, amelynek kezelése nem csupán az érintett családokra, de a közösség egészére is feladatokat ró. Cél, hogy Kecskemét a demencia viszonylatában is befogadó közösségé váljon, segítse az okos életminőség eszközeinek

elterjedését. Rendelkeznek alapvető ismeretekkel a kecskeméti lakosok arról, hogy mi a demencia, milyen kihívást jelent a beteg és a család számára, milyen eszközök, digitális megoldások állnak rendelkezésre a segítés, támogatás és a prevenció terén.

A közösségi aktivitás elősegítése, az egészség és öngondoskodási képesség megőrzése, az időskori élet kiteljesedését elősegítő digitális megoldások, eszközök elterjesztése. A beavatkozás célja az életminőség javítása, az aktív életvitel fenntartása és az egészséggondozás, otthoni ellátás digitális- és okos technológiai megoldásainak az elterjesztése. A megtartó város célrendszerhez kapcsolódóan „korbarát" (idősebbeket is támogató) város informatikai megoldásainak elterjesztését támogatják a lakosok, olyan területeken, mint a közlekedés és mobilitás, valamint az öngondoskodás elősegítése.

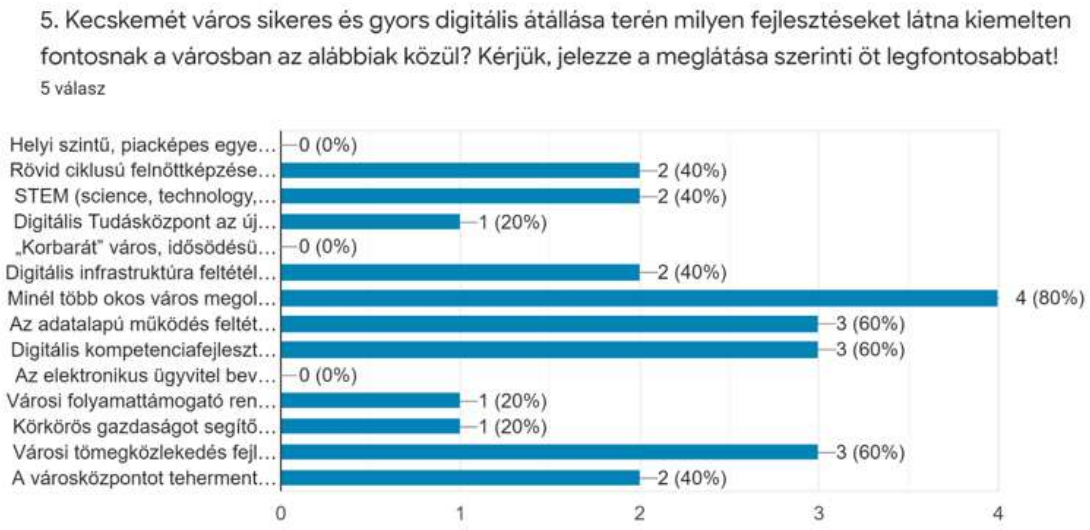
5.5.2.2.4. OKOS MOBILITÁS (SMART MOBILITY)

Zöldülő város

Az okos mobilitás tematikához kapcsolódóan kiemelten kell kezelni Kecskemét belvárosi részei tekintetében az autóforgalom csökkentését, illetve szabályozási és támogatási eszközökkel is elő kell segíteni a városi alközpontok létrehozását, valamint a városi funkciók decentralizálását. Azonban nem csak a városon belüli mobilitás kapcsán látható jelentős kihívás, hiszen Kecskemét regionális gazdasági és foglalkoztatási szerepköre is folyamatosan növekszik, amit jól mutat, hogy 2017-ben több mint 250 településről érkeztek napi-, illetve heti ingázók a városba, így a munkavállalási célú ingázók száma már akkor megközelítette a 20.000 főt. A legfrissebb népszámlálási adatok (2022) alapján, a Kecskemétre bejáró foglalkoztatottak száma meghaladja a 28.600 főt, míg a településről eljáró foglalkoztatottak száma több mint 8.200 fő. A fenntartható mobilitás érdekében olyan tömegközlekedési, módváltási, valamint digitális forgalomszervezési, irányítási és parkolási megoldásokat kell találni, illetve fejleszteni, amelyek a közösségi és a lágy közlekedési módokat (gyalogos- és kerékpárbarát, elektromos) támogatják. Olyan társadalmi innovációkban kell gondolkodni (mint például GyalogBusz hálózat az egyes városrészekben, a közlekedési módváltási feltételek javítása, a járműmegosztás elterjesztése, egységes tarifarendszerek és digitális jegy- és bérletrendszerek), amelyek érdemben csökkenthetik a mindennapos autós forgalmat a városban.

Az intézmények körében 2022. év elején végzett felmérés is visszaigazolja Kecskeméten, hogy az itt élők a digitális átállás során az okos város megoldások minél szélesebb körű alkalmazását, a városi tömegközlekedés fejlesztését, a városközpont tehermentesítését, továbbá az adatalapú városi működés feltételeinek megteremtéséét, valamint az ezekkel is összefüggő digitális kompetenciafejlesztést helyezték előtérbe.

15. ábra: Kiemelt fejlesztések a digitális átállás keretében

Forrás: saját felmérés

5.5.2.2.5. OKOS, ÉLHETŐ KÖRNYEZET (SMART ENVIRONMENT)

Az okos és élhető környezet tematikához, valamint a körkörös gazdaság erősítéséhez is kapcsolódnia kell a digitalizációs megoldásoknak. Célul kell kitűzni a körforgásos gazdaság élénkítését, a nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítását. Kecskemét az elmúlt évtizedekben történt dinamikus gazdaságfejlesztése és minőségi városfejlesztése egyre nagyobb hangsúlyt helyez a település nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony működésére, valamint a fenntartható környezet- és tájgazdálkodására. Stratégiai célként fogalmazható meg az informatikai, információs technológiai és digitalizációs megoldások által támogatott városi környezetgazdálkodási rendszer kialakítása, amely célul tűzi ki a hulladékok keletkezésének csökkentését, a hulladékgazdálkodási rendszerek modernizációját, a hulladékok lehető legnagyobb hozzáadott értékű hasznosítását, továbbá a megújuló energiahordozókban rejlő potenciál kiaknázását és annak hatékony hasznosítását (pl. energiatárolás, hidrogén előállítás, energiaközösségek kialakítása). Stratégiai cél továbbá a társadalmi felelősségvállalás növelése a fenntartható fogyasztás, és a környezettudatos szemléletváltás támogatásával, amely kiemelt tényező az éghajlatváltozás negatív hatásainak csökkentésében.

Ehhez kapcsolódóan – de már a Klímatudatos város stratégiai célt támogatva, fejlesztendők a zöld nyilvántartások, az energiamenedzsment és vagyongazdálkodási rendszerek, továbbá – kapcsolódva az okos, élhető környezet okos város tematikához – szorgalmazni kell vállalatirányítási (ERP) rendszerek bevezetését, valamint a városi smart grid és okos mérő rendszerek (pl. levegőminőség, zaj, talajnedvesség, forgalomszámlálás, parkolásfoglaltság, közműhálózatok fogyasztásának digitális leolvasása) kiépítését.

5.5.2.2.6. OKOS, KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT)

Kiszolgáló város

A digitális átállásban kulcsfontosságú szerep jut Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának, amely tehát a teljes stratégiai ciklus alatt az alábbi intézkedésekkel biztosítja a digitális menetrend és a digitális akcióterv készítésének és megvalósításának előfeltételeit:

- a digitális átállás fejlesztéseinek és egyéb folyamatainak irányítása, koordinálása, ennek érdekében városi szintű digitális átállás munkacsoport működtetése, amely végig kíséri a digitális mentrend és a digitális akcióterv megalkotását és megvalósítását,
- partnerségi együttműködést a városi intézmények vezetőivel, továbbá felsőoktatási, kutató szervezetekkel, térségi és szakmai civil szereplőkkel, speciális ágazati technológiai ismeretekkel rendelkező szakértőkkel,
- a fontosabb fejlesztések előkészítése során a lakossági és vállalkozói célcsoportok bevonását, edukálását,
- a szükséges tájékoztatást és kommunikációt a fejlesztések elfogadottsága és eredményes működtetése érdekében.

A fent felsorolt előfeltételek biztosításán felül maga az Önkormányzat a stratégia sikeréhez az alábbi – digitális átállást támogató – fejlesztésekkel járul hozzá:

a) Városi Adatstratégia kidolgozása, Adatközpont és Stratégiai Monitoring Rendszer felállítása,
b) Önkormányzati IT stratégia kidolgozása, elektronikus ügyviteli és ügyintézés-fejlesztési program,
c) Városi IT kompetenciafejlesztő program,
d) Városi IT szolgáltatásmenedzsment rendszer kialakítása.

5.5.3 A digitális fejlesztések beavatkozási területeinek meghatározása

5.5.3.1. ÉLHETŐ VÁROS

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Zöldülő város OKOS, ÉLHETŐ KÖRNYEZET (SMART ENVIRONMENT) OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**1.1 Körkörös gazdaságot segítő digitalizációs megoldások támogatása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét az elmúlt évtizedekben történt dinamikus gazdasági és lakosságlétszám fejlődésével egyre nagyobb hangsúlyt helyez a város nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony működésére. Stratégiai célként informatikai, információs technológiai és digitalizációs fejlesztésekkel szükséges elérni a hulladékok keletkezésének csökkentését, a hulladékgazdálkodási rendszerek modernizációját, a hulladékok lehető legnagyobb hozzáadott értékű hasznosítása érdekében. Stratégiai cél továbbá a társadalmi felelősségvállalás növelése a fenntartható fogyasztás, és a környezettudatos szemléletváltás támogatásával, amely kiemelt tényező az éghajlatváltozás negatív hatásainak csökkentésében.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Hulladékgazdálkodási rendszerek modernizációja: digitalizációs fejlesztésekkel szükséges elérni a hulladékok keletkezésének csökkentését, a hulladékok lehető legnagyobb hozzáadott értékű hasznosítása érdekében. b) Társadalmi vállalkozások ötletpályázatok, vállalkozások indításának támogatása körkörös gazdaság témakörben.
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Zöldülő város OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY) OKOS, ÉLHETŐ KÖRNYEZET (SMART ENVIRONMENT)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**1.2 Digitális helyi (kistérségi) termelői piactér**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A helyi, őstermelői termékek fogyasztásával életben tarthatók a családi gazdaságok, ugyanakkor az ellátási láncok rövidítésével jelentősen növelni lehet a környezet védelmét.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Helyi termék online piac, a rövid ellátási láncok kialakítását támogató digitális megoldások, azok platformjának kialakítása, a termelők, helyi vállalkozók felkészítése.
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Zöldülő város, Megtartó város OKOS MOBILITÁS (SMART MOBILITY) OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK, ÉLETMINŐSÉG (SMART LIVING)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**1.3 Korbarát város digitális és okos megoldásainak támogatása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Tematikus cél: Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A korbarát infrastruktúra kialakítása fontossá válik Kecskemét város idősödő társadalma miatt is. Kecskemét egyre fontosabb szerepet játszik a térségben, hiszen gazdasági, közigazgatási, kulturális és oktatási központ, ugyanakkor az idősödő társadalom problémáira még kevésbé reflektál. Szerencsére sok város megkezdte az életkorbarát programok kidolgozását és megvalósítását, amelyek mintául szolgálhatnak Kecskemét számára is. A népesség elöregedése tehát közös kihívások elé állítja a városokat. Ez még nyilvánvalóbbá vált a COVID-19 válság nyomán, amely egész társadalmunkat, de különösen az idősebb embereket érintette. Ez megint csak felhívja a figyelmet arra, hogy mennyire fontos a korbarát városok és az idősebb emberek érdekeit szem előtt tartó politika kialakítása. A városok számára a fő kihívás azonban nem az, hogy hosszabb ideig élünk, hanem inkább az, hogy túl sok időskori évet kell olyan városi környezetben töltenünk, amelyet egy fiatalabb és gazdaságilag aktívabb lakosság tervez.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) GyalogBusz hálózat fejlesztése az egyes városrészekben, a városrészek között az autós forgalom csökkentése érdekében, azt ezt kiszolgáló digitális fejlesztések támogatása. b) Korbarát város informatikai megoldásainak elterjesztése, főleg a közlekedés, mobilitás és öngondoskodás elősegítése digitális megoldásokkal, eszközökkel.
6.	városrészi leképeződése	Egész település

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Digitális város OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK, ÉLETMINŐSÉG (SMART LIVING) OKOS EMBEREK (SMART PEOLPLE) OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**1.4 Digitális megoldások a memória védelmében és a minőségi demencia gondozásért**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Élhető város Horizontális cél: Az esélyegyenlőség, a társadalmi integráció elősegítése, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása.
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Sajnos a demencia mind szélesebb réteget érintő probléma és kihívás, amelynek kezelése nem csupán az érintett családokra, de a közösség egészére is feladatokat ró. Cél, hogy Kecskemét a demencia viszonylatában is befogadó közösségé váljon azáltal, hogy az érintett polgárok minél tovább saját otthonukban, öngondoskodásuk és önellátási képességük kiaknázása mellett, szükség esetén a család, a helyi közösség támogatásával, biztonságos és minőségi életet éljen. Ebben nagy segítséget jelent a digitális jóléti eszközök és megoldások ismerete, használata és a cél szerint kialakított új kompetenciákkal rendelkező szakemberek képzése. Egy olyan közösséggé, amelyben az emberek rendelkeznek alapvető ismeretekkel arról, hogy mi a demencia, milyen kihívást jelent a beteg és a család számára, milyen eszközök, digitális megoldások állnak rendelkezésre a segítés, támogatás és a prevenció terén.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	A közösségi aktivitás elősegítése, az egészség és öngondoskodási képesség megőrzése, az időskori élet kiteljesedését elősegítő digitális megoldások, eszközök elterjesztése. A beavatkozás célja az életminőség javítása, az aktív életvitel fenntartása és az egészséggondozás, otthoni ellátás digitális- és okos technológiai megoldásainak az elterjesztése: témában kidolgozott szakmai tartalmak segítségével a lakosság tájékoztatása, felkészítése; eszközök felkutatása, tesztelése, használatuk bemutatása; szakszemélyzet képzése; prevenciós célú kezdeményezések.
6.	városrészi leképeződése	Egész város, szatellit települések

5.5.3.2. *SZOLGÁLTATÓ VÁROS*

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város OKOS EMBEREK (SMART PEOPLE) OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK, ÉLETMINŐSÉG (SMART LIVING)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**2.1 Digitális írástudatlanság felszámolása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint a humánerőforrás szükségletalapú fejlesztése Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A 21. századi polgár feladata, hogy digitálisan kompetenssé váljon, hiszen az új készségek ösztönzik a versenyképességet, az innovációt, a helyi közösségek reziliencia szintjét, valamint az egyének személyes és szakmai fejlődését. A digitalizáció nagyon sok területen megkönnyíti az életünket, az ügyintézést, a fontos információkhoz való hozzáférést, a kultúra fogyasztását. De ezeknek az előnyöknek a kihasználása, társadalmi, gazdasági hatásának maximalizálása csak úgy érhető el, ha az állampolgárok megfelelő szintű digitális kompetenciával, készségekkel rendelkeznek. Kecskemét városban tehát körülbelül 65 ezer polgár számára kell biztosítani a következő 10 évben, hogy el tudja sajátítani a digitális kompetencia különböző dimenzióinak alapszintjét. Kiemelten kell kezelni a digitális kompetenciafejlesztésnél a vállalkozásokat, a pedagógusokat, a közszféra dolgozóit, a tanulókat, valamint az 50 pluszos korosztályt. Ezen felül a digitális képzésnek és oktatásnak olyan munkaerőt kell támogatnia, ahol az emberek speciális digitális készségeket sajátíthatnak el, hogy minőségi munkahelyeket szerezzenek és jövedelmező karriert építhessenek. Kecskeméten az átképzési/továbbképzési kényszer körülbelül 37 ezer foglalkoztatottat érint, míg az automatizálható munkafolyamat a kecskeméti munkavállalók közül mintegy 26 ezer főt érint, így az ő esetükben is át- és továbbképzések szükségesek. Különös hangsúlyt kell helyezni az újgenerációs képességekre, amelyek segítségével a kecskeméti munkaerő képes a big datára és a mesterséges intelligenciára épülő beruházásokat vonzani. Ösztönözni kell a beruházások növelését az adatgyűjtés, -kezelés és -elemzés és ezek oktatása terén, mivel ezek felhasználása és kiaknázása által alapvetően új szolgáltatások és képességek jöhetnek létre. A több tízezer kecskeméti polgár számára szükséges kompetenciafejlesztés érdekében a felnőttkori tanulást támogató intézményi és infrastrukturális rendszer kiépítése.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Digitális kompetenciafejlesztés kiemelt célcsoportoknak: pedagógusok, idősödők, vállalkozások, összesen 65 ezer kecskeméti polgár számára. b) Újgenerációs képességek: adattudomány, adatműveltség, MI, digitális agrár-képzések őstermelők számára
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK, ÉLETMINŐSÉG (SMART LIVING) OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**2.2 E-egészségügyi programok**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Az egyes városrészekben komplex és digitális módon hozzáférhetőek legyenek az egészségügyi szolgáltatások. A fejlesztési program ennek javítása érdekében elsősorban orvosi rendelők, laborok digitális korszerűsítését támogatja, valamint a folyamatos orvos-beteg kommunikációt segítő digitális és okos megoldások kialakítását. A város az „Idősbarát önkormányzat” cím birtokosaként kiemelt figyelmet fordít a jövőben is az idősödők (50-74 év közöttiek), valamint az idősek (75+) életminőségének javítására.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Orvos-beteg kapcsolatát segítő okos megoldások
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK, ÉLETMINŐSÉG (SMART LIVING) OKOS EMBEREK (SMART PEOLPLE) OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**2.3 A versenyképességet szolgáló digitális élménypedagógiai műhelyek hálózatának kialakítása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése Városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepkörének bővítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A legújabb technológiák élménypedagógiai jellegű kipróbálását, oktatását, a „csinálva tanulást” segítő új közösségi, digitális élményközpont fejlesztése kiemelt célcsoportok számára. Az ipari robotika, az okos otthon megoldások, a távgyógyászat, távdiagnosztika eszközeinek széles körű elérését kell biztosítani a vállalkozások, illetve a munkaképes korú állampolgárok felé. A műhelyeknek nem az az elsődleges célja, hogy bemutassuk a digitális eszközöket, hanem azt a környezetet, amiben a hagyományos problémákat kreatívan megoldják, a soft skilleket sajátítsák el (kreativitás, kritikai gondolkodás, problémamegoldás, csoportmunka stb.). A szemléletformáláson és a digitális megoldások bemutatásán kívül

kérdés		kifejtés
		a digitális élményközpontok célja az állampolgárok munkaerőpiaci versenyképességének növelése is, a digitalizációhoz kapcsolódó felnőttképzési programokon keresztül. A központ programjai, szolgáltatásai mindenki számára elérhetők, így a digitális esélyteremtéshez is jelentős mértékben hozzájárulnak.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Digitális élmény- és tudásközpont(ok) további fejlesztése, új kreatív műhelyek létrehozása, ide új korcsoportok bevonása: vállalkozások, pedagógusok, idősödő korosztály. b) Tanulásra ösztönző programok, helyi támogatások kidolgozása. c) Az új készségek hitelesítési rendszerének kialakítása a helyi intézmények révén. d) A helyi munkaerőpiaci igényekre reflektáló oktatás, felnőttképzés offline és online tartalomkínálatának biztosítása.
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK, ÉLETMINŐSÉG (SMART LIVING) OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**2.4 A kulturális alapú gazdaságfejlesztés erősítése**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Szolgáltató város Tematikus cél: Városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepkörének bővítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A gazdasági fejlődés puha tényezőinek támogatása a kreatív iparon, a gig-gazdaságon, a kulturális alapú gazdaságfejlesztésen keresztül lehetséges. Új típusú közösségek, közösségi terek, műhelyek támogatása szükséges, melyek egyre inkább kapcsolatot teremtenek a kultúra és a gazdaság között. A digitalizációs változás a kreatív, a közösségi és a humán területeken dolgozóknak kedvez majd, amit a kulturális intézmények fejlesztése során ki kell használni. A helyi kulturális és közösségi erőforrásokra támaszkodó gazdaságfejlesztési folyamatokat kell támogatni, a digitális átállással elő kell segíteni a kulturális turizmust, a kulturális vidékfejlesztést, a kreatív gazdaság és a közösségi gazdaság feltételeinek elősegítését.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Hírös Kreatív Központ b) Co-working terek hálózatának kialakítása a városkapu térségekben c) Társadalmi vállalkozások szerepének erősítés a digitális átállásban, a kulturális alapú gazdaságfejlesztésben
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

5.5.3.3. *KLÍMATUDATOS VÁROS*

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Zöldülő város OKOS, ÉLHETŐ KÖRNYEZET (SMART ENVIRONMENT) OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**3.1 Városi folyamattámogató rendszerek**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi színtű energiamenedzsment rendszer kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A helyi közösségi fenntartású intézményeknél nappal több energia fogy, mint éjszaka, ugyancsak hét közben több, mint hétvégén. Szenzorok telepítésével és intézményi szintű adatmenedzsment rendszerek bevezetésével – azaz elegendő adat és megfelelő elemzési háttér birtokában – városi szinten olyan energiamonitorozó, illetve energiamenedzsment rendszer építhető fel, mely múltbeli adatokra és fogyasztási mintázatokra alapozva (adott esetben Mesterséges Intelligencia megoldásokat is alkalmazva) előrejelzéseket képes adni. A városi ingatlanokból érkező adatok összegyűjtésével, egységes formában történő feldolgozásával, elemzésével és vizualizálásával tetszőleges bontásban lehet kimutatásokat készíteni – akár épületek, emeletek, szervezeti egységek szintjén. Adatok és elemzések birtokában megalapozottabban lehet végiggondolni a későbbi energiahatékonysági fejlesztéseket, beruházásokat, melyek során egyébként is megtérülési számításokat célszerű végezni (pl. uniós pályázatoknál). Pontos fogyasztási előrejelzések révén a tervezés és az üzemeltetés egy olyan szintjére juthat el Kecskemét városa, amely révén jelentős villamosenergia, gáz- vagy víz- és csatorna költség takarítható meg. Ugyancsak fontos hozadéka lehet a projektnek, hogy a város ilyen módon is lépést tehet energiafüggetlenségének elérése érdekében.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Intézményi/önkormányzati vállalati szintű energiamenedzsment és adatmenedzsment rendszerek kiépítésének támogatása b) Városi szintű monitoring, illetve energiamenedzsment rendszer kialakítása
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Zöldülő város OKOS, ÉLHETŐ KÖRNYEZET (SMART ENVIRONMENT) OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**3.2 Városi smart grid és okos mérés feltételeinek megteremtése**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Klímatudatos város Tematikus cél: Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi színtű energiamenedzsment rendszer kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A fejlesztés célja a városüzemeltetési feladatok körében az energiafüggőség és a költségek csökkentése, ennek érdekében a helyben megtermelt (tiszta, megújuló) energia részarányának növelése, az

kérdés		kifejtés
		energiatároló kapacitások kialakítása, ilyen módon az energiaigényes létesítményüzemeltetési feladatok ellátásának segítése. A smart grid fejlesztések körében Kecskemét városa valamennyi szakági hálózatra – tehát a villamosenergia, a távhő, a víz- és csatorna-hálózatra, valamint a hulladékkezelés rendszerére – ki kívánja terjeszteni az okos mérő, monitorozó, illetve intelligens energiamenedzsment rendszerek bevezetését. A város célja, hogy az Önkormányzat energia beszerzésre fordított kiadásai csökkenjenek, emellett a széndioxid kibocsátás is szignifikánsan mérséklődjön, ennek érdekében az egész várost és a szatellit településeket lefedő okos mérő rendszereket, továbbá szenzorokat, távvezérlőket és adatszolgáltató, adatmonitorozó rendszereket kíván telepíteni. A fejlesztésekbe város a helyi közműszolgáltató társaságokon felül értelemszerűen be kívánja vonni a Neumann János Egyetemet.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Smart Grid beruházások valamennyi szakági hálózatra kiterjedően (villamosenergia, távhő, víz és csatorna, valamint hulladék) b) Városi szenzor- és adatszolgáltatási hálózat kiépítése
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

5.5.3.4. *VERSENYKÉPES VÁROS*

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város, Kiszolgáló város OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY) OKOS MOBILITÁS (SMART MOBILITY) OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.1 Digitális átállás támogatása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét városának digitális átállása tudatos tervezést és irányítást, folyamatos koordinációt igénylő feladat, amelynek megvalósítása – az európai városok intelligens piacterének kialakítására irányuló Európai Bizottsági kezdeményezésből (*Smart Cities Marketplace*) is kiindulva – egyidejűleg át kell, hogy fogja az alábbi területeket: - folyamatos tudásmegosztás; - az állampolgári fókusz megtartása; - saját politikák kialakítása és szabályozás, - szabványok bevezetése és következetes alkalmazása, - teljesítménymutatók képzése, mérőszámok bevezetése, adatok gyűjtése és elemzése; - integrált tervezés és irányítás; - saját adatpolitika megfogalmazása, az adatok mind magasabb arányú közösségi hasznosítása és a nyílt adatkezelés bevezetése;

kérdés		kifejtés
		- városi adatmodellek kialakítása mellett saját üzleti modell érvényesítése, ennek megfelelő beszerzési és finanszírozás gyakorlat kialakítása; - a városi mobilitás fenntartható formáinak kialakítása; - integrált infrastruktúrák és folyamatok kialakítása az energia, az információs és kommunikációs technológiák és a közlekedés területén; - az egyes városrészek és az épített környezet fenntarthatósági szempontoknak megfelelő fejlesztése és üzemeltetése. A sokféle digitális transzformációs folyamat tervezése és vezérlése a 2021 és 2027 közötti fejlesztéspolitikai ciklusban nem nélkülözheti saját intézményi és informatikai (platform) megoldások kidolgozását, de mindenekelőtt egy olyan – digitális projekteket előkészítő és lebonyolító – szervezet felállítását, mely a Kecskemét digitális átállásának motorja lehet. E szervezet első feladata a digitális átállás menetrendjének kidolgozása és szakági dokumentumokra történő lebontása kell, hogy legyen (Lásd: Kecskemét Digitális Stratégiája és a Digitális Átállás ütemterve)
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Digitális projektek előkészítő és lebonyolító szervezete b) Szakági dokumentumok kidolgozása (Digitális Város, Okos Város Stratégia, Digitális Átállás részletes ütemterve)
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város, Kiszolgáló város OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT) OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.2 Városi Adatstratégia kidolgozása, Adatközpont és Stratégiai Monitoring Rendszer felállítása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: Városi folyamatok monitorozása, tervezést és irányítást segítő adatgyűjtő, adattároló és elemző rendszer kialakítása
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Kecskemét MJV Önkormányzata pilot résztvevőként 2021. I. félévében bekapcsolódott a Nemzeti Adatvagyon Ügynökség által megvalósított „Önkormányzati adatvagyon felmérés előkészítése” című projektbe. Ennek során külső szakértők mérték az Önkormányzat, a háttérintézmények, a közszolgáltatások ellátásával megbízott egyéb szervezetek, illetve gazdasági társaságok hasznosítható adatvagyonát. A pilot felmérés az Önkormányzatnál 132 db nyilvántartást, ill. melyek egyéb hasznosítható adatbázist azonosított, melyek több mint fele (70 db) központilag működtetett informatikai rendszer, ugyanakkor 45 db (42%) további hasznosításra alkalmas adatokat tartalmaz. Ezen felül 44 háttérintézményben 885 db olyan nyilvántartást/adatbázist sikerült azonosítani, amelyek esetében felmerülhet a helyi szintű hasznosítás. Mindez fontos alapja lehet egy, a városi adatvagyont menedzselő rendszer kialakításának. - Első lépésben egy városi szintű adatpolitika meghatározását, majd egy konkrét beavatkozásokat is meghatározó városi adatstratégia kidolgozását célszerű elvégezni. E dokumentum elkészítése segítheti a

kérdés		kifejtés
		városi intézményi – továbbá a helyi lakossági és vállalkozási – adatigények felmérését, majd az adathasznosítási igények kielégítésének módjaira vonatkozó konkrét intézkedések azonosítását, végül a megvalósításhoz szükséges erőforrásigény (idő, pénz, ember) bemutatását. - Második lépésben célszerű kialakítani azt a Városi Adatközpont funkciót, amely – tervezést, szervezést és IT-infrastruktúra-fejlesztést követően – megteremti a városi szintű fejlesztési és településüzemeltetési folyamatok monitorozásának lehetőségét. Ahhoz, hogy a Városi Adatközpont a későbbiekben érdemben tudja segíteni a Kecskemét városát érintő stratégiai tervező és irányítási funkciókat, az egyes önkormányzati intézményeken és gazdálkodó szervezeteken átívelő, centrális szerepet kell kapnia az adatok gyűjtésében, tárolásában és elemzésében. Ezzel együtt döntő jelentősége van minél több adatszolgáltató partner csatlakoztatásának, akik tehát ilyen módon is hatással tudnak lenni Kecskemét társadalmi, gazdasági és közszolgáltatási folyamataira. Ahhoz, hogy egy transzparens és magas hozzáadott értéket jelentő városi adatökoszisztéma (adatplatform, városi adatpiac) megvalósulhasson, szabályozni szükséges a városi adatok megosztását és értékorientált kiaknázását, továbbá minimalizálni kell a duplikált adatok/adatbázisok kialakulását. Az így fokozatosan fejlődő városi adatvagyon a jövőben Kecskemét alapinfrastruktúrájának fontos részét képezheti, továbbá megfelelő alapot nyújthat további innovációk ösztönzéséhez, a gazdaságos és hatékony működéshez és város gazdasági teljesítményének növekedéséhez. A beavatkozások megvalósításába az önkormányzati szerveken felül szükségszerű bevonni a Neumann János Egyetemet.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Városi adatpolitika megfogalmazása, adatstratégia kidolgozása b) Városi Adatközpont és Stratégiai Monitoring Rendszer felállítása
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város, Kiszolgáló város OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT) OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.3 Önkormányzati IT stratégia kidolgozása, elektronikus ügyviteli és ügyintézés-fejlesztési program**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: a személyes és papír alapú kapcsolattartások helyett az elektronikus ügyvitel és az e-ügyintézés előnyben részesítése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	2018. január 1-jén hatályba lépett az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény, mely lényegesen megváltoztatta az ügyintézési folyamatokban résztvevő szereplők közötti kapcsolattartásokat. Így ettől a dátumtól az állami és az önkormányzati szervek kizárólag elektronikus módon (Cégkapun/Hivatali kapun keresztül) tarthatnak kapcsolatot egymással hatósági ügyekben. Bár az e-ügyintézési törvény hatálya alá csak Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Hivatala tartozik, a személyek hitelesítésével

kérdés		kifejtés
		(azonosítás) és a dokumentumok hitelesítésével (e-aláírás) kapcsolatos európai uniós (lásd: eIDAS rendelet) és hazai jogszabályi minimumok a mindennapi ügyintézésbe is fokozatosan beépülnek. A külső jogi és igazgatási környezet megváltozására tehát a hivatali belső munkaszervezés és az intézményekkel történő napi kapcsolattartás alkalmával is reagálni kell. Az intézmények belső működése tekintetében lényeges változást jelent az elmúlt bő egy évtizedben, hogy – a globális digitális transzformációs folyamatnak köszönhetően – a nagyobb szervezeteknél mostanra lényegében teljes mértékben elterjedtek a különféle vállalatirányítási (Enterprise Resource Planning – ERP) rendszerek. Ezek az összetett, illetve modulárisan felépülő szoftver alkalmazások teljesen lefedik egy szervezet funkcionális működési folyamatait (pl. pénzügyi források, egyéb tárgyi eszközök és alapanyagok beszerzése és rendelkezésre állása, humán-erőforrásgazdálkodás, ügyfélfolyamatok, IT fejlesztés és -üzemeltetés, információmenedzsment, projektmenedzsment, kommunikáció, marketing stb.). Egy digitálisan transzformált, korszerű szervezetben az ERP rendszerek mellett más rendszerek – pl. az alapító okirat szerinti feladatellátást támogató információs (szak)rendszerek, ügyfélszolgálati (CRM) rendszerek stb. – is működnek, melyekhez egyéb támogató rendszerek (pl. iratkezelő rendszerek, ügyfélmenedzsment és portál rendszerek, mérő, monitorozó rendszerek stb.) kapcsolódnak. A lényeges, hogy ezek a rendszerek magasan integráltak, azaz egymással szorosan együttműködőek legyenek, és – standard interfészeken keresztül – alkalmasak legyenek adatok folyamatos kicserélésére. A digitális átálláshoz nélkülözhetetlen a papír alapú ügyintézés kiváltása, a dokumentumok elektronikussá alakítása és tárolása, továbbá azokból az adatok kinyerése, elérhetővé és kereshetővé tétele mások (nem utolsó sorban IT alkalmazások) számára. Mindez előfeltétele a vezetői információs rendszerek, továbbá a városi információs rendszerek – a Városi Adatközpont – működtetésének is, ezért az Önkormányzat Hivatalánál az alábbi beavatkozásokra van szükség: - Ki kell dolgozni egy olyan – önkormányzati szintű – IT Stratégiát, amely sorvezetője lehet a belső (hivatali), illetőleg az intézményközi (szervezeti) ügyviteli és ügyintézésfejlesztési folyamatoknak. Az információs kor biztonsági kihívásainak kezelése érdekében IT Stratégiát egyúttal ki kell egészíteni a szükséges IT biztonsági és információbiztonsági elemekkel. - Ahol szükséges – az önkormányzati IT Stratégiában meghatározott módon – telekommunikációs hálózatfejlesztést, IT infrastruktúra-fejlesztést, hardver- és szoftverbeszerzést, ügyviteli és e-ügyintézési alkalmazásfejlesztést, rendszerkiváltást (-konszolidációt) adatmigrálást, rendszerbevezetést, képzést, illetőleg megfelelő dokumentálási, kommunikációs és tájékoztatási feladatokat kell végrehajtani.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Önkormányzati IT stratégia és cselekvési terv kidolgozása b) Személyes és papír alapú kapcsolattartást kiváltó elektronikus ügyviteli és e-ügyintézési megoldások bevezetése az Önkormányzatnál és intézményeinél
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.4 Városi IT kompetenciafejlesztő program** OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT) OKOS EMBEREK (SMART PEOPLE)
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: a városi intézményeknél és gazdálkodó szervezeteknél dolgozók digitális kompetenciáinak fejlesztése
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A helyzetfeltáró részben bemutatottak szerint rendkívül fontos a 2021. és 2027. közötti időszakban az önkormányzati apparátuson belül különösen az adminisztratív jellegű munkakört betöltő alkalmazottak digitális készségfejlesztése – részben a városi intézmények digitális átállásának elmozdítása, részben az érintettek munkahelyének/munkakörének megvédése miatt. Ennek érdekében a következő időszakban célzott beavatkozásokkal szükséges támogatni: - az irodai szoftverek magabiztos felhasználásához szükséges ismeretek megszerzését segítő, pl. DigComp tanfolyamok és tanúsítványok megszervezését és a résztvevők vizsgáztatását; - elektronikus ügyviteli (iratkezelő és dokumentum-menedzsment) rendszerek, vállalatirányítási (ERP), ügyfélmenedzsment (CRM, CC) rendszerek felhasználásához szükséges ismeretek és digitális kompetencia megszerzését és a résztvevők vizsgáztatását, képesítésszerzését; - egyes szakfeladatellátást segítő rendszerek és alkalmazások (pl. IT-szolgálatásmenedzsment rendszerek, térinformatikai, ill. adatmenedzselő, adatelemző, adatvizualizáló (BI) szoftverek) felhasználását segítő képzéseken való részvételt és a vizsgáztatást.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) Általános jellegű digitális kompetenciafejlesztés az Önkormányzat Hivatalánál, továbbá a felügyelt intézményeknél és gazdálkodó szervezeteknél. b) Célzott és emelt szintű digitális kompetencia fejlesztés speciális igényű célcsoportok esetében az Önkormányzat Hivatalánál, továbbá a felügyelt intézményeknél és gazdálkodó szervezeteknél.
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város, Prosperáló város, Kiszolgáló város OKOS KORMÁNYZÁS (SMART GOVERNMENT) OKOS, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG (SMART ECONOMY) OKOS ÉLETKÖRÜLMÉNYEK, ÉLETMINŐSÉG (SMART LIVING)
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	**4.5 Városi IT szolgáltatásmenedzsment rendszer kialakítása**
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél: Versenyképes város Tematikus cél: fejlett IT szolgáltatásmenedzsment funkciók kialakítása az Önkormányzatnál

	kérdés	kifejtés
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Ahogyan az a helyzetfelmérésben is megállapításként szerepelt, Kecskeméten mind lakossági, mind intézményi részről elvárásként azonosítható a városi digitális szolgáltatások mennyiségének és minőségének fejlesztése. Ahhoz, hogy az Önkormányzat Hivatala és intézményei fejlett szolgáltatásokat tudjanak biztosítani az ügyfelek (a lakosság, a helyi vállalkozások, továbbá külső intézményi szereplők) részére meg kell erősíteni a város távközlési és infokommunikációs infrastruktúra hátterét, melyre a továbbiakban biztonsággal alapozhatók városi szintű IKT-szolgáltatások. Egy fejlett IT-szolgáltatásmenedzsment rendszer standard módszertani (pl. ITIL) alapokról épül fel és magában foglalja az alábbiakat: - a feladatok, felelősségek és szerepkörök meghatározása (városi informatikai vezető (CIO) kinevezése, városi informatikáért felelős szervezet vagy szervezeti egység kijelölése); - internet szolgáltatás és adatkapcsolat biztosítása (ehhez kapcsolódóan térfigyelő kamerarendszer üzemeltetése, VoIP telefonrendszer kialakítása és üzemeltetése az Önkormányzat és intézményei részére, városi rendezvények adatátviteli támogatása, közösségi „Free Wifi” szolgáltatás nyújtása a város frekventáltabb helyein); - rendszergazdai szolgáltatások az Önkormányzat Hivatala és intézményei, egyéb szervezetei számára (hálózatok, hálózati eszközök, számítógépek, mobil eszközök, szerverek, nyomtatók és egyéb rendszer perifériák üzemeltetése, felügyelete); - 0-24 órás szerver üzemeltetés (alkalmazás- és fájlszerverek, levelező szerverek, adatbázis szerverek, felhő rendszerek menedzselése, központi felhasználó kezelés stb.) - tárhelyszolgáltatás, jogosultságkezelés, csoportmunka felületek biztosítása, felhasználók képzése, help desk funkciók ellátása; - mentő és biztonsági rendszerek működtetése (dokumentumvédelem, hozzáférések kezelése, biztonsági mentések, eszközvédelem) - weboldalak és online rendszerek fejlesztése és üzemeltetése (webhosting), hírlevélkezelés, online marketing funkciók ellátása, keresésoptimalizálás, honlap analitikák készítése stb. - IT tanácsadás, IT beszerzésmenedzsment, költségmegtakarítások segítése stb. - Új szolgáltatások (pl. Kecskemét Kártya, City App), IT alkalmazások fejlesztése, tesztelése, bevezetése, korábbi rendszerek kiváltása, rendszer konszolidáció, adatmigrálás stb. Az egyes beavatkozások megvalósításába az önkormányzati szerveken felül célszerű bevonni a Neumann János Egyetemet is.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	a) a feladatok, felelősségek és szerepkörök meghatározása (döntés-előkészítés, döntés és szabályozás); b) egy IT szolgáltató szervezet felállítása; c) kritikus városi IKT infrastruktúrák esetében backup hálózati infrastruktúrák létesése, d) a meglévő városi IKT-hálózatok hasznosítása, szükség szerinti fejlesztése (pl. vonalas infrastruktúra-fejlesztésekhez kapcsolódóan).
6.	városrészi leképeződése	Egész település, szatellit települések

5.5.4 Ütemezés

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia keretein belül megtervezett digitális átállás menetrend ütemezése a helyzetelemzésére támaszkodó beavatkozási területek és projektkoncepciók időbeli megvalósítását segítő és a végrehajtás eszköz- és intézményrendszerének átalakítását tartalmazza.

***14. táblázat**: A digitális átállási menetrend javasolt főbb lépései:*

Digitális projektek előkészítő és lebonyolító szervezetének létrehozása (Önálló szakmai testület, polgármesteri vezetéssel, közgyűlésnek történő éves beszámolási kötelezettséggel)	2023. december
Szakági dokumentumok kidolgozása (Kecskemét Digitális Stratégiája, Digitális Átállás Akcióterve)	2023. december- 2024 június
A tematikus célkitűzések szerinti beavatkozások projekt szintű lebontása, digitális átállás menetrend célindikátorainak meghatározása, ezekhez pedig pénzügyi terv és a felhívások megalkotása.	2023 decemberétől folyamatosan 2027-ig
Városi Adattár és Stratégiai Monitoring Rendszer létrehozása	2025. december
Tematikus célkitűzések szerinti felhívások, pályázatok kiírása, projektek végrehajtása	2024 július folyamatosan 2027-ig (2030)

6 Finanszírozási terv

6.1 Elérhető és bevonható források számbavétele

A finanszírozási tervben számításba vesszük az EU új programozási időszakában is elérhető ESB alapokat, figyelemmel arra a kiegészítésre[25], amely a COVID-19 világjárvánnyal kapcsolatos reagálóképességre vonatkozik. Alapvetésként tekintünk az EU 2021–2027-es időszakra vonatkozó **többéves pénzügyi keretéről (MFF)** szóló rendeletére[26], melynek keretében a közösség (2018-as árakon számítva) 1 074,3 milliárd EUR összegű hosszú távú költségvetést irányoz elő az EU27-ek számára, mely összeg az Európai Fejlesztési Alap integrálásával együtt értendő. Ez a keret – a 750 milliárd EUR összegű Next Generation EU helyreállítási eszközzel együttesen – minden eddigit meghaladó összegű, 1,8 billió EUR összegű támogatás nyújtását teszi lehetővé az EU számára az elkövetkező évek folyamán. A támogatások egyrészt a Covid19-világjárványból való kilábalást, másrészt a különböző szakpolitikai területek kiemelt hosszú távú uniós célkitűzéseinek megvalósítását célozzák.

A **magyarországi forráskeretekre** vonatkozóan kitekintettünk különösen az alábbi dokumentumokra:

- Magyarország Partnerségi Megállapodása A 2021-2027 Időszakra Vonatkozó Kohéziós Források Felhasználásáról (A Tagállam Által Az Európai Bizottságnak Hivatalosan Benyújtott Verzió 2021);
- Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve (2021).

A magyarországi forrásfelhasználást a 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet szabályozza.

A tényleges – hazánkban felhasználható **– uniós forrásokra** (TOP és ágazati OP-k) vonatkozó információk a **Partnerségi Megállapodásban** rögzítettek alapján állnak rendelkezésre, 2018. évi árakon. Ennek megfelelően, a hazánkban (nemzeti hozzájárulással együtt) rendelkezésre álló források 26 189 622 276 EUR-nak megfelelő forintösszeget jelentenek.

A **Bács-Kiskun megyei Integrált Területi Program** forráskerete 107,829 milliárd forint, amelyből dedikáltan Kecskemétre a Forrásfelhasználási mód I. keretösszegéből 19,382 Mrd Ft áll

[25] *Az Európai Parlament És A Tanács 2020. április 23-i (EU) 2020/558 Rendelete az 1301/2013/EU és az 1303/2013/EU rendeletnek az európai strukturális és beruházási alapok COVID-19-járványra adott válaszlépésekre történő felhasználásához kivételes rugalmasságot biztosító egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról*
[26] *A Tanács 1311/2013/EU, EURATOM Rendelete (2013. december 2.) a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről*

rendelkezésre; ebből Fenntartható Városfejlesztésre 10,991 Mrd Ft, energetikai célú konstrukcióra 1,810 Mrd Ft, a helyi és térségi közszolgáltatások fejlesztésére 3,581 Mrd Ft, míg fenntartható humán fejlesztésekre (ESZA+) 3,000 Mrd Ft használható fel.

A térségi források (járás települései) alábbiakban, a 6.1.2. „Kitekintés" című fejezetben kerülnek számbavételre. Ugyanígy: az egyéb nemzeti keretek és előirányzatok (Modern Városok Program, fejezeti előirányzatok), továbbá a városi vállalati szektor és befektetői szféra, a Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata, vállalatai és intézményei, illetve a NGO-k felől várható források az alábbi fejezetekben kerülnek részletesen kifejtésre.

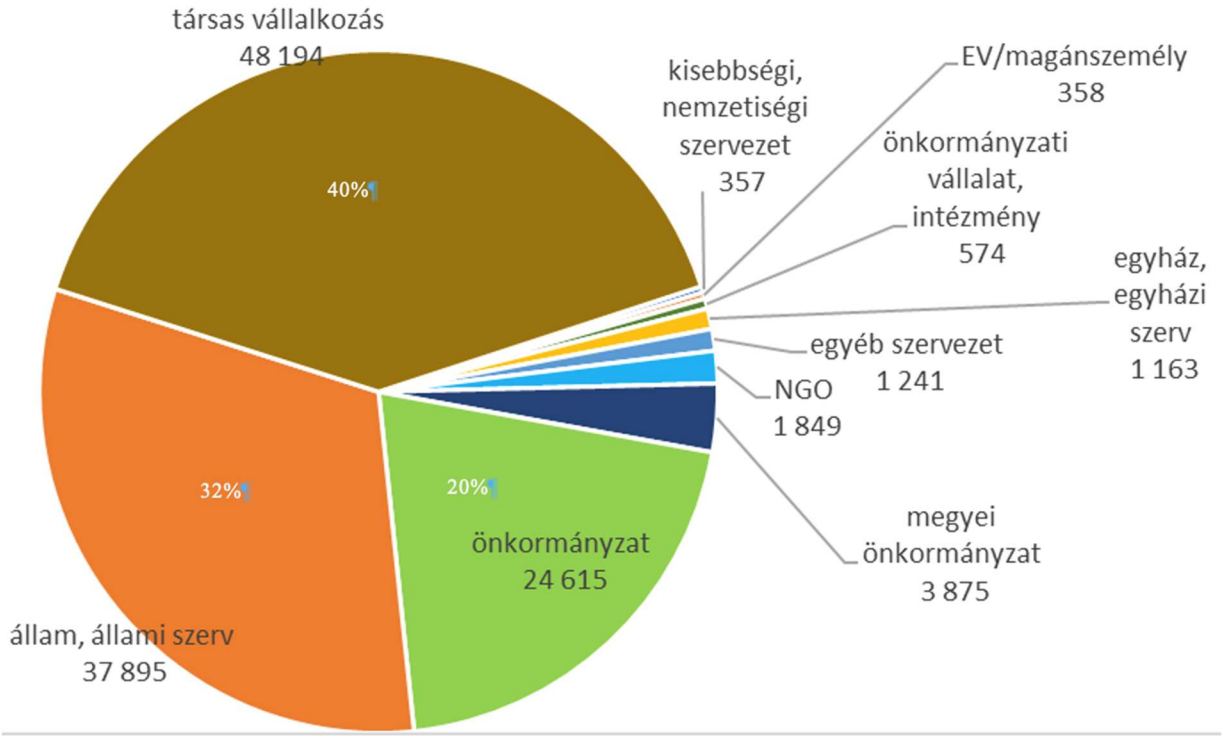
6.1.1 Aktorok, meghatározó szereplők

A városfejlődésben legfontosabb szerepet játszó aktorok meghatározása során jelentős súllyal esik latba, hogy a most záruló programozási időszakban szerzett tapasztalatok és gyűjtött adatok, a városba érkező és fejlesztési célra használt források, az egyes szektorok, szereplők között milyen mértékben oszlik meg. A kecskeméti, 2020-ig megvalósuló projekttömegben a három legnagyobb szereplő az állam, az önkormányzat és a helyi vállalkozások – ez utóbbiak rendelkeznek a legnagyobb projekttömeggel. (16. ábra)

A városi vállalati kör szerepének és jelentőségének elemzése a finanszírozási terv további szakaszaiban található. Ugyanúgy kifejtjük a többi aktor lehetséges szerepvállalását is azzal, hogy hangsúlyoznunk kell azt a kecskeméti sajátosságot, hogy a városfejlődés legfontosabb szervező erejét a város önkormányzata képezi. Ezt a szerepkört a tervező kompetenciájával, az intézményeiben és társaságainál felgyülemlett szaktudással, az elmúlt évek innovatív kezdeményezéseivel (Városfejlesztési Alap) és integratív, társadalmasító aktivitásával, nem utolsósorban pedig igen jelentős költségvetési szerepvállalásával érdemli ki. A komplexitásra és az együttműködésre való törekvés – a város számos más vonzó, egyéb fejezetekben kifejtett képessége és tulajdonsága mellett – igen jelentős tőkevonzó képességgel rendelkezik és vélhetően a következő időszakban is jellemezni fogja a várost.

A lokálpatrióta Kecskemét jól ötvözve a tradíciót és a modernitást, képes „felszívni" a helyi civil- és egyházi, lakossági kezdeményezéseket, illetve integrálni fejlesztési elképzeléseiket. További jellegzetesség, hogy a pezsgő kulturális élet szereplőitől több jelentős javaslatot tudott befogadni a projektcsatornákba az elmúlt időszakban. A városban jelenlévő és aktivizálódó felsőoktatás, valamint az egyéb tudásbázisok, innovatív hub-ként jelennek meg. Kecskemét fejlődése szempontjából ki kell emelni azt a városi törekvést, hogy folyamatos erőfeszítéseket tesz egy ipari-tudományos integrációra, amelyhez megteremtette a kommunikációs és szervező platformo(ka)t is (Lásd: AIPA szerepe és szerepvállalása, Kecskemét 4.0 Program elindítása).

16. ábra: A záruló időszak kumulált hozzájárulásának megoszlása EU forrásokból szektoronként

Forrás: Önkormányzati zárszámadások

A térségi kitekintésben és tervezésben, a növekvő jelentőségű, szerepű és hatáskörű **megyei önkormányzattal való együttműködés** még a korábbi programozási időszakhoz képest is nagyobb hangsúlyt kap, akár a társadalmasítási, akár a konzultatív, vagy éppen a pályázati folyamatokban.

Az integratív tervezési stratégiába tartósan jól érvényesül az **állami szerepvállalás**, amely szerepének megfelelően a nagytérségi – országos jelentőségű (vagy azon túlmutató) programelemeket „szállítja" (pl. klímavédelem, nagyinfrastruktúrák, MVP Program, beruházásösztönzés).

A város igen fontos stratégiai érdeke, hogy az **aktorok terveit integrálja**, mert rajtuk keresztül alternatív fejlesztési forrásokhoz juthat, akár konkrét pénzügyi formában is (befektetések, támogatások). Nem elhanyagolhatók azonban az együttműködésnek multiplikátor hatásai sem, hiszen a szereplők a fejlesztések **közvetlen, vagy extern hatásaiból ugyancsak közösen részesülhetnek**.

6.1.2 Kitekintés

A megelőző EU programozási időszak

2021 év végéig a jelenleg záruló EU-programozási időszak (Széchenyi2020) forrásaiból származó összes támogatás Bács-Kiskun megyei megvalósítási helyszínnel közel 359 milliárd forint volt, a VP forrásokkal együtt pedig meghaladta az 570 milliárd forintot. Ez a megyék közti összes rangsor negyedik helyére volt elegendő (15. táblázat).

15. táblázat: *A nyertes uniós pályázatok területi eloszlása Magyarországon*

Megvalósítás helyszíne, megye	BEÉRKEZETT PÁLYÁZATOK (db.)	IGÉNYELT TÁMOGATÁS (Ft.)	IH ÁLTAL TÁMOGATOTT (db.)	MEGÍTÉLT TÁMOGATÁS (Ft.)	HATÁLYOS SZERZŐDÉSEK (db.)	KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁS (Ft.)	KIFIZETETT PÁLYÁZATOK (db.)	KIFIZETETT ÖSSZEG (Ft.)	
_Nincs megadva megye	93	2 252 911 413	56	1 902 560 009	55	1 785 154 228	45	701 865 381	
Baranya	**20 072**	**669 663 301 411**	**12 640**	**384 010 175 662**	**12 571**	**362 606 423 449**	**11 626**	**269 291 634 616**	2,8%
Borsod-Abaúj-Zemplén	**34 034**	**991 911 731 406**	**21 466**	**498 797 755 584**	**21 401**	**468 048 784 859**	**20 125**	**407 921 067 672**	3,7%
Budapest	**20 249**	**9 781 877 007 138**	**10 614**	**7 547 317 528 008**	**10 495**	**7 152 314 971 266**	**10 174**	**6 363 453 560 687**	55,9%
Bács-Kiskun	**48 924**	**872 761 540 031**	**31 480**	**459 409 618 413**	**31 385**	**435 992 364 318**	**29 487**	**334 264 436 511**	3,4%
EFOP	*494*	*53 437 350 220*	*281*	*35 720 300 279*	*279*	*34 767 178 747*	*286*	*32 653 204 820*	
GINOP	*3 606*	*158 199 425 938*	*2 249*	*84 326 240 485*	*2 243*	*82 477 902 681*	*2 184*	*79 072 340 095*	
GINOP_PLUSZ	*848*	*71 666 353 312*	*232*	*27 169 773 329*	*189*	*21 535 636 753*	*157*	*19 107 646 517*	
IKOP	*2*	*4 248 186 680*	*2*	*4 248 186 680*	*2*	*4 135 527 581*	*2*	*1 724 558 791*	
KEHOP	*91*	*12 630 589 547*	*42*	*8 853 554 498*	*42*	*8 576 538 073*	*41*	*8 498 149 476*	
KÖFOP	*80*	*542 433 255*	*76*	*516 438 729*	*76*	*513 282 832*	*76*	*515 852 727*	
MAHOP	*25*	*1 546 326 147*	*20*	*1 105 659 482*	*20*	*1 105 659 482*	*19*	*954 729 925*	
TOP	*895*	*126 079 321 892*	*770*	*107 984 675 603*	*759*	*103 203 425 849*	*771*	*107 157 454 474*	
TOP_PLUSZ	*84*	*22 468 885 824*							
VEKOP	*31*	*2 594 268 626*	*16*	*975 516 718*	*16*	*975 088 135*	*15*	*951 073 377*	
VP	*42 768*	*419 348 398 590*	*27 792*	*188 509 272 610*	*27 759*	*178 702 124 185*	*25 936*	*83 629 426 309*	
Békés	**29 427**	**511 821 735 604**	**21 393**	**279 883 978 643**	**21 349**	**271 772 198 834**	**20 412**	**207 726 877 458**	2,1%
Csongrád-Csanád	**23 104**	**700 678 677 276**	**14 443**	**433 210 534 109**	**14 385**	**419 655 893 714**	**13 128**	**331 752 943 822**	3,2%
Fejér	**15 385**	**472 337 189 945**	**9 549**	**245 203 309 187**	**9 510**	**239 251 064 391**	**8 952**	**187 633 086 182**	1,8%
Győr-Moson-Sopron	**16 311**	**573 756 526 220**	**10 242**	**347 152 557 415**	**10 213**	**335 313 113 528**	**9 553**	**248 198 871 365**	2,6%
Hajdú-Bihar	**46 108**	**969 611 411 192**	**30 864**	**580 899 973 631**	**30 763**	**547 649 815 689**	**29 098**	**388 020 534 198**	4,3%
Heves	**13 863**	**415 028 307 088**	**8 447**	**224 620 674 117**	**8 410**	**217 168 977 065**	**7 853**	**184 129 360 602**	1,7%
Jász-Nagykun-Szolnok	**18 974**	**460 519 992 536**	**12 569**	**254 807 207 010**	**12 525**	**242 949 620 401**	**11 791**	**193 242 058 905**	1,9%
Komárom-Esztergom	**7 750**	**287 581 661 572**	**5 180**	**168 874 937 138**	**5 153**	**164 272 704 602**	**4 788**	**119 077 994 378**	1,3%
Nógrád	**6 367**	**244 167 813 535**	**3 537**	**130 791 068 322**	**3 523**	**123 888 474 411**	**3 146**	**106 740 356 308**	1,0%
Pest	**22 849**	**814 023 794 508**	**13 559**	**307 812 386 936**	**13 425**	**289 300 926 780**	**12 708**	**229 394 961 172**	2,3%
Somogy	**17 394**	**488 198 734 016**	**11 059**	**290 815 999 001**	**11 017**	**268 177 628 050**	**9 917**	**192 289 159 419**	2,2%
Szabolcs-Szatmár-Bereg	**55 818**	**1 079 933 498 027**	**34 575**	**585 917 139 285**	**34 489**	**540 453 490 224**	**31 419**	**396 020 830 783**	4,3%
Tolna	**14 053**	**308 039 763 409**	**9 450**	**181 804 976 620**	**9 422**	**176 564 745 977**	**8 842**	**123 174 078 095**	1,3%
Vas	**15 044**	**271 325 539 134**	**10 231**	**136 008 475 889**	**10 209**	**131 770 832 164**	**9 720**	**110 885 394 213**	1,0%
Veszprém	**14 403**	**458 895 191 464**	**9 205**	**258 009 161 559**	**9 164**	**244 923 378 455**	**8 508**	**194 704 774 004**	1,9%
Zala	**15 112**	**339 555 783 236**	**9 936**	**193 448 541 779**	**9 903**	**184 640 806 029**	**9 256**	**149 317 950 159**	1,4%
Összesen megyék	**455 241**	**20 711 689 198 748**	**290 439**	**13 508 795 998 308**	**289 312**	**12 816 716 214 206**	**270 503**	**10 737 239 930 549**	100,0%

Forrás: http://www.palyazat.gov.hu/

A **kecskeméti térségben (járásban)** a 15 településen ugyanezen időszakban 336 darab 38 milliárd forint összköltségű projekthez 27 milliárd forint támogatás társult. Valamennyi településre jutott támogatás, a legtöbb forrást Lajosmizse (11,6 milliárd Ft), míg a legkevesebbet Kunbaracs (107 millió Ft) használhatta fel. Kecskemét pezsgő ipari-feldolgozó dominanciájára utalhat, hogy a **kistérségi vállalkozások** a legnagyobb összegű támogatásokat olyan GINOP-alintézkedésekben érték el, mint a GINOP-1.3.3-16 - Beszállító mikro-, kis- és középvállalkozások és beszállítói integrátorok támogatása – 1 950 465 735 Ft, GINOP-1.2.1-16 - Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése -1 876 121 094 Ft, GINOP-2.1.2-8-1-4-16 - Vállalatok K+F+I tevékenységének támogatása kombinált hiteltermék keretében - 823 431 879 Ft és a GINOP-1.2.8-20 - A mikro-, kis- és középvállalkozások modern üzleti és termelési kihívásokhoz való alkalmazkodását segítő fejlesztések támogatása -

807 703 547 Ft támogatás. A térségi átlagos támogatási összeg egy vállalati projekt esetében 50 millió forint volt.

A **járás önkormányzatai** közül a nagy nyertesek – egymilliárd forint feletti támogatással – Ballószög, Kerekegyháza és Lajosmizse voltak, melyek fejlesztési elképzeléseiket elsődlegesen a TOP-os forrásokból finanszírozták (16. táblázat). A legjelentősebb támogatásokhoz a térségben a TOP-1.4.1-15-BK1 - A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével, a TOP-1.4.1-16-BK1 - A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével, a TOP-1.4.1-19-BK1 - Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése és a TOP-2.1.2-15-BK1 - Zöld város kialakítása alintézkedések keretében jutottak az önkormányzatok.

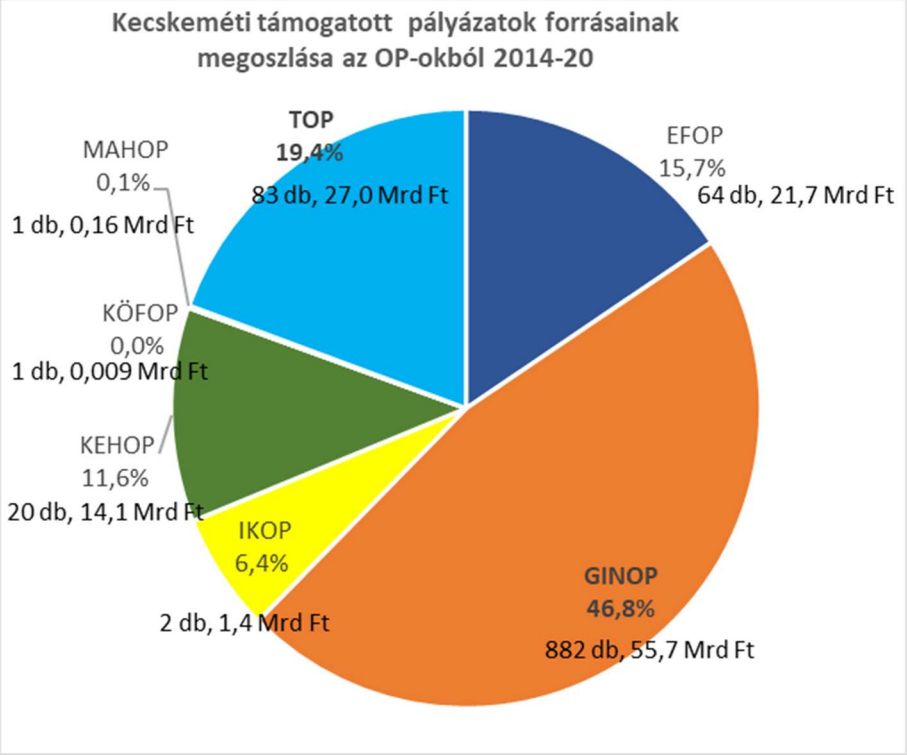
16. táblázat: Kecskeméti járás települései által elnyert támogatások

Település	Projekt, db	Projekt összköltség, Ft	Megítélt támogatás, Ft
Ágasegyháza	11	599 900 692	585 171 240
Ballószög	26	1 997 154 622	1 778 502 797
Felsőlajos	15	2 728 437 200	1 517 747 441
Fülöpháza	6	258 296 389	246 939 020
Fülöpjakab	8	1 579 711 141	1 090 293 987
Helvécia	30	6 266 991 368	3 456 260 460
Jakabszállás	22	2 501 173 728	1 758 353 972
Kerekegyháza	44	2 857 637 372	2 021 109 466
Kunbaracs	2	106 939 446	106 939 446
Kunszállás	8	356 940 822	355 486 422
Ladánybene	12	433 011 064	316 051 104
Lajosmizse	118	15 386 163 585	11 638 371 448
Nyárlőrinc	12	1 261 926 502	761 932 900
Orgovány	16	1 097 686 534	1 051 100 494
Városföld	6	748 164 641	393 960 507
Összesen	**336**	**38 180 135 106**	**27 078 220 704**

Forrás: http://www.palyazat.gov.hu/
Utolsó frissítés időpontja 2022.01.25.

A Széchenyi 2020 adatbázisa alapján **Kecskeméten** megvalósuló projektekre 2021. év végéig (VP nélkül) 1 053 db 139,2 milliárd forint összértékű projekthez összesen **120 milliárd forint támogatást ítéltek meg** – a különböző irányító hatóságok különböző Operatív programok keretében – EU forrásokból. E projekt (-és támogatás-) tömeg **legnagyobb** részét a **vállalati szektor** hasznosíthatta, mintegy 48 milliárd forint támogatástömegben, amelynek segítségével mintegy 56 milliárd forint összértékű projektet valósítottak meg. Az **önkormányzati szektor** esetében (önkormányzat, szervei és intézményei, ide nem értve a megyei önkormányzatot) a 2014-2020-as időszakban 65 darab projektet támogattak 25 milliárd Ft értékben, mellyel 33 milliárd Ft forint értékű beruházás valósulhatott meg (17. ábra).

17. ábra: Kecskeméti megvalósítási helyszínnel nyilvántartott támogatott projektek OP források szerint

Forrás: https://www.palyazat.gov.hu/

A vállalatok a támogatások 40%-át, míg az önkormányzati szektor a támogatások 20%-át nyerte el. A helyben megvalósuló projektek közül közvetlenül a helyi **vállalkozásfejlesztésre** 22,4, **energetikai** tartalmú projektekre 8,4 és egyéb „**zöld**" (víz-szennyvíz, környezet, hulladék, zöld város stb.) projektekre pedig 14,9 milliárd forint jutott. Ez sorban 20, 7 és 12%-os tematikus részesedést jelent az összes támogatásból. A támogatott projektek közül mintegy 6,7 milliárd forint a **GINOP-8** keretében visszatérítendő támogatás, illetve hitel, ami jellegénél fogva bevételtermelő projekteket támogat. A beruházások aktiválását követően a megtérülés az eredményjavuláson keresztül realizálható (17. táblázat).

Az európai uniós források felhasználása során a szerzett tapasztalatok alapján (tervezett és tényleges költségek eltérése, ami közbeszerzési eljárások időbeli csúszása, kivitelezői problémái, anyagár-és munkabér növekedés, a pontszerű beavatkozások hálózatba kapcsolása, COVID-válság és egyéb okok miatt következett be) az elmúlt időszakban mintegy 25%-os átlagos **költségnövekedés** volt tapasztalható országosan, jelentős területi eltérésekkel. Ez nem kevesebbet jelent, mint hogy a projektgazdáknak úgy a megvalósítási, mint a fenntartási időszakban a „zsebükbe kellett nyúlnia". Azaz, vagy az önerő-önrész növelésével, vagy az elvárt megtérülések nem teljesülésével kell(ett) számolniuk. A számok nyelvén: 2014-2020 között a

számítható eltérés a projektköltség és a támogatás közt **kecskeméti** megvalósulási helyszínnel a vállalati szektorban mintegy 23, az önkormányzati szektorban pedig mintegy 8 milliárd forint önerő-többletet, vagy önrész növekedést jelenthetett hét év alatt. Ez az **összes projektköltség 27%-át jelenti** (a támogatásokra vetítve átlagosan 31%[27])

17. táblázat: *Kecskeméti megvalósítási helyszínnel nyilvántartott támogatott projektek a támogatott jogállása szerint*

Támogatott jogállása	Projekt, db	Projekt összköltség, Ft	Megítélt támogatás, Ft
társas vállalkozás	817	55 855 484 819	48 193 839 274
állam, állami szerv	39	42 483 997 039	37 895 097 305
önkormányzat	56	32 227 211 641	24 615 213 574
megyei önkormányzat	9	3 874 962 618	3 874 962 618
NGO	44	1 848 459 356	1 849 459 356
egyéb szervezet	16	1 031 066 550	1 240 677 748
egyház, egyházi szerv	10	1 162 552 255	1 162 552 255
önkormányzati vállalat, in	9	573 634 652	573 634 652
EV/magánszemély	51	163 360 443	357 675 403
kisebbségi, nemzetiségi sz	2		357 200 000
Összesen	**1 053**	**139 220 729 373**	**120 120 312 185**

Forrás: https://www.palyazat.gov.hu/

6.1.3 Egyéb kötöttségek és lehetőségek

A következő EU-programozási időszak - prognózis

Bács-Kiskun megye Integrált Területi Programja[28] a Fenntartható Városfejlesztés dedikált keretösszegét 19.382.086.000 forintban állapította meg, amiből 1.810.232.000 forintot energetikai célú konstrukciókra (2.1.2 és 2.1.4) nevesítettek. A helyi és térségi közszolgáltatások infrastrukturális fejlesztésére (ERFA) 3.580.972.761 forint, míg fenntartható humán fejlesztésekre (ESZA+) 3.000.000.000 Ft jut. További 10.990.881.239 forint pedig fenntartható városfejlesztést (1.3.1, 1.3.2 és 6.2.1 konstrukciók összesen) szolgálja. E források a TOP Plusz kereteiben kerülnek kiírásra és felhasználásra.

A **hazai forráskeretek** ismeretéből – beleértve a még le nem zárult egyes jelentős forrástételek bizonytalanságait – az következhet, hogy az előttünk álló, **2021-2027-es programozási időszakban** a most zárulónál nominálisan valamivel több[29] forrás érkezhet hazánkba, de lényegében a tervezhető keretek sajátosságai miatt (NGEU, RRF) durva prognózissal **azonos/hasonló forráskerettel** számolunk. A mai kormányzati tájékoztatások alapján – és

[27] Önkormányzati projekteknél 33%, vállalati projekteknél 48%
[28] https://www.bacskiskun.hu/uploads/files/hatarozatok/20220513/32_2022_hatarozat_melleklete.pdf
[29] Lásd: Partnerségi Megállapodás 2021., 2018. évi árfolyamon KAP-al, nemzeti hányaddal együtt 26 189 622 276 EUR

figyelemmel a már elindult TOP Plusz, GINOP Plusz kiírásokra és tervezetekre – a **Kecskemétre érkező források volumene** 2027-ig, mintegy **129-142 milliárd forint** (nominálisan, 2018. évi EUR-Ft árfolyamon, VP nélkül) körüli összegben prognosztizálható. Az eltérés a várható tervezési és keret-felhasználási módok, továbbá az ágazati Operatív Programozás nyitott kérdései miatt mutatkozik, amiért a továbbiakban **„A" – reális és „B" – optimális finanszírozási forgatókönyvvel** számolunk a várható EU források tekintetében (18. táblázat).

18. táblázat: Kecskeméti megvalósítási helyszínnel várható EU források
(Változatlan allokációs szabályok és gazdasági környezet mellett)

	"A"	"B"	önerő - önrész "A"	önerő- önrész "B"
projekttömeg	140	175		
támogatás (VP nélkül)	129	142		
ebből vállalati szektor, projekttömeg	56	70		
ebből vállalati szektor, támogatás	50	50	20	25
ebből önkormányzati szektor, projekttömeg	32	41	8	10
ebből önkormányzati szektor, támogatás	**32**	**43**		
ebből energetika, projekttömeg	10	12		
ebből energetika, támogatás	8,5	11		
ebből KKV-k, projekttömeg	35	44		
ebből KKV-k, támogatás	30	38		
ebből "zöld", projekttömeg	17	21		
ebből "zöld", támogatás	14	18		
ebből TOP Plusz	19	32		

Forrás: saját szerkesztés

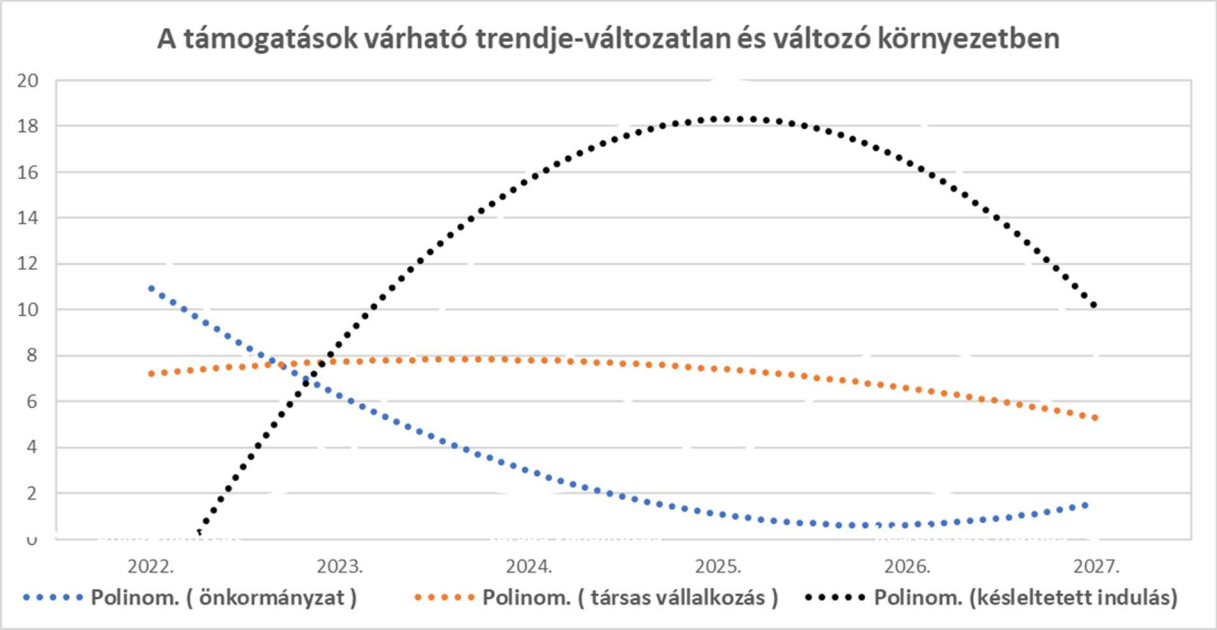
Amennyiben azzal számolunk, hogy 2021 és 2027 között Kecskemét a számára igen sikeres 2014-2020-as időszakot megismétli, illetve, **ha az allokációs környezet jelentősen nem változik**, úgy **a városba mintegy 129-142 milliárd forint mértékű támogatás érkezhet, melynek felhasználásával várhatóan 140-175 milliárd forint összértékű projekt valósulhat meg.** Ehhez a vállalati körben mintegy 20-25, az önkormányzati körben pedig mintegy 8-10 milliárd forint önerő/önrész lesz szükséges, a jelenlegi mértékű sikeres projekt-megvalósítást feltételezve.

Jelezni kell, hogy a **gazdasági környezet** ma ismert jellemzői **miatt,** a projektek ágazati megoszlása, költségszerkezete, önerő/önrész igénye jelentős változásokat hozhat valamennyi szektorban. Jellemzően az energiaárak diktálta általános inflációs hatások, az árfolyammozgások, a kivitelezői piac kapacitási nehézségei jelentik azokat a környezeti befolyásoló tényezőket, amelyek egyedi, vagy kumulált hatása miatt, részben költségnövekedéssel, részben forráshiánnyal kell szembenézni. Ezért **javasolt a stratégiai terv finanszírozási prognózisainak éves felülvizsgálata és gördülő tervezése.**

A forrásokra a programozási időszak elején nagyobb, a végéhez közeledve egyre csökkenő mértékben lehet számítani, ugyancsak a fent ismertetett **változatlan környezetet feltételezve**. („**fejnehéz**” programozási időszak) (18. ábra).

Emellett itt jelezzük, hogy a különböző, a programozási időszak elején fennálló külső tényezők, viták (Helyreállítási alap, esetleg a kohéziós források kérdései) miatt **a programindítás lassabb is lehet**, illetve egyes források időben csúszhatnak, ami a város számára elérhető források, projektek indíthatóságát – és ezzel összefüggésben költségeit is befolyásolhatja. Egy ilyen helyzetben a projektek előfinanszírozása miatt, nagyobb teher hárul valamennyi szereplőre és előre kell hozni („meg kell előlegezni”) a forrásokat. Ugyanakkor, ha a későbbi indulás forgatókönyve válik valóra, a forrásbőség, a tetőzés idején, a ciklus 2. harmada végén arra is számítani kell, hogy a hozzárendelt kiegészítő források iránti igény is növekedhet. E forgatókönyvvel a fenntartási időszakok is késnek, ami a megtérülésre várt projektek eredményterveit módosíthatja. (A fenti ábra a késedelmes indulás forrásallokációját összevontan mutatja be – mivel a szektorok pénzáramai itt várhatóan utolérik egymást)

18. ábra: *A támogatások várható trendje - változatlan feltételekkel*

Forrás: saját szerkesztés

Modern Városok Program

A **Modern Városok Program** 25 kormánydöntéssel [30] napjainkig mintegy 103,5 milliárd forint összértékű fejlesztést hoz(ott) Kecskemétre, ahol a projektmegvalósítás 2025-ig jelent további

[30] *1885/2015. (XII. 3.) Korm. Határozat, 1003/2016. (I. 13.) Korm. Határozat, 1131/2016. (III. 10.) Korm. Határozat, 1562/2016. (X. 13.) Korm. Határozat, 1845/2016. (XII. 23.) Korm. Határozat, 1202/2017. (IV. 10.) Korm. határozat , 1243/2017. (IV. 28.) Korm. Határozat, 1355/2017. (VI. 12.) Korm. Határozat, 1553/2017. (VIII. 18.) Korm. határozat, 1552/2017. (VIII. 18.) Korm. Határozat, 242/2017. (VIII. 28.) Korm. rendelet,*

feladatokat – és várható költségeket – a városnak. E projektek egy része közvetlen MJV önkormányzati érdekkörben, önkormányzati lebonyolítás és kiegészítő finanszírozás mellett valósul meg. A városi projektek (támogatásértékének) legalább negyede közvetve, vagy közvetlenül helyi vállalkozásoknál hasznosul.

Arra tekintettel, hogy a projektek egy része még folyamatban van, ennél fogva megvalósításuk átcsúszik a 2021-2027 közti időszakra (úgy forrás, mint költség oldalon), azzal számolunk, hogy a MVP keretek több mint 50%-a biztosan figyelembe veendő a tervezés során – mint jeleztük, forrás és költség oldalon egyaránt. Ilyen különösen a **Kecskemét Fejlődéséért Alapba** (vállalkozásfejlesztési és városfejlesztési alap) juttatott forráskeret, aminek a vállalkozás finanszírozási részéhez kapcsolódóan átlagosan mintegy 4% tőkearányos megtérüléssel számolhatunk.

A Kecskemét Vállalkozásfejlesztési Alap „Munkaerő megtartási program" (1 Mrd Ft) és a „Kecskeméti Válságkezelő Finanszírozási Tőkeprogram Kombinált Finanszírozás Alprogram" (3 milliárd Ft) alapvetően a COVID-19 világjárvány múltával megmaradó, szabad forrásait olyan célokra javasolt újra kiírni, amelyek a **városi KKV-szektor stabilizálását, profitabilitási lehetőségeinek megőrzését** szolgálják elsődlegesen, a növekedési célkitűzések helyett – amelynek a gazdasági környezet várhatóan a közeli esztendőkben kevésbé kedvez majd.

Önkormányzati források

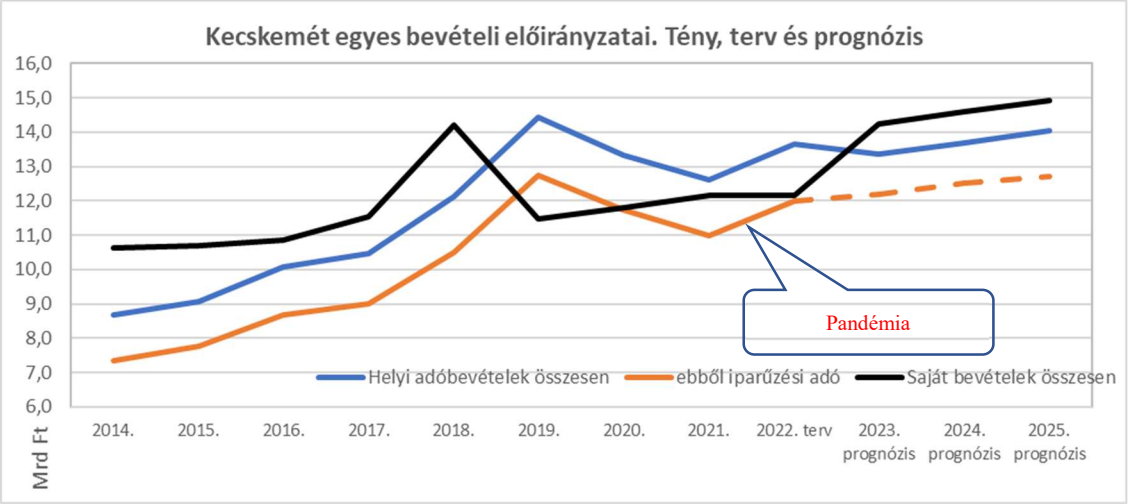
Kecskemét MJV **Önkormányzatának költségvetése**[31] az elmúlt években **kiegyensúlyozott és stabil** volt. A kiegyensúlyozottságot mutatja, hogy egészen 2018-ig a város működési bevételei maradéktalanul finanszírozták működési kiadásait, de azóta is a pénzmaradvány allokációjával a működés zavartalan. Emellett a város saját **bevételei** folyamatosan nőttek, egészen a pandémia bekövetkeztéig. A **világjárvány hatásai** a bevételi oldalon a közhatalmi bevételekben mintegy 5-6%-os csökkenést okoztak, de ezt a város saját (egyéb) bevételeinek növelésével többé-kevésbé ellensúlyozta, emellett a város kompenzáció címén[32] 1,38 Mrd forinthoz jutott. (önkormányzati feladatok ellátása részben támogatás nyújtásával jogcímen) (19. ábra).

1657/2017. (IX. 13.) Korm. Határozat, 1710/2017. (IX. 25.) Korm. Határozat, 1892/2017. (XI. 30.) Korm. Határozat, *1007/2018. (II. 1.) Korm. Határozat,* 1044/2018. (II. 14.) Korm. Határozat, 1479/2018. (X. 2.) Korm. határozat, 1759/2018. (XII. 20.) Korm. Határozat, 1364/2019. (VI. 20.) Korm. Határozat, 1483/2019. (VIII. 1.) Korm. Határozat, *1711/2019. (XII. 11.) Korm. Határozat* ,1024/2020. (II. 12.) Korm. Határozat, *1455/2020. (VII. 30.) Korm. Határozat,* 1588/2020. (IX. 21.) Korm. Határozat ,*1742/2021. (X. 20.) Korm. Határozat*

[31] *Valamennyi hivatkozott adat forrása: Magyar Államkincstár. 2022 és előretekintő adtok: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 36/2021. (XII. 16.) önkormányzati rendelete Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2022. évi költségvetéséről MJV 2022.évi költségvetéséről*

[32] *Lásd: a Gazdaságvédelmi programok előirányzatból, a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő, valamint fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításokról, kötelezettségvállalás engedélyezéséről, továbbá a 2021. évi központi költségvetés végrehajtása érdekében szükséges intézkedésekről és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló2005/2020. (XII. 24.) Korm. határozat*

19. ábra: Kecskemét egyes bevételi előirányzatai. (Tény, terv és prognózis)

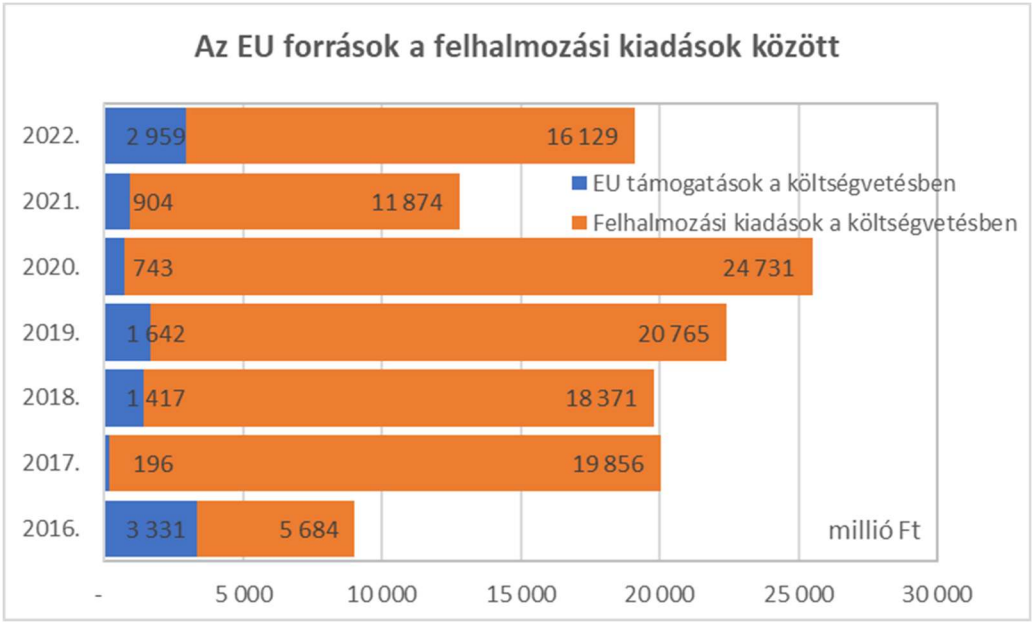

Forrás: saját szerkesztés

A 2022. évi költségvetés **előretekintő adatai optimisták**; kilábalással és (lassan) javuló bevételi prognózissal számolnak. A város nyilvánvaló **erőssége a helyi iparűzési adóbevétel**, ami folyamatosan gyarapodni látszik – a látható, pandémiás megtorpanással. (Szaggatott vonal: saját becslés logaritmikus trend alapján)

A városi költségvetésbe befolyó **EU források** jelentősek, de mégis Kecskemét átlagos éves felhalmozási kiadása mellett – ami 15,8 milliárd forint volt – nem a legjelentősebb tétel (átlagosan 15%). A vizsgált időszakban a MVP, illetve a város saját forrásai nagyobb mértékben tervesültek a felhalmozási kiadások között (20. ábra).

20. ábra: Az EU források a felhalmozási kiadások között

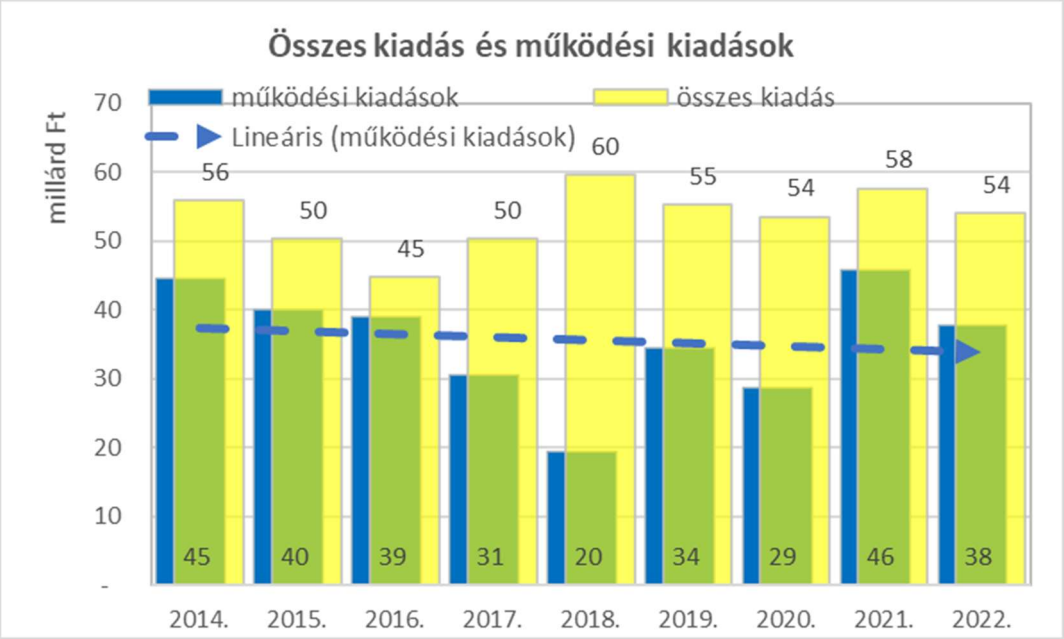

Forrás: saját szerkesztés

A város **kiadásai** nominálisan is csökkentek az elmúlt tíz évben, de ami még fontosabb: 2022-re a 2014. évi, az összes kiadáson belüli 80%-os részarányt sikerült 70%-ra csökkenteni, a 2021. évi pandémiás kiugrástól eltekintve (Ld. trendvonal). Ebben az évben a többéves átlagnál közel egynegyedével kellett többet költenie a városnak. Tárgyévben a városnak 3 894,11 millió forintot kell visszaadnia a központi költségvetésnek, szolidaritási hozzájárulás címén – ami az összes bevétel 7, a helyi adóbevételek 29%-a. Adósságszolgálatra 478 millió forintot terveztek 2022-ben.

Kecskemét az elmúlt közel tíz évben nem adósodott el jelentősen: **likvid hitelezésre nem szorult**[33], és felhalmozási tervei realizálásához csak a közelmúltban volt szüksége hitelfelvételre[34]. Fizetési kötelezettségei jobbára korábban csak kezességvállalásból adódtak, így a Gst.[35] alapján számított adósságszolgálati fedezeti mutatója (DSCR[36]) folyamatosan nemhogy a megengedett 1,0 felett, de a „legrosszabb" években is jóval 5,0 felett járt (jobb években kétszámjegyű értéket vett fel) (21. ábra).

21. ábra: *Összes kiadás és működési kiadások*

Forrás: saját szerkesztés

E mutató és a saját bevételi prognózis segítségével kalkulálható a **város hitelfelvételi potenciálja**, ami természetesen csak Gst. előírásaira tud tekintettel lenni és nem tükrözi egy esetleges kereskedelmi banki tranzakció különös szabályait. Eszerint **Kecskemét legfeljebb**

[33] *A nem jelentős mértékű folyószámlahitelezés a normál önkormányzati működés eszköze.*
[34] *14/2020. (VII.2.) önk.rend. hitelszerződés 5011002 Beruházási hitelek Lejárat: 2032. Tárgyévet követő kötelezettség: 8 523 757 e Ft*
[35] *2011. évi CXCIV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról*
[36] *A mutató megmutatja, hogy a költségekkel csökkentett saját szabad bevétel 50% milyen arányban áll a tárgyévi adósságszolgálati kötelezettséggel.*

mintegy 37 milliárd forintos adósságot keletkeztető ügyletet tud vállalni (absztrakt modell-feltételek: BUBOR+1%, 15 év, fix kamatozás) úgy, hogy a futamidő végéig az adósságszolgálati fedezeti mutatója 1,1 marad, 2036-ig.

Természetesen a számítás bármely bemenő adatában (költségekkel csökkentett saját bevétel, a hiteltermék kondíciói, egyszeri, vagy többszöri ügylet stb.) bekövetkező változások a végeredményre is hatással lesznek. A városi költségvetés előretekintő adatsorai 2025-ben véget érnek, így azok ismétlésével lehet csak modell-szerűen előállítani a fenti eredményt.

A modell mindenesetre rámutat arra, hogy:

- összevethető az önkormányzat számára megszerezhető 21-27 milliárd forint EU forrással vetekszik a város saját ereje, továbbá
- bizonyítja, hogy az EU forrásszerzéshez Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának minden körülmények között (lásd COVID-hatások) megvan és meglesz a saját ereje, és
- rámutat a nemzeti források (MVP, fejezeti előirányzatok stb.) kiemelt jelentőségére a városfejlődésben, illetve
- elhelyezi Kecskemétet az országos térképen az a tény, hogy az elmúlt hét éves programozási időszakban a városba és az önkormányzathoz befolyó EU forrásokkal együtt, annál sokkal nagyobb mértékben gyarapodott a városi vagyon. (a 147 milliárd forintos ingatlan-és vagyoni értékű állomány 45 milliárd forinttal, a teljes vagyontömeg 70 milliárd forinttal nőtt 2015 óta).

6.2 Az üzleti modell bemutatása

A vállalati szektor főbb dinamizmusai

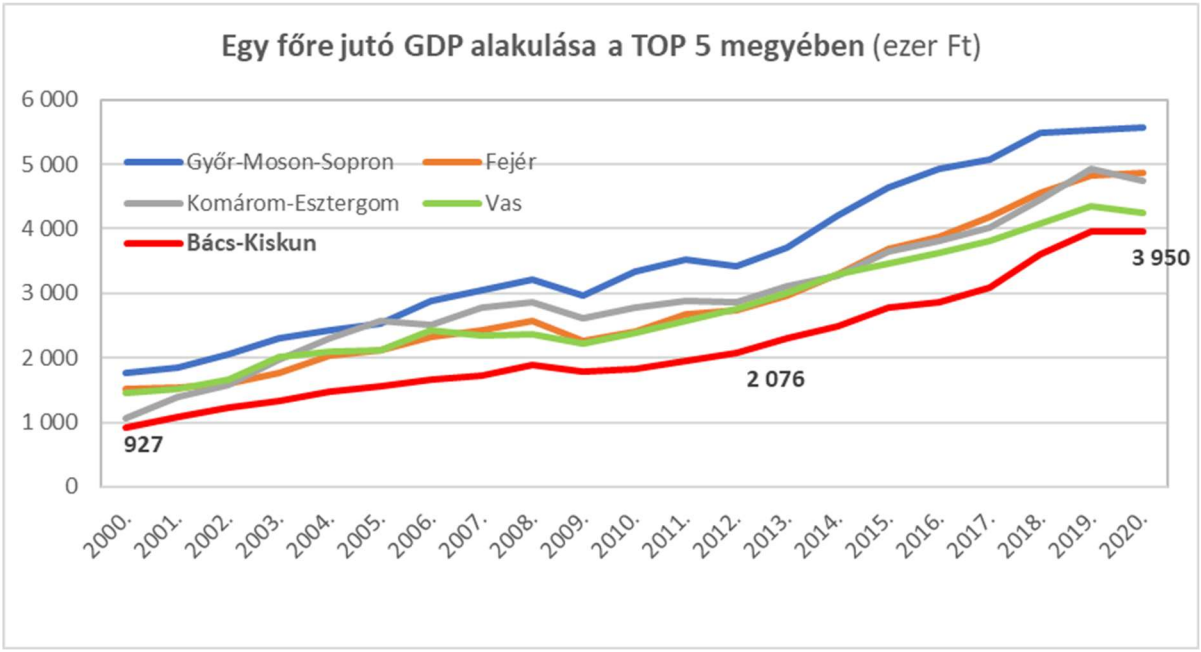
Ugyan sokat jelentett nemcsak a város, de a térség számára is a Mercedes-Benz gyártelepítése és a termelés beindulása, de jól érzékelhető, hogy már nincs hegemón szerepe a térség életében, hanem sokkal inkább katalizátora a térség gazdasági növekedésének.

Az öt legnagyobb egy főre jutó GDP-vel rendelkező megyék közé került Bács-Kiskun az elmúlt években, de még ennél is többet mond az a tény, hogy (igaz, alacsonyabb bázisról, de) a 2000-es évvel való összevetésben 2020-ra Komárom-Esztergom megye után **a legnagyobb fejlődést mutatta** (az egy főre jutó GDP 4,26-szorosára bővült 2000-hez képest) (22. ábra).

A Mercedes gyár betelepedésével a város (és a térség) gazdasági szereplői gyarapodásnak indultak, jól kihasználva a multinacionális cég által biztosított lendületet (23. ábra). Mindemellett a COVID-járvány rámutatott arra, hogy meglehetősen **sérülékeny az egypólusú helyi gazdaság**. Látni kell azt is, hogy a dinamikus gazdasági fejlődés árnyoldalai is megjelentek

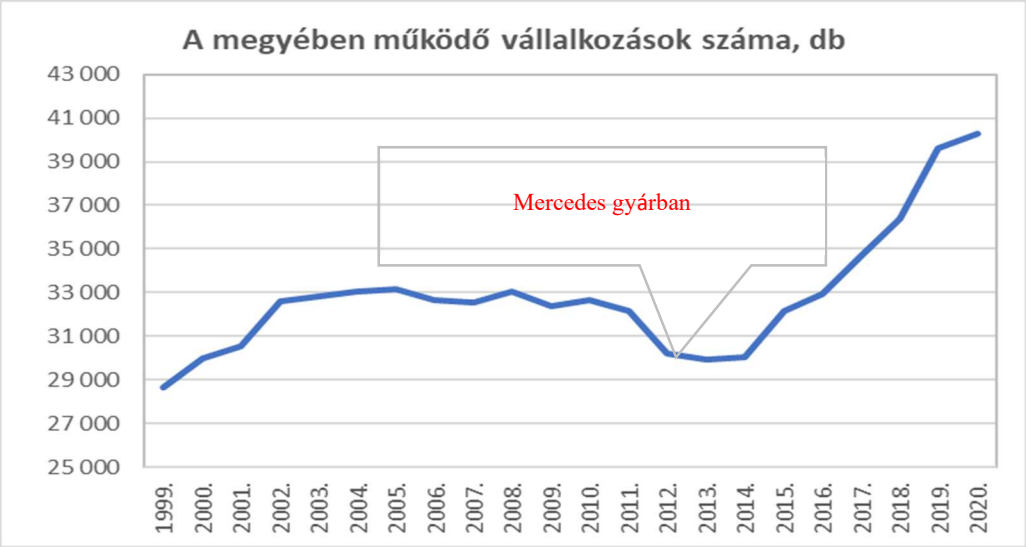
a városban, amit két kiragadott adattal is illusztrálhatunk. A városban Budapestet meghaladó mértékben nőtt a motorizáció, így 2015 és 2020 között 25%-kal növekedett a személygépkocsik száma, illetve 2011-hez képest mintegy 40%-kal bővült a napi ingázók száma. Másrészt mintegy 2,2-szeresére emelkedett a városban az lakásingatlanok vételára. Ezek a folyamatok pedig nem kívánt hatásokkal jártak (pl. Kecskemétről történő elköltözés, csökkenő népességszám, igényektől elmaradó infrastrukturális fejlesztések, növekvő forgalmi dugók, romló parkolási és környezeti helyzet). Ezek a tények rámutatnak arra, hogy **jobb célkitűzés lehet a város dinamizmusát megőrizni, mint mindenáron növelni.** Egyensúlyt kell teremteni a település környezeti eltartó képessége, infrastrukturális háttérfeltételeinek (műszaki, intézményi, humán) biztosítása és gazdaságának további fejlesztése között, a népesség megtartása, a környezeti-klimatikus és élhetőségi feltételek hosszú távú biztosítása, ezen keresztül pedig a városi életminőség javítása érdekében.

22. ábra: Egy főre jutó GDP alakulása a TOP5 megyében (ezer Ft)

Forrás: KSH

23. ábra: A megyében működő vállalkozások száma

Forrás: KSH

E célkitűzések eléréshez pedig a város **sokszereplős gazdasági-kulturális tere** ad **elégséges muníciót**. Az elmúlt időszak dinamikus növekedése ellenére Kecskemét továbbra is a KKV-k városa: az összes ismert[37] helyi vállalkozás kétharmada (67%) 20 millió forint éves árbevétel alatt teljesít. Emellett persze fontos tény, hogy több, tízmilliárd forint feletti árbevételű vállalkozást is találunk (19. táblázat).

19. táblázat: Kecskeméti vállalkozási nettó árbevételének megoszlása

Összes vállalkozás	**23 169**	
Nettó árbevétel (2020)		
<2 M Ft	2 782	39%
2 -20 M Ft	2 038	28%
20-100 M Ft	1 347	19%
100-500 M Ft	718	10%
500-1 000 M Ft	131	2%
1 000-10 000 M Ft	131	2%
> 10 000 M Ft	51	1%
Összesen	**7 198**	**100%**
na., ismeretlen	15 971	

Forrás: KSH

A legnagyobb helyi vállalkozások vizsgálatából kitűnik, hogy nem feltétlen a Mercedes-Benz közvetlen beszállítói köre rendelkezik a legnagyobb **növekedési potenciállal**, illetve **válságállósággal**. A hét, legnagyobb árbevételű vállalat adatainak 2020. évi összehasonlítása azt mutatja, hogy (amennyibe a fő tevékenységükből ez a következtetés levonható), a városban tevékenykedő „legnagyobbak" már más tevékenységi területeken – nem közvetlenül az autógyártásban – is biztosítják vállalkozásaik jövőjét (20. táblázat).

[37] *Adatok forrása: OPTEN*

20. táblázat: Kecskemét hét legnagyobb vállalatának növekedési potenciálja

Fő TEÁOR	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év
2932'08 Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása	16 267 581	16 899 541	16 815 454	16 074 159	14 911 638
láncindex		*104%*	*100%*	*96%*	*93%*
1012'08 Baromfihús feldolgozása, tartósítása	17 358 642	16 847 412	16 310 866	15 373 718	14 860 810
láncindex		*97%*	*97%*	*94%*	*97%*
4711'08 Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem	11 332 671	11 739 445	12 454 141	13 051 445	14 053 552
láncindex		*104%*	*106%*	*105%*	***108%***
2573'08 Szerszámgyártás	11 710 237	12 182 449	13 881 832	14 262 662	13 841 567
láncindex		*104%*	*114%*	*103%*	*97%*
2511'08 Fémszerkezet gyártása	11 355 566	8 792 504	19 592 440	12 569 639	12 673 047
láncindex		*77%*	*223%*	*64%*	*101%*
2599'08 M. n. s. egyéb fémfeldolgozási termék gyártása	8 891 472	9 581 524	10 382 050	10 573 652	11 059 550
láncindex		*108%*	*108%*	*102%*	***105%***
4399'08 Egyéb speciális szaképítés m. n. s.	797 467	1 581 820	1 346 494	4 848 450	11 268 886
láncindex		*198%*	*85%*	*360%*	***232%***

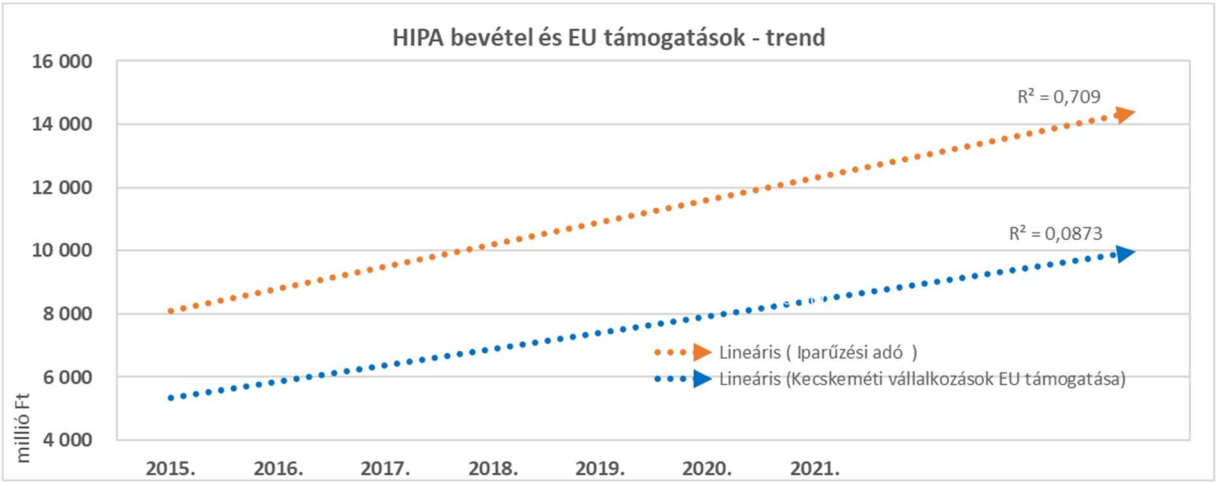
Itt jelezzük, hogy **az önkormányzati tulajdonú vállalatok** projektjeinek tervezése során vizsgálni célszerű, hogy igénybe vehető-e a **MNB közvállalati programjának[38] kedvezménye**, ami másodpiaci kötvényvásárlással nyújt támogatást.

Az önkormányzati szektor főbb gazdasági dinamizmusai

Az elmúlt években a vállalkozásokhoz jutó 48 milliárd forint összegű EU forrás bizonyára hozzájárult ahhoz, hogy a legnagyobb árbevételű vállalatok az elmúlt hat évben 119%-os árbevétel növekedést tudtak elérni. Mindazonáltal, ha megvizsgáljuk, hogy milyen összefüggés van a vállalkozásokhoz jutó EU források és – azoknak is köszönhetően – az önkormányzati költségvetésbe befolyó helyi iparűzési adóbevétel között, akkor azt tapasztaljuk, hogy a kapcsolat igen szoros. „Megéri" tehát a helyi vállalkozásokat ösztönözni az EU források igénybevételére, főleg **azon projektek esetében, melyek közvetlen árbevétel-növelő hatásúak lehetnek**, hiszen ezek közvetve növelik a városi bevételeket is. (Mivel a HIPA „egyenes adó", közvetlen a kapcsolata az árbevétellel, az EU-forrásokkal és általában a bevételek növekedésével könnyebb az összevetése, mint pl. a lakott lakások és az ingatlanadó, vagy az eltöltött vendégéjszakák és az IFA között) A kecskeméti helyszínnel megvalósuló vállalati beruházások és a helyi HIPA bevételek között a kapcsolat erejét mutatja a 0,8640 korrelációs érték (24. ábra).

38 *https://www.mnb.hu/sajtoszoba/sajtokozlemenyek/2021-evi-sajtokozlemenyek/az-mnb-kiterjeszti-az-nkp-kereteben-torteno-masodpiaci-vasarlasait-a-kozvallalatok-kotvenyeire*

24. ábra: HIPA bevétel és EU támogatások - trend

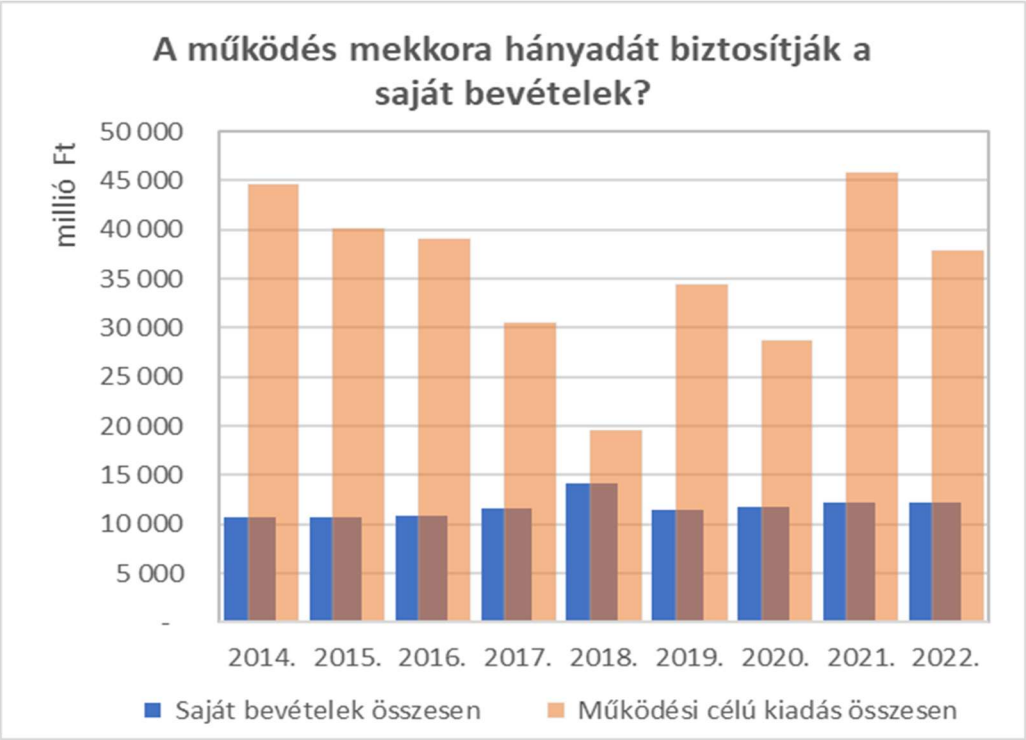

Forrás: saját szerkesztés

A fenti összefüggések alapján felmerül lehetőségéként, hogy a **Vállalkozásfejlesztési Alap** projektkiválasztásában – értékelési tényezőként – a **másodpiaci megtérülés** vizsgálata is szerepeljen, mint az adott tőkejuttatás hatására elvárt árbevétellel összefüggő adófizetési kapacitás (HIPA, IFA, építményadó) változása, amely így közvetlenül érinti a városi költségvetést is. Fenntarthatósági kérdés is lehet akár, hogy ilyen módon **az önkormányzat** a – helyi támogatáspolitika csatornáin keresztül elért – **bevétel növekmény egy részét „visszaossza”**, további multiplikátor hatást kifejtve a helyi gazdaságban. Lehetőség van arra is, hogy a „visszaosztott” megnövekedett adóbevételek olyan **városi minőséget és élhetőséget javító programot** finanszírozzanak, amelyek nem kaphatnak közvetlen EU támogatást (vagy éppen EU támogatás önrészei lehetnek), mint például bérlakásprogramok, telek- és ingatlanvásárlási programok, vagy foglalkoztatásbővítő és képzési, átképzési programok. Ez utóbbi a jelentősebb adót befizető vállalkozások számára jelenthet „támogatási többletet”, magasabb szintű munkavállalói környezetet és jobb termelékenységet teremtve számukra.

Az államháztartás egyes alrendszereiben a következő hét évben nem ismerünk olyan érdemi elmozdulásokat, amelyek jelentősen megváltoztathatnák Kecskemét gazdálkodási pozícióit. Amennyiben a jelenlegi finanszírozási mechanizmusok fennmaradnak, úgy a város továbbra is **képes megtermelni** a saját **működési kiadásainak mintegy egynegyedét** (jobb években közelítőleg akár az **egyharmadát**). A projektötletek értékelése során érdemes figyelemmel lenni arra, hogy ez az arány (működési kiadások vs. saját bevételek) lehetőség szerint az egyharmad felé mozduljon el, ami leginkább a fenntartási (működési) költségek csökkentésével, bevételtermelő projektek preferálásával érhető el (25. ábra).

25. ábra: A működés mekkora hányadát biztosítják a saját bevételek?

Forrás: saját szerkesztés

A COVID-19 **világjárványból** való kilábalás és a gazdaság újraindítása, megerősítése vélelmezhetően az új programozási időszak első harmadára esik. Ez a tény önmagában is lendíthet a gazdálkodási eredményeken, hiszen az ellátási zavarok megszűnésével, a korlátozások oldásával, a vállalkozások újra indulásával visszaállhatnak az elmaradt adóbevételek. Minden, a városfejlesztésben eszközölt **olyan gazdaságfejlesztő beavatkozás**, amely a **helyi vállalati szektor akkut problémáit kezeli**, hozzásegít e pozitív változáshoz. Ilyen beavatkozások különösen: a lakhatási programok, út- és közmű, valamint beszállítófejlesztési programok, a helyi K+F+I programok, a családos, kisgyermeket nevelő munkavállalók munkába állási-visszatérési lehetőségeit elősegítő programok, képzési-átképzési programok.

„Zöld" átállás, ESG finanszírozás, tőkekövetelmény-kedvezmény

Az önkormányzat húsz, a vállalati szféra huszonkilenc „zöld" projektje alapján végzett próbaszámítások azt mutatják, hogy az ilyen, „zöld" minősítést elnyerő, illetve kapó projektek esetében célszerű lenne igénybe venni – a külső források (önerő) biztosításához – a **zöld tőkekövetelmény kedvezménnyel elérhető forrásokat**[39]. Általánosságban is elmondható, hogy

[39] *Az Európai Parlament És A Tanács 575/2013/EU Rendelete (2013. június 26.) A Hitelintézetekre És Befektetési Vállalkozásokra Vonatkozó Prudenciális Követelményekről És A 648/2012/EU Rendelet Módosításáról (Egt-Vonatkozású Szöveg), MNB Zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezmény. (https://mnb.hu/letoltes/zold-vallalati-es-onkormanyzati-tokekovetelmeny-kedvezmeny.pdf)*

a pénzintézetek új uniós programozási időszakra eső **ESG-finanszírozásra** való átállása, valamennyi szektorban a finanszírozási környezet javulását hozhatja (a követelményeket teljesítő projektek esetében). Ez a folyamat mindenképp eléri az önkormányzatot és szerveit, tehát a tudatos felkészülés a „Green Deal" általános következményeire, feltétlen indokolja az ilyen irányú szaktudás megszerzését, szükség szerint szervezeti átalakításokat az önkormányzati struktúrában.

Jelenlegi ismereteink alapján ötféle Zöld Tőke Követelmény Kedvezmény variáns (ZTKK paraméter) lehetséges:

ZTKK-1	ISF-Pillér1: 0,75 szorzó és	MNB-Pillér2: -
ZTKK-2	ISF-Pillér1: -	MNB-Pillér2: 5% kedvezmény
ZTKK-3	ISF-Pillér1: -	MNB-Pillér2: 7% kedvezmény
ZTKK-4	ISF-Pillér1: 0,75 szorzó és	MNB-Pillér2: 5% kedvezmény
ZTKK-5	ISF-Pillér1: 0,75 szorzó és	MNB-Pillér2: 7% kedvezmény

Mivel az MNB Pillér 2 kedvezmény előreláthatólag 2026 végéig számolható el, a ZTKK-2-3 2026 végén megszűnik, ZTKK-4-5 2027. január 1-gyel ZTKK-1-re változik.

6.2.1 Beavatkozások adatainak gyűjtése és ismertetése dimenziónként összegezve

A beavatkozások felsorolása, adatainak ismertetése a célrendszer kidolgozása során történt meg (lásd 5.3 és 5.4 fejezetek). A beavatkozások megvalósításához szükséges források, intézkedések és városi stratégia célok szerinti bontásban a 7.3. fejezetben kerültek részletezésre. A táblázat az intézkedések várható forrásait kétféle bontásban mutatja be. Egyfelől a forrásgazda szempontjából (szereplők szempontjából), másfelől pedig a TOP Plusz mellett az egyes ágazati Operatív programok, piaci és egyéb források tekintetében. Az összefoglaló táblázat (16. táblázat) alapján beavatkozások a jelen tervezési szakaszban a becsült városi forráskeretet ki nem töltő, **65 736 millió forint forrástömeggel** kerültek megtervezésre (21. táblázat).

21. táblázat: *2021-2027 időszak tervezett forrásai stratégia célok szerinti bontásban*

	Csak TOP (millió Ft)	Ágazati OP-k (millió Ft)	Alternatív forrás (millió Ft)	Összesen (millió Ft)
1. ÉLHETŐ VÁROS	16 300	4 750	5 475	26 525
2. SZOLGÁLTATÓ VÁROS	3 812	2 000	9 239	15 051
3. KLÍMATUDATOS VÁROS	4 410	4 050	7 500	15 960
4. VERSENYKÉPES VÁROS	1 400	4 850	1 950	8 200
MINDÖSSZESEN	**25 922**	**15 650**	**24 164**	**65 736**

Forrás: saját szerkesztés

A beavatkozások szükséges forrásainak dimenziónkénti bontását nehézkessé teszi az a tény, hogy az egyes intézkedések több dimenzióhoz is tartozhatnak. Az ilyen típusú felosztásra akkor nyílik lehetőség, ha véglegesítésre kerülnek az egyes intézkedésekhez tartozó projektek, melyek egzaktabb módon társíthatók egy-egy dimenzióhoz. Ennek értelmében a végleges táblázat FVS 2023-2024 évi módosítása során fog elkészülni.

6.2.2 A finanszírozási terv összefoglalója

A Kecskemét előtt álló 2021-2027-es programozási időszakban a város **várhatóan a korábbi évekhez hasonló fejlesztési pénzügyi csomaggal gazdálkodhat.** Érdemi forrásbővüléssel csak a magánszféra szerepvállalásának a jelenleginél is magasabb szintje mellett lehet számolni. Az állami csatornán érkező közösségi források mintegy **140-175 milliárd forint projekttömeget** jelenthetnek, amelynek legalább 10-15%-a visszatérítendő támogatásokon, megtérülő projekteken keresztül tervezhető és realizálható.

A **közszféra** (önkormányzat és szervei, intézményei) projekt-megvalósító képessége **32-41 milliárd forintnyi új értékteremtést mutathat**, ami saját felhalmozási kiadási forrásból csak akkor egészíthető ki, ha a város külső forrás(oka)t is igénybe vesz. Hitelágon (adósságot keletkeztető ügyletekkel) a város felhalmozási saját ráfordításai hét évre legfeljebb 35-37 milliárd forint mértékben maximalizálhatók (modellezési-környezetben). Egy ennél kisebb mértékű (10-15 milliárd forint) forráskihelyezés elképzelhető, ha az önkormányzat (mint tulajdonos) a város tőkealapjaiba fektet be (pl. tőkeemeléssel) olyan projektek megvalósulása érdekében, amelyek rendelkeznek akkora megtérüléssel, hogy az érintett adósságszolgálat finanszírozható maradjon. Jelezni kell, hogy ez a megoldás a változó hazai kamatkörnyezetben további vizsgálatokat igényel.

Az önkormányzat saját erőfeszítéseit **célszerű tematikusan felosztani a várt hatásokat és célkitűzéseket tekintve**: legalább mintegy 8-10 milliárd Ft **önerő**-önrészre lehet szükség (céltartalékban, „kis alap"), emellett mintegy 3 milliárd Ft az intézmények **racionalizációs** programjaira (megtakarítást eredményező projektek, racionalizációs céltartalék). A **Városfejlesztési Alap** mintegy 5 milliárd forintos tőkeemelése mellett, a válságenyhítésben fel nem használt forrás-átcsoportosítással bővíthetőek a városfejlesztés keretei. A **településrendezési szerződések** eszközével becslésünk alapján mintegy 2 milliárd forint forrás teremthető elő.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának TOP Plusz dedikált **forráskerete** 19,382 milliárd Ft, amiből a Fenntartható Városfejlesztésre (1.3.1, 1.3.2 és 6.2.1 konstrukciók összesen) 10,991 Mrd Ft-ot, energetikai célú konstrukciókra 1,810 Mrd Ft-ot, közszolgáltatások fejlesztésére 3,581 Mrd Ft-ot, míg fenntartható humán fejlesztésekre (ESZA+) 3,000 Mrd Ft-ot határoztak meg.

Az **állami szerepvállalás** 2025-ig biztosan jelen lesz a Modern Városok Program egyes elemeivel, amely teljeskörű megvalósulásának eredményei mellett, a városnak költség-ágon is számolnia kell majd (működési kiadások). Hatékonysági okokból különösen fontos, hogy az – elsődlegesen a nagyinfrastruktúrákat, illetve a vállalati környezetet érintő – állami projektekhez a város érdemi integrációs beavatkozásokkal kapcsolódjon, amihez adott esetben saját (jelentős) vagyonelemeinek mozgósítására is célszerű lenne felkészülni. A jelzett program keretében az állami részvétel közvetett, vagy közvetlen csatornákon keresztül mintegy **40-50 milliárd forintra** becsülhető.

A **magánszféra a város „legnagyobb fejlesztője”**, ennek az állapotnak a fenntartása, a város további fejlődése szempontjából kiemelkedően fontos. A magánszféra beruházásainak ösztönzése vonzó és innovatív üzleti miliő biztosításával, a tudásintenzív ágazatok megjelenésének ösztönzésével, valamint kedvező befektetési környezet kialakításával (benne az infrastrukturális lehetőségek javításával) és az értékesítési piacok bővítésével érhető el. A város szárazföldi és légi megközelíthetőségét javító minden beruházás az export-potenciált növelő fejlesztésként értelmezhető, szinte minden exportképes szektorra nézve, ideértve a város és környéke tradicionális agrárgazdaságát is. A világjárvány megmutatta, hogy milyen mértékben értékelődnek fel ezek a képességek. A gazdasági szektor várhatóan **55-70 milliárd forint projekttömeget** képes mozgósítani, igen jelentős, akár 40% mértékű saját erő beforgatásával.

A városalkotó **polgárság, egyházak és civil szervezetek** részvétele a programozási időszak fejlesztéseiben nem elsősorban pénzügyi, sokkal inkább integrációs, valamint közösségfejlesztési okokból elengedhetetlen. Innovativitásuk, kezdeményezőkészségük, a társadalmi kohézióban betöltött szerepük jelentősebb, mint beruházói potenciáljuk – ám ez utóbbi sem elhanyagolható. Változatlan környezetben és feltételek mellett a jelzett szektor **2,5-3,5 milliárd forint** fejlesztési potenciált mutat.

A finanszírozási prognózis legjelentősebb **kockázata**, ha elhúzódik a világjárvány (negatív gazdasági hatásai a beavatkozások ellenére sem csökkennek érdemben), ha az európai politikai viták, illetve az orosz-ukrán háborús helyzet hatásaként a világgazdasági környezet negatív jelenségei tartósnak (pl. inflációs hatások, energiaárak, embargó) mutatkoznak. Egy ilyen negatív környezet a források igen jelentős (akár egynegyed-egyharmad) részét is kivonhatja a pénzügyi körből, mert a város eddigi fejlődésében a vállalati-befektetői szektor jelentős szerepet vállalt és vállal, s a reálgazdaság igen gyorsan reagál a válságra, míg a kilábalása hosszabb időt vesz igénybe.

A programozási időszakban várhatóan lezajló **ESG-finanszírozási reform** minden **bizonnyal javuló finanszírozási környezetet** teremt a fenntarthatósági szempontoknak megfelelő projektek számára, amely, ha városi méretekben komplex programokkal és több milliárdos tételekkel számolunk (nem pedig a jelenlegi, pontszerű beavatkozásokkal), úgy jelentős megtakarítást / multiplikált többletforrást jelenthet a fejlesztések külső finanszírozásában.

6.3 Fenntartható üzemeltetés

Amint azt fentebb kifejtettük, a fejlesztési programokon keresztüli forrásgenerálás és megvalósítás önmagában nem oldja meg a városi problémákat. Ehhez az kell, hogy a beruházások eredményeként létrejövő létesítmények üzemelése során, ténylegesen teljesülnek az elvárt eredmények és hatások (megvalósuló indikátorvállalások, megtérülő beruházások, multiplikátor hatások, társadalmi elégedettség).

Az önkormányzati EU-projektek fejlődési útja arra figyelmeztet, hogy a **felújítások, új építések nem járnak költségcsökkenéssel**, sőt. Az önkormányzat működési kiadásaiban az átszervezések, racionalizációk nagyobb hatásúak, nagyobb súllyal estek latba az elmúlt években, mint az intézményfejlesztések-és felújítások „beton és acél" természetű projektjei.

Ez a tény arra figyelmeztet, hogy a következő időszakban a hangsúlyt a **reálisan tervezett** (intézményi funkciót, méretet együtt figyelembe vevő)**, közvetlen megtakarítással járó**, például energetikai, szolgáltatásfejlesztési, működési optimalizációt eredményező, illetve a hosszú távú élhetőséget és egészséges környezetet biztosító „zöld" projektekre kell helyezni. Ehhez viszont olyan megoldások (pl. speciális energiaközösségek, innovatív finanszírozási megoldások, szabályozási környezet megváltoztatása, ösztönzők alkalmazása) szükségesek, ahol a megtakarítás költségvetési eredménye közvetlenül (vagy közvetve, pl. az intézményi kiadások csökkenésében) jelenik meg a városi költségvetésben. Ehhez felmerül egy **„racionalizációs keret" (céltartalék)** bevezetése a költségvetésbe, ami kvázi **belső pályázattal választja ki** a legsikeresebbnek mutatkozó intézményi projekteket. Ezek az eljárások értelemszerűen kiterjeszthetőek az önkormányzati tulajdonú vállalatokra is, a támogatás halmozódás kockázatának vizsgálata mellett.

Így például, a város 2020. évi 157,5 millió forintos – 2021-ben 192,7 millió Ft, azóta még nagyobb – közüzemi „számláján" 10% megtakarítás (20 millió Ft) mintegy 100 millió forintos egyszeri beruházással érhető el, az (az aktiválást követően) öt év alatt az intézményi dologi kiadásokból vissza lehet tervezni. Ha a költségek 60-70%-át EU forrásból biztosítani lehet, az önkormányzat önrésze már csak 30-40 millió forint, ami így már 1,5-2 év alatt „megtérül".

A **fenntarthatóság** kérdéseinek háttérbe szorulása azonnal **felvet életminőségi problémákat**; amikor egy beruházás nem teljesít például forgalomcsökkenési, kibocsátási elvárásokat, vagy nem válnak be kapacitás bővüléssel kapcsolatos várakozások. Ezért javasolt olyan, akár extern elemeket is felvenni a projektértékelést és minősítést segítő indikátorok közé, amelyek a városi léptékű fenntarthatóságot segíti (ld. környezeti- és társadalmi hasznok). Ezek néha nem magától értetődőek és a közvetlen pénzügyi ráfordításokkal nem egyenlő „keménységgel" és konkrétsággal jelennek meg a tervezési folyamatban. De ha ezen elvárt (akár extern) hatások a pénz nyelvére

fordíthatóak, úgy már sokkal könnyebb fókuszálni a fenntarthatósági követelményekre. Néhány példa a fenntarthatóság életminőségi elemeinek egzakttá tételére:

városi lakásprogram	> napi ingázások számának csökkenése,
	> kibocsátott ÜHG gázok mértékének csökkenése,
	> szociális kiadások csökkenése
közlekedésfejlesztési projektek	> összes megnyert időmegtakarítás és megváltozott időmérleg (mire fordították az érintettek a megnyert időmennyiséget?)
	> közlekedési balesetek változása – munkában töltött napok száma, táppénzen töltött napok száma
intézményfejlesztési projektek	> alkalmazottak által táppénzen töltött napok száma
	> munkában töltött napok száma

6.4 Projektcsatorna fejlesztés intézményesítése

A fejezet kidolgozására csak a projektek végleges definiálását követően kerül sor az FVS 2024-es felülvizsgálása során.

7 Mellékletek

7.1 Antiszegregációs Terv

A szegregáció a társadalmi egyenlőtlenségek térbeli elkülönülésben megmutatkozó formája, amely alapvetően az eltérő társadalmi státuszú csoportok „lakóhelyének, munkahelyének, szociális intézményeinek vonatkozásában fennálló fizikai elkülönítésére vonatkozik"[40]. A jelenség elméleti, tudományos és szakpolitikai megközelítései korábban a társadalmi interakciós folyamatok iránti érdeklődésből, illetve az esélyegyenlőséget hirdető eszmékből fakadtak. A városi lakosság térbeli eloszlásának viszonyaira elsőként a kultúrantropológia és településszociológia úttörői figyeltek fel, különösen az előítélet és a diszkrimináció szerepére az etnikai és vallási csoportok szegregációja tekintetében. A szegregáció kifejezést ebben a jelentésben R.E. Park és E.V. Burgess[41] vezette be város- és humánökológiai kontextusokban.

A legtöbb szerző egyetért azzal a megállapítással, miszerint napjainkban a szegregáció a társadalomszerveződés általános, azonban nem egyetemes mozzanata. A szegregáció és a szociális elkülönülés közötti viszony nem adható meg pontosan. A szegregáció egyaránt megjelenhet kevésbé összetett falusi közösségekben, ugyanakkor a modern társadalmak nagyvárosaiban is, ahol a népességnek lakóhely, munkahely, iskoláztatás, jövedelem és társadalmi kapcsolatok tekintetében megnyilvánuló szegregációja alakulhat ki. Az elkülönülés tehát az urbánus terekben jól láthatóan meghatározza a csoportok között húzódó földrajzi (területi) vagy szimbolikus határokat, elhelyezi a csoportokat a hierarchián belül és befolyásolja interakciójukat. A szegregáció fogalmának ma a legtöbben alapvetően negatív jelentéstartalmat tulajdonítanak, sokak szerint a diszkriminációval azonos jelentést hordoz, mely szerint bizonyos társadalmi csoportoknak a javakhoz és forrásokhoz való hozzáférési lehetősége korlátozottabb, ami az egyenlőtlenség jelentős növekedésével jár/járhat. A szegregáció ugyan egyének vagy csoportok elkülönülését idézi elő, mégsem jelenti feltétlenül a társadalmi integráció ellenpontját. „Ehhez hasonló megfontolásokból megállapítható, hogy a szegregáció az intézményesített társadalmi távolságtartás/elkülönülés számos formájának egyike, és önmagában nem képezi a társadalom szerkezetének precíz indikátorát”.

A városfejlesztésben, a tervezés során a tudományos értelmezésnél egy szűkebben vett területi szegregáció fogalom használata alakult ki napjainkra. A településen belüli területi szegregációt a magasabb és az alacsonyabb társadalmi státuszú (pl. jövedelem, iskolai végzettség, foglalkoztatási helyzet alapján történő megkülönböztetés) lakosság lakóhelyének térbeli

[40] *SCHAEFER, RICHARD T. 1983: Sociology. McGraw-Hill, New York et al. 606 p.*
[41] *PARK, R. E. – BURGESS, E. W. 1921: Introduction to the Science of Sociology. The University of Chicago Press, Chicago. 1040 p.*

elkülönüléseként is értelmezhetjük. Mindkét folyamat káros lehet az adott város szempontjából, ugyanakkor megállapítható, hogy a magasabb státuszúak elkülönülése talán kevesebb veszélyt és kárt hordoz magában, ezért azt a tervezés során nem vesszük figyelembe. A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (FVS) útmutatójának iránymutatásait szem előtt tartva, az Antiszegregációs Tervnek főként az alacsony társadalmi státuszú rétegek elkülönülésére kell koncentrálnia, vagyis a már szegregálódott és a szegregáció által veszélyeztetett területek meghatározására, helyzetük bemutatására és problémáik lehetséges kezelési módozataira.

Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése utoljára 2017-ben vizsgálta felül Kecskemét Megyei Jogú Város – először 2008-ban kidolgozott, majd 2012-ben módosított, valamint 2014-ben megújított – Integrált Településfejlesztési Stratégiáját (továbbiakban: ITS), valamint annak részeként megjelenő Antiszegregációs Programját (AszP), melyet a 218/2017. (X.26.) határozatával fogadott el.

A 2017. évi felülvizsgálatot követően eltelt időszakban a város társadalmi, gazdasági, illetve területi folyamataiban bekövetkezett változások, továbbá a 2022-ben elfogadásra kerülő kecskeméti új Településfejlesztési Terv (TfT), valamint a 2021-2027 programozási időszakban tervezett városi projektek szükségessé tették az FVS önálló fejezetét képező Antiszegregációs Terv (AszT) felülvizsgálatát, módosítását is. Az új Antiszegregációs Terv figyelembe veszi Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 2020. szeptemberében felülvizsgált 2018-2023 időszakra szóló 134/2020. (IX.17.) határozatával elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programját, amely több ponton is szorosan kapcsolódik a város antiszegregációs törekvéseihez, valamint a mélyszegénységben élők, romák esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseihez. Bemutatja továbbá a város szegregált és szegregáció által veszélyeztetett területeit, s meghatározza a stratégiai fejlesztési prioritásokat. A területi alapokon is megnyilvánuló hátrányok csökkentése érdekében a fizikai környezet és az infrastruktúra fejlesztése mellett, a humán-erőforrás fejlesztést, a képzést, a foglalkoztatást, a művelődést, valamint a különböző szociális és egyéb lakossági szolgáltatások hozzáférhetőségének megteremtését, illetve bővítését határozta meg. Ennek megfelelően Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának legfontosabb stratégiai fejlesztési prioritásai a következők:

- Szociális hátrányok csökkentése;
- Oktatási szegregáció mérséklése;
- Egészségi állapot és lakókörnyezet javítása;
- Munkaerő-piaci reintegráció.

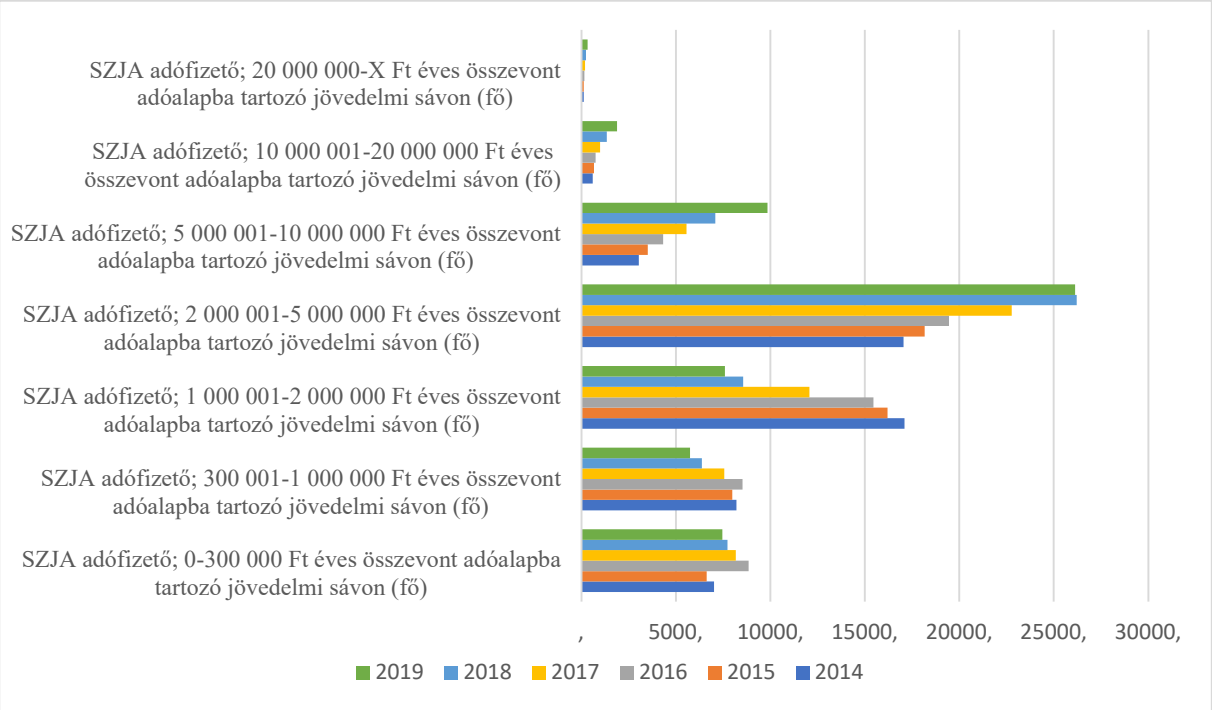
Az Antiszegregációs Tervhez szorosan kapcsolódó további lényeges városi dokumentum a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció, melyet a város Közgyűlése a 136/2019. (VI.20.) határozattal vizsgálta felül. A legutóbb elfogadott szolgáltatástervezési koncepció új adatokkal, a 2019. július 1-jétől 2021. június 30-ig eltelt időszakban elért eredményekkel, a jelenlegi helyzetnek megfelelően kiegészítésre került, melynek elfogadása a Közgyűlés 111/2021. (X.21.) határozatával történt meg. A törvényi kötelezettség teljesítésén túl a koncepció elkészítésének és aktualizálásának elsődleges célja, hogy a város minden lakója számára legyenek elérhetőek olyan (jogszabályban rögzített) ellátási formák, amelyek a szociális biztonságot garantálják, és a minőségi ellátást biztosítják, így az ebben a dokumentumban foglaltak – elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a nyújtott szolgáltatások minősége tekintetében – szoros összefüggésben vannak a jelen Antiszegregációs Tervvel.

Az Antiszegregációs Terv alapvető célja változatlanul az, hogy a városban jellemző társadalmi folyamatokat feltárja, illetve a KSH által a – 2011-es népszámlálási adatok felhasználásával – lehatárolt szegregátumokkal, szegregációval veszélyeztetett területekkel kapcsolatban határozzon meg lehetséges beavatkozási irányokat, annak érdekében, hogy az ott élők életkörülményei és társadalmi integrációs esélyei javuljanak. Hatékony és megvalósítható beavatkozási irányok tervezéséhez és végrehajtásához azonban nélkülözhetetlen, hogy a tervdokumentum a jelenleg elérhető legfrissebb adatokra és egyéb információkra építsen, illetve az aktuális jogszabályokhoz illeszkedjen. Miután a legfrissebb 2022-es népszámlálási adatok – illetve az ebből meghatározott szegregált és szegregáció által veszélyeztetett területek lehatárolásai – még nem állnak rendelkezésre, ezért a jelen terv célja, hogy áttekintse azokat a társadalmi és szociális folyamatokat, valamint az eddigi beavatkozások eredményességét, melyek az AszP első, 2014-es elfogadást követő időszakban történtek. További feladat, hogy a jellemző folyamatok alapján – a változásokhoz illeszkedően – és a feltárt problémákat figyelembe véve, javaslatokat tegyen a jövőbeli tervezett beavatkozásokra.

7.1.1 Helyzetelemzés és értékelés

A 2008-2012-es válság alatt a kecskeméti társadalomban a jövedelmi különbségek jelentősen növekedtek, s ez tovább mélyítette a már korábban is meglévő társadalmi rétegek közötti szakadékot. A helyi társadalomban kialakuló jövedelmi olló a 2014 és 2019 közötti időszakban is folyamatosan növekedett. Ezt a folyamatot egyes társadalmi csoportok és iskolázottabb rétegek tekintetében ugyan enyhítették a közelmúlt komoly munkahelyteremtő beruházásai (pl. a Mercedes gyár és beszállítóik, illetve egyéb beruházók megjelenése), de a szegregátumok lakóinak életében ezek sem hoztak lényegi változást. Ezt tükrözik a kecskeméti adófizetői jövedelmi adatok is (26. ábra).

26. ábra: A kecskeméti SZJA adófizetők számának alakulása jövedelemsávonként, 2014-2019.

Adatok forrása: TEIR 2021.

Az ábra alapján látható, hogy a 300 ezer Ft alatti éves összevont adóalapba tartozó jövedelmi sávba tartozó adófizetők száma 2014 és 2019 között sajnálatos módon nem, hogy nem csökkent, de még növekedett is (7.023 főről 7.469 főre), így 2019-ben az összes adófizető mintegy 13%-a messze a létminimum alatti jövedelemről adott számot. A mélyszegénységben élők jövedelemstruktúrájára általánosságban az jellemző, hogy az összjövedelem döntő hányada társadalmi transzferekből tevődik össze. Az adatok alapján látható továbbá, hogy jelentős azoknak a száma (5.747 fő) is, akiknek bevallott éves jövedelme a 300 ezer és 1 millió Ft között volt, ami havi szinten nem érte el a megállapított minimálbér (2020-ban br.161 ezer Ft) szintjét.

A kecskeméti társadalom jövedelmi megosztottságát jól mutatja, hogy míg a magasan iskolázott, jól képzett és több nyelvet beszélő emberek számos munkalehetőség közül választhattak, s növekvő jövedelmekről számoltak be (az 5 millió Ft feletti adózott jövedelemmel rendelkezők száma 2014-hez képest több mint háromszorosára bővült, így 2019-ben elérte a 12.049 főt), addig a társadalom egy részénél az eladósodás vagy éppen a munkahely elvesztése következtében, a folyamatos lecsúszás jeleit láthattuk, melyet jól tükröznek a különböző segélyezési formákat igénybe vevők számadatai (22. táblázat).

22. táblázat: A munkaképes korúak, a munkanélküli ellátásokban részesülők, valamint a nyilvántartott álláskeresők számának alakulása Kecskeméten

	2015 átlaga	2016 átlaga	2017 átlaga	2018 átlaga	2019 átlaga	2020 átlaga
Nyilvántartott álláskereső	4073	3413	2895	2866	2464	3177
Járadék típusú ellátás	482	444	465	458	542	732
Segély típusú ellátás	167	191	203	180	202	247
RSZS, RÁT, BJP, FHT*	1706	1310	927	652	507	525
Munkaképes korúak	78009	77218	76345	75399	74899	73580
Relatív mutató (%)**	5,2	4,4	3,8	3,8	3,3	4,3

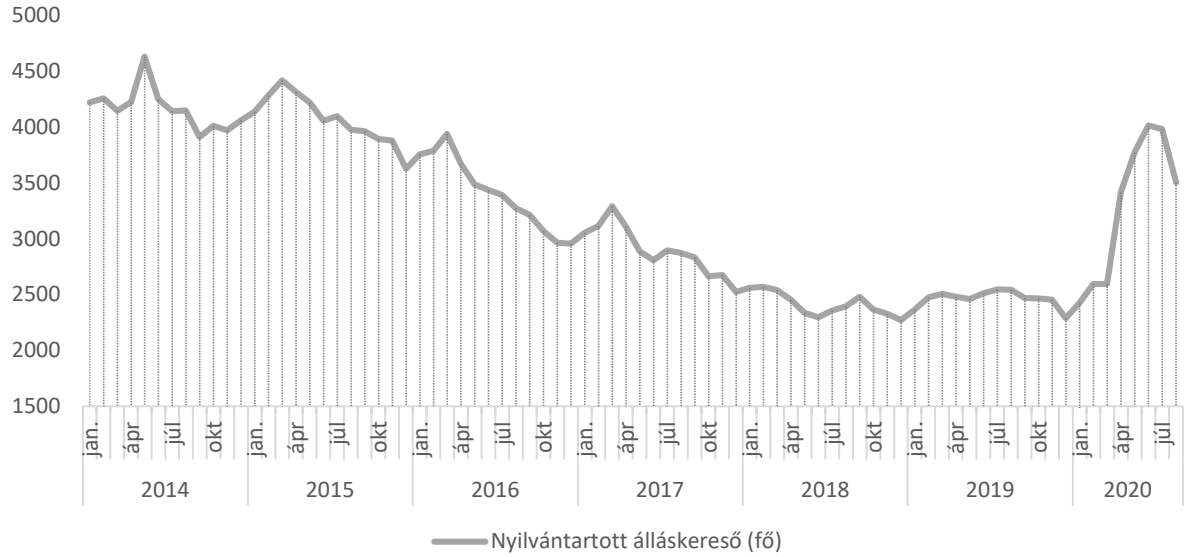
Forrás: Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatala 2021.

* RSZS=rendszeres szociális segély (tartós munkanélküli), RÁT= rendelkezésre állási támogatás 2009-ben, BPJ= bérpótló juttatás 2010-2011. augusztusig, FHT= foglalkoztatást helyettesítő tám. 2011. szeptembertől.
** relatív mutató (2006-ig területi mutató): nyilvántartott álláskeresők száma a munkaképes korú népesség %-ában.

A **nyilvántartott álláskeresők** számában az elmúlt évtized második fele az országos tendenciához hasonlóan, a településen is kedvező változásokat hozott (27. ábra). Az elmúlt évtized első felében (2000-2006 között) a regisztrált munkanélküliek száma három és négyezer fő között mozgott, utána viszont folyamatosan növekedve a recesszió által leginkább sújtott évben (2009-ben) 6.257 főnél tetőzött. Ezt követően a nyilvántartott álláskeresők számának változása enyhe csökkenő tendenciát mutatott. Majd a Mercedes gyár és beszállítóik kecskeméti megjelenésével, illetve a gazdasági helyzet általános javulásával a munkanélküliség csökkenése még dinamikusabb lett, így 2019 év végére már csak 2.500 fő regisztrált álláskereső volt Kecskeméten. Ugyanakkor látható, hogy a pandémiás helyzet okozta gazdasági visszaesés a munkaerőpiacon városunkban is nem kívánt folyamatokat indított el, mivel 2020 nyarán az álláskeresők száma (a korábbi év azonos időszakához képest) közel 53%-kal emelkedett (3.982 fő), majd az év végére ismét csökkent (2020. decemberében 2.730 fő).

Ez a csökkenő tendencia – a gazdasági folyamatok normalizálódásával – 2021 folyamán is folytatódott, így év végén a kecskeméti álláskeresők száma már csak 2.147 fő volt.

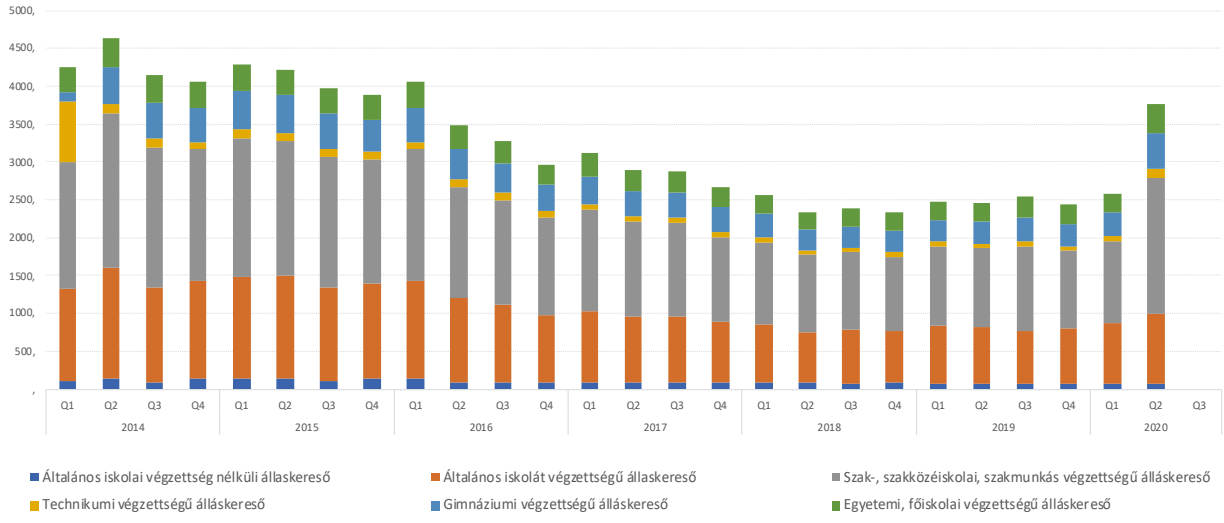
27. ábra: A nyilvántartott álláskeresők száma, 2014 -2020. júl.

Adatok forrása: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

Az **álláskeresők képzettség szerinti megoszlása** is az országos viszonyokat tükrözi: a legfeljebb általános iskolát végzettek és a szak-, szakközépiskolai, szakmunkás végzettségű álláskeresők felülreprezentáltak a csoporton belül, a munkaképes korú 15-64 éves korosztályon belüli számarányukhoz képest (átlagban ők adják az összes munkanélküli közel háromnegyedét, 73,1%), míg a diplomások aránya (9,3%) jóval alacsonyabb. (28. ábra).

28. ábra: A nyilvántartott álláskeresők képzettség szerinti megoszlása 2014-2020 között

Adatok forrása: KSH

Az adatsorból megfigyelhető, hogy a **pandémia miatt bekövetkezett gazdasági visszaesés elsősorban a szakközépiskolai és szakmunkás végzettségűeket érintette**, mivel 2020 második

negyedévében az álláskeresők közel felét (48%) ők tették ki. Ami jól jelzi a válság szokatlan jellegét, hiszen a – járványügyi korlátozások miatt – munkahelyek megszűnése leginkább a szakmai végzettséget igénylő szolgáltatási szektorban volt számottevő.

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatala adatbázisa alapján megállapítható, hogy a Kecskeméten regisztrált álláskeresők számának növekedése 2019 és 2020-as évek viszonylatában minden korcsoportot érintett, ezen belül is leginkább a 36-45, valamint a 46-60 év közötti korosztályokat (23. táblázat). Érdemes kiemelni, hogy a 61 évesnél fiatalabb korosztályok körében a nők minden korcsoportban nagyobb arányban voltak érintettek az álláskeresésében.

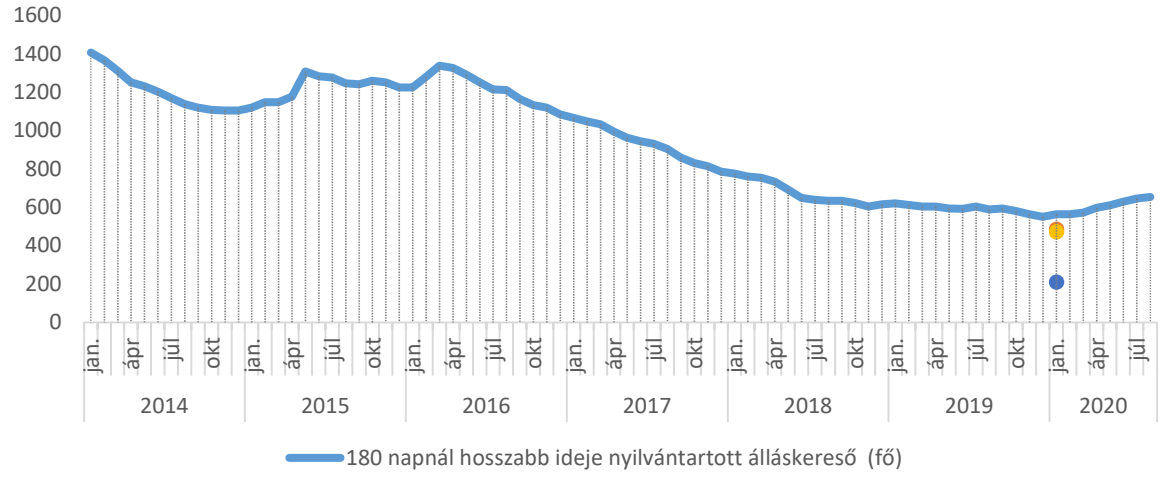
23. táblázat: A Kecskeméten regisztrált álláskeresők száma korcsoportonként 2019-2020

	2019			2020		
Korcsoport	**Férfi**	**Nő**	**Összesen**	**Férfi**	**Nő**	**Összesen**
25 év alatti	173	193	366	214	247	461
26-35 éves	223	258	481	316	354	670
36-45 éves	234	336	570	325	438	763
46-60 éves	342	423	765	437	518	955
61 éves és idősebb	145	137	282	172	156	328
Összesen	**1117**	**1347**	**2464**	**1464**	**1713**	**3177**

Adatok forrása: Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatala 2021.

A **tartósan álláskeresők száma** követte, mind az országos, mind a megyei irányokat, hiszen számuk – kisebb-nagyobb hullámzásokat (ld. 2015 és 2016) mutatva – mérséklődött, majd 2016 áprilisától határozott csökkenő trend rajzolódott ki egészen 2019 végéig (29. ábra).

29. ábra: A kecskeméti tartósan álláskeresők számának változása 2014 -2020 között

Forrás: KSH 2020.

Ugyanakkor a 2020. év elejétől jelentkező gazdasági visszaesés ebben a szegmensben – értelemszerűen – még nem éreztette erőteljesebben hatását, így a 2020-as év végén kisebb növekedést követően 700 fő alatt maradt. A várt tendenciáknak megfelelően a 2021-es évben a tartósan munkanélküliek száma emelkedett, majd az augusztusi tetőzést (899 fő) követően az év végére lassú csökkenést figyelhettünk meg (2021. decemberben: 862 fő).

A társadalmi lecsúszás számos tényező által meghatározott összetett jelenség, amelynek kialakulásában egyaránt szerepet játszhatnak a társadalmi, a kulturális és az életkori sajátosságok (pl. öregek, gyermekkorúak), illetve betegségből vagy fogyatékosságból adódó hátrányok (24. táblázat), esetleg a szocializációs hiányosságok, az iskolázottsági és képzési deficitek, vagy éppen a munkaerő-piaci nem kívánatos események (ld. munkanélkülivé válás). A különböző okokból nehéz, hátrányos, vagy mélyszegénységi helyzetbe került emberek létszáma Kecskeméten akár több ezer főre is rúghat a rendelkezésre álló szociális támogatási adatok alapján.

24. táblázat: A fogyatékossági támogatásban részesülő kecskeméti felnőtt korú fogyatékos személyek száma a fogyatékosság jellege szerint 2017-2020

A fogyatékosság jellege	2017	2018	2019	2020
Mozgásszervi	510	528	519	470
Látási	301	302	299	263
Hallási	57	59	63	57
Értelmi	125	127	130	135
Halmozottan fogyatékos	22	26	30	33

Forrás: Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal

Megjegyzés: A fogyatékos személyek száma valójában ennél több, arról azonban pontos adatokkal nem rendelkezünk. A fogyatékossági támogatásban részesülők száma csak egy iránymutatást jelent, mivel abban nem szerepelhetnek a kiskorú fogyatékos személyek, valamint azok sem, akik a támogatás helyett megtartották a magasabb összegű családi pótlékot.

A **mélyszegénység** elsősorban azt a jelenséget, állapotot jelenti, amikor az egyes emberek vagy meghatározható társadalmi csoportok tartósan a létminimum szintje alatt élnek, a fentebb felsorolt hátrányok vagy hiányok közül több is sújtja őket, és szinte semmi esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből képesek legyenek kikerülni. Ezért is fontos a város szociális ellátórendszerének, pénzbeli és természetbeni ellátási rendszerének működtetése.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) alapján biztosítja a szociális alapszolgáltatásokat és a számára kötelezően előírt szociális szakosított ellátásokat, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján a gyermekjóléti alapellátásokat. „A két törvény megalkotása óta

eltelt időszakban bizonyos ellátások iránti igények dinamikus növekedést mutattak, a tendencia hátterében a társadalom egyes rétegeit érintő kedvezőtlen változások állnak"42. Az Szt.-ben és a Gyvt.-ben meghatározott anyagi támogatások rendszere 2015. március 1-től jelentősen átalakult. Korábban a támogatások nagy részénél a jogosultsági feltételek konkrétan kidolgozásra kerültek, más ellátások esetében csekély mértékű eltérés volt engedélyezve. Az Szt. és a Gyvt. 2015. évi módosításával az Országgyűlés elsődleges célja az volt, hogy megújítsa a rászorulók támogatási rendszerét. E módosításoknak megfelelően az új szociális támogatási rendszer igazságosabb és átláthatóbb lett, emellett elejét vette a korábban gyakran tapasztalt, segélyekkel való visszaéléseknek. Az állam által biztosított támogatási formákon túl az emberek szociális támogatással való ellátása az önkormányzatok feladata. Ez széles körű szabályozási lehetőséget biztosított az önkormányzatok számára, megadva azt a lehetőséget, hogy a rászorultsági szintek a helyi viszonyok alapján kerüljenek meghatározásra.

A 2015 óta eltelt időszakban is jól látható, hogy bár az egyes ellátási formákban sok helyen csökkenést tapasztalunk a járadékosok számában, az igények még mindig jelentősnek mondhatók (25. táblázat).

25. táblázat: *A kecskeméti nyugdíjasok, illetve járadékosok számának alakulása 2017-2020*

Ellátási forma	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Öregségi nyugdíjak	21 494	21 542	22 007	21 923	22 451	22 420
Korhatár alattiaknak járó ellátások	1102	903	636	631	541	519
Rokkantsági és rehabilitációs ellátások	3440	3173	2949	2822	2367	2267
Özvegyi és szülői nyugdíj	729	660	612	564	483	451
Árvaellátás	943	907	822	765	707	675
Mezőgazdasági szövetkezeti járadék	49	46	41	32	20	17
Baleseti járadék	70	64	65	61	58	54
Rokkantsági járadék	306	297	306	306	293	297
Házastársi pótlék	36	31	24	18	10	7
Egyéb járandóság	35	34	41	39	31	35

Forrás: Magyar Államkincstár Közgazdasági és Elemzési Főosztály

A jelentősebb pénzbeli és természetbeni támogatások esetében megállapítható, hogy az elmúlt években a rászoruló jogosultak létszáma városi szinten lassan csökkenő értéket mutat, bár az egyes támogatási kategóriákban a vizsgált évek között – az ellátásban részesülők számában – kisebb-nagyobb ingadozások mutatkoznak (26. táblázat).

[42] *Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció 2021.*

26. táblázat: Pénzbeli és természetbeni ellátásban részesülők számának változása Kecskeméten 2015-2020

Helyi pénzbeli és természetbeni támogatások		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Időskorúak járadéka* (fő)		102	92	93	74	50	50
Aktív korúak ellátása** (fő)	egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (fő)	1707	1341	1211	824	115	115
	foglalkoztatást helyettesítő támogatás (fő)					590	734
Ápolási díj* (fő)		531	497	435	445	193	194
Gyermekek otthongondozási díja**** (fő)		-				226	230
Rendszeres gyermekvédelmi támogatás/kedvezmény (fő)		2915	2461	1924	1482	1214	996
Köztemetés (fő)		143	134	133	123	139	118
Közgyógyellátás* (fő)		2832	2432	3595	3655	2138	1989
Települési támogatás lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez*** (fő)		1205	1638	1181	801	599	508
Települési támogatás a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére *** (fő)		53	73	67	58	49	53
Települési támogatás rendszeres gyógyszerkiadás viseléséhez *** (fő)		66	129	99	54	26	32
Települési támogatás a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személy részére *** (fő)		146	155	106	82	65	54
Rendkívüli települési támogatás *** (fő)		2606	2550	2111	1684	1642	2024

Adatok forrása: Polgármesteri Hivatal, Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatala
Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció 2021.

* 2013. január 1-jétől a járási hivatal hatáskörébe tartozik.
** 2015. március 1-jétől a járási hivatal hatáskörébe tartozik.
*** 2015. március 1-jétől nyújtható önkormányzati támogatás.
**** Járási hivatal által 2019. január 1-jétől nyújtható támogatás.

A kötelező támogatásokon túl (amelyeket a járási hivatal állapít meg) nyújtott további ellátásokról és a jogosultsági feltételekről az önkormányzat szabadon dönthet. Az Szt. értelmében az önkormányzat a helyi viszonyokhoz mérten, a krízishelyzetben levő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújt. Az önkormányzati rendeletben megjelenik a lakhatási kiadások támogatásához, a tartósan beteg hozzátartozó ápolásához, a gyógyszerköltségekhez, valamint az adósságcsökkentéshez kapcsolódó rendszeres települési támogatás is. A 2020-2021. években a pandémiához kapcsolódóan többször is módosult a rendelet olyan átmeneti szabályokkal, amelyekkel a

pandémia okozta gazdasági nehézségeket kezelte az önkormányzat. Társadalom-, szociálpolitikai és egyéb juttatás, támogatás keretében a lakosságnak juttatott támogatások összegében (2015-ben 345,1 millió Ft, 2016-ban 167,1 millió Ft, 2017-ben 131,9 millió Ft, 2018-ban 105,2 millió Ft, 2019-ben 78,5 millió Ft, 2020-ban 101,3 millió Ft, 2021-ben 133,5 millió Ft) is tükröződtek az elmúlt évek kedvezőbb gazdasági és foglalkoztatási lehetőségei, hiszen a támogatások összege 2015 és 2019 között folyamatosan csökkent, majd a pandémiás helyzethez kötődően 2020 és 2021. években megfordult a trend és a jogosultságoknak köszönhetően ismételten növekedtek a rászorultsági alapú szociális kifizetések. Ez a jelenség pedig arra utal, hogy a szegregáció egyik alapját képező jövedelmi kiszolgáltatottság és rászorultság még napjainkban is jelentős mértékű Kecskeméten.

7.1.1.1 A szegregáció társadalmi jelenségeinek horizontális elemzése – a változások értékelése

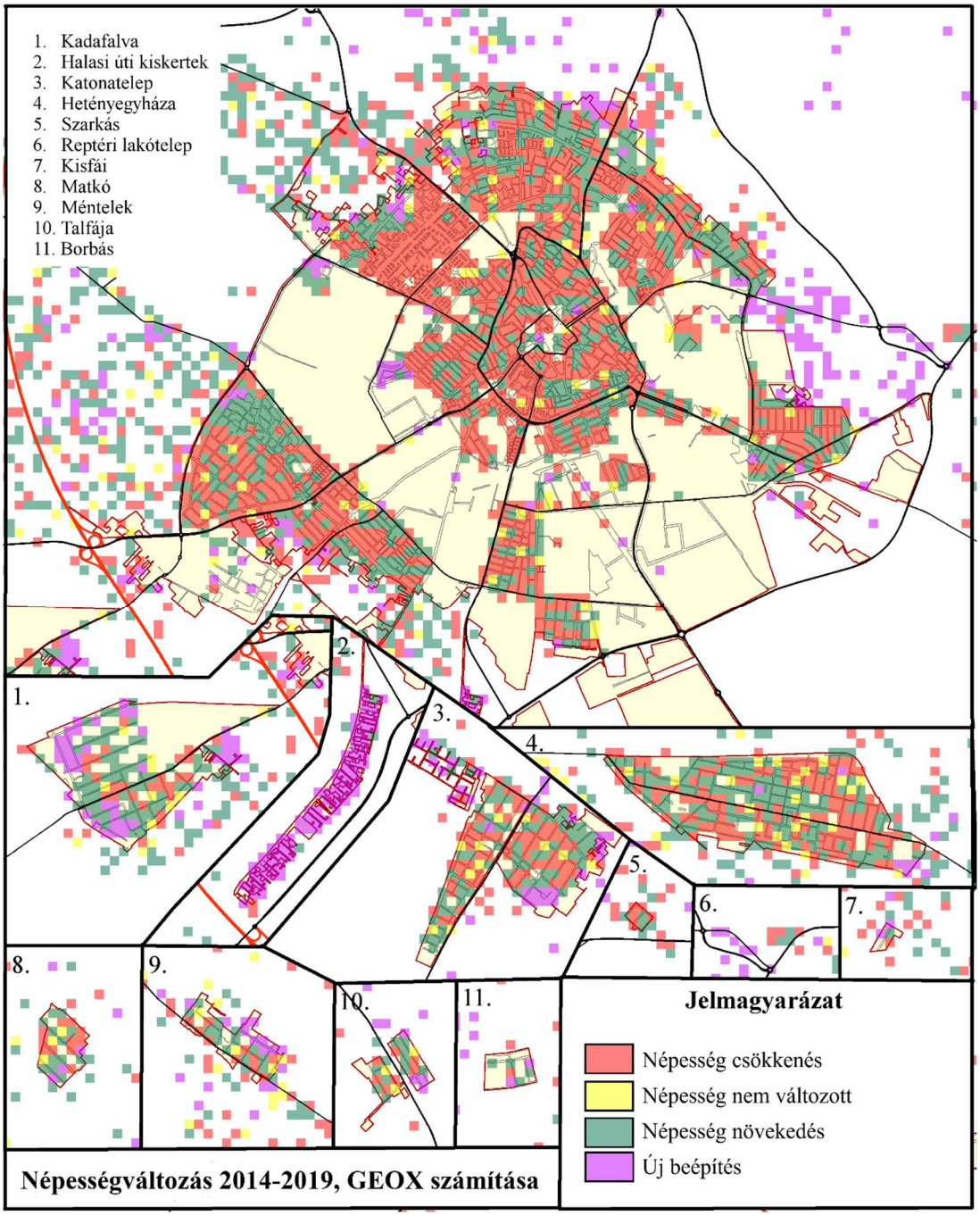
A munkától történő elesés, s ezzel együtt a jövedelem és a társas kapcsolatok beszűkülése, a saját ingatlan elvesztése, a tanulási vagy mentális zavarok, az egészségi állapot megromlása, a fogyatékosság kialakulása, illetve hosszú távon történő fennállása hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a krízishelyzetbe kerülő egyének számára az esélyegyenlőség, vagy éppen a szolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés lehetősége csorbulhat. Különösen nehéz, halmozottan hátrányos helyzetbe kerülhetnek a kisebbségi, szegény, egyszülős családok, inaktív vagy tartós munkanélküli eltartóval rendelkező családok, illetve az ezekben nevelkedő gyermekek, akik egyúttal a város legveszélyeztetettebb társadalmi csoportját alkotják. A vázolt élethelyzetek – az ismert kihívások (pl. SARS-CoV2, az egészségügy és a szociális ellátóhálózat nehézségei, a növekvő társadalmi szegmentáció, az erősödő infláció, az egyre bővülő hitelállomány) miatt – jelentős társadalmi veszélyeket hordoznak Kecskemét esetében is, melyek a szociális ellátóhálózat terhelésének növekedésével, illetve a szegregáció elmélyülésével járhatnak az elkövetkezendő években.

A kecskeméti társadalom életkori, foglalkoztatási, jövedelmi, szociális rászorultsági és iskolázottsági helyzetének változását – a 2011-es népszámlálás adataihoz képest – a 2016-os mikrocenzus időszakának adatai, a KSH adatbázisai, valamint a helyi önkormányzat éves segélyezési adatai alapján ítélhetjük meg. Ezek alapján megállapítható, hogy az elmúlt egy évtizedben a város egészében (2011-ben: 111.411 2016-ben 110.813 fő; 2019-ben: 110.373 fő; 2020-ban: 109.651 fő) – s ezen belül is leginkább a központi belterületen belül (2011-ben 83.130 fő; 2016-ban 80.945 fő; 2019-ben 73.907 fő[43]) – általános népességcsökkenés figyelhető meg. Kivételt csak a belterület peremén lévő városrészek (pl. Vacsiköz, Máriahegy,

[43] *Népességnyilvántartó 2019.01.14-ei időpontra vonatkozó adatai alapján. A címadatbázis pontatlanságai miatt, a térinformatikai feldolgozás 2% körüli hibahatárt mutat a központi belterület vonatkozásában. Hivatalos adatok csak a 2022-es népszámlálást követően érhetők majd el.*

Petőfiváros, Széchenyiváros ÉNY-i része), illetve a Belvárosban néhány – tömbrehabilitációval, illetve társasház építéssel érintett – telektömb, valamint a szociális hátrányokkal jellemezhető szegregált területek (pl. Ürgés, Mezeiváros, Szeleifalu) képeznek (30. ábra).

30. ábra: A lakosságszám változása Kecskemét belterületén belül 2014-2019 között

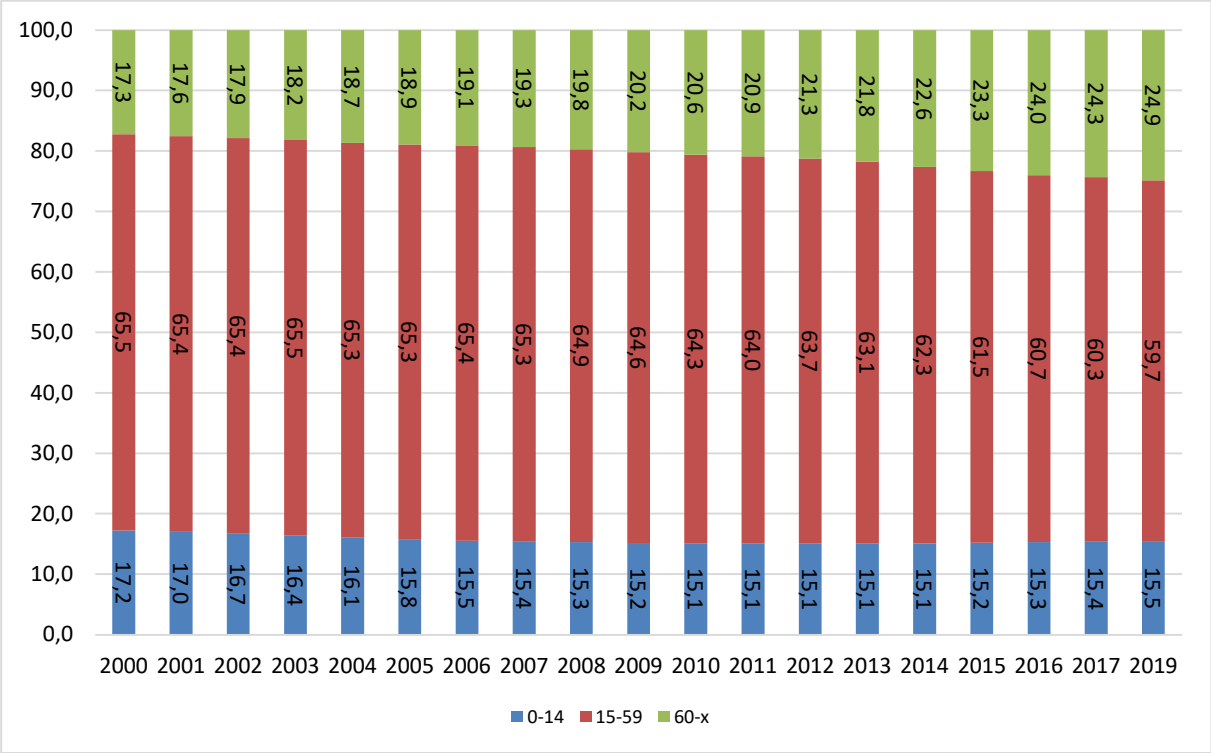
Forrás: GeoX adatbázis, 2019.

A belterületi lakosság csökkenése részben az elöregedéssel jellemezhető városrészek nagyobb arányú halálozási adataival, részben az egyes településrészek alacsony presztizsével, részben pedig az otthonteremtés ösztönzésére meghozott kormányzati intézkedések (5%-os ÁFA, CSOK) következtében végbement ingatlanpiaci átrendeződésekkel (pl. beleterületi ingatlanárak

drasztikus emelkedése, külsőbb övezetekben történő kedvezményes önkormányzati telekosztások, olcsóbb külterületi tanyai ingatlanok), illetve a munkaképes korosztályok városból történő nagyléptékű elköltözésével magyarázható. Ez utóbbi esetében 2011 és 2019 között kiemelten a 15-19 (-2.004 fő), a 20-24 (-904 fő), a 25-29 (-212 fő), a 30-34 (-2.401 fő) és a 35-39 év (-1591 fő) közötti korosztályok számában találhatjuk a legnagyobb visszaesést, amely a vándorlási különbözet kedvezőtlen irányú folyamataival együtt, a város további népességcsökkenését, illetve belső munkaerőtartalékainak lassú kimerülését vetíti előre.

A jellemző demográfiai folyamatok alapján megállapítható, hogy Kecskemét egy lassan fogyó (az elmúlt hat év élveszületéseinek átlaga 1.120 fő, míg a halálozásoké 1.251 fő), elöregedő társadalom képét mutatja (31. ábra).

31. ábra: *Kecskemét demográfiai összetételének változása korcsoportos bontás alapján*

Forrás: KSH Területi statisztikai alapján saját szerkesztés, 2019.

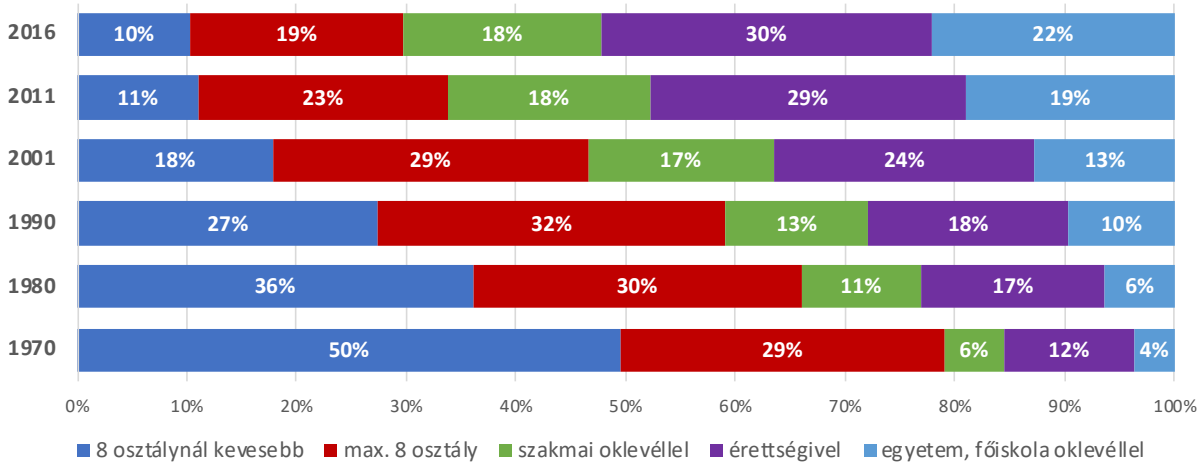
Különösen kedvezőtlen a munkaképes korú 15-59 éves korosztály számának és arányának (míg 2000-től 2011-ig a csökkenés összesen 1,5 százalékpont volt, addig 2011 és 2019 között a csökkenés mértéke már meghaladta a 4 százalékpontot) gyors csökkenése. Emellett a statisztikai adatok alapján szembetűnő a 60-évnél idősebb korosztály számának és arányának növekedése is (2011-től 2019-ig 4 százalékponttal növekedett a 60 évesnél idősebb korosztály aránya, ez az adott korosztály tekintetében közel 4.000 fős növekményt jelent), amely a város szociális ellátórendszerét helyezi egyre nagyobb nyomás alá, akár már a közeljövőben is.

A város demográfiai kihívásainak kezelése, a jellemző folyamatainak kedvező irányú megváltoztatása, jelentősebb állami segítség, valamint komplex – és hosszabb, 10-15 évre tervezett – demográfiai, társadalom- és életminőség fejlesztési programok (pl. állami bérlakásépítési program, lakbértámogatási programok, bérfelzárkóztatási programok, társadalmi integrációs és életpálya programok, kiemelt város-, környezet- és szolgáltatásfejlesztési programok) erősítése, illetve hosszú távú fenntartása nélkül nem lehetséges.

Kecskemét jellemző népesedési viszonyai mellett, érdemes részletesebben elemezni lakosságának iskolai végzettségét is. A társadalom iskolázottsági viszonyai nem csak egyfajta „válságállóságot", innovációs és adaptációs szintet feltételeznek, de tükrözhetik egy adott közösség változásokkal szembeni alkalmazkodóképességét és rugalmasságát, valamint utalhat a település általános fejlettségére és szolgáltatási környezetének színvonalára is.

Kecskemét társadalmának iskolázottsági jellemzői[44]– a 7 évesnél idősebb korosztály körében – az elmúlt 50 év folyamán jelentős javulást mutattak (32. ábra).

32. *ábra: A 7 éves és idősebb népesség megoszlása iskolai végzettség szerint*

Forrás: KSH Népszámlálás 1970-2011 és Mikrocenzus 2016.

Ha a 2000 utáni folyamatokat vizsgáljuk, megállapítható, hogy az országos tendenciáknak megfelelően, Kecskeméten is növekedett az egyetemi, főiskolai oklevéllel rendelkezők aránya (2001-ben 13%, míg 2016-ban 22%) az össznépességen belül. Hasonlóan kedvező folyamatokat figyelhetünk meg az érettségi bizonyítvánnyal rendelkezők arányának növekedésében (2001-ben 24%, míg 2016-ban 30%), valamint az alacsony végzettségűek (legfeljebb 8 osztállyal rendelkezők) számának és arányának csökkenésében.

[44] *A társadalom települési szintű iskolázottsági adatairól a népszámlálások, illetve a legutóbbi (2016-os) mikrocenzus idejére állnak rendelkezésre adatok.*

Gondot jelent ugyanakkor a városban az alacsonyan képzettek még mindig viszonylag magas száma (34.778 fő) és aránya (29%) is. A vizsgálatok igazolták, hogy nem csak a 7 évesnél idősebb, de – az iskolázottsági viszonyokról sokkal reálisabb képet adó – 15 évesnél idősebb korosztály körében is magas a legfeljebb 8 osztállyal rendelkezők száma (26.093 fő). Ez az a társadalmi réteg, amely még viszonylag jelentős munkaerőtartalékot jelent a városban, s alanyai lehetnek a különböző szakképzési, integrációs és közfoglalkoztatási programoknak. Esetükben a megfelelő motivációs szint kialakítása érdekében – a szociológiai és munkaerőpiaci jelzéseknek megfelelően – különböző felzárkóztatási, életvezetési tanácsadási programokba történő bevonás is szükséges lehet.

A város gazdasági fejlődéséből adódóan, 2011 óta csak a kecskeméti székhelyű működő gazdasági társaságok körében közel 8.500 új munkahely létesült (a tényleges munkahelyek száma a valóságban még ennél is nagyobb mértékben bővülhetett), aminek következtében a kecskeméti lakónépesség gazdasági aktivitása kedvezőbb képet mutat mind a Bács-Kiskun megyei, mind pedig az országos átlagnál. A 2016-os mikrocenzus alapján Kecskeméten a foglalkoztatottak aránya (49%), ami magasabb a megyei (45%) és az országos értéknél (46%) is. Lényegesen alacsonyabb az ellátásban részesülő inaktív társadalmi réteg aránya (25%), mint az országos (28%), vagy a megyei (29%) átlag. A városban nagy számban jelen lévő munkahelyeknek (kb. 70.000 db) köszönhetően, az elmúlt években kedvezően alakultak a munkanélküliségi mutatók (27. táblázat).

27. táblázat: Kecskemét jellemző munkanélküliségi adatainak változása

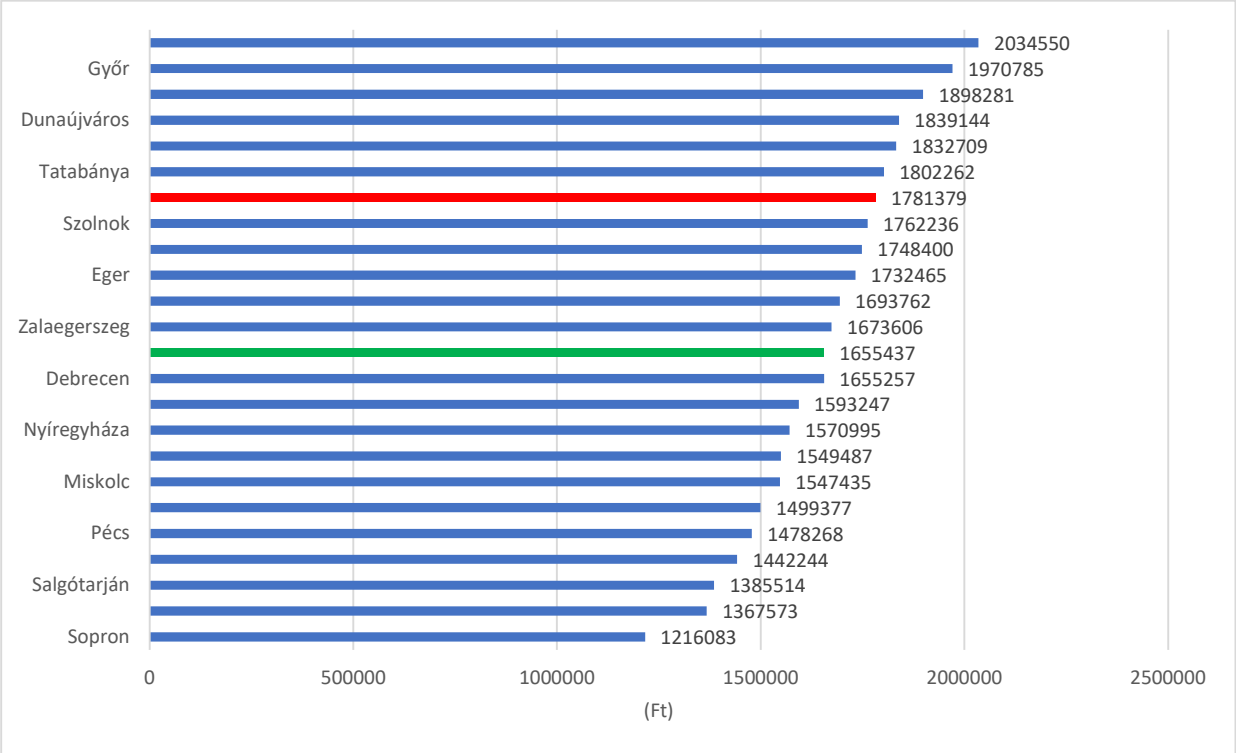
Év	Munkanélküli (fő)	Munkanélküli (%)	Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség (fő)
2000	▲ 3207	▲ 4,75%	▲ 67 493
2001	▲ 3785	▲ 5,54%	▲ 70 753
2002	▼ 3347	▼ 4,73%	0 70 753
2003	▲ 3448	▲ 4,83%	▲ 71 336
2004	▲ 3465	▲ 4,84%	▲ 71 530
2005	▲ 3683	▲ 5,10%	▲ 72 219
2006	▼ 3479	▼ 4,78%	▲ 72 722
2007	▲ 3984	▲ 5,42%	▲ 73 403
2008	▲ 4334	▲ 5,88%	▲ 73 644
2009	▲ 6039	▲ 8,08%	▲ 74 718
2010	▼ 5942	▼ 7,93%	▲ 74 865
2011	▼ 5553	▼ 7,42%	▼ 74 769
2012	▼ 5420	▼ 7,30%	▼ 74 706
2013	▼ 5230	▼ 7,00%	▼ 74 289
2014	▼ 4164	▼ 5,31%	▲ 78 433
2015	▼ 4073	▼ 5,22%	▼ 78 009
2016	▼ 3454	▼ 4,10%	▼ 77 218
2017	▼ 2893	▼ 3,78%	▼ 76 345
2018	▼ 2437	▼ 3,23%	▼ 75 399
2019	▼ 2287	▼ 3,05%	▼ 74 899
2020	▲ 2730	▲ 3,74%	▼ 73 087
2021	▼ 2147	▼ 2,97%	▼ 72 263

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat 2022.

A munkanélküliség alakulása kapcsán megállapítható, hogy napjainkban már egyértelmű szerkezeti munkanélküliségről beszélhettünk Kecskeméten, hiszen a regisztrált munkanélküliek száma 2017 óta 3.000 fő alatt van, ugyanakkor a bejelentett betöltetlen álláshelyek havi átlaga napjainkban 700 db körül alakult. Ezek az álláshelyek, azonban a hiányszakmákban jelentkeztek, s jelentős részük megfelelő szakképesítéshez kötődött. Ugyanakkor, ha megfigyeljük a nyilvántartott álláskeresők végzettség szerinti megoszlását, látható, hogy a legfeljebb általános iskolát végzettek és a szak-, szakközépiskolai, szakmunkás végzettségű álláskeresők felülreprezentáltak a munkaképes korú (15-64 éves) lakosságon belüli számarányukhoz képest (átlagban ők adják a kecskeméti munkanélküliek közel háromnegyedét, 73,1%). Egy jelentős részük esetében, foglalkoztathatósági problémák is felmerülnek. Nem véletlen, hogy ez a munkavállalói réteg megfelelő végzettség és motiváció hiányában, csak nagyon nehezen jut el az elsődleges munkaerőpiacra. Esetükben az oktatási és közmunkaprogramok mellett, komplex életvezetési és felzárkóztató programok jelenthetnék a hosszútávú megoldást.

A helyi társadalom életkörülményeinek javításában alapvető szerepet játszik a jövedelmi viszonyok alakulása. A 2008-2012-es pénzügyi válság vége és a Mercedes gyár termelésének beindulása (2012) óta, Kecskeméten az egy főre jutó átlagjövedelem jelentős mértékű (96,1%) növekedését figyelhettük meg. A helyi gazdaság erősödésének köszönhető, hogy a versenytársakénál dinamikusabban növekedett az egy főre jutó átlagjövedelem, így Kecskemét a megyei jogú városok rangsorában a 2012. évi 15. helyről a 7. helyre tudott előre lépni, az 1.78 millió Ft-os értékével (33. ábra).

***33. ábra**: Egy főre jutó átlagjövedelem a megyei jogú városokban 2019-ben*

Forrás: TEIR 2019.

A munkahelyek számának növekedéséből is adódóan az adófizetők száma a 2012. évi 51.785 főről 2019-re 57.470 főre emelkedett. Kedvezően alakult az egy adófizetőre jutó jövedelem alakulása is, amely a vizsgált időszakban 74,5%-os növekedést mutatott, így 2019-ben a 3.42 millió Ft-os érték, a megyei jogú városok sorában az 5. legmagasabb átlagjövedelmet jelentette.

A társadalom jövedelmi helyzetéről átfogóbb és részletesebb képet kapunk, ha az SZJA adóalapot képező belföldi jövedelmet vizsgáljuk az éves összevont adóalapba tartozó különböző jövedelmi sávokon 2012 és 2019 között (28. táblázat). Különösen a szélső jövedelmi sávok (0-1.500.000 Ft, valamint az 5 millió Ft feletti adózott jövedelmek) kapcsán figyelhetők meg elemzésre érdemes változások. 2012-ben a 0-300.000 Ft-os jövedelmi sávba 7.517 fő tartozott. Mélyebb társadalmi problémákat feltételez, hogy az elmúlt 7 évben, a jelzett a jövedelmi sávba tartozó társadalmi csoport, nem tudott kitörni a – jövedelme alapján feltételezhető – mélyszegénységből (2019-ben: 7.469 fő). Nem sokkal jobb a 300.001-600.000 Ft-os éves jövedelmi sávba tartozó emberek helyzete sem, akiknek száma ugyan majd 1.000 fővel csökkenni tudott, de a 2019-es számuk még így is magas (2.779 fő) volt.

28. táblázat: *SZJA adóalapot képező belföldi jövedelem a kiválasztott jövedelmi sávokon*

2012			2019		
Jövedelmi sávok (Ft)	A jövedelmi sávba tartozó adófizetők száma (fő)	SZJA adóalapot képező belföldi jövedelem, az éves összevont adóalapba tartozó jövedelmi sávon (Ft)	Jövedelmi sávok (Ft)	A jövedelmi sávba tartozó adófizetők száma (fő)	SZJA adóalapot képező belföldi jövedelem, az éves összevont adóalapba tartozó jövedelmi sávon (Ft)
0-300.000	7.517	714.519.139	0-300.000	7.469	597.491.965
300.001-600.000	3.641	1.643.080.443	300.001-600.000	2.779	1.260.345.951
600.001-800.000	2.619	1.822.660.895	600.001-800.000	1.349	941.885.399
800.001-1.000.000	2.234	2.016.482.811	800.001-1.000.000	1.619	1.455.234.467
1.000.001-1.200.000	3.446	3.821.680.176	1.000.001-1.200.000	1.619	1.806.546.844
1.200.001-1.500.000	7.154	9.590.319.093	1.200.001-1.500.000	1.820	2.454.880.400
5.000.001-10.000.000	2.409	15.961.889.568	5.000.001-10.000.000	9.843	65.606.177.250
10.000.001-20.000.000	443	5.784.610.056	10.000.001-20.000.000	1.884	24.349.121.328
20.000.001-X	125	3.695.744.239	20.000.001-X	322	10.296.380.290

Forrás: TEIR, 2020

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a jelzett több mint 10.000 kecskeméti adófizetőnek a jövedelmi helyzete az elmúlt években gyakorlatilag nem változott, így a

létminimum alatt élnek. A jelzett adófizetői réteg jövedelmi és társadalmi integrációja kiemelt feladatként jelentkezhet a jövőben.

A másik oldalról viszont örvendetes, hogy jelentős mértékben (több mint 9.000 fővel) növekedett az 5 millió Ft feletti jövedelmi sávokba tartozó adófizetők száma, az általuk biztosított SZJA adóalapot képező belföldi jövedelem pedig több mint ötszörösére duzzadt a 2012 és 2019 között. A város gazdasági erősödése és a bővülő jövedelem azonban tovább szélesítette a legalacsonyabb és legmagasabb jövedelmi osztályokba tartozó társadalmi csoportok közötti életszínvonalbeli különbségeket. Az egy főre jutó éves átlagos jövedelmek tekintetében az 1.500.000 Ft alatti és az 5 millió Ft feletti összjövedelmek tekintetében a 2012-es 11,6-szeres különbség, 2019-ben már 16,27-szoros különbséget mutatott.

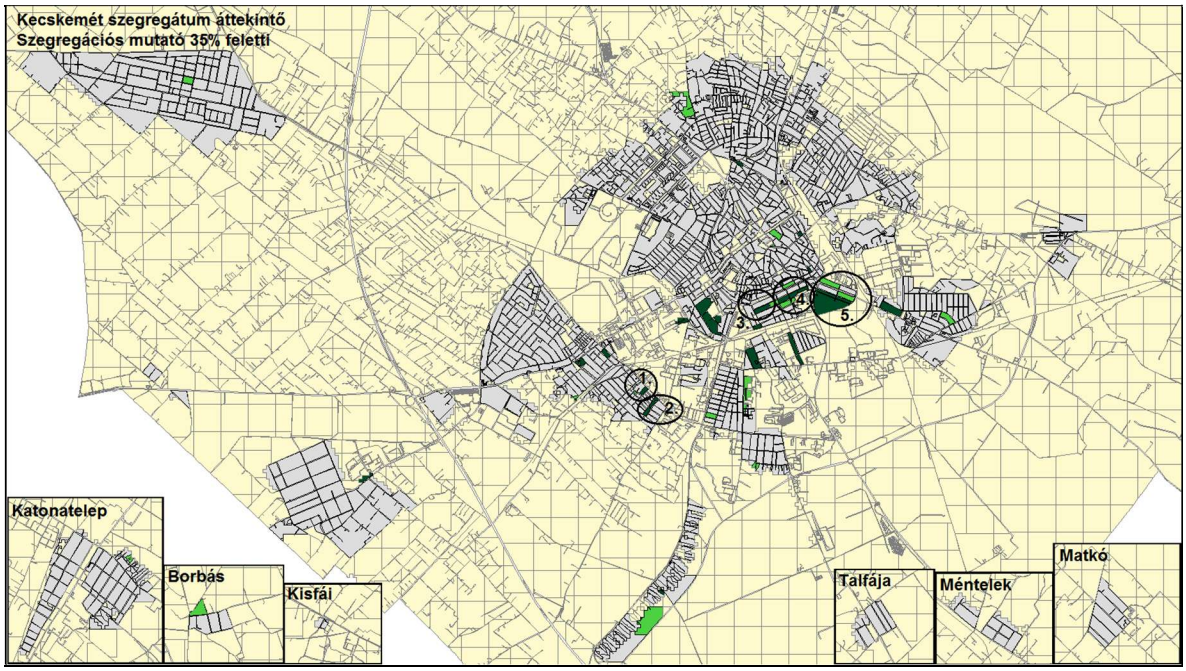
A jövedelmi olló nyílása, számos problémát (pl. szegregációs folyamatok erősödése, mély- és gyermekszegénység tartóssá válása, növekvő igény a szociális ellátásokra, bűnözés és deviáns viselkedési formák erősödése) generálhat a jövőben. Emellett egyes (alacsonyabb presztízsű és kevésbé jól fizető) munkakörök esetében munkaerőhiány alakulhat ki Kecskeméten, mint ahogyan a hiányszakmák kapcsán a város munkaadói erősödő bérversenyre is számíthatnak. Ez utóbbi folyamat érzékenyen érintheti az önkormányzatot is, hiszen a bérverseny nem csak a városi munkaadók – ezen belül is az önkormányzati és piaci szegmens – között jelenik meg, hanem országos szinten is, így a jól képzett szakemberekért, vagy a hiányszakmákban dolgozókért az ország más – magasabb jövedelmi szinttel rendelkező – településeiről is bejelentkezhetnek, amely tovább mélyítheti a város demográfiai, illetve munkaerőpiaci kihívásait.

7.1.1.2 A szegregáció területi vonatkozásai (szegregátumok) – a változások értékelése

A településkörnyezeti viszonyok miatt, **Kecskemét városában a szegregációs jelenségek országos viszonylatban és összességükben közepesnek, illetve annál is egy kicsit kedvezőbbnek tekinthetők**. Az elmúlt fél évszázad változatos urbanizációs folyamatainak eredményeként azonban Kecskeméten is kialakultak azok a lakóövezetek, amelyek egymástól igen eltérő életszínvonalbeli, lakókörnyezeti és szolgáltatási szintet nyújtanak. Ebben nagy szerepet játszott a belterületeken, a szocializmus éveiben kialakított, több ezres népességű lakótelepek létrejötte (pl. Széchenyiváros, Árpádváros), a divatossá váló kertvárosi egységek átformálódása, (pl. Petőfiváros, Hunyadiváros, Alsószéktó), a különböző városrészek lakosságcseréje, a külterületek birtokbavétele és a – források hiányában – kevésbé preferált övezetek megrekedése, stagnálása (pl. Műkertváros, Szeleifalu, Muszáj). Egyes városrészek nem kerülhették el a társadalom perifériáján élők beköltözését, a slumok kialakulását és a gettósodást sem (pl. Halasi úti lakótelep, Ürgés, Erzsébetváros déli része). A földrajzi

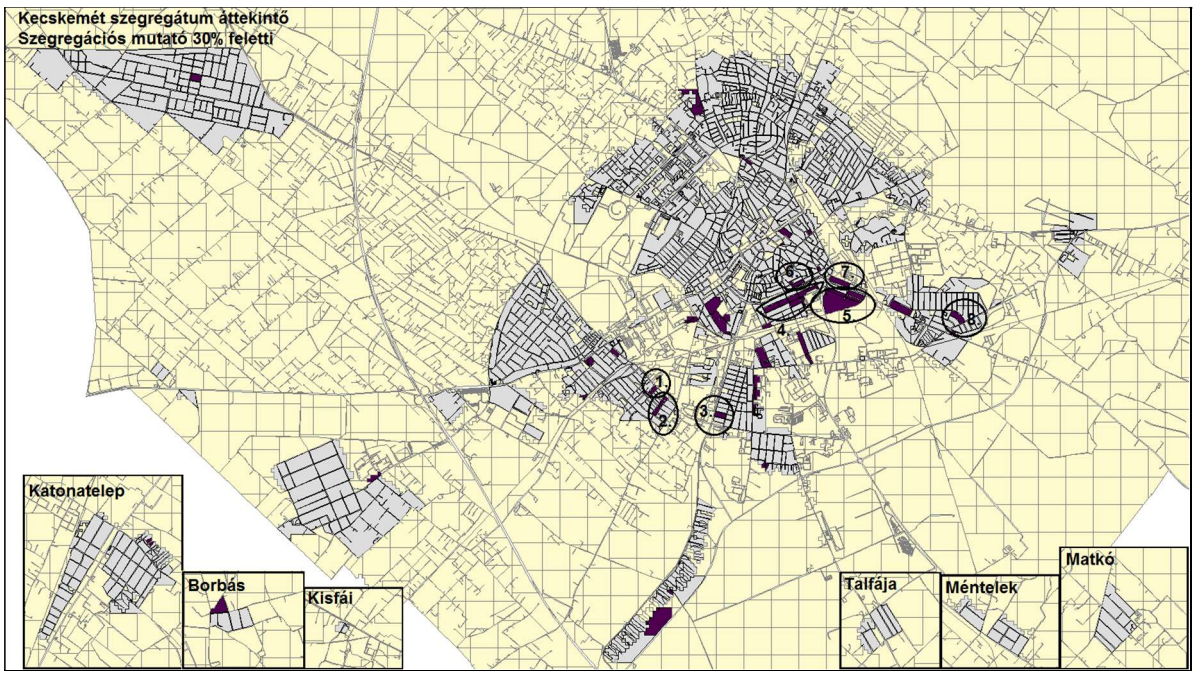
szegregálódás hátterében az a folyamat azonosítható, hogy a műszaki leromlással és társadalmi átalakulással jellemezhető területekről elköltöző, módosabb családok helyére – az alacsonyabb ingatlanár és fenntartási költségek miatt – szegényebb, szociális problémákkal küzdő lakosok költöznek be, ezzel gyorsítva egyes városrészek leértékelődését, leromlását (34. és 35. ábra).

34. ábra: *Kecskemét szegregált területei a 2011-es népszámlálás adatai alapján*

Forrás: KSH Népszámlálási Főosztály „Igazolás" 2017.

35. ábra: *Kecskemét szegregáció által veszélyeztetett területei a 2011-es népszámlálás adatai alapján*

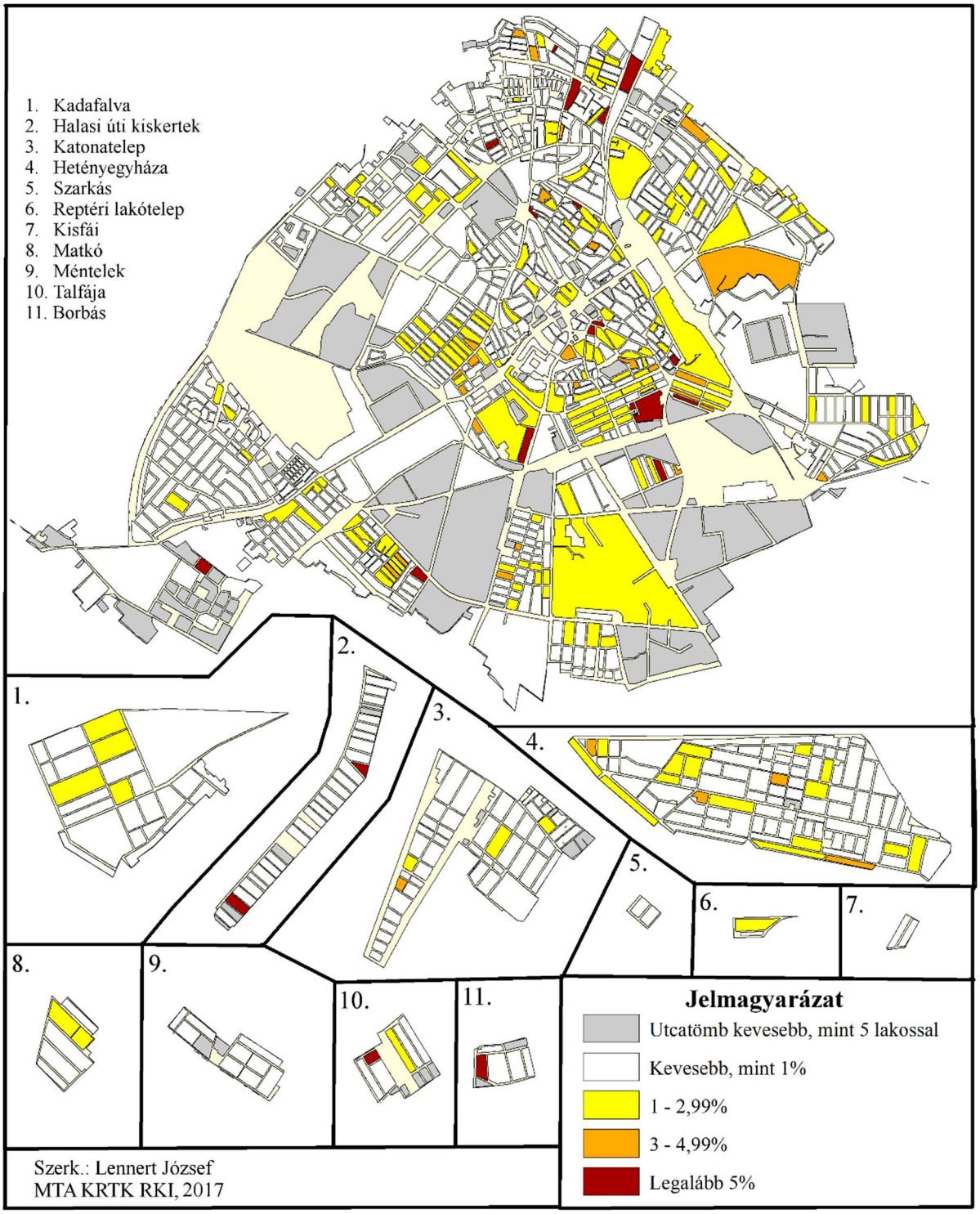
Forrás: KSH Népszámlálási Főosztály „Igazolás" 2017.

A leszakadó városrészek lakosságának mindezen okok miatt, szembe kellett/kell néznie a kirekesztődés folyamatával. A jelzett belterületi egységek mellett, feltűnően nagy különbségek alakultak ki az egyes külterületi zónákban (pl. Belső-Máriahegy, Szarkás, Budaihegy) is, ahol ugyanúgy megtapasztalható a fényűző luxus és a nyomor. A területi szegregáció jelensége az ezredfordulóra jól láthatóvá vált, a leszakadó város és utcarészek helyzete azóta is számos konfliktus forrását képezi. A 2011-es népszámlálás adataira támaszkodva, a szegregációs mutató alapján a KSH 5 szegregált és további 8 szegregáció által veszélyeztetett területet azonosított Kecskeméten. Nagyobb egybefüggő szegregált tömbök Ürgés, Kossuth- és Erzsébetváros déli részén, valamint Szeleifalu területén alakultak ki, emellett szegregáció által veszélyeztetett területeket találhatunk még Műkertvárosban és Rendőrfalu déli részén.

Az egyes lakóövezetek anyagi státusza és presztízse, épített környezetük, intézményeik állapota általánosságban leromlott, csupán az elmúlt évek fejlesztései (pl. Mezeiváros és Ürgés szociális városrehabilitációja 2014, Szeleifalu, Rávágy-tér, Ürgés szociális jellegű városrehabilitációs beavatkozások 2020-2022) jelentettek enyhülést. A jelzett területek szegregációs folyamatai nem újkeletűek, a szegregátumok a város különböző részeinek eltérő fejlődéséből, egyes területek elhanyagolásából, leértékelődéséből, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok tömeges betelepüléséből, illetve a közszolgáltatások kiépítésének elmaradásából (pl. Műkertváros, Halasi úti lakótelep, Szeleifalu) alakultak ki. Bár olyan új területi folyamatokat is megfigyelhetünk, mint pl. a legrosszabb helyzetben lévő társadalmi csoportok olcsó és leromlott tanyákra történő kiköltözése (pl. Szarkás).

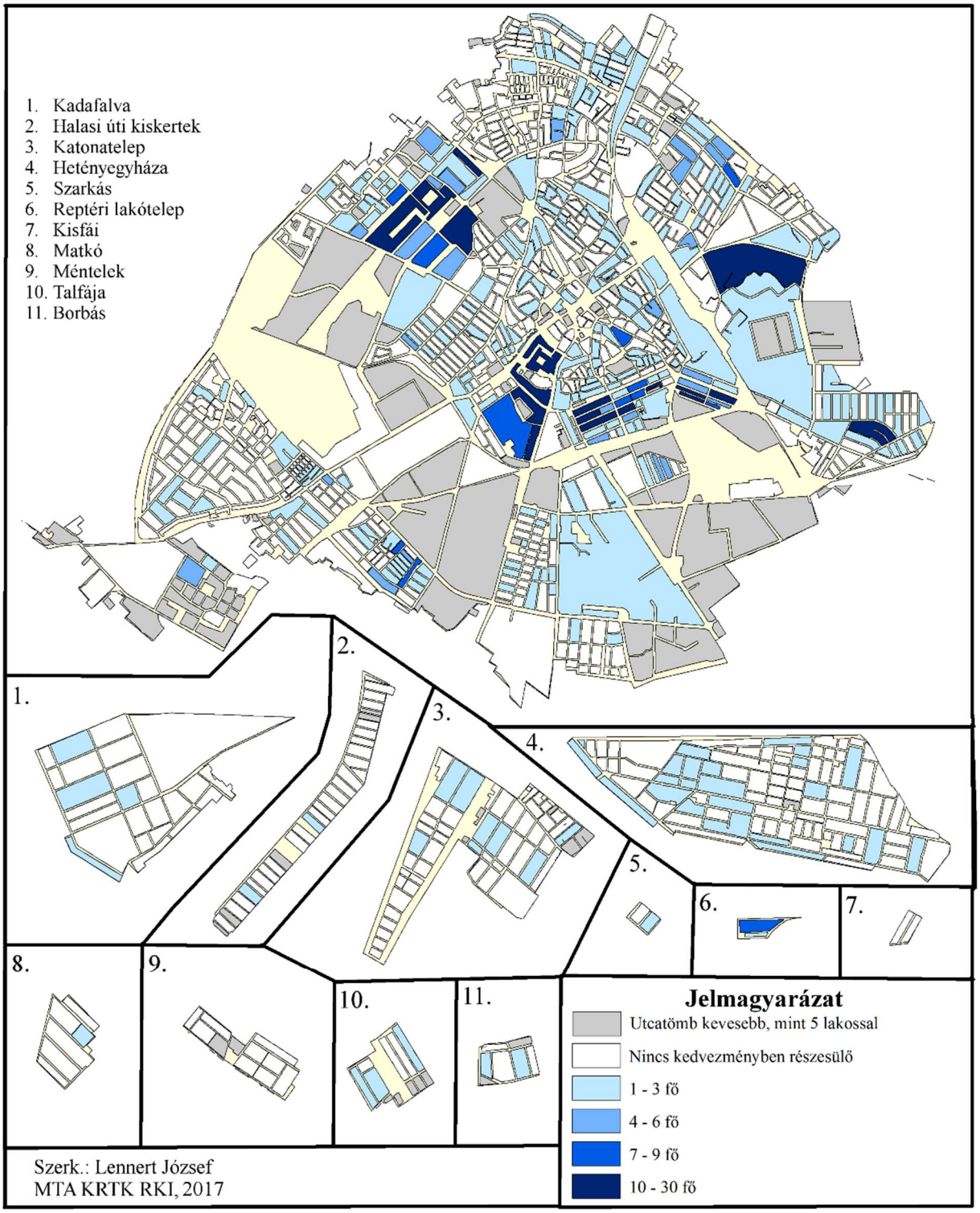
Kecskeméten a rossz anyagi körülmények között élő, szociálisan rászoruló népesség nagyságáról nagyon nehéz átfogó és pontos képet adni. Ennek meghatározásához, illetve hozzávetőleges becsléséhez több megközelítés is alkalmazható, így például figyelembe vehetjük a pénzbeli és természetbeni ellátásban részesülők számának alakulását (36. és 37. ábra), a jövedelmi különbségek területi megjelenését, sőt még az elöregedéssel veszélyeztetett területeket is, ahol egyszerre jelenhet meg az alacsony jövedelem, az egyszemélyes háztartás, a megbetegedések magasabb aránya, illetve a szociális rászorultság.

36. ábra: Lakhatási települési támogatásban részesülők százalékos megoszlása

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Anti-Szegregációs Program (2014-2020) felülvizsgálata és átdolgozása 2017.

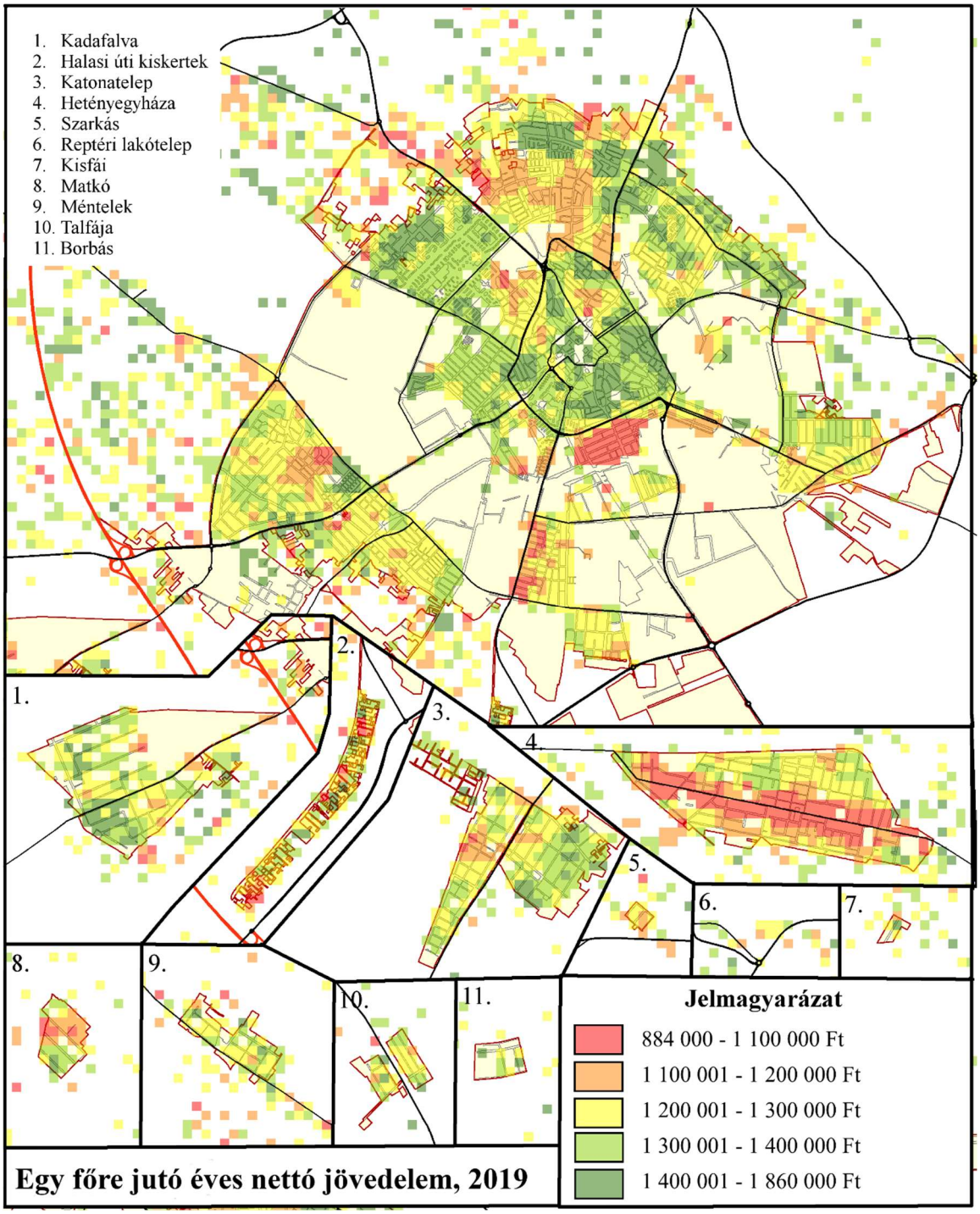
37. ábra: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Anti-Szegregációs Program (2014-2020) felülvizsgálata és átdolgozása 2017.

Az általános gazdasági fellendülés ellenére valószínűsíthető (ld. jövedelmi bekezdésről szóló részt), hogy a városon belül az egyes társadalmi csoportok tekintetében, a jövedelmi és életminőségbeli különbségek a vizsgált időszakban tovább növekedtek. A legalacsonyabb jövedelemmel rendelkező népesség sajátos területi koncentrációt rajzol ki (38. ábra), amely jól korrelál a szegregált, vagy szegregáció által veszélyeztetett területek megjelenésével.

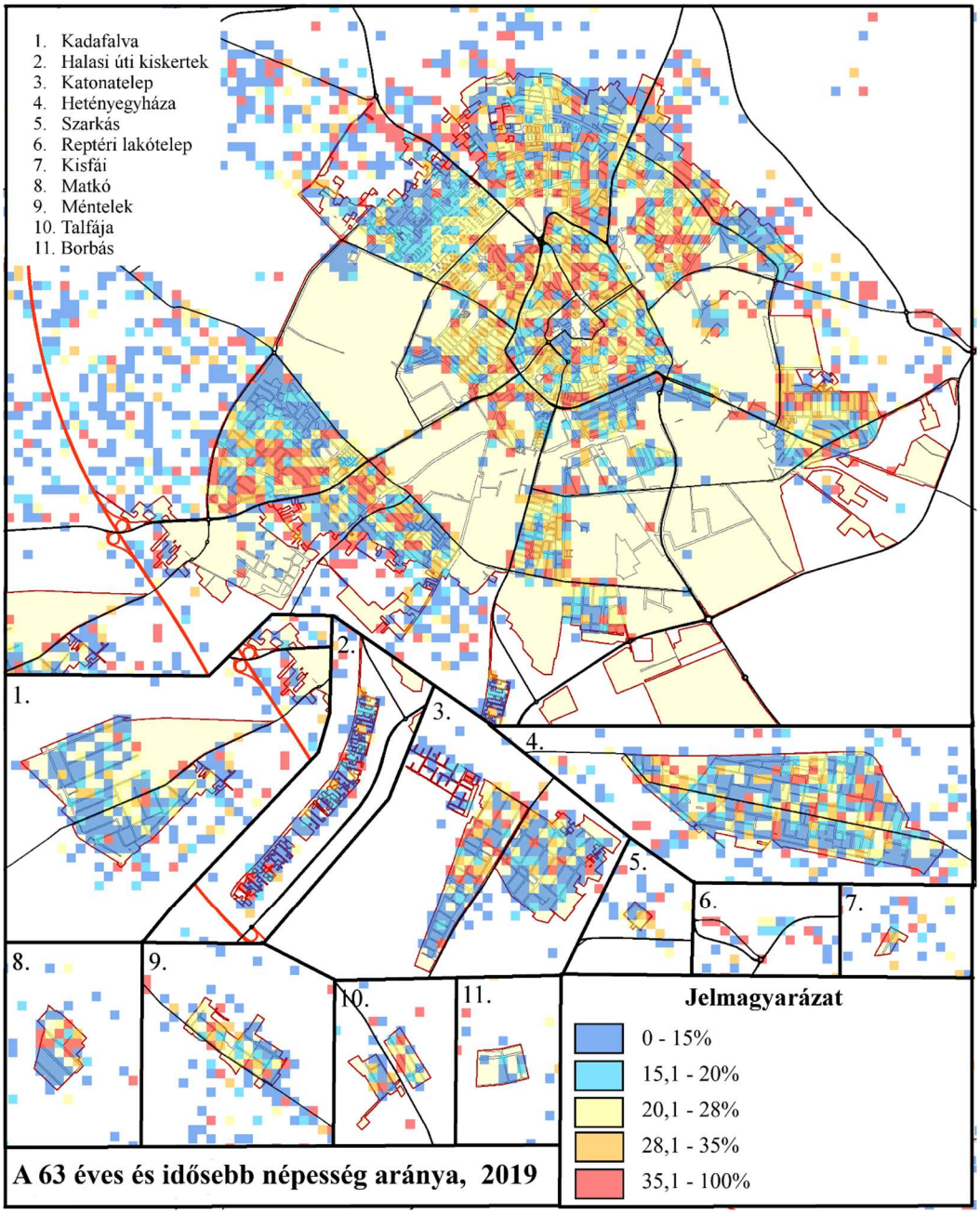
38. ábra: A jövedelmi különbségek területi megjelenése Kecskeméten 2019-ben

Forrás: GeoX adatbázis, 2019.

A jövedelem területi szóródása mellett, a szociális ellátó szférának jelentős kihívást jelenthet a jövőben a lakosság elöregedése is, amely részben az idősellátás rendszerével szemben fogalmaz majd meg fejlesztési feladatokat, részben pedig a városfejlesztés egészét állítja kihívások elé. Az elöregedő városrészek, illetve telektömbök (39. ábra) esetében feladatként jelentkezik a megfelelő műszaki és szolgáltatási színvonal biztosítsa, valamint a terület kedvező társadalmi megítélésének és ingatlanpiaci értékének fenntartása. Ezek a kihívások különösen a Belváros, a Hunyadiváros, a Műkertváros és a Rendőrfalu esetében jelentkeztek, mely területek az elmúlt évtizedben jelentős elöregedési tendenciát mutattak.

39. ábra: *Az idősebb korosztályok területi megjelenése Kecskeméten 2019-ben*

Forrás: GeoX adatbázis, 2019.

7.1.2 Antiszegregációs terv

Az antiszegregáció elleni küzdelemben meghatározó szempont, hogy a helyi önkormányzat, a civil szervezetek, egyházi és oktatási-nevelési intézmények feladatokat vállaljanak a helyi szegregációs jelenségek felszámolásának érdekében. Kecskemét városa a szegregációs jelenségek megszüntetésére törekszik, amit egy hosszú távú, számos tényezőt figyelembe vevő, s az adott városrész (szegregált, vagy szegregáció által veszélyeztetett területrész) sajátosságainak megfelelően elkészített, továbbá a fenntartható városfejlesztési stratégiájához jól illeszkedő Antiszegregációs Terv segítségével képes megvalósítani. Az egész város jövője, kiegyensúlyozott fejlődése szempontjából fontos az elmaradott városrészek rehabilitációja, a helyi társadalom felzárkóztatása, a szociális szférában dolgozók megbecsülése és megfelelő munkakörülményeinek biztosítása, de ez – mind a szakmai indokok, mind pedig a szociális szférára fordítható szűkös források miatt – nem lehet eredményes, széles körű központi és uniós segítségnyújtás nélkül. Az önkormányzatok fejlesztési lehetőségei korlátozottak, hiszen a szociális fejlesztésekre, valamint különböző ellátásokra, programokra fordítható keretek szűkösek. Az Antiszegregációs Terv végrehajtása olyan mértékű finanszírozást igényel, melyet sem az érintett szolgáltatást nyújtó intézmények, sem a fenntartó önkormányzat önerőből nem képes biztosítani. A terv megvalósulását az eddigiekben az is nehezítette, hogy az állami kezdeményezések, komplex elképzelések, ösztönzők, vagy éppen pályázati kiírások átgondoltsága és volumene nem volt elegendő – a jogszabályi környezet változásáról nem is beszélve – ahhoz, hogy a szegregált területek felszámolhatók legyenek, vagyis az önkormányzatok csak a lehetőségeihez mérten tudtak előre haladni az antiszegregációs törekvéseik megvalósításában.

Kecskemét jövőbeli Antiszegregációs Tervében, a társadalmi felzárkóztató programokat öt kiemelt területen kívánja megvalósítani. Ezek összhangban lennének Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programjában (HEP) megfogalmazott átfogó célkitűzésével, melyben érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét;
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét;
- a diszkriminációmentességet;
- a szegregációmentességet;
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Ezek teljesülése a rászoruló társadalmi rétegek körében a szociális hátrányok csökkentésével, illetve a társadalmi felzárkóztatás erősítésével, az oktatási szegregáció (ld. a pandémiás helyzet alatti távoktatást) mérséklésével, az egészségi állapot, a lakókörnyezet és lakhatási viszonyok javításával (ld. szociális városrehabilitációs program, szociális bérlakások felújítása), valamint a munkaerőpiaci reintegráció felgyorsításával lenne elérhető. Ezek összhangban vannak a TOP-Plusz szociális városrehabilitációra vonatkozó beavatkozásainak céljaival is, mint például a hátrányos helyzetű lakosság számára célzott közszolgáltatások jobb elérhetőségének biztosítása, az épített környezet fejlesztése által az életkörülmények javítása, a felzárkóztatást és beilleszkedést segítő közösségi funkciók és alapvető infrastrukturális igények kielégítése, vagy az érintett lakosság társadalmi kohéziójának erősítése. Emellett a tervezett célok megfelelő egyezést mutatnak az EFOP Plusz keretében a „Társadalmi felzárkózási fejlesztések" prioritási tengely egyedi célkitűzéseivel és beavatkozásaival, mint például a hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának erősítése, a hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatásának támogatása, a társadalmi reintegráció erősítése, vagy a „Szociális fejlesztések" prioritási tengely céljaival, melyek az aktív befogadás ösztönzését, többek között az esélyegyenlőség, diszkriminációmentesség és az aktív részvétel előmozdítását, valamint a foglalkoztathatóság javítását fogalmazták meg, különösen hátrányos helyzetű személyek vonatkozásában.

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának a jelentős társadalmi igények miatt, kiemelt figyelmet kell fordítania a városban található szegregátumok vagy szegregációval veszélyeztetett területek kezelésére, a jelentkező szegregációs folyamatok megfékezésére, az ott élők társadalmi felzárkóztatására, hatékony integrációjára, továbbá a terület infrastrukturális feltételeinek javítására, ezen belül is az önkormányzat szociális bérlakás-állományának megőrzésére, műszaki állapotának fenntartására. Ez számos szükséges beavatkozást kíván meg a településtől, melynek elemeit a következő fejezet tartalmazza.

7.1.2.1 Az antiszegregációs fejlesztési célok és beavatkozási javaslatok

A területi alapokon is megnyilvánuló társadalmi hátrányok csökkentéséhez a 2021 és 2027 közötti időszakban a lakhatási viszonyok javítása, a lakókörnyezet és az infrastruktúra fejlesztése mellett, a humán-erőforrás fejlesztést, a képzést, a foglalkoztatást, a közösségi élet és közösségfejlesztés feltételeit, a megfelelő egészségügyi és mentális állapotot, valamint a különböző szociális és egyéb lakossági ellátások fejlesztését, valamint egyenlő hozzáférhetőségét kívánja megteremteni, illetve javítani Kecskemét városa. Miután a vonatkozó társadalmi integrációs és felzárkóztató programok hosszabb időt igényelnek, a megfogalmazott beavatkozási tervek – figyelembe véve a szegregált területeken felmért

folyamatokat és a problémák természetét – csak következetes végrehajtás mellett, a megfelelő erőforrások hosszú távú biztosításával lehetségesek. A jelen Antiszegregációs Tervben, megfogalmazott fejlesztési célokat, valamint a hozzájuk kapcsolódó tervezett beavatkozási javaslatokat a 29. és a 30. táblázatok foglalják össze.

29. táblázat: *Horizontális antiszegregációs célok és beavatkozások 2022-2027*

Célok		A célok elérése érdekében tervezett beavatkozások 2021-2027	Költség és annak tervezett forrása
1.	A szociális hátrányok csökkentése és a társadalmi felzárkóztatás erősítése	1.1. Esélyteremtő programok, közösségi és szociális funkciót szolgáló tevékenységek, közösségfejlesztést célzó programok az alacsony státuszú családok részére	10.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		1.2. A szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek helyzetének javítása, a szociális szolgáltatások kötelező feladatellátáson túli, helyi igényekre reagáló szolgáltatásainak kialakítása, továbbá a szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása	10.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		1.3. A kecskeméti szociális munka támogatása, problémafeltáró és felzárkóztató programok indítása (életvezetés, pénzügyi-adósságkezelési tanácsadás, mentálhigiénés tréningek, digitális felzárkóztatás)	15.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		1.4. A szabadidő értelmes eltöltésének elősegítése, a lakosság bevonását, együttműködését, a társadalmi integrációt elősegítő programok megvalósítása	10.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		1.5. A helyi ellátórendszerrel való együttműködés kialakítása, erősítése az esélyteremtés növelése, a társadalmi integráció, az előítéletek, sztereotípiák oldása érdekében	5.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		1.6. A család- és ifjúságügyi beavatkozások	30.000.000 Ft EFOP Plusz (ESZA+iii)
		1.7. A rászoruló személyek támogatása	700.000.000 Ft Önkormányzati szociális pénzbeli ellátások 20.000.000 Ft EFOP Plusz (ESZA+)
2.	Az oktatási szegregáció mérséklése	2.1. A tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén	5.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		2.2. Az iskolai felzárkózását segítő kiegészítő oktatási és készségfejlesztési programok támogatása	5.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		2.3. A tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, formális oktatáson kívüli fejlesztése	5.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		2.4. interaktív személyiségfejlesztő csoportfoglalkozások szervezése az alacsony státuszú családokban és szegregátumokban élő tanulók számára, az iskolai gyermekvédelmi felelősökkel együttműködésben	5.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		2.5. A digitális ügyintézéshez szükséges kompetenciák fejlesztése	5.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
3.	Az egészségi és mentális állapot javítása	3.1. Egészségügyi programok (beleértve a prevenciós, mentálhigiénés és szűrő programokat) szervezése, lebonyolítása és az igénybe vehető szűrővizsgálatok elérésének lehetővé tétele	10.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		3.2. Az egészségügyi szűrések eredménye alapján szükséges gyógyászati segédeszközök beszerzése	10.000.000 Ft

Célok		A célok elérése érdekében tervezett beavatkozások 2021-2027	Költség és annak tervezett forrása
			TOP Plusz (ESZA+)
		3.3. Az alacsony státuszú családokban születő gyermekek fokozott figyelemmel kísérése, a koraszülés megelőzésére irányuló védőnői minimál intervenció kiterjesztése	10.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		3.4. Az alapellátásban dolgozó védőnők kompetencia fejlesztése	10.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		3.5. Az egészségügyi alapellátásban résztvevő szereplők együttműködésének erősítése, a szolgáltatások elérhetőségének javítása (kiemelten a krónikus nemfertőző betegségek megelőzése, felfedezése és ellátása, a családi életre való felkészítés és a családtervezés támogatása, a COPD korai felismerése, az aktív időskor támogatása, valamint a mentális egészségügy területén)	40.000.000 Ft EFOP Plusz (ESZA+ix)
4.	A lakókörnyezet javítása	4.1. Önkormányzati szociális bérlakások felújítása, komfortosítása	40.000.000 Ft TOP Plusz (ERFA)
		4.2. A telepszerű körülmények között élők társadalmi integrációját, lakhatási helyzetük javítását célzó beavatkozások	100.000.000 Ft EFOP Plusz (ESZA+viii)
		4.3. A szegregált területek köztérfejlesztési programja (játszóterek, közösségi terek, parkok, zöldítési-, faültetési programok)	15.000.000 Ft TOP Plusz (ERFA)
		4.4. Helyi köztisztasági akciók szerevezése a helyi lakosság bevonásával, a revitalizált épített környezet állapotának megőrzése és a még meglévő illegális szemétlerakatok felszámolása	5.000.000 Ft Önkormányzati saját forrás
		4.5. Bűnmegelőzést, a közbiztonság javítását és a szemléletformálást elősegítő programok megvalósítása	5.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
5.	Munkaerőpiaci reintegráció	5.1. Foglalkoztatási lehetőségek (betanított munkák, munkahelyek, közlekedés, szolgáltatások, képzések stb.) felderítése, gazdaságfejlesztési együttműködések kialakítása	510.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		5.2. A munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok, önálló jövedelemszerzésre való képesség kialakítása, fejlesztése	400.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		5.3. A foglalkoztatók felkészítését célzó programok, a célcsoport elhelyezkedésének segítése, a lehetséges munkaadók és a célcsoport közötti kapcsolat erősítését ösztönző tevékenységek érdekében	24.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)
		5.4. Az alacsony foglalkoztatási eséllyel rendelkező roma származású munkanélküliek képzése, átképzése és a munkaerőpiacra történő visszatérésük elősegítése	50.000.000 Ft EFOP Plusz (ESZA+)
		5.5. A munkaerőpiacra újonnan belépő hátrányos helyzetű – köztük roma – fiatalok foglalkoztatási helyzetének javítása gyakornoki program keretében	100.000.000 Ft EFOP Plusz (ESZA+)
		5.6. A munkaerőpiacon elhelyezkedettek nyomon követése, utógondozása, munkahelyi beilleszkedésük segítése	17.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)

30. táblázat: Területi fókuszú antiszegregációs célok és beavatkozások 2021-2027

	Szegregátum	Célok	Tervezett beavatkozások 2021-2027	Költség és annak tervezett forrása
1.	**1. szegregátum** (Csap utca - Alma utca - Présház utca - Könyves Kálmán körút)	A lakhatási viszonyok javítása, a munkanélküliség csökkentése és a munkavállalást lehetővé tevő képzési, átképzési lehetőségek bővítése a helyi lakosság körében	*Tovább vitt folyamatok* • *Lakhatási feltételek javítása, önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások építése (2 db)*	67.000.000 Ft TOP-6.7.1. és önkormányzati saját erő
			• *A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex közösségfejlesztést szolgáló programok*	*Az összes szegregátumot és szegregáció által veszélyeztetett területet érintően, az akcióterület egészében* 118.590.000 Ft. TOP-6.9.1.
			• *Egyéni fejlesztést célzó oktatási, képzési programok*	*Az összes szegregátumot és szegregáció által veszélyeztetett területet érintően, az akcióterület egészében* 46.410.000 Ft TOP-6.9.1.
			2021-ben kezdeményezett beavatkozások • *Lakhatási feltételek javítása, önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások felújítása*	*A beruházás által érintett terület pontos meghatározása a népszámlálási eredmények ismeretében és a szegregátumok lehatárolását követően történik meg* 40.000.000 Ft TOP Plusz (ERFA) 100.000.000 Ft EFOP Plusz (ERFA)
			• *A szegregált területek köztér- és köztisztaságfejlesztési programja (játszóterek, közösségi terek, parkok, zöldítési és faültetési programok)*	*A beruházás által érintett terület pontos meghatározása a népszámlálási eredmények ismeretében és a szegregátumok lehatárolását követően történik meg* 15.000.000 Ft TOP Plusz (ERFA) 5.000.000 Ft Önkormányzati saját forrás
			• *Egyéni fejlesztést célzó, oktatási, képzési, foglalkoztatási, felzárkóztató, esélyteremtési és egészségfejlesztési programok megvalósítása*	*A kijelölt teljes szociális városrehabilitációs akcióterületre vonatkoztatva* 85.000.000 TOP Plusz (ESZA+) 550.000.000 Ft EFOP Plusz (ESZA+)
			• *Közösségfejlesztést célzó esélyteremtő, felzárkóztató, együttműködési, bűnmegelőzési és integrációs programok*	*A kijelölt teljes szociális városrehabilitációs akcióterületre vonatkoztatva* 100.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+) 70.000.000 Ft EFOP Plusz (ESZA+)

	Szegregátum	Célok	Tervezett beavatkozások 2021-2027	Költség és annak tervezett forrása
2.	**2. szegregátum** (Hanság utca - Róna utca - Frankel Leó utca - Könyves Kálmán körút)	A lakhatási viszonyok és a lakókörnyezet színvonalának javítása, a foglalkoztatási szint emelése, a társadalmi integrációt és közösségfejlesztést segítő programok megvalósítása	*Tovább vitt folyamatok* • *Lakhatási feltételek javítása, önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások építése (12 db)*	450.000.000 Ft TOP-6.7.1. és önkormányzati saját erő
			• *A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex közösségfejlesztést szolgáló programok*	Ld. 1. sz. szegregátumnál
			• *Egyéni fejlesztést célzó oktatási, képzési programok*	Ld. 1. sz. szegregátumnál
			2021-ben kezdeményezett beavatkozások *egyéni fejlesztések* • *Egyéni fejlesztést célzó, oktatási, képzési, foglalkoztatási, felzárkóztató, esélyteremtési és egészségfejlesztési programok megvalósítása*	*A kijelölt teljes szociális városrehabilitációs akcióterületre vonatkoztatva* Ld. 1. sz. szegregátumnál
			• *Közösségfejlesztést célzó esélyteremtő, felzárkóztató, együttműködési, bűnmegelőzési és integrációs programok*	*A kijelölt teljes szociális városrehabilitációs akcióterületre vonatkoztatva* Ld. 1. sz. szegregátumnál
3.	**3. szegregátum** (Zsinór utca - Szegedi út -Zöldfa utca - Táltos utca)	A helyi társadalom foglalkoztatási helyzetének javítása, a lakókörnyezet rendezése, az illegális hulladéklerakás felszámolása, továbbá közösségfejlesztést és a családsegítést célzó szolgáltatások erősítése	*Tovább vitt folyamatok* • *A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex közösségfejlesztést szolgáló programok*	Ld. 1. sz. szegregátumnál
			• *Egyéni fejlesztést célzó oktatási, képzési programok*	Ld. 1. sz. szegregátumnál
			2021-ben kezdeményezett beavatkozások • *Egyéni fejlesztést célzó, oktatási, képzési, foglalkoztatási, felzárkóztató, esélyteremtési és egészségfejlesztési programok megvalósítása*	*A kijelölt teljes szociális városrehabilitációs akcióterületre vonatkoztatva* Ld. 1. sz. szegregátumnál
			• *Közösségfejlesztést célzó esélyteremtő, felzárkóztató, együttműködési, bűnmegelőzési és integrációs programok*	*A kijelölt teljes szociális városrehabilitációs akcióterületre vonatkoztatva* Ld. 1. sz. szegregátumnál
4.	**4. szegregátum** (Mezei utca -Zöldfa utca - Gödröstemető utca - Zöldfa utca - Új köz- Fazekas köz)	A közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek javítása, a lakókörnyezet rendezése és a közbiztonság szintjének emelése	*Tovább vitt folyamatok* • *Önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások energetikai felújítása (2 db)*	20.000.000 Ft TOP-6.7.1. és önkormányzati saját erő
			• *A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex közösségfejlesztést szolgáló programok*	Ld. 1. sz. szegregátumnál
			• *Egyéni fejlesztést célzó oktatási, képzési programok*	Ld. 1. sz. szegregátumnál

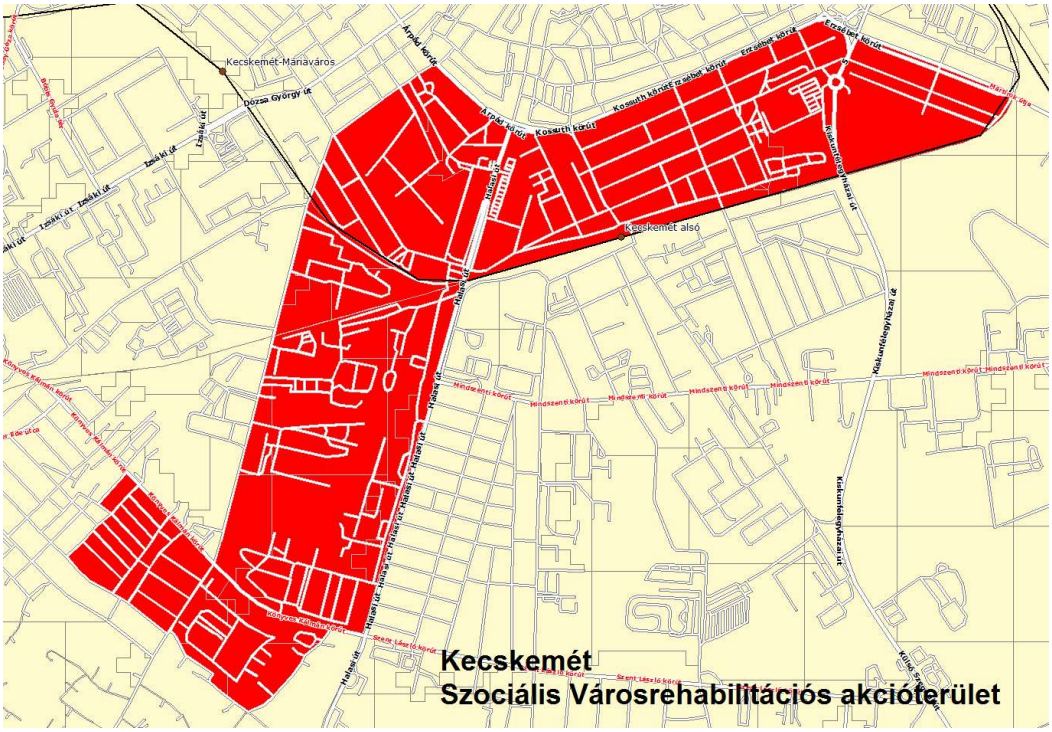
Szegregátum		Célok	Tervezett beavatkozások 2021-2027	Költség és annak tervezett forrása
			2021-ben kezdeményezett beavatkozások • *Egyéni fejlesztést célzó, oktatási, képzési, foglalkoztatási, felzárkóztató, esélyteremtési és egészségfejlesztési programok megvalósítása*	*A kijelölt teljes szociális városrehabilitációs akcióterületre vonatkoztatva* Ld. 1. sz. szegregátumnál
			• *Közösségfejlesztést célzó esélyteremtő, felzárkóztató, együttműködési, bűnmegelőzési és integrációs programok*	*A kijelölt teljes szociális városrehabilitációs akcióterületre vonatkoztatva* Ld. 1. sz. szegregátumnál
5.	**5. szegregátum** (Vasútvonal - Műkerti sétány - Kertész utca - Epreskert utca - Kiskunfélegyházai út - Vasútvonal)	A bűnmegelőzést, a közbiztonság javítását szolgáló fejlesztések megvalósítása, az illegális hulladéklerakás felszámolása, valamint a közösségfejlesztést és foglalkoztatás bővítést lehetővé tevő programok megvalósítása	*Tovább vitt folyamatok* • *Önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások bontása és építése (6 db)*	167.300.000 Ft TOP-6.7.1. és önkormányzati saját erő
			• *Önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások energetikai felújítása (2 db)*	25.800.000 Ft TOP-6.7.1. és önkormányzati saját erő
			• *A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex közösségfejlesztést szolgáló programok*	Ld. 1. sz. szegregátumnál
			• *Egyéni fejlesztést célzó oktatási, képzési programok*	Ld. 1. sz. szegregátumnál
			2021-ben kezdeményezett beavatkozások • *Egyéni fejlesztést célzó, oktatási, képzési, foglalkoztatási, felzárkóztató, esélyteremtési és egészségfejlesztési programok megvalósítása*	*A kijelölt teljes szociális városrehabilitációs akcióterületre vonatkoztatva* Ld. 1. sz. szegregátumnál
			• *Közösségfejlesztést célzó esélyteremtő, felzárkóztató, együttműködési, bűnmegelőzési és integrációs programok*	*A kijelölt teljes szociális városrehabilitációs akcióterületre vonatkoztatva* Ld. 1. sz. szegregátumnál
6.	**6. szegregáció által veszélyeztetett terület** (Vasvári Ferenc utca - Halasi út - Bánáti utca - Brassói utca)	A közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek javítása, a lakókörnyezet rendezése	*Tovább vitt folyamatok* • *A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex közösségfejlesztést szolgáló programok*	Ld. 1. sz. szegregátumnál
			• *Egyéni fejlesztést célzó oktatási, képzési programok*	Ld. 1. sz. szegregátumnál
			2021-ben kezdeményezett beavatkozások • *Egyéni fejlesztést célzó, oktatási, képzési, foglalkoztatási, felzárkóztató, esélyteremtési és egészségfejlesztési programok megvalósítása* • *Közösségfejlesztést célzó esélyteremtő, felzárkóztató, együttműködési, bűnmegelőzési és integrációs programok*	*A kijelölt teljes szociális városrehabilitációs akcióterületre vonatkoztatva* Ld. 1. sz. szegregátumnál

	Szegregátum	Célok	Tervezett beavatkozások 2021-2027	Költség és annak tervezett forrása
7.	**7. szegregáció által veszélyeztetett terület** (Hajagos utca - Kistemplom utca - Erzsébet körút - László Károly utca - Csóka utca - Erzsébet utca)	A közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek javítása, a lakókörnyezet rendezése	*Tovább vitt folyamatok* • *A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex közösségfejlesztést szolgáló programok*	Ld. 1. sz. szegregátumnál
			• *Egyéni fejlesztést célzó oktatási, képzési programok*	Ld. 1. sz. szegregátumnál
			2021-ben kezdeményezett beavatkozások • *Egyéni fejlesztést célzó, oktatási, képzési, foglalkoztatási, felzárkóztató, esélyteremtési és egészségfejlesztési programok megvalósítása*	*A kijelölt teljes szociális városrehabilitációs akcióterületre vonatkoztatva* Ld. 1. sz. szegregátumnál
			• *Közösségfejlesztést célzó esélyteremtő, felzárkóztató, együttműködési, bűnmegelőzési és integrációs programok*	*A kijelölt teljes szociális városrehabilitációs akcióterületre vonatkoztatva* Ld. 1. sz. szegregátumnál
8.	**8. szegregáció által veszélyeztetett terület** (Csáktornyai utca - Kurucz tér - Műkerti sétány - Kereszt utca)	A közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek javítása, a lakókörnyezet rendezése	*Tovább vitt folyamatok* • *A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex közösségfejlesztést szolgáló programok*	Ld. 1. sz. szegregátumnál
			• *Egyéni fejlesztést célzó oktatási, képzési programok*	Ld. 1. sz. szegregátumnál
			2021-ben kezdeményezett beavatkozások • *Egyéni fejlesztést célzó, oktatási, képzési, foglalkoztatási, felzárkóztató, esélyteremtési és egészségfejlesztési programok megvalósítása*	*A kijelölt teljes szociális városrehabilitációs akcióterületre vonatkoztatva* Ld. 1. sz. szegregátumnál
			• *Közösségfejlesztést célzó esélyteremtő, felzárkóztató, együttműködési, bűnmegelőzési és integrációs programok*	*A kijelölt teljes szociális városrehabilitációs akcióterületre vonatkoztatva* Ld. 1. sz. szegregátumnál

7.1.2.2 A szociális városrehabilitáció akcióterületének meghatározása és a választás indoklása (amennyiben releváns)

Kecskemét Megyei Jogú Város az új 2022-es népszámlálás eredményeinek megismeréséig, illetve a KSH által lehatárolásra kerülő új szegregált és szegregáció által veszélyeztetett területek kijelöléséig, továbbra is a 2017-es Anti-szegregációs Programban lehatárolt szociális városrehabilitációs akcióterülettel kíván dolgozni (40. ábra).

40. ábra: *Kecskemét szociális városrehabilitációs akcióterülete*

Forrás: Kecskemét Megyei Jogú Város Anti-Szegregációs Program (2014-2020) felülvizsgálata és átdolgozása 2017.

A döntés hátterében az áll, hogy a jelzett akcióterület magába foglal – a KSH által a 2011-es népszámlálás adatai alapján meghatározott – minden kecskeméti szegregált telektömböt, s egy kivételével az összes szegregáció által veszélyeztetett területet. Az akcióterület megtartását indokolja az a tény is, hogy bár társadalom szociális viszonyaiban – területen végrehajtott szociális városrehabilitációs akcióknak is köszönhetően – némi javulás bekövetkezett (az önkormányzati segélyezési és statisztikai adatok, illetve az empirikus felmérések alapján), ugyanakkor az érintett területek lemaradása talán még növekedett is a város gyors gazdasági növekedésének köszönhetően.

Figyelembe véve a meglévő szegregált és szegregációval veszélyeztetett területeken jelentkező társadalmi, lakhatási és épített környezettel kapcsolatos műszaki, illetve településkörnyezeti problémákat, Kecskemét továbbra is ezen a kijelölt akcióterületen belül kívánja megvalósítani az új szociális városrehabilitációs projektjét, valamint az annak keretében tervezett beavatkozásait.

7.1.2.3 A két antiszegregációs beavatkozási dimenzió kapcsolata

Kecskemét Antiszegregációs Tervében megfogalmazott átfogó beavatkozások nagyobb része, jellegüknél fogva nem kötődnek adott szegregátumokhoz. A társadalom, az egyén vagy a közösség fejlesztését célzó programok minden szegregált, illetve szegregáció által veszélyeztetett terület számára fontos lehet, mind az esélyegyenlőség, mind pedig az integrációs (területi, társadalmi) folyamatok szempontjából. Ugyanakkor az érintett területek adottságai (pl. elöregedő vagy éppen fiatalos városrészek, munkanélküliségi szint, komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya, szociális támogatások jellege), sajátosságai és meglévő problémái határozzák meg, hogy az egyes beavatkozások hol jelenhetnek meg hangsúlyosabban. Területi relevanciával elsődlegesen a lakhatás és a közterületek fejlesztésével kapcsolatos fizikai beavatkozások rendelkeznek. A beavatkozási területek a szociális típusú városrehabilitációs akcióterületen belül kerülnek kijelölésre, azonban ezek végleges helyét számos körülmény befolyásolhatja, így a 31. táblázatban ennek egy lehetséges szakmai megközelítését adtuk, ami a 2022-es népszámlálási adatok, a szegregált területek lehatárolása és a műszaki felmérések függvényében még változhat.

***31. táblázat**: Az átfogó beavatkozások tervezett megjelenése a szegregátumokban és a szegregáció által veszélyeztett területeken*

Szegregátum, Szegregáció által veszélyeztetett terület / Átfogó beavatkozás	Szegregátum 1.	Szegregátum 2.	Szegregátum 3.	Szegregátum 4.	Szegregátum 5.	Szegregáció által veszélyeztetett terület 6.	Szegregáció által veszélyeztetett terület 7.	Szegregáció által veszélyeztetett terület 8.
1.1. Esélyteremtő programok, közösségi és szociális funkciót szolgáló tevékenységek, közösségfejlesztést célzó programok az alacsony státuszú családok részére	X	X	X	X	X	X	X	X

Szegregátum, Szegregáció által veszélyeztetett terület Átfogó beavatkozás	Szegre-gátum 1.	Szegre-gátum 2.	Szegre-gátum 3.	Szegre-gátum 4.	Szegre-gátum 5.	Szegregáció által veszélyezte-tett terület 6.	Szegregáció által veszélyezte-tett terület 7.	Szegregáció által veszélyezte-tett terület 8.
1.2. A szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek helyzetének javítása, a szociális szolgáltatások kötelező feladatellátáson túli, helyi igényekre reagáló szolgáltatásainak kialakítása, továbbá a szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása	X	X	X	X	X	X	X	X
1.3. A kecskeméti szociális munka támogatása, problémafeltáró és felzárkóztató programok indítása	X	X	X	X	X	X	X	X
1.4. A szabadidő értelmes eltöltésének elősegítése, a lakosság bevonását, együttműködését, a társadalmi integrációt elősegítő programok megvalósítása	X	X	X	X	X	X	X	X
1.5. A helyi ellátórendszerrel való együttműködés kialakítása, erősítése az esélyteremtés növelése, a társadalmi integráció, az előítéletek, sztereotípiák oldása érdekében	X	X	X	X	X	X	X	X
1.6. A család- és ifjúságügyi beavatkozások	X	X	X	X	X	X	X	X
2.1. A tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén	X	X	X	X	X	X	X	X
2.2. Az iskolai felzárkózását segítő kiegészítő oktatási és készségfejlesztési programok támogatása	X	X	X	X	X	X	X	X
2.3. A tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, formális oktatáson kívüli fejlesztése	X	X	X	X	X	X	X	X
2.4. interaktív személyiségfejlesztő csoportfoglalkozások szervezése az alacsony státuszú családokban és szegregátumokban élő tanulók számára, az iskolai gyermekvédelmi felelősökkel együttműködésben	X	X	X	X	X	X	X	X

Szegregátum, Szegregáció által veszélyeztetett terület Átfogó beavatkozás	Szegre-gátum 1.	Szegre-gátum 2.	Szegre-gátum 3.	Szegre-gátum 4.	Szegre-gátum 5.	Szegregáció által veszélyezte-tett terület 6.	Szegregáció által veszélyezte-tett terület 7.	Szegregáció által veszélyezte-tett terület 8.
2.5. A digitális ügyintézéshez szükséges kompetenciák fejlesztése	X	X	X	X	X	X	X	X
3.1. Egészségügyi programok szervezése, lebonyolítása és az igénybe vehető szűrővizsgálatok elérésének lehetővé tétele	X	X	X	X	X	X	X	X
3.2. Az egészségügyi szűrések eredménye alapján szükséges gyógyászati segédeszközök beszerzése	Nem releváns							
3.3. Az alacsony státuszú családokban születő gyermekek fokozott figyelemmel kísérése, a koraszülés megelőzésére irányuló védőnői minimál intervenció kiterjesztése	X	X	X	X	X	X	X	X
3.4. Az alapellátásban dolgozó védőnők kompetencia fejlesztése	Nem releváns							
3.5. Az egészségügyi alapellátásban résztvevő szereplők együttműködésének erősítése, a szolgáltatások elérhetőségének javítása	Nem releváns							
4.1. Önkormányzati szociális bérlakások felújítása, komfortosítása				X	X			
4.2. A telepszerű körülmények között élők társadalmi integrációját, lakhatási helyzetük javítását célzó beavatkozások					X			
4.3. A szegregált területek köztérfejlesztési programja (játszóterek, közösségi terek, parkok, zöldítési-, faültetési programok)				X			X	
4.4. Helyi köztisztasági akciók szerevezése a helyi lakosság bevonásával, a revitalizált épített környezet állapotának megőrzése és a még meglévő illegális szemétlerakatok felszámolása				X	X	X	X	
4.5. Bűnmegelőzést, a közbiztonság javítását és a szemléletformálást elősegítő programok megvalósítása	X			X	X			
5.1. Foglalkoztatási lehetőségek felderítése, gazdaságfejlesztési együttműködések kialakítása	X	X	X	X	X	X	X	X
5.2. A munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok, önálló jövedelemszerzésre való	X	X	X	X	X	X	X	X

Szegregátum, Szegregáció által veszélyeztetett terület Átfogó beavatkozás	Szegre-gátum 1.	Szegre-gátum 2.	Szegre-gátum 3.	Szegre-gátum 4.	Szegre-gátum 5.	Szegregáció által veszélyezte-tett terület 6.	Szegregáció által veszélyezte-tett terület 7.	Szegregáció által veszélyezte-tett terület 8.
képesség kialakítása, fejlesztése								
5.3. A foglalkoztatók felkészítését célzó programok, a célcsoport elhelyezkedésének segítése, a lehetséges munkaadók és a célcsoport közötti kapcsolat erősítését ösztönző tevékenységek érdekében	Nem releváns							
5.4. Az alacsony foglalkoztatási eséllyel rendelkező roma származású munkanélküliek képzése, átképzése és a munkaerőpiacra történő visszatérésük elősegítése	X	X	X	X	X	X	X	X
5.5. A munkaerőpiacra újonnan belépő hátrányos helyzetű – köztük roma – fiatalok foglalkoztatási helyzetének javítása gyakornoki program keretében	X	X	X	X	X	X	X	X
5.6. A munkaerőpiacon elhelyezkedettek nyomon követése, utógondozása, munkahelyi beilleszkedésük segítése	Nem releváns							

7.1.2.4 A beavatkozások ütemezése

A beavatkozások tervezett ütemezésének véglegesítése, a 2022-es népszámlálási adatok alapján kijelölt szegregált területek lehatárolását követően történhet meg, a társadalmi szükségletfelmérések ismeretében, továbbá a szociális városrehabilitációs projekt, illetve az ESZA + keretéhez tartozó támogatási kérelméről szóló önkormányzati döntést követően.

32. táblázat: *A tervezett beavatkozások ütemezése*

Tervezett akciók és beavatkozások	2023 1. félév	2023 2. félév	2024 1. félév	2024 2. félév	2025 1. félév	2025 2. félév	2026 1. félév	2026 2. félév	2027 1. félév	2027 2. félév
Horizontális										
1.1. Esélyteremtő programok, közösségi és szociális funkciót szolgáló tevékenységek, közösségfejlesztést célzó programok az alacsony státuszú családok részére										
1.2. A szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek helyzetének javítása, a szociális szolgáltatások kötelező feladatellátáson túli,										

Tervezett akciók és beavatkozások	2023 1. félév	2023 2. félév	2024 1. félév	2024 2. félév	2025 1. félév	2025 2. félév	2026 1. félév	2026 2. félév	2027 1. félév	2027 2. félév
helyi igényekre reagáló szolgáltatásainak kialakítása, továbbá a szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása										
1.3. A kecskeméti szociális munka támogatása, problémafeltáró és felzárkóztató programok indítása										
1.4. A szabadidő értelmes eltöltésének elősegítése, a lakosság bevonását, együttműködését, a társadalmi integrációt elősegítő programok megvalósítása										
1.5. A helyi ellátórendszerrel való együttműködés kialakítása, erősítése az esélyteremtés növelése, a társadalmi integráció, az előítéletek, sztereotípiák oldása érdekében										
1.6. A család- és ifjúságügyi beavatkozások										
2.1. A tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén										
2.2. Az iskolai felzárkózását segítő kiegészítő oktatási és készségfejlesztési programok támogatása										
2.3. A tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, formális oktatáson kívüli fejlesztése										
2.4. interaktív személyiségfejlesztő csoportfoglalkozások szervezése az alacsony státuszú családokban és szegregátumokban élő tanulók számára, az iskolai gyermekvédelmi felelősökkel együttműködésben										
2.5. A digitális ügyintézéshez										

Tervezett akciók és beavatkozások	2023 1. félév	2023 2. félév	2024 1. félév	2024 2. félév	2025 1. félév	2025 2. félév	2026 1. félév	2026 2. félév	2027 1. félév	2027 2. félév
szükséges kompetenciák fejlesztése										
3.1. Egészségügyi programok szervezése, lebonyolítása és az igénybe vehető szűrővizsgálatok elérésének lehetővé tétele										
3.2. Az egészségügyi szűrések eredménye alapján szükséges gyógyászati segédeszközök beszerzése										
3.3. Az alacsony státuszú családokban született gyermekek fokozott figyelemmel kísérése, a koraszülés megelőzésére irányuló védőnői minimál intervenció kiterjesztése										
3.4. Az alapellátásban dolgozó védőnők kompetencia fejlesztése										
3.5. Az egészségügyi alapellátásban résztvevő szereplők együttműködésének erősítése, a szolgáltatások elérhetőségének javítása										
5.1. Foglalkoztatási lehetőségek felderítése, gazdaságfejlesztési együttműködések kialakítása										
5.2. A munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok, önálló jövedelemszerzésre való képesség kialakítása, fejlesztése										
5.3. A foglalkoztatók felkészítését célzó programok, a célcsoport elhelyezkedésének segítése, a lehetséges munkaadók és a célcsoport közötti kapcsolat erősítését ösztönző tevékenységek érdekében										
5.4. Az alacsony foglalkoztatási eséllyel rendelkező roma származású munkanélküliek										

Tervezett akciók és beavatkozások	2023 1. félév	2023 2. félév	2024 1. félév	2024 2. félév	2025 1. félév	2025 2. félév	2026 1. félév	2026 2. félév	2027 1. félév	2027 2. félév
képzése, átképzése és a munkaerőpiacra történő visszatérésük elősegítése										
5.5. A munkaerőpiacra újonnan belépő hátrányos helyzetű – köztük roma – fiatalok foglalkoztatási helyzetének javítása gyakornoki program keretében										
5.6. A munkaerőpiacon elhelyezkedettek nyomon követése, utógondozása, munkahelyi beilleszkedésük segítése										
Szegregátumonként										
4.1. Önkormányzati szociális bérlakások felújítása, komfortosítása										
4.2. A telepszerű körülmények között élők társadalmi integrációját, lakhatási helyzetük javítását célzó beavatkozások										
4.3. A szegregált területek köztérfejlesztési programja (játszóterek, közösségi terek, parkok, zöldítési-, faültetési programok)										
4.4. Helyi köztisztasági akciók szerevezése a helyi lakosság bevonásával, a revitalizált épített környezet állapotának megőrzése és a még meglévő illegális szemétlerakatok felszámolása										
4.5. Bűnmegelőzést, a közbiztonság javítását és a szemléletformálást elősegítő programok megvalósítása										

7.1.2.5 Az antiszegregációs terv pénzügyi terve

Kecskemét Megyei Jogú Város saját, valamint kormányzati és uniós források segítségével, 2027-ig mintegy 2,066 milliárd Ft felhasználását tervezi Antiszegregációs Tervének keretében, amelyből mintegy 700 millió Ft lesz közvetlen önkormányzati pénzbeli és természetbeni ellátás, továbbá mintegy 5 millió Ft a helyi köztisztasági akciók szerevezését, a revitalizált épített

környezet állapotának megőrzését és a még meglévő illegális szemétlerakatok felszámolását szolgálná. Emellett a település uniós és hozzá kötődő kormányzati forrásokkal is számol a TOP Plusz, valamint az EFOP Plusz kereteiből. A TOP Plusz keretében, két alap (ERFA és ESZA+) forrásait is igénybe kívánja venni. A TOP Plusz ERFA keretében 40 millió Ft-ot a kiválasztott önkormányzati bérlakás/bérlakások felújítására, további 15 millió Ft-ot pedig a szociális városrehabilitációs akcióterületen belül köztérfejlesztésre kíván fordítani. A TOP Plusz programon belül az ESZA+ forrásai a társadalmi szoft akciók (pl. oktatási-képzési, kompetencia-, készség- és képességfejlesztési, családvédelmi, foglalkoztatási, egészségfejlesztési, felzárkóztatási, integrációs és közbiztonsági) lebonyolítását segítenék elő, mintegy 1,071 milliárd Ft értékben.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) Plusz-on kívül az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) Plusz részeként további 340 millió Ft-tal számol az ESZA+ alapjából, melyek társadalmi felzárkóztatási, egészségügyi, munkaerőpiaci és lakhatási területeken igyekszik segíteni a rászoruló helyi társadalmi csoportoknak.

Egy másik megközelítésben, a horizontális társadalmi akciókra 1,777 milliárd, a szegregátumokra pedig két program keretében (szegregátumonként 105 millió Ft, míg a szociális városrehabilitációs program részeként 184 millió Ft) 289 millió Ft-ot kíván elkölteni Kecskemét városa, melynek részletes beavatkozásokra történő bontását a 33. táblázat tartalmazza. A végleges és a jelenleginél részletesebb finanszírozási terv a 2022-es népszámlálást és a KSH szegregált területeket tartalmazó lehatárolását követően készülhet el, a szegregált és szegregáció által veszélyeztetett területek, illetve az érintett lakosság és rászorulók pontos ismeretében.

33. táblázat: *Kecskemét Antiszegregációs Tervének pénzügyi áttekintése*

Tervezett akciók és beavatkozások	Becsült költés	Tervezett forrás	Egyéb megjegyzések
Horizontális			
1.6. A család- és ifjúságügyi beavatkozások	30.000.000 Ft	EFOP Plusz (ESZA+iii)	
1.7. **A rászoruló személyek támogatása**	700.000.000 Ft 20.000.000 Ft	Önkormányzati szociális pénzbeli ellátások EFOP Plusz (ESZA+)	Az önkormányzat 2027-ig a jelentkező igények és jogosultságok függvényében nagyságrendileg 700.000.000 Ft-ot fog elkölteni a mindenkori éves költségvetéséből a rászoruló személyek szociális alapú pénzbeli támogatására. További 20.000.000 Ft felhasználása tervezett a speciális élethelyzetben levők támogatására az uniós alapok felhasználásával.

Tervezett akciók és beavatkozások	Becsült költés	Tervezett forrás	Egyéb megjegyzések
2.5. A digitális ügyintézéshez szükséges kompetenciák fejlesztése	5.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)	TOP Plusz (ESZA+)	
3.3. Az alacsony státuszú családokban születő gyermekek fokozott figyelemmel kísérése, a koraszülés megelőzésére irányuló védőnői minimál intervenció kiterjesztése	10.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)	TOP Plusz (ESZA+)	
3.4. Az alapellátásban dolgozó védőnők kompetencia fejlesztése	10.000.000 Ft TOP Plusz (ESZA+)	TOP Plusz (ESZA+)	
3.5. Az egészségügyi alapellátásban résztvevő szereplők együttműködésének erősítése, a szolgáltatások elérhetőségének javítása	40.000.000 Ft	EFOP Plusz (ESZA+ix)	
5.1. Foglalkoztatási lehetőségek felderítése, gazdaságfejlesztési együttműködések kialakítása	500.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
5.2. A munkaerő-piaci beilleszkedést segítő programok, önálló jövedelemszerzésre való képesség kialakítása, fejlesztése	400.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
5.4. Az alacsony foglalkoztatási eséllyel rendelkező roma származású munkanélküliek képzése, átképzése és a munkaerőpiacra történő visszatérésük elősegítése	50.000.000 Ft	EFOP Plusz (ESZA+)	
5.5. A munkaerőpiacra újonnan belépő hátrányos helyzetű – köztük roma – fiatalok foglalkoztatási helyzetének javítása gyakornoki program keretében	100.000.000 Ft	EFOP Plusz (ESZA+)	
5.6. A munkaerőpiacon elhelyezkedettek nyomon követése, utógondozása, munkahelyi beilleszkedésük segítése	17.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
Szegregátumonként			
4.2. A telepszerű körülmények között élők társadalmi integrációját, lakhatási helyzetük javítását célzó beavatkozások	100.000.000 Ft	EFOP Plusz (ESZA+viii)	
4.4. Helyi köztisztasági akciók szerevezése a helyi lakosság bevonásával, a revitalizált épített környezet állapotának megőrzése és a még meglévő illegális szemétlerakatok felszámolása	5.000.000 Ft	Önkormányzati saját forrás	

Tervezett akciók és beavatkozások	Becsült költés	Tervezett forrás	Egyéb megjegyzések
Szociális városrehabilitációs projekt (amennyiben releváns)			
1.1. Esélyteremtő programok, közösségi és szociális funkciót szolgáló tevékenységek, közösségfejlesztést célzó programok az alacsony státuszú családok részére	10.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	A szociális városrehabilitáció keretében Kecskemét városa a tervek szerint 55.000.000 Ft-ot kíván költeni a TOP Plusz ERFA keretéből fizikai jellegű beruházásokra, amely magába foglalja az önkormányzati szociális bérlakások felújítását, illetve a köztérfejlesztési programot. A társadalmi akciók (ESZA+) keretében mintegy 129.000.000 Ft költés tervezett
1.2. A szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek helyzetének javítása, a szociális szolgáltatások kötelező feladatellátáson túli, helyi igényekre reagáló szolgáltatásainak kialakítása, továbbá a szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása	10.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
1.3. A kecskeméti szociális munka támogatása, problémafeltáró és felzárkóztató programok indítása (életvezetés, pénzügyi-adósságkezelési tanácsadás, mentálhigiénés tréningek, digitális felzárkóztatás)	15.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
1.4. A szabadidő értelmes eltöltésének elősegítése, a lakosság bevonását, együttműködését, a társadalmi integrációt elősegítő programok megvalósítása	10.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
1.5. A helyi ellátórendszerrel való együttműködés kialakítása, erősítése az esélyteremtés növelése, az előítéletek, sztereotípiák oldása érdekében	5.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
2.1. A tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén	5.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
2.2. Az iskolai felzárkózását segítő kiegészítő oktatási és készségfejlesztési programok támogatása	5.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
2.3. A tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, formális oktatáson kívüli fejlesztése	5.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
2.4. interaktív személyiségfejlesztő csoportfoglalkozások szervezése az alacsony státuszú családokban és szegregátumokban élő tanulók	5.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	

Tervezett akciók és beavatkozások	Becsült költés	Tervezett forrás	Egyéb megjegyzések
számára, az iskolai gyermekvédelmi felelősökkel együttműködésben			
3.1. Egészségügyi programok (beleértve a prevenciós, mentálhigiénés és szűrő programokat) szervezése, lebonyolítása és az igénybe vehető szűrővizsgálatok elérésének lehetővé tétele	10.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
3.2. Az egészségügyi szűrések eredménye alapján szükséges gyógyászati segédeszközök beszerzése	10.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
4.1. Önkormányzati szociális bérlakások felújítása, komfortosítása	40.000.000 Ft	TOP Plusz (ERFA)	
4.3. A szegregált területek köztérfejlesztési programja (játszóterek, közösségi terek, parkok, zöldítési-, faültetési programok)	15.000.000 Ft	TOP Plusz (ERFA)	
4.5. Bűnmegelőzést, a közbiztonság javítását és a szemléletformálást elősegítő programok megvalósítása	5.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
5.1. Foglalkoztatási lehetőségek (betanított munkák, munkahelyek, közlekedés, szolgáltatások, képzések stb.) felderítése, gazdaságfejlesztési együttműködések kialakítása	10.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
5.3. A foglalkoztatók felkészítését célzó programok, a célcsoport elhelyezkedésének segítése, a lehetséges munkaadók és a célcsoport közötti kapcsolat erősítését ösztönző tevékenységek érdekében	24.000.000 Ft	TOP Plusz (ESZA+)	
Összesített költés:	2.066.000.000 Ft	Önkormányzati saját forrás TOP Plusz (ERFA) TOP Plusz (ESZA+) EFOP Plusz (ESZA+)	

7.2 Elvégzett kérdőíves felmérések dokumentálása

7.2.1 Lakossági felmérés

A kérdőívet összesen 188-an töltötték ki. Az alacsony válaszadási hajlandóság ellenére megtörtént a kérdőív kiértékelése. Az FVS felülvizsgálata során, a városi lakosság véleményét jobb reprezentálása érdekében újabb kérdőíve felmérést fogunk tartani.

A jelenlegi kérdőív összesítője, és az egyes városfejlesztési dimenziókra vonatkozó válaszok kiértékelése a mellékelt táblázat megnyitásával érhető el:

7.2.2 Intézményi/ szervezeti felmérés

Az intézményi kérdőív keretében közel 70 önkormányzati tulajdonban, illetve résztulajdonban lévő intézmény és gazdasági társaság került megkeresésre. Az FVS kidolgozásának jelenlegi szakaszában összesen 5 válasz érkezet, amelyek összegzése – a kis számosság miatt – szakmailag nem jelentene értékelhető eredményt. Így a kérdéskör elemzésére, a későbbi felülvizsgálat során kerül sor, egy újabb kérdőíves felmérés során.

7.3 A zöld fejlesztések meghatározása beavatkozásonként

Prioritás	Sor-szám	Tematikus célok / Beavatkozások		Beavatkozás tartalma	Lehetséges zöldítési elemek a beavatkozásokban	1.Éghajlatváltozás mérséklése	2. Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	3. Vízi erőforrások fenntartható használata és védelme	4. Körforgásos gazdaságra való áttérés	5. Szennyezés megelőzése és csökkentése	6. Biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása
Élhető város	I.	1_Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgáltató területek funkcionális fejlesztése									

	1.	**1.1.1. Tehermentesítő, városrészek összekötését, ill. forgalom csökkenést szolgáló közúti fejlesztések**	TH	Északi városkapu, Kecskemét Város Önkormányzata: A Károly Róbert körút még hiányzó szakaszának kiépítése a kapcsolódó közmű- és zöldfelületi hálózat fejlesztésével. Nyíri úti Kórház fejlesztési terület, Kecskemét Város Önkormányzata: parkolóház építése a Kórház területén. Hunyadiváros, Kecskemét Város Önkormányzata: A 441. számú főút, 445. számú főút és Kecskemét, Nagykörút közötti szakasz fejlesztése, Nagy Lajos király krt. és a Mátyás király krt. 140-es számú vasútvonal alatti összekötése Bethlenváros, Kecskemét Város Önkormányzata: A terület közlekedési módváltást elősegítő fejlesztése, kiskereskedelmi egységgel kombinált parkolóház építésével . Homokbánya-Alsószéktó, Kecskemét Város Önkormányzata: Homokbánya déli feltáró út 3. fázis. Belváros, Kecskemét Város Önkormányzata: A Széchenyi téren felszín alatti parkolók kialakítása és a tér környezetének revitalizációja. Szatellit településrészek (Hetényegyháza, Katonatelep, Kisfái), Kecskemét Város	Felszín alatti parkolóház zöldfelületi hálózat nyereséget eredményez, fejlesztést (pl. parkosítás) tesz lehetővé. Közösségi autó megosztó hálózat biztosítása (sharing) A közutakon közösségi közlekedés preferálása.	1				1	1

				Önkormányzata: a hetényegyházi bekötő út M5-ös autópályába történő bekötése, a Katonatelepet érintő 441. sz. főút kapacitásbővítése.							
	2.	**1.1.2. A barnamezős és elzárt városi területek közúti megközelíthető ségét, ill. városrészek közlekedési területrendezé sét és biztonságos közlekedését elősegítő közúti fejlesztések**	VE	Közúti forgalom hatékonyabbá tétele városi útszakaszok felújításával, illetve közlekedésszervezési modernizálásával, továbbá elzárt és barnamezős területek megközelíthetőségét elősegítő feltáró utak építése.	Vízelvezető, valamint fényvisszaverő és újrahasznosításból származó, természetes anyagokat tartalmazó útburkolat aszfalt helyett, árnyékot adó fasorok, zöldfelületek. Aktív/passzív zajcsökkentő útburkolat.		1	1	1		

	3.	**1.1.3. A város működése szempontjából kiemelt jelentőségű alapinfrastruktúrák fejlesztése**	TH	Stratégiai jelentőségű hálózatos alapinfrastruktúra hiányok kezelése a rendszer elemeinek fejlesztésével	Szennyvízelvezetés Ha az alapinfrastruktúra hozzáférés biztosított, akkor csökken az ingázás, utazás. 15 percen belüli eléréshez egy jól szervezett közlekedés szükséges. Közműolló szűkül. Kontrollált, piaci alapú Ivóvízhasználat			1		1	
	II.	**2_Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítása**									
	4.	**1.2.1. Lakossági és vállalkozási szelektív, újrahasznosítható és komposztálható hulladékgyűjtési rendszerek, illetve visszamaradó hulladék energetikai**	VNT	Lakossági szelektív hulladékgyűjtés feltételeinek (pl.: tárolók, szelektív hulladékszigetek, begyűjtő rendszer) megteremtése, fejlesztése. Lakossági komposztálók és komposztálás feltételeinek megteremtése (pl.: komposztálást lehetővé tevő szemétgyűjtők, komposzt begyűjtés és elhelyezés, komposztáló telep, komposzt/humusz szétosztás	Körforgásos gazdaságot támogató hulladékgazdálkodás.				1		

		hasznosítását támogató projektek tervezése és fejlesztése		feltételinek megteremtése). Vállalkozási szelektív hulladék begyűjtés feltételeinek megteremtése (pl.: tárolók, begyűjtő rendszer)							
	5.	**1.2.2. Lakossági/közösségi fenntartású zöldség és gyümölcskertek kialakítása és fejlesztése, ill. helyi beszállítói programok támogatása**	VE	Lakossági és közösségi gyümölcs és zöldségkertek kialakításának támogatása alapvető infrastruktúra, eszközök és termesztési alapanyagok biztosításával és képzéssel	Zöldfelület növelése, rövid ellátási lánc biztosítása.	1					1
	6.	**1.2.3. Tanyafejlesztési program a körforgásos, önfenntartó életmód támogatása érdekében**	VE	Komplex tanyaprogram energetikai, körforgásos gazdasági, klímavédelmi szempontok figyelembe vételével	Külterületen élők saját ellátásának biztosítása. Költségtakarékos, szigetszerű infraellátás. Megújuló energia használat.		1		1		1
	7.	**1.2.4. Lakossági és vállalkozási szemléletformálás, képzések és gyakorlati programok a**	VNT	Szemléletformáló, tájékoztató programok, elméleti és gyakorlati képzések, mentorálás, szakértői támogatás	Tudatformálás, ismeretterjesztés. Zöld attitűd váltás.	1	1	1	1	1	1

		körforgásos gazdaság elemeinek megismerése és gyakorlati elsajátítása érdekében									
	8.	**1.2.5. Közszolgáltató és üzleti vállalkozások gazdasági átvilágításának támogatása a körforgásos működés fejlesztése érdekében**	VNT	A körforgásos vállalkozás működést és hatékonyságot támogató üzleti szolgáltatás kialakítása és nyújtása	Körforgásos tervezés a klímavédelem céljából. A város által vállalt indikátorokba be tudja építeni a piaci mutatókat az önkormányzati mutatók mellett. Ezáltal a vállalkozások is becsatornázhatók a városi zöld átállásba.	1	1		1		
	III.	**3_A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása**									
	9.	**1.3.1. Történelmi értékkel rendelkező, illetve műemléki épületek és városrészek megújítása, fejlesztése turisztikai,**	VNT	A turisztikai értékkel rendelkező történelmi és műemléki épületek korhű megőrzése vagy megújítása, fejlesztése	Történelmi településmag, műemlék környezet zöldfelületi tagolása lehetőség szerint. Energetikai felújítás, hőszivattyús, talajhővel működtetett, termálvíz megújuló	1					

	kulturális, ill. közhasznú hasznosítási céllal			energia igénybevétellel.						
10.	**1.3.2. Városi közösségi és közterületek gyalogos- és látogatóbarát megújítása**	VNT	Közterek és közterületek lakossági-közösségi és klimatikus-környezeti szempontú fejlesztése	Közterületek zöldítése (parkok, fasorok, szegélyek). Gyalogos, kerékpáros forgalom preferálása a gépjármű helyett.	1	1			1	1
11.	**1.3.3. Komplex és egyedi, célcsoport specifikus turisztikai célú programok, programcsomagok tervezése, kialakítása, megszervezése**	VNT	Turisztikai programok és programcsomagok fejlesztés és kialakítása	Ökoturisztika, szelíd turizmus kombinálva a tanyaprogrammal. Tradicionális turizmus átformálásában segít. Öko irányba konvertálást elősegíti. Korábbi, hagyományos szálláshelyek átalakítása ökoszálláshellyé.				1		
12.	**1.3.4. A város fejlesztését és rendezését megalapozó és támogató átfogó és szakági stratégiák, tervek, dokumentumo**	VE	A városfejlesztéssel és rendezéssel kapcsolatos koncepciók és tervek szakszerű elkészítése	Éghajlatváltozást figyelembe vevő specifikus tervezés megvalósítása.	1	1	1	1	1	1

		k kialakítása és fejlesztése									
	IV.	**4_Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése**									
	13.	**1.4.1. Közösségi és lágy közlekedési formákat támogató rendszerek tervezése és komplex fejlesztése**	VH	A város gyűrű és sugár rendszerű útrendszerével érintkező parkolókhoz, parkolóházakhoz, ill. közösségi közlekedési csomópontokhoz kapcsolódóan továbbá a nagyobb belváros foglalkoztató és szolgáltatási csomópontjai környékén lágy közlekedési eszközök tárolására, dokkolására alkalmas pontok, illetve a szükséges eszközök beszerzése, valamint a használathoz szükséges informatikai és elszámolási rendszerek megvétele, fejlesztése.	Gyalogos, kerékpáros forgalom előnybe részesítése a gépjárműforgalom helyett. Mikromobilitási szolgáltatások igénybevétele hozzájárul a levegőszennyezés csökkentéséhez.	1				1	

	14.	**1.4.2. Intermodális, ill. elővárosi vasúti csomópontok közösségi közlekedés szempontú tervezése és fejlesztése**	TH	Vasúti pályaudvar fejlesztés és rendezés	Elektromos vasút, B+R, P+R kialakítása. Süllyesztett pályaudvar zajcsökkentést eredményez, zöldfelület növekedést jelent. Megújuló energiával biztosítandó az áram. Meglévő inerthulladék felhasználása az építkezéshez, amely a körforgásos gazdaságot erősíti. Pályaudvar korszerűsítésnél energetikai felújítás is tervezendő. Zöldfalak, zöldtetők kialakítása.	1			1	1	1
	15.	**1.4.3. Városrészek közötti, szatellit és környező településekhez kapcsolódó kerékpáros közlekedési hálózat rendszerszemp ontú fejlesztése**	TH	Hiányzó kerékpárút szakaszok kiépítése és/vagy új szakaszok fejlesztése	Gyalogos, kerékpáros forgalom előnybe részesítése a gépjárműforgalom helyett. Mikromobilitási szolgáltatások igénybevétele hozzájárul a levegőszennyezés csökkentéséhez. Megújuló energiával biztosított világítás. Közösségi	1			1	1	

					kerékpárok használata.						
	16.	**1.4.4. A városi e-mobilitás és a közúti közlekedést kiváltó alternatív közlekedési formák használati háttérfeltételei nek javítása és erősítése**	VH	A városi különböző közösségi közlekedési módjainak, ill. a lágy közlekedési formák összehangolása az autómentes közlekedés elősegítése érdekében. A menetrendek összehangolása, illetve elektronikus tájékoztatási rendszerek kiépítése rugalmasabb igénybevehetőség érdekében (pl.: parkolás- és forgalomirányítás, menetrend és csatlakozási lehetőség tájékoztatás).	Gyalogos, kerékpáros forgalom előnybe részesítése a gépjárműforgalom helyett. Mikromobilitási szolgáltatások igénybevétele hozzájárul a levegőszennyezés csökkentéséhez. Megújuló energiával biztosított világítás. Közösségi kerékpárok használata. Útszakaszok kiépítésénél inert hulladék felhasználása.	1	1		1	1	
	17.	**1.4.5. Közösségi és lágy közlekedési rendszerek ismertségét, népszerűségét és használatát**	VNT	tájékoztatók, közösségi programok, helyi média hirdetések	Ismeretterjesztés, tudatformálás a klímavédelem és környezetszennyezés elkerülése továbbá a fenntarthatóság okairól, céljairól.	1	1	1	1	1	1

		elősegítő tájékoztatók és közösségi és programok									
Szolgáltató város	V.	**1_A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint a humánerőforrás szükségletalapú fejlesztése**									
	18.	**2.1.1. Városrészek alközponti funkcióját erősítő egy-, ill. multifunkcionális közösségi és közszolgáltató központok fejlesztése**	VH	Közszolgáltató intézmények és központok demográfiailag optimalizált hálózatos fejlesztése	Zöldépületfejlesztés, 15 perces ellátási körzetek szervezése, hogy a szállítás, utazás a zsúfoltságot csökkentse, a környezetet a legkevésbé terhelje és szennyezze.	1			1	1	
	19.	**2.1.2. Kiemelt kórházfejlesztés**	TE	Gyermekpszichológiai részleg építése, Egynapos Sebészeti Pavilon kialakítása, egy 80 férőhelyes Nővérszálló építése és egy kétszintes reumatológiai épület létesítése	Zöldépületfejlesztés, megújuló energia alkalmazása, plusz parkolók kialakítása, zöldítése, süllyesztése.		1			1	

	20.	**2.1.3. A munkaerőpiaci igényekhez illeszkedő képzési programok indítása, a hiányszakmák oktatásának támogatása, különösen a városi ellátórendszer humán erőforrás igényeinek kielégítése céljából**	VH	A szolgáltatási központok humán erőforrás igényeit felmérve a szükséges képzések meghirdetése és lebonyolítása a szolgáltató központok lakossági igényeket hatékonyan kiszolgáló működése érdekében	A fenntarthatósági tudás a résztvevőket, képzetteket a környezettudatos, energiatakarékos életmód, szemlélet felé irányítja.	1	1	1	1	1	1
	VI.	**2_Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése**									
	21.	**2.2.1. Bérlakások tervezése és fejlesztése, illetve a lakossági**	VE	Bérlakás fejlesztés, tömb rehabilitációs programok	Zöldépületfejlesztés. 15 perces ellátó körzetek kialakítása. Teljes ellátás biztosított legyen 15 percen belül. (bolt,	1	1				1

		életminőséget növelő tömbrehabilitációs programok tervezése és fejlesztése			park). Tömbrehabilitáció zöldfeleület fejlesztéssel.						
	22.	**2.2.2. Szegregátumok városrészek komplex fejlesztése**	VNT	Városrész rehabilitációs program	Szociális naperőmű , zöld épületfejlesztés. Okos mérők, előrefizetéssel(Pas-as-you-go). Adósságelkerülés.	1	1		1		1
	23.	**2.2.3. Szegregátumok lakosságának munkaerőpiaci szempontú képességfejlesztése és felzárkóztatása**	VNT	A városrész hátrányos helyzetű lakosságának munkaerőpiaci képességfejlesztő és felzárkóztató képzése	Fenntartható, megújuló energia képzés, amely következtében a képzettek környezettudatosság a nő.	1	1	1	1	1	1
	24.	**2.2.4. Helyi civil szervezetek együttműködésével közösségépítő, -fejlesztő és -megtartó programok a helyi/városrészi identitás fejlesztésére**	VNT	Közösségépítő, -fejlesztő és –megtartó szervezése és lebonyolítása a helyi lakosság bevonásával	Edukáció, zöld kert program, civil szervezetek szemléletformáló tevékenységeinek támogatása.	1	1	1	1	1	1

	VII.	**3_Városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepkörének bővítése**									
	25.	**2.3.1. Az önkormányzati és városi IKT környezet és szolgáltatások fejlesztése a lakosság és üzleti célcsoportok igényeinek figyelembe vételével**	VNT	Honlap és telefonos applikáció fejlesztés, amelyen keresztül igénybe lehet venni az önkormányzati lakossági, ill. vállalkozási szolgáltatásokat	E- szolgáltatások fejlesztés, amely utazási idő csökkentést, szennyezés, CO2 kibocsátás csökkentést eredményez.	1	1		1	1	
	26.	**2.3.2. Az önkormányzat digitális szolgáltatásait népszerűsítő és azok használatát elősegítő programok**	VNT	Az önkormányzat által elérhetővé tett digitális információs és egyéb szolgáltatások népszerűsítése és használatuk megismertetése, továbbá a használatot elősegítő tájékoztató programok támogatása	Szemléletformálás, tájékoztatás növeli az információt a zöldítésről, fenntarthatóságról és erősíti az elköteleződést a zöld irányba.	1	1	1	1	1	1

	27.	**2.3.3. A város térségi szerepkörének és befolyásának bővítése térségi kihatású programok kidolgozásával és együttműködések kezdeményezésével**	TH	A térségi lovas-, falusi- és agroturizmus fejlesztése, szolgáltatási kínálatának összehangolása és közös meghirdetése. Klímaalkalmazkodási és környezetvédelmi programok: vízvisszatartási program, öntözési és csatornatisztítási program, klímavédelmi övezetek kialakítása (pl.: új erdők vagy füves puszták létrehozása a vízvisszatartás vagy az elsivatagosodás megállítása érdekében)	Aktív turizmus zöldítése, hagyományos turizmus szolgáltatások átalakítása öko és zöld turizmus szempontrendszerbe illeszkedően.	1	1	1	1	11	1
	VIII.	**4_Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése**									
	28.	**2.4.1. Sport és rekreációs tevékenységeket támogató infrastruktúrák tervezése és fejlesztése**	VNT	Sportközpont, sportcentrum, sportcsarnok komplex szempontú fejlesztése szélesebb és jobb minőségű sportkínálat érdekében	Zöldfelületbe ágyazott sportlehetőségek biztosítása. Minimális területfoglalással megvalósuló sport létesítmények pl. csarnokok építése. Zöldenergetikai épület felújítás és korszerűsítés. Lehetőség szerint süllyesztett épületkialakítás	1	1	1			1

					zöldfelület megtartás céljából. Ezzel a dekarbonizációs folyamatot segítjük elő. Szürkevíz használat. Gyeptéglás parkolás. Burkolt felületek csökkentése.					
	29.	**2.4.2. Kulturális tevékenységeket támogató infrastruktúrák tervezése és fejlesztése**	VE	A városrészek kulturális és rekreációs lehetőségekkel rendelkező épületeinek felújítása, megújítása, hasznosítása és szolgáltatásbővítése	Zöldépület kialakítás. Szabadtéri kiállítások, parkok fejlesztése, a szükséges mértékű burkolással.					
	30.	**2.4.3. Helyi célú kulturális, sport és rekreációs programok, programcsomagok célcsoportspecifikus tervezése kialakítása, megszervezése**	VNT	A városi sport infrastruktúrák jobb kihasználtsága és a lakosság életminőségének növelése érdekében szükséges a programkínálatot színesíteni, bővíteni és rendszeres időközönként frissíteni, illetve erről a lakosságot tájékoztatni.	Zöldszemléletformáló programok, tájékoztatás a zöld lehetőségekről. A programok zöld oldalának propagálása, programszervezésnél a zöld és szabadtéri kínálat bővítése.	1	1	1	1	1	1

Klímatudatos város	IX.	**1_Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása**									
	31.	**3.1.1. Magas hozzáadott értékű, ugyanakkor alacsony erőforrás- és alapanyagigényű, klímabarát vállalkozások fogadására alkalmas városi vállalkozási környezet kialakítása**	VE	Barna mezős területek komplex infrastrukturális fejlesztése és alapszolgáltatásokkal való ellátása	Zöld felület védelme. Zöld preferenciák érvényesítése a ipartelepítési politikában. Rekultiváció során zöld elvárás a talajcserénél és az új építéseknél. Továbbá városi inert hulladék felhasználása. Városi körforgásos gazdaságot támogató vállalkozások előnyben részesítése az ipartelepítési politikákban.						1
	32.	**3.1.2. Komplex energiatakarékossági, energiahatékonysági és optimalizációs programok előkészítése és megvalósítása a**	VNT	Környezetileg és városüzemeltetés szempontjából hatékonyabb működési módszerek, folyamatok bevezetése, modern, okos eszközök beszerzése, és azok optimalizált használata, továbbá a közszolgáltatási rendszerek energetikailag és környezetileg	E- szolgáltatások fejlesztés, amely utazási idő csökkentést, szennyezés, CO2 kibocsátás csökkentést eredményez.	1	1	1	1	1	1

		városüzemeltet és területén		optimalizált működését támogató infrastrukturális fejlesztések							
	X.	**2_Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, fenntartható városi zöldfelület és vízgazdálkodás feltételeinek javítása**									
	33.	**3.2.1. Városon belüli tisztított szennyvíz és csapadék elvezető, visszaforgató és felhasználó rendszerek tervezése és fejlesztése**	VH	Víztakarékosság, ivóvízcsökkentett felhasználás. Szennyvíziszap újrafelhasználás. A kékinfra. fejlesztést víztakarékosság elve mellett kell véghez vinni. Lehetőség szerint felszín alatti vagy süllyesztett, föld alatti tározót javasolt létrehozni zöldfelületi pozitív mérleggel.	Szálló por csökkentést érünk el a kékinfrastruktúra kiépítésével. A kékinfra. fejlesztést víztakarékosság elve mellett kell véghez vinni. Lehetőség szerint felszín alatti vagy süllyesztett, föld alatti tározót javasolt létrehozni zöldfelületi pozitív mérleggel.	1	1	1	1	1	1

	34.	**3.2.2. Városi ivóvíz és szennyvíz hálózat és rendszer fenntarthatóságot szolgáló fejlesztései**	VH	A város ivó és szennyvízrendszerének fejlesztése az elavult csőrendszer cseréjével, a szennyvíztisztítási rendszer fejlesztésével és szürke vizek hasznosításával	Szennyvíziszap újrafelhasználás a körforgásos gazdaság elve szerint. A kékinfra fejlesztést víztakarékosság elve mellett kell véghez vinni. Ivóvízhasználat csökkentést kell megcélozni. Egyéb, nem emberi fogyasztási célból szürkevízhasználat előtérbe helyezése.			1	1		
	35.	**3.2.3. A város zöldfelületi rendszerének fejlesztése, minőségének és fenntartásának javítása, fásítási és erdőtelepítési program kidolgozása és végrehajtása**	VNT	Városi erdők és fasorok telepítése a város élhető klimatikus viszonyainak megőrzése érdekében.	Városi közösségi zöldterületek és magán zöldfelületek minél nagyobb arányú fejlesztése a CO2 elnyeletés céljából.	1	1	1	1		1
	XI.	**3_Környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése**									

	36.	**3.3.1. Környezetileg érzékeny területek és városrészek klíma monitoring rendszerrel való ellátása**	VNT	A környezeti és épített környezet klímájának komplex nyomonkövetését lehetővé tevő komplex monitoring és figyelmeztető rendszer kiépítése (pl.: talajnedvesség, szélmérés, párolgás, eső intenzitás és eloszlás)	Nyomonkövetést segíti és beavatkozást indukál. A szakági tervek indikátorait nyomon követi és segíti új tervezést a monitoring rendszer kiépítése.	1	1				
	37.	**3.3.2. Panelházak és -tömbök átfogó energetikai és klímabarát felújítása és fejlesztés**	VE	Panelházak vagy tömbök energetikai korszerűsítése és a tetejükön napelem kollektorok elhelyezése	Zöldépület fejlesztés, zöldtető, zöldfal pilot projekt jelleggel és ezt követően széles körben való megvalósítással.	1	1	1			
	38.	**3.3.3. Környezetkímélő hő- és energiatermelési módokat támogató fejlesztések**	VE	Ingatlanokhoz tartozó környezetszennyező hőtermelő kapacitások kiváltása kevésbé környezetterhelő hőtermelési rendszerekkel	Fűtés és melegvízszolgáltatás korszerűsítés elsődlegesen napelemes, termál, földhő felhasználásával (elkerülendő a biomassza).	1	1			1	
	39.	**3.3.4. Klíma- és környezetbarát városi és közösségi építészeti pilot megoldások, projektek támogatása**	VE	Az önkormányzati épületek környezet és klímabarát fejlesztése pilot jelleggel, épületspecifikus megoldások segítségével	Zöldépület fejlesztés, zöldtető, zöldfal pilot projekt jelleggel és ezt követően széles körben való megvalósítással.	1	1	1		1	

	40.	**3.3.5. Lakossági és vállalkozási környezeti-, klímatudatosságot és -adaptációt növelő, ill. a környezeti terhelés csökkentését elősegítő szemléletformáló programok, ill. elméleti-gyakorlati képzések, pilot projektek**	VNT	Klímaváltozás képzések, szemléletformáló, tudatosító programok a klímatudatosság növelése érdekében	Fenntartható, megújuló energia képzés, amely következtében a képzettek környezettudatosság a nő.	1	1	1	1	1	1
	XII.	**4_Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításának ösztönzése**									
	41.	**3.4.1. Lakossági és önkormányzati megújuló energiatermelési módok terjedésének ösztönzése és fejlesztések támogatása**	VNT	Önkormányzati, lakossági és vállalkozási megújuló energiaforrásokon alapuló energetikai fejlesztéseinek támogatása az energetikai nagyobb önállóság érdekében.	Egyedi megújuló energiahasználat csökkenti a CO2 kibocsátást.	1	1				

	42.	**3.4.2. Lakossági és önkormányzati energiahatékonyságot és takarékosságot elősegítő energiaközösségek és egyéb energiahatékonysági fejlesztések támogatása**	VNT	Egyedi (pl.: nyílászáró csere, szigetelés) és csoportos (pl.: energia közösség) energiatakarékossági és felhasználási megoldások támogatása az energiafelhasználás hatékonyságának növelése érdekében	Megújuló energiatermelés energiaközösségben.	1	1				
	43.	**3.4.3. Városi távhőrendszer fejlesztése**	VH	Városi távhőszolgáltatás területi lefedettségének növelése a rendszer fejlesztésével és új egységek, erőforrások üzembe állításával.	Távhőfejlesztés megújuló erőforrásra való átállással, lehetőleg nem fosszilis energiával (gáz, fa, olaj, szalma)					1	
	44.	**3.4.4. Energiatudatosság és -felhasználási hatékonyság növelését elősegítő szemléletformáló programok, ill. elméleti-gyakorlati képzések, pilot projektek**	VNT	Energiatudatossági képzések, szemléletformáló programok az energiafelhasználási hatékonyság növelése érdekében	Szemléletformálás, tájékoztatás növeli az információt a zöldítésről, fenntarthatóságról és erősíti az elköteleződést a zöld irányba.	1	1	1	1	1	1

Versenyképes város	XIII.	**1_A helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása**									
	45.	**4.1.1. Barnamezős iparterületek hatékony hasznosítási feltételeinek tervezése és a szükséges alapinfrastruktúrák és kapcsolódó üzleti szolgáltatások fejlesztése**	VNT	Barnamezős területek alapinfrastruktúrájának fejlesztése a területek üzleti célú használatának és továbbfejlesztésének növelése érdekébenKecskemét város különböző üzleti jellegű gazdasági területeinek fejlesztése, továbbfejlesztése a város gazdasági tevékenységének további élénkítése érdekében	Zöldépület korszerűsítés , zöld rehabilitáció magas zöldfelületi arány előírása a szabályozásban pl. településrendezési tervekben. A barnamezős területek rehabilitációja a körforgásos gazdaságban jelentős szerepet játszik. Meglévő épületek felújítása újak építése helyett.	1	1		1	1	1
	46.	**4.1.2. Kereskedelmi és logisztikai és egyéb gazdasági célú fejlesztések**	VE	Helyi, új vállalkozások indulását, kezdeti életciklusát szakmailag, infrastrukturálisan és adminisztratívan támogató inkubációs központ létesítése	Ipartelepítési politikában olyan vállalkozások előnybe részesítése, amelyeknek csökkentett területhasználat	1				1	1

					foglalásuk van, a körforgásos gazdaságot élénkíti.						
	47.	**4.1.3. KKV inkubációs, vállalkozásfejlesztési, innovációs programok**	VE	Helyi, új vállalkozások indulását, kezdeti életciklusát szakmailag, infrastrukturálisan és adminisztratívan támogató inkubációs központ létesítése	Ipartelepítési politikában olyan vállalkozások előnybe részesítése, amelyeknek csökkentett területhasználat foglalásuk van, a körforgásos gazdaságot élénkíti.	1			1		
	48.	**4.1.4. A helyi munkaerő igényekre reagáló célzott munkaerő fejlesztési képzések és gyakorlati programok**	VNT		Körforgásos gazdaság, energia és alapanyag igény csökkentésének képzése. Szemléletformálás, tájékoztatás növeli az információt a zöldítésről, fenntarthatóságról és erősíti az elköteleződést a zöld irányba.	1	1	1	1	1	1
	XIV.	**2_Városi folyamatok digitális nyomonkövetése elemzése, digitális adattár és monitoring**									

		rendszer kialakítása								
	49.	**4.2.1. Adatgyűjtő, elemző és döntéstámogató városi monitoring rendszer és digitális adatközpont kialakítása és fejlesztése**	TE	Modern adatközpont komplex fejlesztése (infrastruktúra, hálózat, szoftver, humán kapacitás fejlesztés)	Az adatgyűjtés a monitoringot segíti, amely visszacsatolás a tervezett mutatók és az új tervezést elősegíti.	1	1	1	1	1	1
	50.	**4.2.2. Okos városrész fejlesztéshez szükséges digitális rendszerek és eszközök beszerzése, fejlesztése**	VH	Okos városrész komplex fejlesztése	E- szolgáltatások fejlesztés, amely utazási idő csökkentést, szennyezés, CO2 kibocsátás csökkentést eredményez.						
	51.	**4.2.3. Önkormányzati folyamatok és adatbázisok digitalizálása**	VE	A lakosság és vállalkozások számára elérhető önkormányzati adatbázisok és ügyintézési folyamatok digitalizálása, továbbá az adatbázis kezelő és használó önkormányzati dolgozók informatikai képzése az ügyintézés és információelérés hatékonyságának javítása érdekében	E- szolgáltatások fejlesztés, amely utazási idő csökkentést, szennyezés, CO2 kibocsátás csökkentést eredményez.	1	1	1	1	1	1

	XV.	**3_A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása**									
	52.	**4.3.1. A helyi klíma és digitális kérdésekre fókuszáló, széleskörű társadalmi bevonáson alapuló komplex program a helyi társadalom erősítésére**	VH	Városi digitális applikáció fejlesztése a részvételi demokrácia erősítése érdekében. Az applikáció lehetséges funkciói:	Szemléletformálás, tájékoztatás.	1	1	1	1	1	1
	53.	**4.3.2 Közösségi programok a városrészek zöld és digitális átállásának segítésére és felgyorsítására**	VNT	Helyi közhasznú szervezetek és egyesületek zöld és digitális tudatosság növekedést elősegítő programjainak támogatása a zöld és digitális tudatosság erősödése érdekében.	Civil szerveztek, tematikus programok pozitív zöld hatásai.	1	1	1	1	1	1
	54.	**4.3.3. Lakossági, önkormányzati és munkavállalói digitális kompetenciák és képességek elméleti és**	VNT	Célcsoport specifikus alap-, közép-, és felsőfokú digitális képességfejlesztő és programozó képzések támogatása, illetve a kikerült képzettek számára pilot programok szervezése a tudásuk használata érdekében	Szemléletformálás, tájékoztatás.	1	1	1	1	1	1

		gyakorlati fejlesztése, ill. pilot projektek megvalósítása									
	XVI.	**4_A város, a gazdasági szféra illetve a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása**									
	55.	**4.4.1. Technologiai park, ill. tudományos és alkalmazott K+F+I központ tervezése és fejlesztése**	VE	K+F+I központ kialakítása és fejlesztése a városi egyetem, vállalkozásokat tömörítő helyi szervezetek és egyesületek bevonásával a kecskeméti vállalkozások nagyobb hozzáadott értékteremtési képességinek fejlesztése érdekében	A kutatásoknak a fenntartható városi célok irányába javasolt koncentrálni, a fenntarthatósági szempontok erősítése, kidomborítása szükséges. Tematizált zöld technológiai park és innovációs ökoszisztéma kialakítása.	1	1	1	1	1	1

	56.	**4.4.2. A helyi vállalkozások innovációs potenciálját és K+F+I együttműködést támogató komplex programok**	VNT	A helyi egyetem és vállalkozások együttműködésében olyan K+F+I projektek megvalósítása, amelyek új termékeket, szolgáltatásokat hoznak létre vagy a vállalkozás hatékonyságát növelik	Tematizált és fenntarthatóságot figyelembe vevő projektek generálása az innovációs ökoszisztémán keresztül.	1	1	1	1	1	1
	57.	**4.4.3. A helyi vállalkozások és nemzetközi vállalatok közötti beszállítói kapcsolatok fejlesztése, ill. a horizontális és a vertikális gazdasági együttműködések fejlesztése**	VNT	Helyi vállalkozások felkészítése a nemzetközi vállalatok beszállítói hálózati követelmények teljesítésére a nemzetközi cég közreműködésével.	Tematizált zöld vállalkozói együttműködések építése a helyi vállalkozások között . Helyi beszállítás preferálása. Zöld szervezetek együttműködésének támogatása.		1			1	
	58.	**4.4.4. A K+F+I szakemberképzést, a tehetséggondozást és az innovációs képességek javítását szolgáló rendszerek és együttműködési platformok fejlesztése, támogatása**	VNT	Helyi vállalkozások K+F+I tevékenységét elősegítő platformok létesítése és programok finanszírozása, lebonyolítása	Helyi vállalkozások ESG érettségének támogatottsága, képzése, szemléletformálás.	1	1	1	1	1	1

7.4 Finanszírozási terv beavatkozásonként

Intézkedés	Csak TOP (millió Ft)	Ágazati OP-k (millió Ft)	Alternatív forrás (millió Ft)	Összesen (millió Ft)
1_Városrészek közötti kapcsolatok erősítése, minőségi javítása, városrészi alközpontok és szolgálta területek funkcionális fejlesztése	5 300	1 500	3 500	10 300
1.1.1. Tehermentesítő, városrészek összekötését, ill. forgalom csökkenést szolgáló közúti fejlesztések	2 000	-	-	2 000
1.1.2. A barnamezős és elzárt városi területek közúti megközelíthetőségét, ill. városrészek közlekedési területrendezését és biztonságos közlekedését elősegítő közúti fejlesztések	1 800	-	500	2 300
1.1.3. A város működése szempontjából kiemelt jelentőségű alapinfrastruktúrák fejlesztése	1 500	1 500	3 000	6 000
2_Körforgásos gazdaság élénkítése, nyersanyag-, erőforrás- és energiahatékony városműködtetés megvalósítása	2 000	750	1 700	4 450
1.2.1. Lakossági és vállalkozási szelektív, újrahasznosítható és komposztálható hulladékgyűjtési rendszerek, illetve visszamaradó hulladék energetikai hasznosítását támogató projektek tervezése és fejlesztése	2 000	-	1 500	3 500
1.2.2. Lakossági/közösségi fenntartású zöldség és gyümölcskertek kialakítása és fejlesztése, ill. helyi beszállítói programok támogatása	-	-	200	200
1.2.3. Tanyafejlesztési program a körforgásos, önfenntartó életmód támogatása érdekében	-	300	-	300
1.2.4. Lakossági és vállalkozási szemléletformálás, képzések és gyakorlati programok a körforgásos gazdaság elemeinek megismerése és gyakorlati elsajátítása érdekében	-	300	-	300
1.2.5. Közszolgáltató és üzleti vállalkozások gazdasági átvilágításának támogatása a körforgásos működés fejlesztése érdekében	-	150	-	150
3_A városképet és az épített környezetet megújító, turisztikailag vonzó város kialakítása	7 000	0	50	7 050
1.3.1. Történelmi értékkel rendelkező, illetve műemléki épületek és városrészek megújítása, fejlesztése turisztikai, kulturális, ill. közhasznú hasznosítási céllal	3 000	-	-	3 000
1.3.2. Városi közösségi és közterületek gyalogos- és látogatóbarát megújítása	1 000	-	-	1 000
1.3.3. Komplex és egyedi, célcsoport specifikus turisztikai célú programok, programcsomagok tervezése, kialakítása, megszervezése	3 000	-	-	3 000
1.3.4. A város fejlesztését és rendezését megalapozó és támogató átfogó és szakági stratégiák, tervek, dokumentumok kialakítása és fejlesztése	-	-	50	50
4_Fenntartható városi mobilitás erősítése, a közösségi közlekedés, az elektromobilitás és a lágy közlekedési módok előtérbe helyezése	2 000	2 500	225	4 725
1.4.1. Közösségi és lágy közlekedési formákat támogató rendszerek tervezése és komplex fejlesztése	1 500	-	-	1 500
1.4.2. Intermodiális, ill. elővárosi vasúti csomópontok közösségi közlekedés szempontú tervezése és fejlesztése	-	2 400	200	2 600
1.4.3. Városrészek közötti, szatellit és környező településekhez kapcsolódó kerékpáros közlekedési hálózat rendszerszempontú fejlesztése	500	-	-	500
1.4.4. A városi e-mobilitás és a közúti közlekedést kiváltó alternatív közlekedési formák használati háttérfeltételeinek javítása és erősítése		100		100
1.4.5. Közösségi és lágy közlekedési rendszerek ismertségét, népszerűségét és használatát elősegítő tájékoztatók és közösségi és programok			25	25
ÖSSZESEN	16 300	4 750	5 475	26 525

	Intézkedés	Csak TOP (millió Ft)	Ágazati OP-k (millió Ft)	Alternatív forrás (millió Ft)	Összesen (millió Ft)
2 Szolgáltató város	1_A városi intézmény- és ellátóhálózat, valamint a humánerőforrás szükségletalapú fejlesztése	3 181	50	5 000	8 231
	2.1.1. Városrészek alközponti funkcióját erősítő egy-, ill. multifunkcionális közösségi és közszolgáltató központok fejlesztése	1 500	-	-	1 500
	2.1.2. Kiemelt kórházfejlesztés	-	-	5 000	5 000
	2.1.3. A munkaerőpiaci igényekhez illeszkedő képzési programok indítása, a hiányszakmák oktatásának támogatása, különösen a városi ellátórendszer humán erőforrás igényeinek kielégítése céljából	1 681	50	-	1 731
	2_Lakhatási igények biztosítása és minőségi lakókörnyezet kialakítása, társadalmi integráció erősítése, közösségfejlesztés és népességmegtartás erősítése	131	300	3 719	4 150
	2.2.1. Bérlakások tervezése és fejlesztése, illetve a lakossági életminőséget növelő tömbrehabilitációs programok tervezése és fejlesztése	-	-	3 000	3 500
				500	
	2.2.2. Szegregátumok városrészek komplex fejlesztése	-	300	200	500
	2.2.3. Szegregátumok lakosságának munkaerőpiaci szempontú képességfejlesztése és felzárkóztatása	-	-	-	-
	2.2.4. Helyi civil szervezetek együttműködésével közösségépítő, -fejlesztő és -megtartó programok a helyi/városrészi identitás fejlesztésére	131	-	19	150
	3_Városi köz- és üzleti szolgáltatások fejlesztése, valamint az ezt kiszolgáló infrastruktúra színvonalának javítása, a város térségi szerepkörének bővítése	-	1550	20	1 570
	2.3.1. Az önkormányzati és városi IKT környezet és szolgáltatások fejlesztése a lakosság és üzleti célcsoportok igényeinek figyelembevételével	-	1 500	-	1 500
	2.3.2. Az önkormányzat digitális szolgáltatásait népszerűsítő és azok használatát elősegítő programok	-	50	-	50
	2.3.3. A város térségi szerepkörének és befolyásának bővítése térségi kihatású programok kidolgozásával és együttműködések kezdeményezésével	-	-	20	20
	4_Kulturális, sport és rekreációs területek fejlesztése, a programkínálat bővítése	500	100	500	1 100
	2.4.1. Sport és rekreációs tevékenységeket támogató infrastruktúrák tervezése és fejlesztése	500	50	-	550
	2.4.2. Kulturális tevékenységeket támogató infrastruktúrák tervezése és fejlesztése	-	-	500	500
	2.4.3. Helyi célú kulturális, sport és rekreációs programok, programcsomagok célcsoportspecifikus tervezése kialakítása, megszervezése	-	50	-	50
	ÖSSZESEN	3 812	2 000	9 239	15 051

	Intézkedés	Csak TOP (millió Ft)	Ágazati OP-k (millió Ft)	Alternatív forrás (millió Ft)	Összesen (millió Ft)
3. KLÍMATUDATOS VÁROS	1_Diverzifikált és klímabarát gazdasági szerkezet támogatása, városi szintű energiamenedzsment rendszer kialakítása	300	1500	800	2600
	3.1.1. Magas hozzáadott értékű, ugyanakkor alacsony erőforrás- és alapanyagigényű, klímabarát vállalkozások fogadására alkalmas városi vállalkozási környezet kialakítása	300	-	800	1 100
	3.1.2. Komplex energiatakarékossági, energiahatékonysági és optimalizációs programok előkészítése és megvalósítása a városüzemeltetés területén	-	1500	-	1 500
	2_Zöld- és kék infrastruktúra komplex fejlesztése, fenntartható városi zöldfelület és vízgazdálkodás feltételeinek javítása	2 000	2 000	2 100	6 100
	3.2.1. Városon belüli tisztított szennyvíz és csapadék elvezető, visszaforgató és felhasználó rendszerek tervezése és fejlesztése	1 000	-	-	1 000
	3.2.2. Városi ivóvíz és szennyvíz hálózat és rendszer fenntarthatóságot szolgáló fejlesztései	-	2 000	100	2 100
	3.2.3. A város zöldfelületi rendszerének fejlesztése, minőségének és fenntartásának javítása, fásítási és erdőtelepítési program kidolgozása és végrehajtása	1 000	-	2 000	3 000
	3_Környezet-, klímabarát és karbonsemleges városfejlesztés erősítése	1 810	500	1 500	3 810
	3.3.1. Környezetileg érzékeny területek és városrészek klíma monitoring rendszerrel való ellátása	-	200	-	200
	3.3.2. Panelházak és -tömbök átfogó energetikai és klímabarát felújítása és fejlesztés	1 000	300	-	1 300
	3.3.3. Környezetkímélő hő- és energiatermelési módokat támogató fejlesztések	-	-	1 500	1 500
	3.3.4. Klíma- és környezetbarát városi és közösségi építészeti pilot megoldások, projektek támogatása	800	-	-	800
	3.3.5. Lakossági és vállalkozási környezeti-, klímatudatosságot és -adaptációt növelő, ill. a környezeti terhelés csökkentését elősegítő szemléletformáló programok, ill. elméleti-gyakorlati képzések, pilot projektek	10	-	-	10
	4_Energiahatékony, megújuló energiahordozókra építő energiaközösségek kialakításána ösztönzése	300	50	3100	3450
	3.4.1. Lakossági és önkormányzati megújuló energiatermelési módok terjedésének ösztönzése és fejlesztések támogatása	300	-	-	300
	3.4.2. Lakossági és önkormányzati energiahatékonyságot és takarékosságot elősegítő energiaközösségek és egyéb energiahatékonysági fejlesztések támogatása	-	-	1 000	1 000
	3.4.3. Városi távhőrendszer fejlesztése	-	-	2 000 100	2 100
	3.4.4. Energiatudatosság és -felahasználási hatékonyság növelését elősegítő szemléletformáló programok, ill. elméleti-gyakorlati képzések, pilot projektek	-	50	-	50
	ÖSSZESEN	4 410	4 050	7 500	15 960

	Intézkedés	Csak TOP (millió Ft)	Ágazati OP-k (millió Ft)	Alternatív forrás (millió Ft)	Összesen (millió Ft)
4. VERSENYKÉPES VÁROS	1_A helyi gazdaság innovációs képességének növelése, minőségi munkahelyteremtés támogatása, a versenyképes termelés feltételeinek biztosítása	1 400	2 550	500	4 450
	4.1.1. Barnamezős iparterületek hatékony hasznosítási feltételeinek tervezése és a szükséges alapinfrastruktúrák és kapcsolódó üzleti szolgáltatások fejlesztése	-	1 500	-	1 500
	4.1.2. Kereskedelmi és logisztikai és egyéb gazdasági célú fejlesztések	-	800	500	1 300
	4.1.3. KKV inkubációs, vállalkozásfejlesztési, innovációs programok	1 400	-	-	1 400
	4.1.4. A helyi munkaerő igényekre reagáló célzott munkaerő fejlesztési képzések és gyakorlati programok	-	250	-	250
	2_Városi folyamatok digitális nyomonkövetése elemzése, digitális adattár és monitoring rendszer kialakítása	0	1700	0	1700
	4.2.1. Adatgyűjtő, elemző és döntéstámogató városi monitoring rendszer és digitális adatközpont kialakítása és fejlesztése	-	200	-	200
	4.2.2. Okos városrész fejlesztéshez szükséges digitális rendszerek és eszközök beszerzése, fejlesztése	-	1 000	-	1000
	4.2.3. Önkormányzati folyamatok és adatbázisok digitalizálása	-	500	-	500
	3_A zöld- és digitális átállást szolgáló szervezeti, pénzügyi és infrastrukturális innovációk támogatása	0	500	100	600
	4.3.1. A helyi klíma és digitális kérdésekre fókuszáló, széleskörű társadalmi bevonáson alapuló komplex program a helyi társadalom erősítésére	-	200	-	200
	4.3.2 Közösségi programok a városrészek zöld és digitális átállásának segítésére és felgyorsítására	-	-	100	100
	4.3.3. Lakossági, önkormányzati és munkavállalói digitális kompetenciák és képességek elméleti és gyakorlati fejlesztése, ill. pilot projektek megvalósítása	-	300	-	300
	4_A város, a gazdasági szféra illetve a felsőoktatás közötti együttműködések és K+F+I kapcsolatok erősítése, közös projektek kidolgozása és megvalósítása	0	100	1350	1450
	4.4.1. Technologiai park, ill. tudományos és alkalmazott K+F+I központ tervezése és fejlesztése			1 000	1 000
	4.4.2. A helyi vállalkozások innovációs potenciálját és K+F+I együttműködését támogató komplex programok				
	4.4.3. A helyi vállalkozások és nemzetközi vállalatok közötti beszállítói kapcsolatok fejlesztése, ill. a horizontális és a vertikális gazdasági együttműködések fejlesztése			250	250
	4.4.4. A K+F+I szakemberképzést, a tehetséggondozást és az innovációs képességek javítását szolgáló rendszerek és együttműködési platformok fejlesztése, támogatása		100	100	200
	ÖSSZESEN	1 400	4 850	1 950	8 200

Forrástérkép jelmagyarázat

- Városi Alapkezelő által finanszírozható
- Egyéb állami, befektetői forrásból finanszírozható
- Önkormányzati forrásból finanszírozható
- ESG finanszírozásra tervezhető
- Közvállalati kötvény lehetősége

7.5 Javasolt működési térkép

***41. ábra**: A zöld és a digitális átállás szempontjából lényeges szervezetek Kecskemét MJV 2022 és 2027 közötti működési modelljében*

